

TẠP CHÍ CỦA
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

THẾ GIỚI MỚI

812

Tiến sĩ
**người Sán Chỉ
đầu tiên**

Ăn hóa từ đồ nhựa trộn phụ gia

**BỆNH NHÂN TIỂU ĐƯỜNG
ngày càng trẻ hóa**

VĂN PHÒNG BAN NGHIÊN CỨU VÀ XÂY DỰNG KHU DI TÍCH LỊCH SỬ PHÚ VINH

- Tại tỉnh Quảng Ngãi: số 15 đường Võ Thành Châu,
thị trấn Chợ Chùa, tỉnh Quảng Ngãi - ĐT: 055.3960116
- Tại TP. Hồ Chí Minh: số 4A Hoàng Diệu, Phường 12, Quận 4,
TP.HCM - ĐT/FAX: 08.39400258, 39401248

Di tượng chân dung
nhà giáo Nguyễn Sinh Huy

**Kỷ niệm lần thứ 79 ngày nhà giáo
NGUYỄN SINH HUY
viên tịch
(26.11.1929 - 26.11.2008)**

Khó tìm vợ?

Xu hướng sinh ít con và tìm cách sinh con trai đã đẩy chỉ số giới tính khi sinh lên 112 nam / 100 nữ. Điều này khiến hàng triệu đàn ông Việt Nam đối mặt với nguy cơ không tìm được vợ trong tương lai.

Theo Tổng cục Dân số - Kế hoạch hóa gia đình (Bộ Y tế), tỉ lệ sinh trên cả nước chỉ tăng 2% trong vòng 20 năm qua nhưng đã có hơn 16 tỉnh, thành có tỉ lệ giới tính cao đến mức báo động. Tỉ lệ trung bình trên toàn quốc lên tới 112 bé trai trên 100 bé gái và đang tiếp tục gia tăng. Một kết quả khảo sát của Viện Nghiên cứu Phát triển xã hội cho biết: 2/3 số phụ nữ biết giới tính của con trước khi sinh, 98% trong số đó là qua siêu âm. Nếu tình hình này không cải thiện, đến năm 2025, Việt Nam sẽ có khoảng 2 triệu nam giới... ế vợ do thiếu nữ.

Tiến sĩ Christophe Guilmoto - chuyên gia của Quỹ Dân số Liên hiệp quốc (UNFPA) cảnh báo: "Xu hướng ưa thích con trai vẫn tồn tại phổ biến tại các nước châu Á. Tình trạng mất cân bằng giới làm giảm sự tham gia của nữ và giảm sức năng của các yếu tố chính trị. Nghiêm trọng hơn, nó sẽ khiến tình trạng buôn bán phụ nữ, bạo lực về giới và các nhu cầu về tình dục thương mại gia tăng. Nhiều nam giới không tìm được bạn tình hoặc vợ sẽ lâm vào tình trạng gia tăng nồng độ nội tiết tố nam (testosteron), dẫn đến tăng tính hung hãn. Bên cạnh đó, việc thiếu nữ cũng làm tăng tội phạm buôn bán phụ nữ, trẻ em gái và mại dâm".

Ngay lúc này, Chính phủ cần có những giải pháp khẩn cấp để ứng phó với nguy cơ mất cân bằng giới, trước khi quá muộn. Luật Dân số đang được dự thảo trên cơ sở kế thừa Pháp lệnh Dân số cần có các biện pháp chế tài mạnh và xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm. Trong bối cảnh hiện nay, giải pháp quan trọng bậc nhất vẫn là tuyên truyền, giáo dục nhận thức đúng cho người dân về bình đẳng giới, bởi, dù chế tài thì cũng rất khó có thể can thiệp vào ý muốn và quyết định sinh con của mỗi người, mỗi gia đình.

BAN BIÊN TẬP

THẾ GIỚI MỖI

TẠP CHÍ TRI THỨC TỔNG HỢP RA HÀNG TUẦN

SỐ 812 - Thứ hai 1.12.2008

- Đánh giá học lực học sinh lớp 5 - từ một góc nhìn khoa học
- Bệnh nhân tiểu đường ngày càng trẻ hóa

TRẦN BÁ GIAO 4
TƯỜNG AN 9

- Đổi mới phương pháp giảng dạy: Cần sự cộng hưởng từ nhiều phía

ĐÀO QUỐC TOÀN 12

- Khi nước Mỹ thay đổi mục tiêu giáo dục

VĂN HÒA 16

- Bài toán nguồn nhân lực

LÊ HIỂN DƯƠNG - MAI VÂN CANH 19

- Diễn đàn: Dạy văn thời công nghệ thông tin

TRẦN MẠNH TRUNG 21

- Nhiễm giun ở trẻ em

ÁNH THOAN 25

- Bệnh văn phòng thời hiện đại

NGUYỄN HOÀI NAM 28

- Chăm sóc tóc mùa hanh khô

HỒNG LINH 30

- Tuyên phi Đặng Thị Huệ sắc, tài và tham vọng

ĐỖ QUỐC BẢO 35

- Kỳ nhân đất Mường

VIỆT LÂM - NGUYỄN TUẤN 40

- Ấn họa từ đồ nhựa trộn phụ gia

QUỐC MINH 44

- Rác sinh hoạt, nguy cơ gây ung thư

HOÀNG XUÂN PHƯƠNG 48

- Biến sữa nhiễm melamine từ độc thành có ích

QUỐC MINH 50

■ Tái sinh năng lượng

BẢO THANH 52

■ Nhà văn bàn về sách tham khảo

LƯU THỊ LƯƠNG - KIM HÀI 57

■ Thủ lĩnh 118 tuổi của làng

Kông Hoa

TƯỜNG THÀNH 61

■ “Học nhật ít, đạo nhật tôn”

DUY QUÂN 65

■ Nữ đạo diễn - của hiếm ở
Hollywood?

THANH PHƯƠNG 67

■ Hát về tình bạn

HỒ MINH 70

■ Thơ

NGUYỄN TẤN PHÁT 72

■ Ngọn đèn dầu lai

LÊ ĐỨC DỤC 74

■ Tiến sĩ người Sán Chỉ đầu tiên

KIÊN TRUNG 78

■ Xuống núi học chữ

VIỆT LÂM - HỒNG DUYỀN 82

■ Bệnh AIDS ở mèo

HÀ VĂN 85

■ Chiến tranh đã kết thúc?

DUY HƯNG 88

■ Nan giải vận tải biển

N. HOÀNG 92

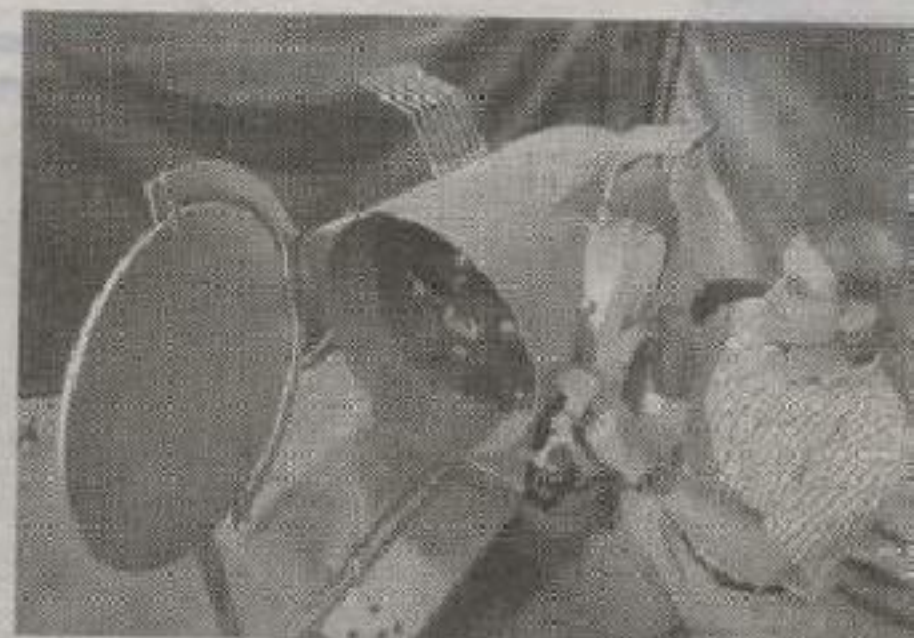
■ Kỳ quan khách sạn tương lai

MINH HUY 94

■ Vạn lý trường chinh

HỒNG ANH 98

● Bìa 1: Rẻo cao mùa vàng. Ảnh: AN THÀNH ĐẠT

● Tổng biên tập:

NGUYỄN XUÂN ĐỨC

● Phó tổng biên tập:

VŨ TRỌNG THANH

● Bìa: KIM LAN

● Trình bày: HOÀNG CAO HIỂN

● Hội đồng Biên tập:

GS.TSKH hóa học CHÂU DIỆU ÁI,

GS.TSKH toán học NGUYỄN CANG,

GS.TSKH triết học NGUYỄN DUY QUÝ,

Nhà báo TRẦN ĐỨC TAM, Nhà báo HỮU

THỌ, GS.TSKH văn học LÊ NGỌC TRÀ,

GS.TSKH vật lý NGUYỄN CHUNG TÚ

● Trụ sở: 322 Điện Biên Phủ,
Q.10, TP. Hồ Chí Minh. ĐT:

(08) 38399050 - 38399055.
Fax: (08) 38399053. Email:

thegioimoi@hcm.vnn.vn

● Phòng Liên lạc phía Bắc:
25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà

Trung, Hà Nội. ĐT: (04)
22148838. Fax: (04)

39725701

● Giấy phép xuất bản số 241/GP
của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp

ngày 8-5-2001. ISSN 0868-3433.

● Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ
thuật vi tính tạp chí Thế Giới Mới.

● Chế bản và in tại nhà in báo Nhân
Dân TP. Hồ Chí Minh.

ĐÁNH GIÁ HỌC LỰC HỌC SINH LỚP 5- TỪ MỘT GÓC NHÌN KHOA HỌC

TRẦN BÁ GIAO (Phó Chánh Thanh Tra - Bộ Giáo dục và Đào tạo)

- Chúng tôi vừa nghiên cứu về kết quả đánh giá học sinh (HS) 15 tuổi của các nước công nghiệp phát triển (Organisation for Economic Cooperation and Development - OECD) qua chương trình Pisa (Program for International Student Assessment) - chương trình đánh giá HS quốc tế. Điều tra được tiến hành 3 năm 1 lần, thể hiện ở 4 lĩnh vực ứng dụng kiến thức của HS 15 tuổi: đọc, hiểu, toán, khoa học tự nhiên và xử lý tình huống. Thật đáng mừng là tuy nước ta chưa tham gia chương trình Pisa nhưng chúng ta đã có bước đi thích hợp để chuẩn bị vào sân chơi mới, ở đây chúng tôi muốn bàn đến một kết quả khảo sát mà Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) Việt Nam vừa cho công bố: kết quả khảo sát năm 2007 đối với HS lớp 5 ở 2 môn Toán và Tiếng Việt (2 môn cơ bản của HS tiểu học) như một sự so sánh liên tưởng về một cách làm khoa học khi đánh giá về giáo dục của một nước đang trong bối cảnh hội nhập quốc tế hiện nay.

Vài nét về cuộc khảo sát năm 2007

Cuộc khảo sát năm 2007 này là kết quả của một trong nhiều công việc của dự án Phát triển giáo viên (GV) tiểu học và dự án Giáo dục tiểu học cho trẻ em có hoàn cảnh khó khăn. Tôi muốn nhấn mạnh đến cuộc khảo sát này để minh chứng rằng: Bộ GD&ĐT đã và đang sử dụng có hiệu quả nguồn viện trợ quốc tế vì sự phát triển của nền giáo dục nước nhà. Có 5 mục tiêu của cuộc khảo sát năm 2007:

1. Triển khai khảo sát trên một mẫu lớn để đánh giá kết quả học tập 2 môn chính trong chương trình tiểu học là Toán và Tiếng Việt của HS lớp 5.

2. Thu thập các thông tin cơ bản (về HS và GV, hiệu trưởng và nhà trường) như khảo sát năm 2001 với một số câu hỏi bổ sung.

3. So sánh kết quả năm 2007 (ở cấp tỉnh, vùng miền và toàn quốc) với kết quả thu được trong năm 2001 để đánh giá được tác động ban đầu của chương trình giáo dục tiểu học mới về kết quả học tập, đồng thời xem xét, đánh giá tác động của một số chương trình/dự án (chương trình xóa đói giảm nghèo, chương trình kiên cố hóa trường lớp, dự án Phát triển GV tiểu học và dự án Giáo dục tiểu học cho trẻ em có hoàn cảnh khó khăn) đến kết quả học tập của những trường hưởng lợi từ các chương trình dự án đó.

4. Xác định mức độ nắm bắt chương trình - sách giáo khoa tiểu

học mới của HS lớp 5 thông qua việc đáp ứng chuẩn kiến thức kỹ năng 2 môn Toán và Tiếng Việt.

5. Xây dựng và nâng cao năng lực cho Bộ GD&ĐT và các cơ quan, trường học trong việc thiết kế, triển khai và phân tích kết quả khảo sát và đánh giá kết quả học tập của HS theo tiêu chuẩn quốc tế.

Trở lại với việc so sánh khảo sát năm 2007 về HS lớp 5 ở Việt Nam với khảo sát của Pisa như đã được giới thiệu ở trên, ta thấy: năm 2000 Pisa khảo sát tại 32 nước với tổng số 265.000 HS; năm 2003, khảo sát tại 41 nước với tổng số 275.000 HS; năm 2006, khảo sát tại 58 nước với tổng số 398.750 HS. Riêng cuộc khảo sát tiến hành tại Phần Lan (là một trong 5 nước có kết quả khảo sát tốt nhất), số HS được đánh giá là 4.714, chiếm 90% số HS được lựa chọn ban đầu. Như vậy, theo báo cáo của Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam - đơn vị được giao chủ trì điều tra khảo sát thì cuộc khảo sát được tiến hành trên toàn quốc bao gồm 4.000 trường tiểu học (chiếm 25% các trường tiểu học trong toàn quốc). Số HS được khảo sát là 60.000 em (chiếm khoảng 4% tổng số HS lớp 5 của nước ta). Ngoài ra, số GV tham gia trả lời phiếu hỏi là 8.000, số hiệu trưởng tham gia trả lời phiếu hỏi là 4.000.

So sánh với quy mô và cách thức khảo sát của Pisa đối với từng nước thì cuộc khảo sát ở nước ta về HS lớp 5 đối với 2 môn Toán và Tiếng Việt là một cuộc khảo sát có quy

Mẫu khảo sát được chia theo khu vực, số trường và HS như sau:

Khu vực	Số trường	Số học sinh
Tây Bắc	270	4.050
Đông Bắc	770	11.550
Đồng bằng sông Hồng	640	9.600
Bắc Trung Bộ	400	6.000
Duyên hải Nam Trung Bộ	340	5.100
Tây Nguyên	340	5.100
Đông Nam Bộ	410	6.150
Đồng bằng sông Cửu Long	830	12.450
Tổng cộng	4.000	60.000

mô lớn, đã tiếp cận với các phương thức khảo sát khoa học, hiện đại trên thế giới. Hơn nữa, kết quả khảo sát đã được công bố công khai (qua hợp báo và in thành tài liệu). Kết quả khảo sát phản ánh trung thực chất lượng giáo dục tiểu học trên toàn quốc đúng với biểu đồ chất lượng giáo dục các vùng miền. Điều khá lý thú là biểu đồ chất lượng giáo dục HS lớp 5 nói trên cũng tương ứng với biểu đồ chất lượng về trình độ học lực của HS lớp 12 các vùng miền qua kỳ thi tốt nghiệp trung học phổ thông những năm gần đây.

Kết quả khảo sát - đôi điều suy nghĩ

Tổng hợp kết quả điều tra, khảo sát đã đưa ra được những kết quả sau:

Xét theo tiêu chuẩn chức năng (gồm 2 bước *đạt chuẩn* và *cận chuẩn*; điểm chuẩn quy định cho mỗi mức này được các chuyên gia môn học xác định theo quy trình Angoff) thì tỉ lệ HS đạt ở cả 2 mức: đạt chuẩn và cận chuẩn môn Toán là 87,2% và trong môn Tiếng Việt

là 81,8% (tính trên toàn quốc). Nếu tính theo vùng thì Tây Bắc là vùng có kết quả thấp nhất ở cả 2 môn (31,2% HS ở dưới mức cận chuẩn đối với môn Toán và 37,1% đối với môn Tiếng Việt). Nếu xét ở vị trí trường đóng thì các trường thuộc vùng sâu, vùng xa có 30,5% HS ở dưới mức cận chuẩn, vùng nông thôn tỉ lệ này là 16,3% và vùng thành thị là 9,4%.

Kết quả học tập của từng lĩnh vực, nội dung môn học đã được xác định trong các ma trận để kiểm tra xét trên toàn quốc và từng vùng (tính theo thang điểm 500 và độ lệch chuẩn 100) là tương đối đồng đều (cơ hiệu quả xác định được là 0,2, do vậy, khác biệt không đáng kể). Xét về giới tính cũng không thấy khác biệt đáng kể nào trong môn Toán (điểm trung bình của HS nữ là 501,78, còn của HS nam là 498,9). Tuy nhiên, trong môn Tiếng Việt, HS nữ lại học tốt hơn đáng kể, đạt điểm trung bình là 510 so với 490,59 điểm của HS nam.

Về nhóm HS xuất sắc (so sánh

giữa vùng có điều kiện kinh tế tốt nhất với vùng sâu, vùng xa), kết quả khảo sát cho thấy: 87,7% HS xuất sắc trong môn Tiếng Việt và 79,1% trong môn Toán đến từ nhóm có điều kiện kinh tế cao nhất.

Việc xem xét các đặc điểm của HS, GV và hiệu trưởng chỉ ra rằng các HS dân tộc thiểu số và HS vùng sâu, vùng xa đều chịu thiệt thòi như nhau. Các em có xu hướng nhiều tuổi hơn, có điều kiện kinh tế thấp hơn như đã phản ánh về số lượng tài sản sở hữu, có ít bữa ăn trong ngày hơn và cha mẹ các em có học vấn thấp hơn. Các em HS dân tộc thiểu số chủ yếu sống ở các vùng sâu, vùng xa. Có 7 tỉnh có hơn 80% HS dân tộc thiểu số là Cao Bằng, Hà Giang, Lai Châu, Điện Biên, Bắc Kạn, Sơn La và Lạng Sơn được khảo sát. Đối với nhóm HS này, một số mặt ảnh hưởng đến chất lượng học tập: việc nói Tiếng Việt ở nhà, thời gian đến trường, lao động phụ giúp gia đình, mức độ quan tâm của gia đình đối với việc học của con cái, điều kiện chăm lo của GV đối với HS, tình trạng sức khỏe của HS...

Báo cáo khảo sát cũng chỉ ra được các nhân tố ảnh hưởng đến kết quả học tập của HS: bản thân HS, gia đình, giáo viên, hiệu trưởng và nhà trường.

♦ Về nhân tố nền tảng gia đình

Nền tảng gia đình là một biểu tổng hợp từ các thông tin: điều kiện hoàn cảnh gia đình, trình độ học vấn của cha mẹ, số bữa ăn trong

ngày, khoảng cách từ nhà đến trường...

Trình độ học vấn của cha mẹ học sinh (tính theo số năm đi học ứng với trình độ cao nhất của cha mẹ học sinh) tính trung bình trên toàn quốc là khá cao (15,27 năm). Điều đáng chú ý là sự chênh lệch giữa các vùng, các tỉnh ở chỉ số này. Vùng Tây Bắc chỉ có trung bình là 6,52 năm (thấp nhất), trong khi vùng đồng bằng sông Hồng có trung bình là 22,9 năm. Xét ở cấp tỉnh, trung bình số năm đi học của cha mẹ học sinh thuộc nhóm tỉnh thấp nhất (gồm: Lai Châu, Điện Biên, Hà Giang, Sơn La và Lào Cai) là 7,12 năm, thấp hơn rất nhiều so với trung bình số năm đi học của cha mẹ HS thuộc nhóm tỉnh, thành phố cao nhất (gồm: Hải Dương, Đà Nẵng, Hải Phòng, TP. Hồ Chí Minh và Hà Nội) là 20,34 năm.

Về điều kiện gia đình: vẫn còn hiện tượng HS chỉ được ăn 1 bữa/ngày, HS phải kiếm tiền giúp cha mẹ. Điều đáng chú ý là số HS chỉ được ăn 1 bữa/ngày đã tăng từ 0,2% (năm 2001) lên 1,1% (năm 2007). Có 1,4% HS (tính trên toàn quốc) vẫn phải đi làm để kiếm tiền giúp gia đình (ở vùng sâu, vùng xa tỉ lệ này là 2,71%)...

♦ Về nhân tố cơ sở vật chất nhà trường

Cơ sở vật chất nhà trường mặc dù đã được cải thiện đáng kể song vẫn còn tình trạng chung cơ sở vật chất với trường trung học cơ sở (5,96% HS phải học chung với HS THCS; vùng sâu vùng xa tỉ lệ này

là 13,09%, vùng nông thôn 3,59%, thành thị 2,45%). Theo đánh giá của các hiệu trưởng, cả nước hiện có 23,35% phòng học thuộc diện xuống cấp nghiêm trọng, trong đó tỉ lệ này cao nhất vẫn là khu vực vùng sâu, vùng xa. Tình trạng học 3 ca vẫn chưa được xóa bỏ hoàn toàn. Tính trên toàn quốc vẫn còn 0,14% trường tiểu học phải học 3 ca (tỉ lệ này cao nhất thuộc khu vực Tây Bắc 1,91%).

• Về nhân tố đội ngũ nhà giáo

Các chỉ số liên quan đến chất lượng đội ngũ GV như trình độ học vấn, trình độ sư phạm, thâm niên giảng dạy và thâm niên dạy lớp 5 đều cho thấy các trường thuộc vùng sâu, vùng xa còn khó khăn yếu kém hơn nhiều so với khu vực thành thị.

Điều kiện và hoàn cảnh gia đình của GV giữa các vùng, các khu vực còn có sự chênh lệch tương đối lớn. Ở vùng sâu, vùng xa còn 12,62% GV đang ở nhà công vụ. Chất lượng các nhà công vụ ở vùng sâu, vùng xa rất kém.

Việc tập huấn bồi dưỡng GV đã có nhiều chuyển biến tích cực, trên toàn quốc có 0,39% chưa tham gia tập huấn lần nào; riêng Tây Bắc, số GV chưa tham gia tập huấn lần nào là 1,27%.

Điều kiện dạy học của GV còn thiếu thốn, có tới 87,85% GV chưa hài lòng với điều kiện dạy học của họ (thành thị 82,96%, nông thôn 90,22%, vùng sâu vùng xa 87,36%).

• Về nhân tố nhà trường và công tác quản lý

Các chỉ số về quy mô HS ở một số tỉnh và khu vực chưa đảm bảo các quy định hiện hành của Bộ GD&ĐT. Khu vực thành thị có 19,05% HS phải học ở trường tiểu học có quy mô HS vượt giới hạn quy định. Nếu tính trên toàn quốc tỉ lệ này là 8%.

Về quy mô lớp, số liệu khảo sát cho thấy trung bình một trường tiểu học có 21 lớp và trung bình có 4 lớp 5. Các trường ở vùng Đông Nam Bộ có số lớp trung bình là 30 lớp/trường, TP. Hồ Chí Minh có trung bình 33 lớp/trường.

Về công tác quản lý của hiệu trưởng, theo kết quả khảo sát có 45,43% GV chưa hài lòng về công tác quản lý của hiệu trưởng (thành thị là 43,02%, nông thôn 45,6%, vùng sâu vùng xa là 46,98%). Toàn quốc có 9,32% hiệu trưởng chưa qua lớp bồi dưỡng về quản lý giáo dục (tỉ lệ này cao nhất ở vùng sâu, vùng xa 16,44%).

Từ báo cáo khảo sát năm 2007 về HS lớp 5 ở Việt Nam, so sánh với nội dung cách thức khảo sát của Pisa như đã phân tích ở trên cho thấy Việt Nam đã và đang cố gắng hội nhập với thế giới. Rõ ràng việc tiến hành khảo sát có tác dụng tích cực giúp cho Bộ GD&ĐT có cơ sở đánh giá đúng thực trạng trình độ học lực của HS tiểu học để rút kinh nghiệm trong việc biên soạn chương trình, sách giáo khoa mới, chuẩn bị cho những kế hoạch đổi mới giáo dục trong thời gian tới. ■

BỆNH NHÂN

TƯỜNG AN

tiểu đường NGÀY Càng TRẺ HÓA

- ▶ Tốc độ phát triển kinh tế, công nghiệp hóa và sự thay đổi về lối sống: ăn nhiều, uống nhiều rượu bia, lười vận động, bị stress... đã khiến cho tỉ lệ bệnh tiểu đường (đái tháo đường - ĐTĐ) và rối loạn dung nạp glucose trong toàn quốc tăng từ 2,7% năm 2002 lên 5% năm 2008; đặc biệt ở những thành phố lớn, tỉ lệ này là 7,2%. Dự báo đến năm 2020, số người mắc bệnh này tăng lên 170%, nếu các yếu tố nguy cơ không được khống chế có hiệu quả.

Nguy cơ đối với trẻ em và phụ nữ mang thai

Bé Nguyễn Thị Hương T., 15 tuổi (Chương Dương, Hà Nội) đang đi học thì bị mệt xỉu. Khi vào bệnh viện, gia đình em mới biết em bị xỉu do hạ đường huyết ở bệnh ĐTĐ týp 2.

Chị Đào Tuyết A. (29 tuổi, Nam Định) đang được điều trị tại Bệnh viện (BV) Nội tiết Trung ương ghen ngào: "Khi có thai ở tháng cuối, tôi thấy mừng vì mình ăn uống tốt và đi giải nhiều. Một hôm tôi thấy người mệt xỉu và ra máu báo sinh. Tôi tới BV thì đã bị truy tim mạch. Hội chẩn cấp cứu cho thấy, tôi bị ĐTĐ, nhiễm độc thai nghén và thai chết lưu...".

Thống kê cho thấy, ĐTĐ thai kỳ xảy ra trên

khoảng 5-10% thai phụ, phần lớn xuất hiện vào tuần thứ 24 đến tuần thứ 28 của thai kỳ. ĐTĐ thời kỳ thai nghén làm tăng tỉ lệ bệnh tật và tử vong chu sinh. Những bà mẹ không được chẩn đoán hoặc bà mẹ ĐTĐ thai kỳ không được quản lý tốt có nguy cơ thai to và phải

Chăm sóc bệnh nhân bị tiểu đường

can thiệp khi sinh, nguy cơ hạ đường huyết khi sinh, vàng da, hạ canxi và có thể gây tăng huyết áp, suy dinh dưỡng bào thai, đồng thời nhu cầu sử dụng phương tiện chăm sóc đặc biệt cũng tăng lên. Những thai phụ tăng cân quá nhanh nhưng lại bị cao huyết áp, có triệu chứng phù, protein niệu... sự phát triển của thai nhi sẽ bị đe dọa, nặng nề hơn có thể làm thai chết lưu. Ngay cả với những bà bầu không có những bệnh lý về tim mạch, huyết áp, thận... nhưng nếu từ tháng thứ 6 trở đi tăng khoảng 10kg cũng phải thận trọng bởi có thể gây ra bệnh cao huyết áp, ĐTĐ và đẻ sinh non. Đây cũng là một trong những nguyên nhân gây suy dinh dưỡng bào thai khiến thai chết lưu hoặc trẻ sinh ra bị ĐTĐ.

70% không biết mình bị bệnh

Phó giáo sư, tiến sĩ Tạ Văn Bình - Giám đốc BV Nội tiết, Chủ nhiệm Dự án Phòng chống bệnh ĐTĐ quốc gia, Giám đốc Viện Nghiên cứu chiến lược phòng chống bệnh ĐTĐ nhận định: hiện nay, gần 70% người mắc bệnh ĐTĐ ở nước ta chưa được phát hiện. 30% số người còn lại đã được chẩn đoán thì việc theo dõi điều trị cũng chưa đạt yêu cầu. Điều tra trên 2.387 người sinh sống ở Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Hải Phòng, các nhà chuyên môn phát hiện 63,7% số người không biết gì về các yếu tố nguy cơ gây bệnh ĐTĐ; 57,7% không biết gì về các biện pháp phòng bệnh, chỉ có 20-30% số người biết một hoặc vài yếu tố nguy cơ. Nguyên nhân của tình trạng này chủ yếu là do hiện cả nước chỉ có BV Nội tiết Trung ương, BV Bạch Mai và Chợ Rẫy chuyên điều trị các bệnh về nội

tiết - chuyển hóa, còn lại chưa có mạng lưới quản lý bệnh nhân ĐTĐ. Nhiều cán bộ y tế tuyến dưới không biết gì về bệnh, thậm chí nhiều bác sĩ hiện đang làm việc ở các BV tuyến Trung ương cũng không bao giờ "tư duy" đến bệnh ĐTĐ để có hướng điều trị đúng và kịp thời cho người bệnh. Tại nhiều BV tuyến tỉnh, thành phố, trang thiết bị thiếu, lại chưa có khoa nội tiết, không có bác sĩ chuyên về nội tiết. Phần lớn các BV chỉ tiếp nhận bệnh nhân đã mắc bệnh, điều trị cho họ qua những đợt diễn biến cấp tính. Do vậy, nên hơn 70% người bệnh vào viện đã có nhiều biến chứng nặng như bệnh lý thần kinh, mạch vành, mạch máu ngoại vi, đột quỵ, tàn phế do cắt cụt chi, tim mạch, cao huyết áp, viêm lợi, rụng răng, đục thủy tinh thể, mù lòa, hôn mê do rối loạn chuyển hóa nặng, suy thận giai đoạn cuối phải lọc máu... Nhiều người vào viện trong tình trạng cùng lúc bị 3-4 biến chứng nặng của bệnh ĐTĐ hủy hoại cơ thể. Vì thế việc chữa trị cực khó, phần lớn tử vong.

Thống kê của BV Nội tiết Trung ương cho thấy, trên 95% người mắc bệnh ĐTĐ ở năm đầu tiên không có những biểu hiện gì hoặc có những triệu chứng mơ hồ như mệt mỏi, mờ mắt thoáng qua, răng lung lay... Việc chẩn đoán về mặt lâm sàng lúc này rất khó, phần lớn bệnh nhân không đến bệnh viện khám. Chỉ sau 5 năm, 50% bệnh nhân đó bắt đầu có hiện tượng uống nhiều, tiểu nhiều, gầy sút nhanh, ăn nhiều và suy thận kèm theo tăng huyết áp thì bệnh đã ở giai đoạn muộn với nhiều biến chứng.

ĐTĐ là bệnh không thể chữa khỏi hẳn. Bệnh nhân phải điều trị suốt đời

theo chỉ dẫn của bác sĩ. Ngoài ra, chế độ ăn uống và dùng thuốc luôn song song với nhau bởi vì các biến chứng nặng xảy ra thường do bỏ thuốc, quên uống, tiêm thuốc hoặc do ăn uống tự do không theo chỉ dẫn của bác sĩ. Hiện nay có một thực trạng là phần lớn người bệnh khi mới mắc rất chú trọng dùng thuốc, không cần ai thúc giục, nhưng lâu dần, họ lại uống không thường xuyên. Đặc biệt có những bệnh nhân tự cảm thấy sức khỏe mình khá hơn một chút đã tự động ngừng thuốc. Nhiều bệnh nhân khác lại sợ phải dùng thuốc insulin vì cho rằng nếu dùng liên tục sẽ dẫn đến quen thuốc và không thể bỏ được. Điều này rất có hại và nguy hiểm. Về khách quan, triệu chứng có thể đã giảm, nhưng bên trong bệnh vẫn không ngừng biến chuyển và nếu ngừng thuốc thì ngay lập tức đường huyết lại tăng lên, những biến chứng bắt đầu tàn phá. Do vậy, với những người đã mắc bệnh cần phải dùng thuốc đều. Nếu không phù hợp nữa thì nhất thiết phải dùng insulin. Riêng với người đã bị suy yếu chức năng gan, thận cần phải sớm dùng insulin để khống chế đường huyết.

Chiến lược quốc gia để phòng bệnh

Giáo sư Phạm Song, Chủ tịch Tổng hội Y học Việt Nam, nguyên Bộ trưởng Bộ Y tế khẳng định: ĐTĐ và những biến chứng của nó hoàn toàn có thể phòng chống theo các cấp độ khác nhau. Người ta có thể làm giảm các mức độ biến chứng hoặc làm chậm sự tiến triển của ĐTĐ thông qua dự án Phòng chống bệnh ĐTĐ quốc gia. Dự án đề ra chiến lược dự phòng cấp I và dự phòng cấp

II. Dự phòng cấp I tập trung ngăn chặn hoặc làm chậm tỉ lệ mắc bệnh mới trong cộng đồng, đặc biệt nhóm người có yếu tố nguy cơ. Dự phòng cấp II tập trung ngăn chặn hoặc làm chậm sự phát triển của các biến chứng ở người mắc bệnh ĐTĐ. Theo các nhà chuyên môn, muốn phòng tránh có hiệu quả tất cả các biến chứng, điều tối quan trọng là phải kiểm soát được lượng đường trong máu, các yếu tố nguy cơ có liên quan như tăng huyết áp, rối loạn chuyển hóa lipid, rối loạn đông máu... Nếu người bệnh được điều trị sớm, tích cực, đúng phác đồ mới thì có thể giảm được trên 12% các loại biến chứng so với điều trị kinh điển, trong đó đối với biến chứng mạch máu nhỏ giảm 25%, nguy cơ albumin niệu giảm 33%, nhồi máu cơ tim giảm 16%, bệnh võng mạc giảm 21%, mô đục thủy tinh thể giảm 24%... Đặc biệt điều chỉnh chế độ ăn uống, sinh hoạt và tập luyện thể lực, ăn đủ chất, khẩu phần cân đối, ăn nhiều chất xơ, rau quả tươi. Không ăn quá nhiều chất béo, ngọt, đường tinh chế... Duy trì chế độ tập luyện thể lực đều, mỗi tuần tập 3 lần, mỗi lần 20 phút. Ngoài ra tránh căng thẳng, ngủ đủ 7-8 giờ mỗi đêm. Những người có tiền sử gia đình bị ĐTĐ, ĐTĐ thai nghén... cần phải thường xuyên khám sức khỏe định kỳ, kiểm soát đường huyết, cân nặng. Để giải quyết tốt vấn đề này, việc đầu tiên bắt buộc các nhà chuyên môn phải làm là phát hiện sớm và điều trị tích cực trên những đối tượng có nguy cơ cao. ■

Người thầy phải vượt qua nhiều rào cản!

Theo các chuyên gia GD, để đảm bảo những nỗ lực đổi mới về mục tiêu, sứ mệnh, chương trình, sách giáo khoa (SGK), về cơ sở vật chất, tài chính cho GD đạt hiệu quả, cần tập trung chiến lược vào cải cách cấu trúc GD, bao gồm những thay đổi liên

- ▶ *Đổi mới phương pháp giảng dạy (PPGD) là vấn đề sống còn của nhà trường trong thời kỳ hội nhập, khi cả thầy và trò đều có thể tiếp cận dễ dàng nhiều nguồn thông tin và tri thức hiện đại.*

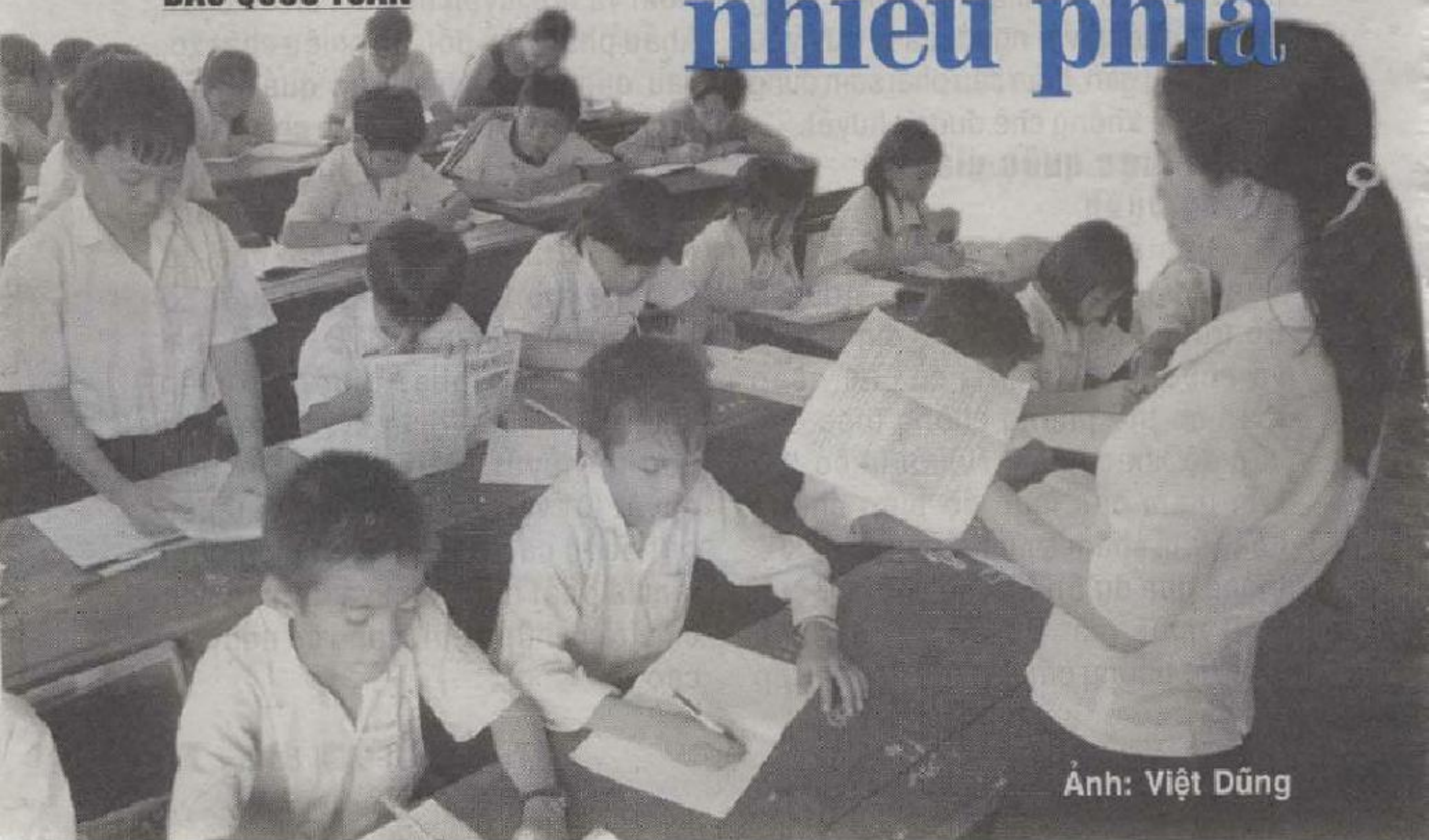
quan đến sứ mệnh và mục tiêu, cơ cấu tổ chức, quản lý, chương trình giảng dạy, kinh phí, vai trò và trách nhiệm của những người tham gia GD, các quy định luật lệ, sự tham gia của các tổ chức ngoài nhà trường.

Dẫn chứng về tính thiếu thực tế của cấu trúc GD, bà Hoàng Tuyết (Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh) cho rằng, mặc dù đã trao quyền tự chủ cho cấp quản lý GD cơ sở, nhưng cơ chế biên soạn chương trình, SGK, cơ chế

ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY:

Cần sự cộng hưởng từ nhiều phía

ĐÀO QUỐC TOÀN

Ảnh: Việt Dũng

chỉ đạo chuyên môn vẫn chưa thay đổi. Vẫn còn tình trạng một kế hoạch dạy học phân tiết cố định đến từng bài dạy.

Chương trình tiểu học được thiết kế cho học sinh (HS) học 2 buổi/ngày, nhưng sau 10 năm thực hiện, đến nay cả nước mới chỉ có 35% tổng số trường học 2 buổi/ngày. Hoặc lẽ ra phải cải cách thi cử và cải thiện cơ chế GD nghề nghiệp cho HS rồi mới xây dựng chương trình phân ban thì ta lại làm ngược lại. Lẽ ra phân ban để giúp HS chọn lựa môn học sở trường, liên quan đến sự nghiệp tương lai, thì lại là dịp để HS chọn môn học theo hướng đáp ứng thi cử!

Thực tế hiện nay đang có rất nhiều vướng mắc khiến việc đổi mới PPGD của giáo viên (GV) gặp trở ngại. Cấu tạo chương trình học quá nhiều tri thức nhưng lại không dạy HS sử dụng tri thức như thế nào. Cách đánh giá GV và HS còn nặng về hình thức, thiếu thực chất. Ngoài ra, sĩ số HS/lớp quá đông, trình độ học lực, khả năng tiếp thu của các em lại không đồng đều, khiến GV rất khó áp dụng một PPGD phù hợp, khó yêu cầu tất cả HS cùng hoạt động tích cực trong giờ học v.v.

Theo bà Dương Thị Trúc Bạch, Hiệu trưởng Trường Trung học phổ thông Nguyễn Thị Minh Khai (TP. Hồ Chí Minh): "Chúng ta kêu gọi GV đổi mới PPGD nhưng khi thi, đáp án phải chấm

theo ý, thậm chí với môn Văn, đáp án cũng chấm theo ý, không có phân điểm nào cho sự sáng tạo. Ở bậc trung học phổ thông, mọi đổi mới của GV đến lớp 12 đều khựng lại, GV phải dạy theo kiểu ra đề vì sợ HS thi rớt".

Nhiều GV cho rằng, đổi mới PPGD là rất cần, nhưng chỉ có thể đổi mới với những HS giỏi, HS ở các lớp đầu cấp, còn với HS yếu và HS lớp cuối cấp thì không thể! Lượng kiến thức trong mỗi bài quá nhiều mà giờ lên lớp thì lại quá ít, GV không đủ thời gian để dạy cho HS yếu. Riêng HS lớp 12, HS phải thi tốt nghiệp và thi tuyển vào đại học (ĐH), nên trong SGK có gì GV phải dạy đúng, dạy đủ để HS đi thi. Thầy cô giáo nào có lương tâm nghề nghiệp cũng đều muốn đổi mới PPGD, nhưng họ đang bị "trói chặt" bởi "sách hướng dẫn GV". Trong sách ấy, mỗi bài giảng đều được hướng dẫn từng bước cụ thể, chi tiết, GV không thể chủ động sáng tạo.

Kinh phí cũng là một rào cản gây trở ngại cho việc đổi mới PPGD của GV. Chẳng hạn, một cô giáo ở TP. Hồ Chí Minh đã bỏ tiền túi hơn 2 triệu đồng để thực hiện giáo án điện tử cho một giờ dạy về giới tính. Dạy xong, ai cũng khen và xin được chia sẻ kinh nghiệm và nguồn tài liệu này, nhưng cô chỉ được nhà trường khen thưởng... 100.000 đồng! Đó là

chưa kể, đôi khi việc đổi mới lại không nhận được sự đồng tình ủng hộ của nhiều người, khiến GV cảm thấy bị đơn độc.

Theo tiến sĩ Hồ Thiệu Hùng, nguyên Giám đốc Sở GD&ĐT TP. Hồ Chí Minh: “Rào cản lớn nhất khi thực hiện đổi mới PPGD là HS chưa quen cách học mới, không muốn học các môn không thi. Cái tâm của GV cũng chưa sẵn sàng đổi mới, chưa biết đổi mới như thế nào, nên vẫn bám vào phương pháp cũ. Cách đánh giá HS hiện nay chỉ chăm chăm vào kiến thức, làm cho việc dạy và học rất chán. Trong khi đó, ta lại chưa dạy cho HS kỹ năng học tập, kỹ năng ứng xử, giao tiếp, tự chủ, làm việc theo nhóm, hoạch định mục tiêu... Con người ta chỉ học 25% kiến thức trong nhà trường, còn 75% kiến thức trong đời là tri hành, tri nhân. Mục tiêu của đổi mới không phải để đào tạo ra nhiều tiến sĩ, mà nhằm tạo ra nhiều HS biết làm việc”!

Đưa môn kỹ năng sống vào chương trình

Các nhà giáo và các nhà quản lý GD đều cho rằng, cần nâng lên việc đổi mới PPGD, nuôi ngọn lửa nhiệt tình của các thầy cô giáo; cần có một cơ chế đúng mức, xây dựng môi trường văn hóa thật sự trong các nhà trường, để người đi đầu trong việc đổi mới không phải thấy mình đơn lẻ. Đặc biệt, cái tâm nghề nghiệp của người

thầy là cực kỳ quan trọng. Nếu người thầy không có tâm thì sẽ có rất nhiều rào cản trong việc đổi mới PPGD. Vì dạy học là một khoa học nghệ thuật, không phải như diễn viên có năng khiếu sẽ diễn được. Người thầy phải vừa là diễn viên vừa là nhà đạo đức, khi dạy phải quan sát học trò: tại sao em này mọi ngày học tốt nhưng hôm nay lơ đãng? Làm sao cho HS hiểu, nhớ, thuộc bài và để lại dấu ấn trong lòng các em.

Theo ông Nguyễn Việt Bắc, Phó hiệu trưởng Trường ĐH Sài Gòn, đổi mới PPGD là vấn đề sống còn của nhà trường trong thời buổi hội nhập với thế giới, khi cả thầy và trò đều có thể tiếp cận dễ dàng nhiều nguồn thông tin và tri thức hiện đại. Trong thực tế, có vô số PPGD từ truyền thống đến hiện đại. Phương pháp nào cũng có ưu và nhược điểm. Việc đổi mới chính là tìm ra được phương pháp phù hợp để áp dụng đúng lúc, đúng chỗ, đúng mực để đạt hiệu quả.

Tiến sĩ Hồ Thiệu Hùng cho rằng, muốn đổi mới PPGD thành công, trước hết cần thay đổi triết lý GD theo hướng dạy HS học để biết vận dụng hiệu quả những kiến thức thiết thực đã được tiếp thu từ nhà trường, giúp HS sau trung học phổ thông có thể tự học tiếp từ “trường đời” để lập nghiệp.

Theo các thầy cô giáo, việc

thay đổi chương trình, SGK là cần thiết, nhưng sẽ rất tốn kém. Vì vậy, chỉ cần điều chỉnh những điểm, những bài không phù hợp thực tế, không thiết thực trong chương trình và SGK. Điều chỉnh để HS học cái gì là biết chắc cái đó chứ không biết lơ mơ, rất tai hại. Bộ GD&ĐT nên khoán chương trình cho GV, để họ thoải mái sáng tạo trên cơ sở chuẩn kiến thức chung. Mỗi bài dạy chậm hay nhanh tùy thuộc vào trình độ của HS.

Các chuyên gia GD cho rằng, không phải vì chương trình, SGK quá tải mới cần đổi mới PPGD. SGK có quá nhiều nội dung truyền tải chỉ là một lý do. Lý do chính là GD, tự bản thân nó là quá trình tìm kiếm, chiếm lĩnh tri thức, kinh nghiệm thông qua nhà trường, đòi hỏi người làm GD từ chỗ tìm kiếm cách thức truyền tải kiến thức một cách cách nhanh chóng và hiệu quả nhất, sang quá trình trao cho người học cách thức tự chiếm lĩnh tri thức.

Trao đổi về vấn đề này, Thứ trưởng Nguyễn Vinh Hiển khẳng định, SGK và sách GV không phải là pháp lệnh cột chặt GV. Tại sao GV vẫn coi bị ràng buộc, là trở ngại cho việc đổi mới PPGD? Thực ra, yếu tố năng lực của GV, nhà quản lý GD mới là yếu tố quyết định. Các yếu tố giúp người dạy giờ, giúp hiệu

"Mục tiêu của giáo dục là dạy làm người, nhưng phương pháp đánh giá hiện nay vẫn thiên về cho điểm từng môn. Do đó, cần phải đưa kỹ năng sống cho học sinh vào chương trình học, cần xây dựng trang web nhằm nhân rộng các sáng kiến dành cho giáo viên. Đổi mới phương pháp giáo dục phải nhằm tới hai mục đích: kết quả học tập của học sinh được nâng cao hơn; phải làm cho học sinh thông minh hơn, tự tin hơn, sáng tạo hơn trên con đường chiếm lĩnh tri thức nhân loại".

(Trích tham luận tại diễn đàn Đổi mới phương pháp giáo dục do báo Tuổi trẻ phối hợp với Sở GD&ĐT TP. Hồ Chí Minh tổ chức)

trưởng đánh giá đúng năng lực sư phạm của GV đều còn nhiều rào cản, cần được tháo gỡ. Ở đây cũng cần xem lại việc đào tạo GV ở các trường sư phạm. Thời gian thực hành sư phạm của giáo sinh ở trong trường ĐH và trường phổ thông đều rất ít. Phải làm sao để GV nhận diện được PPGD nào tích cực, phát huy được tính sáng tạo chủ động, rèn được phương pháp tự học của HS.

Tiến sĩ Huỳnh Công Minh, Giám đốc Sở GD&ĐT TP. Hồ Chí Minh cũng cho rằng, điều kiện cơ sở vật chất trường lớp, cách quản lý GD linh hoạt, năng lực và tâm huyết của GV, sự hưởng ứng của công luận và xã hội... là những yếu tố cần thiết để đổi mới PPGD. ■

NCSAW là một hội đồng có quyền lực gồm các ủy viên giáo dục của hai đảng Cộng hòa và Dân chủ, một số nhà lãnh đạo doanh nghiệp, chính quyền và giáo dục khác của Mỹ. Khuyến cáo của NCSAW đưa ra một kế hoạch chi tiết về đổi mới hệ thống giáo dục Mỹ từ mẫu giáo đến bậc trung học và cao hơn để chuẩn bị tốt hơn cho việc thành đạt của học sinh (HS) trong nền kinh tế toàn cầu. Theo khuyến cáo của NCSAW, những kỹ năng này được nêu ra như sau:

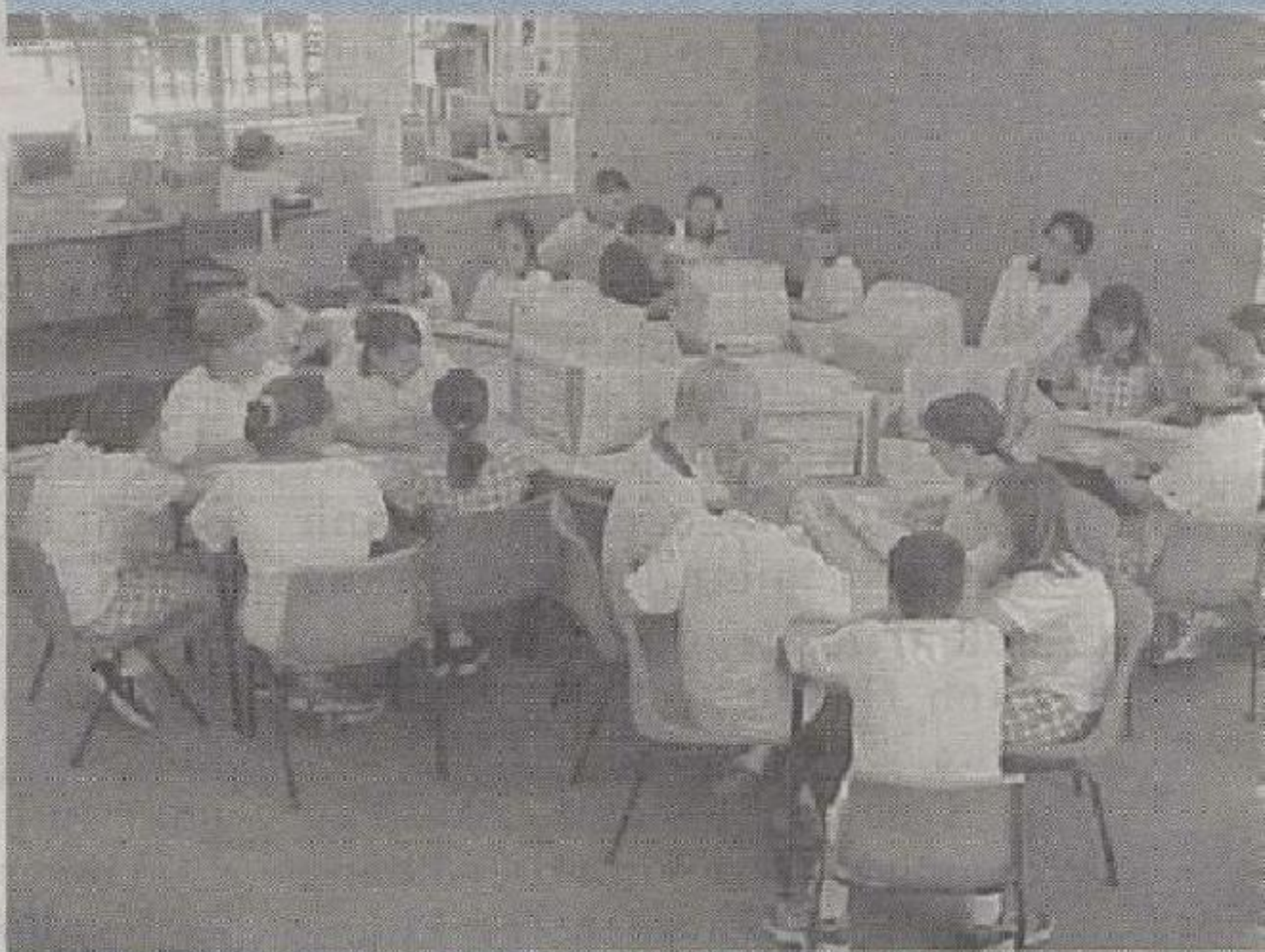
**Hiếu biết
nhiều về thế giới**

Ngày nay, HS sẽ là những công dân toàn cầu. Dù có ở đâu trong nước Mỹ nhưng HS cần phải học tập để hành xử theo cung cách toàn cầu ấy. Trong thế kỷ 21, nước Mỹ cần những lao động có khả năng am hiểu về thương mại toàn cầu, nhạy cảm với các nền văn hóa nước ngoài, nói được nhiều

Mặc dầu nước Mỹ đã và đang dẫn đầu thế giới về nhiều lĩnh vực khoa học - kỹ thuật nhưng nhiều nhà hoạch định chính sách giáo dục và sử dụng nhân lực đã tỏ ra lo ngại về sự thua sút của Mỹ trong tương lai. Trước tình hình này, Ủy ban mới về kỹ năng của lực lượng lao động Mỹ (NCSAW) đã đưa ra những khuyến cáo cho nền giáo dục Mỹ và họ cho đó là các kỹ năng của học sinh trong thế kỷ 21.

Khi nước Mỹ thay đổi MỤC TIÊU GIÁO DỤC

VĂN HÒA

Học tập và thảo luận theo nhóm với Internet tại một trường trung học ở Mỹ

ngôn ngữ khác nhau. Nhưng đây hoàn toàn không phải là những điểm mạnh ở nước Mỹ, nơi mà hiện nay có ít hơn nửa

số HS trung học phổ thông ghi tên học một ngoại ngữ và là nơi mà chương trình các môn học xã hội có khuynh hướng chỉ tập trung vào lịch sử nước Mỹ.

Biết tư duy bên ngoài khuôn khổ

Trong nền kinh tế toàn cầu của thế kỷ 21, các công việc sẽ không thể khoán cho bên ngoài hay tự động hóa được mà là đặt nặng tâm quan trọng lớn lao vào các kỹ năng sáng tạo và cải tiến, vào khả năng nhận biết các mô thức ở những nơi mà người khác chỉ thấy có xáo trộn.

Trở nên nhạy bén hơn về các nguồn thông tin mới

Trong thời đại ngày nay, thông tin tràn ngập trên đủ các phương tiện truyền thông đại chúng và cá nhân. Cho nên, HS không những cần biết xử lý nhanh chóng các thông tin mà còn cần phải phân biệt được thông tin đáng tin cậy mới có thể tiếp thu và sử dụng thông tin hữu ích được. Nhiệm vụ của nhà trường là phải làm sao huấn luyện cho HS các khả năng ấy.

Biết sử dụng các kỹ năng tốt của nhiều người

Trước đây, người ta cho rằng chỉ số thông minh (IQ) là quan trọng cho sự thành công trong học tập cũng như trong công tác. Nhưng trong thế kỷ 21, các nhà quản lý cho rằng *thông minh cảm xúc* (EI - Emotional

Intelligence) cũng quan trọng không kém IQ trong việc tạo ra thành công tại nơi làm việc. Norman Augustine, cựu giám đốc điều hành của Tập đoàn Lockheed Martin, thành viên NCSAW cho biết: "Trong thế kỷ 21, hầu hết các cải tiến đều do sự cộng tác của các nhóm nhiều người. Chúng ta phải đặc biệt lưu tâm tới các kỹ năng như giao tiếp, khả năng làm việc theo nhóm và với nhiều người có văn hóa khác nhau".

Được học tập để có thể gọi là học sinh toàn cầu

Để có thể gọi là HS toàn cầu, HS phải được học tập và rèn luyện một số khả năng và tinh thần như sau:

Tính nhạy bén. Ngay từ các lớp nhỏ, HS được rèn luyện để phát huy tinh thần nhanh nhạy, so sánh đối chiếu, phê phán, nhìn nhận vấn đề có tính hệ thống và tìm cách giải quyết vấn đề theo nhiều hướng khác nhau qua các môn học. Tập cho HS mạnh dạn đưa ra ý kiến của mình trong quá trình tiếp thu ý kiến.

Được học ngoại ngữ sớm từ các lớp tiểu học. Có thể thậm chí từ lớp 1, lớp 2, HS được học một ngoại ngữ. Lên trung học có thể học ngoại ngữ thứ hai. Có những HS sẽ học thêm một hay hai ngoại ngữ nữa ở đại học.

Học tập sử dụng các công cụ của công nghệ thông tin như

Internet, PowerPoint ngay từ lớp 1, chủ yếu là để truy tìm những thông tin trong quá trình học tập trong lớp và tại nhà, rồi học tập cách rút trích, in ấn, trình bày các thông tin qua máy tính ở các lớp sau.

Được học tập, tìm hiểu về nếp sống, văn hóa và xã hội hiện tại của các nước trên thế giới theo ưu tiên các nước có nhiều quan hệ phát triển với nước mình nhất. Như thế, thay vì học các vấn đề về thời xa xưa thì nên ưu tiên dành thời gian cho HS học tập, tìm hiểu các vấn đề xã hội đương đại mà HS có thể cần biết khi làm việc trong môi trường quốc tế, đa văn hóa trong tương lai.

Được tạo điều kiện để HS ngay từ cấp tiểu học có thể giao lưu với HS các trường kết nghĩa ở nước ngoài qua các cuộc hội nghị truyền hình, trao đổi thư từ, quà tặng và có thể cùng nhau tham gia các chương trình xã hội, từ thiện. Nhờ đó, HS có cơ hội sử dụng ngoại ngữ, hiểu biết thêm văn hóa nước ngoài và rèn luyện phong cách ứng xử trong môi trường quốc tế.

Việc học tập không chỉ dựa trên sách giáo khoa vì sách giáo khoa có thể lỗi thời ngay sau khi được in ấn trong thế giới nhanh thay đổi như ngày nay và với các phương tiện truyền thông hiện đại đang được sử dụng rộng rãi. HS cần được hướng dẫn để truy tìm tư liệu

trong sách, báo và qua Internet để làm bài tập hàng ngày.

Trong thời đại bùng nổ thông tin hiện nay, việc học cũng cần phải thay đổi. Ngày nay mà thầy giáo còn bắt buộc HS phải nhớ thuộc lòng những thông tin chi tiết, rời rạc, chẳng hạn ngày sinh của một vĩ nhân, địa chỉ của một di tích, chi tiết một trận đánh trong chiến tranh... là vừa vô ích lại vừa phí phạm sinh lực của HS, bởi vì đó là loại thông tin ai cũng rất mau quên chỉ trừ những người cần phải sử dụng thường xuyên. Hơn nữa, những thông tin này rất dễ tìm thấy trên Internet. Các nhà phân tích cho rằng HS trong thế kỷ 21 không cần thuộc lòng những chi tiết rời rạc dễ dàng tìm được trên Internet, nhưng HS cần nắm vững một số kiến thức cơ bản trong các môn học và đồng thời phải rèn luyện các kỹ năng chuyển đổi được như tư duy phê phán, tạo ra các liên kết giữa những ý tưởng và biết cách tiếp tục học tập suốt đời.

Được học tập trong tinh thần hợp tác quốc tế. Biết phát huy truyền thống của dân tộc mình, nhưng cũng biết coi trọng truyền thống văn hóa của các dân tộc khác, phải biết chung sống hòa bình với những tư tưởng khác biệt của các dân tộc khác, dựa trên nhiều quan điểm khác nhau.

(Theo The Bulletin of NCSAW)

TRAO ĐỔI VỚI NHÀ GIÁO ƯU TÚ, TIẾN SĨ LÊ HIỂN DƯƠNG- HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐỒNG THÁP VỀ:

Bài toán nguồn nhân lực

NGUT.TS Lê Hiền Dương

• Được biết Trường Đại học (ĐH) Đồng Tháp vừa nhận học hiệu mới, xin ông giới thiệu quá trình chuyển đổi và những nhiệm vụ mới trường được giao?

Ngày 10-1-2003, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 08/2003/QĐ-TTg về việc thành lập Trường ĐH Sư phạm Đồng Tháp trên cơ sở nâng cấp từ Trường Cao đẳng (CĐ) Sư phạm và sau đó 5 năm, ngôi trường này đã đủ điều kiện chuyển sang học hiệu mới - Trường ĐH Đồng Tháp. Nhiệm vụ của nhà trường không chỉ đào tạo nguồn nhân lực phục vụ yêu cầu phát triển của tỉnh Đồng Tháp mà cho cả vùng đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL). Trước trọng trách nặng nề này, Trường ĐH Đồng Tháp đã và đang tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, giảng viên vững mạnh nhằm đáp ứng yêu cầu đào tạo đa cấp, đa ngành. Đồng thời, tăng cường huy động các nguồn

lực đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, trang thiết bị giảng dạy từng bước khang trang, hiện đại.

• Xin ông cho biết những con số có thể hình dung về diện mạo ban đầu này!

Đến thời điểm này, Trường ĐH Đồng Tháp đã có 485 công chức (385 giảng viên). Chất lượng đội ngũ giảng viên cũng được nâng lên đáng kể: năm 2003, trường chỉ có hai nghiên cứu sinh, 21 thạc sĩ, còn lại đều có trình độ ĐH thì đến năm 2008, đã có 8 tiến sĩ, 130 thạc sĩ, 41 nghiên cứu sinh và 129 người đang học cao học trong và ngoài nước. Để sớm đưa trường trở thành trung tâm đào tạo nhân lực của tỉnh và vùng ĐBSCL, lãnh đạo Trường ĐH Đồng Tháp đã lựa chọn và đột phá vào vấn đề phát triển đội ngũ cán bộ, giảng viên "đủ sức, đủ tầm", đáp ứng yêu cầu hội nhập. Ban Giám hiệu đã trực tiếp đến nhiều trường ĐH trong cả nước để tìm giảng viên; trực tiếp gặp, động viên sinh viên tốt nghiệp loại xuất sắc và giỏi từ các trường ĐH lớn về công tác tại trường. 5 năm qua, đã cử trên 300 lượt cán bộ, giảng viên đi học tại các trường trong và ngoài nước.

Thực hiện đề án Quy hoạch phát triển tổng thể Trường ĐH Đồng Tháp đến năm 2020, Ban Giám hiệu nhà trường tiếp tục đề ra các giải pháp nhằm tăng số lượng cán bộ, giảng viên đến năm 2020 là 1.400 người, bao gồm 1.100 giảng viên, cán bộ nghiên cứu khoa học và 300 cán bộ quản lý, nhân viên phục vụ. Trường cũng phấn đấu tại thời điểm đó 100% giảng viên, cán

bộ nghiên cứu khoa học có trình độ thạc sĩ trở lên, trong đó có 50% là tiến sĩ.

Trường ĐH Đồng Tháp đã không ngừng mở rộng về cơ sở vật chất và quy mô đào tạo. Năm 2003, trường mới chỉ đào tạo 5 ngành ĐH, 15 ngành CĐ với số lượng tuyển sinh 750; đến nay, Trường ĐH Đồng Tháp đã đào tạo 32 ngành ĐH, 22 ngành CĐ, 5 ngành trung cấp chuyên nghiệp; với chỉ tiêu 3.400 sinh viên hệ chính qui được tuyển trong năm 2008.

• *Bàn về việc học của sinh viên, làm thế nào để nâng cao chất lượng, thưa ông?*

Sinh viên trong thời đại này phải có học lực bền vững để đương đầu với "thách thức lớn nhất trong thời đại ngày nay là thách thức về tri thức và tài nguyên trí tuệ". Sinh viên phải nhanh chóng hình thành cho mình những năng lực của người lao động mới, trên cơ sở một *học lực bền vững* bao gồm cả kiến thức nền tảng và kỹ năng tự đổi mới, để thích ứng với thay đổi từng ngày của công nghệ.

• *Xin ông cho biết rõ hơn, một sinh viên có học lực bền vững là một sinh viên như thế nào?*

Là một học lực có nền tảng đạo đức. Trong hoàn cảnh hiện nay, mặc dù đã có nhiều thuận lợi, nhưng sinh viên cũng còn không ít khó khăn trong học tập. Tuy nhiên, sinh viên vẫn có thể hoàn thành tốt đẹp nhiệm vụ học tập, nghiên cứu nếu họ bền vững về niềm tin. Muốn giữ niềm tin phải bắt đầu từ những công việc nhỏ, không chờ đại sự. Mượn một cuốn sách giữ gìn cẩn thận trong khi đọc và trả đúng ngày đã định; giữ kín lời tâm sự của người bạn; đi học, hội họp đúng giờ; giữ đúng lời hứa... Tất cả những việc làm ấy tuy đều đơn giản, nhưng nếu sinh viên có ý thức rèn luyện thì sẽ trở thành nề nếp tốt, thành thói quen tốt sẽ trở

thành người tự tin, giàu cá tính.

• *Nhân chữ cá tính ông muốn có ở mỗi sinh viên của mình, có thể bàn về cá tính ĐH? Xin hỏi, việc đào tạo giáo viên gắn với mảnh đất miền Tây tạo ra những khác biệt gì ở trường ta, so với các trường khác? Cái gì chỉ có ở trường ta?*

Một câu hỏi thật thú vị. Tôi là giáo viên toán nhưng lại rất tự hào mỗi khi nói rằng trường tôi "đào tạo" được những ba nhà văn. Hiện tại tỉnh Đồng Tháp mới chỉ có ba hội viên Hội Nhà văn Việt Nam thì cả ba, Thu Nguyệt, Thai Sắc, Trần Quốc Toàn đều trưởng thành từ mái trường này. Đó là một độc đáo. Độc đáo thứ hai, cho đến nay, Trường ĐH Đồng Tháp vẫn là đơn vị duy nhất đào tạo âm nhạc bậc đại học ở miền Tây Nam Bộ. Độc đáo thứ ba, hàng năm, vào ngày rằm tháng giêng, trường chúng tôi tung bừng tổ chức Ngày thơ Việt Nam. Năm nào, vào Ngày thơ Việt Nam, chúng tôi cũng được đón các nhà thơ Việt Nam, đến từ Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, An Giang, Vĩnh Long, Bến Tre... Trước các nhà thơ, sinh viên ĐH Đồng Tháp tự tin đọc thơ, hát thơ, múa thơ, diễn thơ... Đài Truyền hình Việt Nam đã có phóng sự 30 phút về ngày thơ ĐH Đồng Tháp. Để chuẩn bị cho đêm thơ rằm tháng giêng Kỷ Sửu 2009, chúng tôi đã bước đầu liên hệ với Công ty truyền thông Sơn Ca TP. Hồ Chí Minh để có nhiều văn bản thơ điện tử, tổ chức một đêm thơ thật hiện đại, phù hợp với tinh thần năm học nối mạng Internet toàn ngành mà Bộ Giáo dục và Đào tạo đã chỉ đạo. Ba nét riêng kia nếu một ngày nào hết riêng, hết độc đáo thì nó đã nằm vào cái chung của công việc tạo ra những công dân trẻ có học lực bền vững mà chúng tôi quyết tâm thực hiện.

MAI VĂN CANH thực hiện

Nguyên tắc tương tác đa chiều trong giảng dạy môn tập làm văn

TRẦN MẠNH TRUNG

*(Thạc sĩ chuyên ngành Lý luận và Phương pháp dạy học tiếng Anh
Khoa Ngoại ngữ, Đại học Hồng Đức, Thanh Hóa)*

Nguyên tắc tương tác đa chiều, đa đối tượng là gì?

Trong phương pháp giảng dạy ở các trường phổ thông hiện nay, hình thức tác động từ người dạy đến người học được sử dụng phổ biến. Nhưng đây lại là tác động một chiều thầy --> trò: người thầy có quyền đánh giá, cho điểm học trò và học trò ít khi hay nói cách khác là không dám có ý kiến phản

hồi hay tranh luận với thầy dù đó có thể là sự đánh giá chủ quan, không chính xác, thỏa đáng của thầy.

Trong xu hướng đổi mới phương pháp giảng dạy hiện nay theo đường hướng lấy người học làm trung tâm thì nguyên tắc "tương tác đa chiều, đa đối tượng" tỏ rõ tính ưu việt của nó. "Tương tác đa chiều, đa đối tượng" là sự

tác động qua lại không chỉ một chiều giữa thầy với trò (thầy --> trò) mà còn có sự tác động trở lại của trò với thầy (trò <--> thầy) và giữa nhiều học trò với nhau (trò <--> trò) trong quá trình giáo dục nói chung và trong giảng dạy một môn học cụ thể nói riêng.

Áp dụng nguyên tắc tương tác đa chiều, đa đối tượng trong dạy Tập làm văn.

Tập làm văn là môn học rất cần có sự tương tác đa chiều giữa nhiều đối tượng với nhau. Một bài tập làm văn của học sinh cần có sự nhận xét, gợi ý của thầy và của nhiều học sinh khác để người viết có thể sửa chữa, hoàn thiện bài văn của mình tốt hơn. Người học không chỉ học từ thầy mà còn cần học từ bạn. Mặc dù ông cha ta có câu: "Không thầy đố mày làm nên" nhưng lại vẫn khẳng định: "Học thầy không tày học bạn". Điều đó cho thấy việc "học bạn" cũng rất quan trọng trong học tập của học sinh. Để áp dụng nguyên tắc này cần có các bước sau:

1. Thầy, cô cần tự mình đưa ra những tiêu chí đánh giá, thang điểm thật cụ thể cho một bài văn. Chẳng hạn, xin gợi ý các tiêu chí sau:

Nội dung:

Các ý cơ bản cần có.

Các ý của người viết.

Ngữ pháp:

Viết đúng câu, đúng chính tả.

Dùng từ đúng, phong phú.

Diễn đạt:

Logic (sắp xếp ý hợp lý).

Dùng các từ chuyển tiếp hợp lý.

Luận điểm rõ ràng.

2. Thầy, cô sau khi hướng dẫn phân phương pháp viết một thể loại văn cần lựa chọn một số đề thực hành.

3. Giao một đề văn (kèm theo một số gợi ý) cho học sinh về nhà tự viết hoặc viết trên lớp.

4. Học sinh nộp bài viết cho giáo viên.

5. Giáo viên đọc kỹ từng bài văn, nhận xét chi tiết và chấm điểm (theo tiêu chí đã công bố cho học sinh) vào một tờ giấy riêng và cất đi.

6. Giáo viên mang bài đến lớp và để lên bàn yêu cầu học sinh tự chọn lấy một bài của học sinh khác để đọc và nhận xét theo các tiêu chí cho trước. Mỗi học sinh cần đọc và nhận xét từ 5 bài trở lên.

7. Giáo viên mang bài về nhà đọc lại các bài và nhận xét của các học sinh khác và đưa ra ý kiến của mình về những nhận xét của các học sinh khác.

8. Mang bài và nhận xét kèm theo tới lớp trả lại cho học sinh và yêu cầu học sinh viết lại và sửa chữa theo những nhận xét, góp ý rồi nộp lại để nhận xét và chấm lại.

9. Giáo viên chấm điểm lại bài văn và trả lại cho học sinh kèm theo điểm, nhận xét trước khi được góp ý và sửa chữa ở bước 5.

10. Học sinh đọc lại 2 bài viết

(trước khi góp ý và sau khi góp ý sửa chữa); đọc nhận xét, so sánh điểm và nhận xét của giáo viên trước và sau khi sửa lại, đưa ý kiến phản hồi nếu có.

Phương pháp dạy này đòi hỏi giáo viên mất nhiều thời gian hơn vì phải đọc và nhận xét bài viết của mỗi học sinh hai lần. Học sinh cũng phải mất nhiều công sức và thời gian để viết hai lần cho một đề bài và phải đọc, nhận xét bài của các học sinh khác. Nhưng lợi ích của cách dạy này là giúp học sinh rèn giũa kỹ năng viết và sẽ dần viết tốt lên do biết cách rút kinh nghiệm, sửa chữa lỗi nhờ những nhận xét, góp ý của cả thầy và trò trong lớp.

Ở nơi có Internet

Ở các thành phố lớn, nơi Internet phổ biến rộng rãi thì có thể sử dụng blog, một dạng nhật ký cá nhân trực tuyến để dạy môn Tập làm văn theo nguyên tắc “tương tác đa chiều, đa đối tượng” theo các bước sau:

1. Giáo viên lập blog trên mạng.

2. Hàng tuần giáo viên đưa ra một đề tập làm văn kèm theo những gợi ý cần thiết trên blog.

3. Học sinh chép lại đề về nhà đánh máy bài viết (hoặc đánh máy ngay tại quán net) và gửi bài cho giáo viên bằng email.

4. Giáo viên đưa bài tất cả học sinh lên blog cho các học sinh khác nhận xét.

5. Học sinh đọc kỹ nhận xét, góp ý và sửa lại bài văn, sau đó

gửi lại cho giáo viên.

6. Giáo viên nhận xét, cho điểm chính thức và đưa lại bài văn lên blog.

7. Học sinh có ý kiến phản hồi về các nhận xét của giáo viên.

Việc sử dụng blog là một hướng đi mới trong việc khai thác Internet trong học tập và giảng dạy hiện nay. Điều này sẽ tạo nhu cầu thực sự cho học sinh sử dụng Internet vào mục đích học tập, giúp học sinh tiếp cận phương pháp học tập mới: chủ động tự học ngoài giờ trên lớp, làm bài tập cá nhân, tạo thêm hứng thú cho học sinh với cách học qua blog, một dạng nhật ký cá nhân đang rất thịnh hành trong giới trẻ hiện nay.

Kết luận

Trên đây là những những gợi ý giúp các thầy cô giáo dạy văn ở phổ thông áp dụng nguyên tắc “tương tác đa chiều, đa đối tượng” trong dạy Tập làm văn. Nguyên tắc này có thể áp dụng với nhiều môn khác và có thể có những thay đổi, bổ sung cho thật phù hợp tùy thuộc vào từng cá nhân.

Việc áp dụng nguyên tắc này là bước tiếp cận đầu tiên trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy hiện nay ở phổ thông. Áp dụng nguyên tắc này mang lại nhiều lợi ích cho người học trong việc rèn luyện kỹ năng viết, một kỹ năng quan trọng trong môn Văn học. ■

144.459

là số người mù chữ trên cả nước, ở độ tuổi 15-25 (tính đến tháng 6-2008).

• “Phải bình tĩnh để có cách giải quyết vấn đề học sinh bỏ học hàng loạt. Không nên chỉ vì mục tiêu duy trì học sinh đến lớp, mục tiêu phổ cập giáo dục mà nhượng bộ học sinh, xem nhẹ chất lượng”. (TS Nguyễn Vinh Hiển - Thứ trưởng Bộ GD&ĐT)

• “Để hạn chế tình trạng học sinh bỏ học do tác động của “Hai không”, chỉ còn cách phải nâng cao chất lượng dạy và học, bởi những em bỏ học hầu hết là học sinh yếu kém”! (Ông Hồ Việt Hiệp - Giám đốc Sở GD&ĐT An Giang)

• “Hầu hết gia đình ở nông thôn đều quá nghèo, nên họ muốn con em mình đi làm sớm để phụ giúp gia đình. Vì vậy, tỉ lệ học sinh bỏ học ở khu vực nông thôn là rất cao”. (Ông Lưu Văn Duỗi - Sở GD&ĐT Kiên Giang)

• Bộ GD&ĐT vừa long trọng tổ chức lễ kỷ niệm 100 năm ngày sinh cố Bộ trưởng Bộ GD Nguyễn Văn Huyền. Suốt 30 năm trên cương vị Bộ trưởng Bộ GD, GS.TS Nguyễn Văn Huyền đã có nhiều đóng góp cho sự nghiệp GD của nước Việt Nam độc lập. GS.TS Nguyễn Văn Huyền được tặng giải thưởng Hồ Chí Minh đợt 2 (năm 2000) về khoa học xã hội và nhân văn.

• Ngày 24-11-2008, tại tỉnh Tiền Giang, Bộ GD&ĐT đã tổ chức Hội nghị giao ban lần I - các Sở GD&ĐT khu vực đồng bằng sông Cửu Long, năm học 2008-2009. Chủ trì hội nghị, Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Thiện Nhân nhấn mạnh: năm học 2008-2009 sẽ tiếp tục thực hiện các cuộc vận động nhằm thúc đẩy công tác giáo dục, trong đó chú trọng đến công tác đổi mới phương pháp giảng dạy; xác định vị trí quan trọng của đổi mới giáo dục là đội ngũ giáo viên, mỗi thầy cô giáo phải là một tấm gương cho học sinh noi theo. Vì vậy, năm học này sẽ tập trung giải quyết các vấn đề chế độ, chính sách liên quan đến nhà giáo.

• Nhân dịp kỷ niệm 26 năm ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11, chiều ngày 20-11-2008, thay mặt lãnh đạo Bộ Giáo dục và Đào tạo, Thứ trưởng thường trực Bành Tiến Long đã công bố quyết định của Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu Nhà giáo ưu tú cho ông Ngô Trần Ái, Chủ tịch Hội đồng quản trị kiêm Tổng Giám đốc Nhà xuất bản Giáo dục (NXBGD). Sau hơn 36 năm đứng trên bục giảng và công tác trong ngành giáo dục, ông Ngô Trần Ái đã có nhiều đóng góp to lớn cho ngành giáo dục nói chung và NXBGD nói riêng. Riêng trong 10 năm công tác cùng cán bộ NXBGD, ông đã cùng chèo lái con thuyền NXBGD vượt qua nhiều cơn sóng gió, trải qua nhiều mùa chiến dịch đã hoàn thành việc thay sách giáo khoa, góp phần hiện thực hóa Nghị quyết 40 của Quốc hội, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp đổi mới giáo dục nước nhà.

Nhiễm

giun ở trẻ em

ÁNH THOAN

Trẻ từ 2-12 tuổi dễ bị nhiễm và nhiễm nhiều loại giun cùng một lúc, ảnh hưởng đến sự phát triển của trẻ. Tuy nhiên, biểu hiện nhiễm giun trên trẻ nhỏ thường đa dạng, ở toàn thân nên tuy nặng hơn người lớn nhưng vẫn thường bị bỏ qua. Các loại giun thường mắc (theo thứ tự) có thể kể đến là giun đũa, giun tóc, giun móc, giun kim, gần đây còn xuất hiện ấu trùng giun đũa chó.

Theo bác sĩ chuyên khoa 2 Nguyễn Thị Kim Thoa, Trưởng khoa Nội tổng quát 1, Bệnh viện Nhi đồng 1, TP. Hồ Chí Minh, giun đường ruột nói chung thường xâm nhập qua đường tiêu hóa, da, để sống ký sinh trên người. Bệnh nhiễm giun rất phổ biến ở nước ta (tỉ lệ 70-80%, trung bình 17

giun đũa/người, mỗi người thường nhiễm 2 loại giun trở lên) do khí hậu nóng ẩm, ngoại cảnh bị ô nhiễm nặng và người dân còn chưa có ý thức tốt về vệ sinh công cộng, trẻ em thường chơi đất, ngậm mút tay bẩn, ít rửa tay... Giun xâm nhập vào người ở dạng trứng, ấu trùng, gây tác hại âm thầm và lâu dài như

viêm tại nơi giun xâm nhập và ký sinh, tổn thương mô nơi giun ký sinh và di chuyển, gây thiếu máu, rối loạn tiêu hóa, rối loạn thần kinh, suy dinh dưỡng...

Bệnh nhiễm giun đũa

Giun đũa là loại giun hình ống, kích thước lớn và dài như chiếc đũa, màu trắng ngà hoặc hồng nhạt. Ở nước ta, bệnh do giun đũa rất phổ biến, khoảng 75,6% trẻ thường mắc bệnh giun này, nhiều nhất trong độ tuổi từ 4-14, với số lượng giun lớn, đây là một trong những nguyên nhân hàng đầu gây suy dinh dưỡng. Trứng giun đũa vỏ dày, tồn tại 5 năm trong nước và 7 năm trong đất, thường có trong phân người bị nhiễm, nếu không xử lý phân tốt, trứng giun sẽ lẫn trong đất, đường phố, sân chơi, nước, vườn ruộng... Trứng giun đũa cũng có thể vào qua đường tiêu hóa khi ăn thức ăn, uống nước bị nhiễm. Khi ấu trùng giun đũa qua phổi có thể gây viêm phổi với những triệu chứng như ho khan, ho có máu nhẹ, khó thở, khò khè (dễ bị nhầm với bệnh suyễn). Sau 3 tuần, giun đũa từ phổi sẽ di chuyển đến ruột, tại đây chúng tiết men ức chế hoạt động của men tụy làm giảm hấp thu; hoặc di chuyển xoắn, chui vào các lỗ tự nhiên như mũi, họng... đến gan, mật, tụy hoặc xoắn thành búi ở ruột, ăn chất dinh dưỡng. Trẻ bị nhiễm giun đũa thường chậm lớn và nhẹ cân, xanh xao, bụng ỏng, ăn không ngon, chậm chạp, gầy gò... Nếu giun đũa ở phổi thì trẻ có triệu chứng ho, khó thở; ở ruột có thể gây đau bụng

quanh rốn, tắc ruột hoặc một số bệnh gan mật... Nếu nhiễm giun kéo dài trẻ sẽ chậm phát triển về thể chất, nhận thức và trí tuệ.

Bệnh nhiễm giun tóc

Giun tóc là loại giun nhỏ (4cm), hình roi, thường sống trong ruột già, dễ tái nhiễm và thường nhiễm chung với giun đũa. Nhiễm giun tóc là nguyên nhân hàng đầu gây viêm ruột. Trẻ nhiễm giun tóc thường có 2 triệu chứng chính: lỵ (đi tiêu nhiều, phân đàm máu, thiếu máu, chậm lớn, kém ăn, nếu mót rặn kéo dài có thể dẫn đến sa trực tràng), viêm đại tràng do giun tóc (trẻ thường lùn, gầy, sút cân rõ rệt, kém phát triển nhận thức, trí tuệ).

Bệnh nhiễm giun móc

Giun móc có hình tròn nhỏ (8-13mm), thường hút máu ở ruột non. Chúng có tên giun móc là bởi có 2 đôi móc ở miệng, ngoạm chặt niêm mạc ruột và hút máu. Giun móc ký sinh trong ruột thường hút máu và tiết chất chống đông máu gây chảy máu, mất máu (trung bình 1 giun móc hút 0,2ml máu/ngày); hủy hoại niêm mạc ruột làm giảm hấp thu sắt, gây thiếu sắt. Nếu cơ thể trẻ bị thiếu máu, thiếu sắt sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển của tế bào thần kinh. Khoảng 10-20 tuần nhiễm giun, trẻ sẽ bị thiếu máu, thiếu sắt với những biểu hiện như da xanh mét, chậm phát triển, nhanh mệt, học không tập trung, chậm hiểu. Nhiễm giun móc còn có thể gây giảm lượng đạm trong máu dẫn đến suy dinh dưỡng phù, phù mắt, bụng ỏng, tóc rụng...

Bệnh nhiễm giun kim

Giun kim là loại giun nhỏ (12mm), mảnh như sợi chỉ với đuôi nhọn như mũi kim. Bệnh nhiễm giun này phổ biến ở trẻ từ 3-7 tuổi, lây rất nhanh, dễ tái nhiễm, mang tính chất gia đình. Ở Việt Nam, tỉ lệ nhiễm giun kim ở trẻ em độ tuổi nhà trẻ, mẫu giáo rất cao: 87,5%. Trẻ em mắc bệnh giun kim là do nuốt trứng giun. Có 4 đường lây nhiễm chính là trực tiếp qua tay, miệng; gián tiếp qua phân; nuốt phải trứng giun trong không khí và tái nhiễm.

Giun kim đẻ trứng ở rìa hậu môn, trứng bám dính quanh hậu môn, gây ngứa. Khi trẻ gãi hậu môn, trứng giun sẽ bay trong không khí và có mặt ở khắp nơi: chăn màn, giường, ghế, móng tay, đáy quần, sách vở, dụng cụ học tập, đồ chơi, tiền... Chúng sống từ 2-3 tuần trên các vật dụng này và chỉ chết ở nhiệt độ từ 36 độ trở lên và 24 độ trở xuống. Khi nhiễm giun kim, trẻ thường có triệu chứng ngứa hậu môn dữ dội do giun cái cắn vào niêm mạc hậu môn, nếu gãi trầy xước có thể gây nhiễm trùng, viêm đường tiểu..., ngoài ra, lâu dần trẻ còn có các triệu chứng rối loạn thần kinh như nghiến răng khi ngủ, quấy khóc, chậm ăn, đái dầm... Có thể xác định bệnh bằng cách dùng đèn pin kiểm tra hậu môn (sau khi trẻ ngủ vài giờ) sẽ thấy giun chui ra rìa hậu môn hoặc phết hậu môn bằng băng dính trong trên vùng da quanh hậu môn vào lúc sáng sớm khi trẻ vừa thức giấc, còn ở trên

giường (cần làm nhiều lần).

Bệnh nhiễm ấu trùng giun đũa chó

Giun đũa chó (*toxocara canis*) là loại giun sống ký sinh trong ruột non chó con dưới 3-6 tháng tuổi. Trứng giun được thải ra phân, lẫn trong lông thú, đất. Trẻ nhỏ (1-5 tuổi) đặc biệt có khuynh hướng mắc bệnh do hay ôm ấp chó mèo, chơi đất lại không rửa tay trước khi ăn. Trứng giun đũa chó khi vào cơ thể người chỉ phát triển đến giai đoạn ấu trùng. Ấu trùng giun đũa chó đến các cơ quan gan, phổi, tim, não, gây các triệu chứng viêm phổi, gan to, sốt, rối loạn tâm thần kinh, viêm màng não, giảm thị lực một bên...

Phòng bệnh

Để cắt đứt chu trình phát triển của giun đường ruột nói chung có 3 biện pháp là cải thiện môi sinh, tăng cường vệ sinh cá nhân và xổ giun hàng loạt, định kỳ.

Cải thiện vệ sinh môi trường: xử lý phân hợp vệ sinh; đảm bảo thực phẩm an toàn; vệ sinh nơi ở, sinh hoạt, học tập xung quanh trẻ; không thả chó ngoài công viên, sân chơi, bãi cỏ, bãi tắm; định kỳ xổ giun cho chó mèo.

Tăng cường vệ sinh cá nhân: phụ huynh và cô giáo dạy trẻ nên giáo dục, giữ vệ sinh cá nhân cho trẻ; cắt ngắn móng tay, tạo thói quen rửa tay sạch thường xuyên; không cho trẻ đi tiêu bừa bãi, không cho mặc quần xẻ đáy, bò lê dưới đất, đi chân đất; ăn chín, uống sôi; nếu nghi ngờ mắc bệnh thì nên đưa trẻ đến cơ sở y tế. ■

Mệt mỏi kinh niên

Có rất nhiều nhân viên văn phòng đến khám bệnh tại bệnh viện với những triệu chứng mơ hồ: đau chỗ này một chút, khó chịu chỗ kia một chút. Triệu chứng chung là luôn cảm thấy mệt mỏi, khó tập trung khi làm việc, dễ cáu gắt và khó ngủ. Rất khó khăn cho chẩn đoán vì các triệu chứng không rõ ràng, lẫn lộn giữa bệnh này với bệnh khác.

Hỏi kỹ lại, phần lớn những bệnh nhân này đều phải làm việc quá sức, áp lực công việc nhiều, việc gì cũng đến tay. Sếp tin tưởng quá cũng khổ,

việc gì sếp cũng sai bảo vì thủ trưởng luôn nghĩ rằng, việc này chỉ có anh A, chị B mới làm được còn người khác thì không thể. Nhân viên thì cố gắng làm vừa lòng sếp để được thăng tiến, để được lương cao... Đến một lúc nào đó, cơ thể hết chịu nổi cường độ làm việc quá sức như vậy và việc gì đến sẽ phải đến. Bệnh nhân cảm thấy mệt mỏi, khó ngủ hay không ngủ được, đau chỗ này, nhức mỏi chỗ kia.

Theo các chuyên gia y học, trầm cảm là một hệ quả tất yếu của sự làm việc quá bị áp lực và cố gắng

Bệnh văn phòng thời hiện đại

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM - *Đại học Y Dược TP Hồ Chí Minh*

- ▶ Hiện nay, mỗi ngày phòng khám của chúng tôi tiếp nhận vài ba bệnh nhân là nhân viên của các văn phòng. Họ đến khám bệnh vì những triệu chứng rất mơ hồ, gọi là bệnh cũng được mà không bị bệnh cũng được.
- Số lượng bệnh ngày càng đông cùng với sự gia tăng đến chóng mặt của các công ty, văn phòng.

làm vừa lòng yêu cầu của các vị thủ trưởng đơn vị.

Quá nhiều bệnh do bị nhiễm lạnh và ít vận động

Phần lớn nhân viên văn phòng đều có những vấn đề về sức khỏe. Thông thường nhất là viêm mũi xoang. Suốt ngày làm việc trong môi trường máy lạnh, tưởng rằng là tốt nhưng thực tế không phải như vậy. Không khí trong môi trường làm việc không có sự thông thoáng, chỉ cần một người mắc bệnh viêm nhiễm đường hô hấp là cả cơ quan có thể bị lây. Bởi vì hầu như tất cả hệ thống lạnh của văn phòng không được làm vệ sinh thường xuyên, môi trường lạnh và ẩm rất dễ dàng cho việc lây lan của vi trùng và các siêu vi trùng.

Một số nhân viên văn phòng khác do ngồi nhiều, ít vận động nên dễ bị suy tĩnh mạch, chân sưng phù, chuột rút... hoặc bị các bệnh do sử dụng máy tính liên tục làm giảm thị lực, đau vai, đau cổ tay và nhiều rối loạn khác nữa. Ở Nhật, tại các văn phòng làm việc, thường có những bài tập thể dục giữa giờ ngay tại bàn làm việc rất có tác dụng, giúp tránh được các khó chịu hay các bệnh gây nên bởi các tác động xấu của việc ngồi nhiều, sử dụng máy tính liên tục. Ở Việt Nam, trước đây, việc tập thể dục giữa giờ được tiến hành gần như bắt buộc ở các cơ quan công sở. Nhưng về sau, do tính chất hình thức nên dần dần bị mai một và hiện nay hầu như không có cơ quan nào tiến hành tập thể dục giữa giờ nữa. Điều này quả là không

tốt, nên phục hồi lại việc tập thể dục giữa giờ tại các cơ quan văn phòng, tất nhiên là phải loại bỏ việc hình thức, chạy theo thành tích phong trào như trước đây.

Một vấn đề rất quan trọng nữa trong việc phòng ngừa các bệnh lây lan qua đường hô hấp của các nhân viên văn phòng là phải vệ sinh hệ thống máy điều hòa của văn phòng thường xuyên. Nếu có điều kiện, nên sử dụng hệ thống lạnh có đổi lưu tốt, độ lạnh vừa phải và có khả năng sát khuẩn tốt. Tuy nhiên, do hệ thống này có giá thành khá cao nên các chủ đầu tư thường khó chấp nhận.

Nên giữ đủ ấm và vận động thường xuyên

Để phòng tránh các bệnh về văn phòng, chúng tôi thường khuyên những người đến khám bệnh nên giữ ấm khi làm việc trong môi trường lạnh thường xuyên. Họ có thể mặc thêm áo khoác, đi tất để giữ chân cho ấm. Khi bị bệnh về đường hô hấp nên chủ động xin nghỉ vì bản thân mình và tránh lây lan cho đồng nghiệp. Nên tránh ngồi làm việc quá lâu, khoảng 30 phút nên nghỉ ngơi, thư giãn hay đi lại và làm một vài động tác thể dục ngay tại nơi làm việc. Thời gian thư giãn, nghỉ ngơi hay vận động nên kéo dài từ 5-10 phút. Một vấn đề rất quan trọng nữa là nên trao đổi với thủ trưởng đơn vị về cường độ làm việc. Nên duy trì ở mức độ vừa phải hợp với đồng hồ sinh học của mỗi người và nhất là phải có kế hoạch làm việc hợp lý. ■

Chăm sóc

Tóc

mùa hanh khô

HỒNG LINH

► Mùa hanh khô đến khiến mái tóc trở nên giòn, dễ gãy rụng, đuôi tóc bị chẻ. Làm thế nào để giữ mái tóc luôn đẹp? Dưới đây là bí quyết chăm sóc tóc của nhà tạo mẫu tóc Tuấn Dương.

Gội và chăm sóc tóc

Theo nhà tạo mẫu tóc Tuấn Dương, tạo kiểu mà không chăm sóc dưỡng chất sẽ khiến mái tóc của chị em trở nên yếu, gãy, rụng. Mái tóc đẹp phải khỏe, óng mượt, kiểu dáng phù hợp. Việc giữ cho tóc khỏe cần tuân thủ phương pháp chăm sóc đúng cách. Chị em nên gội đầu bằng nước ấm vừa phải, nhiệt độ khoảng 40°C (với tóc bị hư tổn nên gội đầu ở nhiệt độ thấp hơn). Không nên dùng móng tay gãi mạnh, mà hãy dùng đầu ngón tay massage nhẹ nhàng khoảng 3-4 phút. Sau đó xả sạch, dùng dầu xả massage đều cho tóc khoảng 5-7 phút ở nhiệt độ 30°C. Dùng xả bằng nước nóng sẽ làm trôi hết dầu bảo

vệ tóc khiến tóc khô, dễ hư tổn, da đầu nhiều gàu. Xả sạch tóc xong, dùng khăn bông mềm thấm khô tóc nhẹ nhàng, lưu ý không được dùng khăn vò mạnh tóc (vì khi tóc ướt thì biểu bì tóc đang mở, vò mạnh sẽ làm tổn thương tóc). Vuốt một lượng kem xả khô vừa phải, dùng khăn bông mềm ủ tóc trong 5 phút rồi tháo ra sấy khô tóc ở nhiệt độ vừa phải (để máy sấy ở chế độ mát, đặt cách xa tóc 30cm). Sau khi sấy khô tóc, chị em có thể dùng tinh dầu dưỡng tóc xịt hoặc vuốt đều lên tóc (tinh dầu có tác dụng tránh tia tử ngoại, tia cực tím, giảm khả năng tích điện trên tóc, làm tóc trở nên mềm mại và óng mượt hơn).

Khi đi đường, chị em cần đội mũ để bảo vệ tóc (nhất là mùa đông), tránh cho tóc nhiễm lạnh, tốt nhất là cho tóc vào trong cổ áo nếu tóc dài vì những độc tố khi trời lạnh thường bay thấp ở tầng khí quyển dưới, khiến cho tóc dễ nhiễm độc.

Thải độc tố định kỳ

Cùng với việc tạo kiểu: uốn, ép, nhuộm... mái tóc bị tiếp xúc và hấp thu khá nhiều các loại hóa chất. Vì vậy, sau khi uốn, ép, nhuộm, chị em nên có chế độ dưỡng tóc thường xuyên: định kỳ đào thải độc tố (2 tháng/lần) và hấp tóc (1 tuần/lần). Quá trình đào thải độc tố và hấp tóc sẽ tăng cường protein cho tóc và khôi phục các chuỗi liên kết trong cấu trúc sợi tóc. Khi tiếp xúc với hóa chất và nhiệt độ của quá trình uốn, ép, nhuộm... các liên kết bị đứt,

gãy và mở ra khiến màu tóc có sự thay đổi (không có màu chính xác như màu tóc bạn đã chọn). Sau khi thải độc, các chất bụi bẩn, độc hại được lấy đi, dưỡng chất thấm sâu vào vùng tóc tổn thương, tăng cường các liên kết giúp tóc chắc khỏe và bóng mượt. Vì vậy, sau khi thải độc, chị em sẽ thấy màu tóc hơi trầm xuống do màu tóc trở về màu nguyên bản như màu thuốc nhuộm (màu bị trầm xuống một chút so với màu tóc lúc bị hư tổn).

Theo nhà tạo mẫu tóc Tuấn Dương, thải độc tóc là dòng sản phẩm chăm sóc tóc mới xuất hiện trên thị trường Việt Nam. Với công thức điều chế đặc biệt, cân bằng độ pH (giúp tóc mềm), các chất trung hòa lượng axit, hóa chất, chất dầu và các chất bã nhờn... sản phẩm thải độc

tóc có thể tiêu diệt những độc tố mà mái tóc thường nhiễm phải. Sau khi các độc tố được thải trừ, mái tóc sẽ được dùng dầu hấp để phục hồi, cung cấp các chất dinh dưỡng giúp tóc tăng khả năng đề kháng, chống đỡ với những tác động có hại từ môi trường, trả cho tóc sự mềm mại, bóng mượt và khỏe mạnh. ■

Nhà tạo mẫu Tuấn Dương đang thiết kế kiểu tóc

- Từ lúc sinh ra em đã bị nốt
bầm sinh màu xanh, dần dần trên
cánh tay lại mọc thêm những hình tròn
nhỏ. Có cái mọc rời, có cái lại mọc
thành từng đám dính liền vào nhau,
có màu đỏ tím như máu trong thịt và
nổi như mụn ruồi vậy. Mong được bác
sĩ giải đáp giúp em đây là bệnh gì, có
chữa được không? (Lê Hạnh Dung,
Châu Thành, Cần Thơ)

Bệnh lý u mạch, còn gọi là nốt
ruồi son, là bệnh lý liên quan tới
sự loạn sản của mạch máu, thường
là bệnh bẩm sinh, do tăng sản các
mao mạch ở bì và hạ bì, mang tính
chất dị dạng nhưng thường là lành
tính. Bệnh biểu hiện nhiều dạng
khác nhau, chiếm khoảng 10% trẻ
còn bú, nữ nhiều hơn nam gấp 2
lần:

1. *U mạch lồi*: còn gọi là nốt ruồi
son, bثور máu có màu đỏ tươi, nổi
cộm lên mặt da, giới hạn rõ, rất
nóng. U mạch lồi thường biến mất
hoàn toàn nhanh hơn.

2. *U mạch dưới da*: khối u sâu
dưới da, mềm, giới hạn rõ, thường
có màu hơi xanh. U mạch dưới da
biến mất tự nhiên chậm hơn và
không hoàn toàn.

3. *U mạch hỗn hợp*: khối u dưới
da đội lên và nhô cao khỏi mặt da,
có mặt độ chắc, đàn hồi, màu đỏ
hay hồng, sờ hơi nóng, không đau
và không có mạch đập.

Đa số u mạch tiến triển chậm
thường tự biến mất trước 6-7 tuổi
(80%) nên không cần điều trị trước
độ tuổi này. Hầu hết các u mao

mạch có dạng nốt ruồi son kích
thước nhỏ, nông, ở trên da đều là
lành tính, không ảnh hưởng gì đến
sức khỏe, nếu ở vùng mang tính
thẩm mỹ như ở mặt, khi điều trị
thường dùng phương pháp
Covermark, nghĩa là trang điểm
để che giấu u mạch đi. Phương
pháp quang đông bằng laser
Argon là phương pháp điều trị có
nhiều hy vọng nhất hiện nay. Bệnh
có tính chất bẩm sinh và lành tính,
nên chưa có phương pháp nào hoặc
thuốc nào để đề phòng.

- Khoảng 5-7 năm nay, tôi bị
bệnh viêm nang lông ở tay, lưng, đùi.
Bệnh không làm tôi đau nhức hay
ngứa gì cả, nhưng làm làn da xấu xí,
mất thẩm mỹ. Tôi đã đi chữa trị vài
nơi nhưng không bớt. Vậy bệnh này
có thể chữa dứt được không? (Lê
Phước Hải, Q. Tân Phú, TP. Hồ Chí
Minh)

Viêm nang lông là một bệnh
khá đa dạng và có nhiều nguyên
nhân gây ra, thường gặp nhất là
do vi trùng, tuổi phổ biến nhất ở
lứa tuổi thanh niên, thường biểu
hiện bằng tổn thương da với nốt
sần nhỏ nhô lên từ các nang lông,
lúc đầu có màu hồng, về sau mẩn
tính thường có màu hơi thâm đen,
mỗi nang lông là một nốt sần. Bệnh
thường không khỏi tự nhiên, nếu
được điều trị bệnh sẽ dần dần khỏi,
các nốt sần biến mất, da bớt đỏ và
sạch trở lại nhưng bệnh cũng rất
dễ tái phát.

Về điều trị, thường dùng thuốc
thoa như Fucidine 2% hay Dalacin
T, thoa ngày 2 lần sáng và chiều.

Thuốc uống có thể dùng một trong các thuốc kháng sinh chống nhiễm khuẩn như Clindamycine, Minoxycycline... Nếu người bệnh kèm theo ngứa thì dùng thuốc chống ngứa như: Loratadine, Chlorpheniramine, Cetirizine... Ngày nay người ta còn điều trị viêm nang lông bằng công nghệ ánh sáng 3G nhằm hấp thụ melanin để giảm thâm đen, công nghệ này là sự kết hợp giữa sóng IPL và RF, có khả năng hấp thụ hắc tố trên da, giúp da sáng hơn. Tóm lại, viêm nang lông tuy không ảnh hưởng nhiều đến sức khỏe, nhưng làm cho người bệnh rất khó chịu vì mất thẩm mỹ, việc điều trị khá khó khăn do dễ bị tái phát.

- Con tôi năm nay 7 tuổi, nổi nhiều nốt có màu trắng đục, lõm ở giữa, không sưng không ngứa, mỗi ngày nổi một nhiều, ở thân mình, cổ. Khám bác sĩ da liễu, chẩn đoán là Molluscum Contagiosum. Vậy bệnh trên là bệnh gì? Điều trị ra sao? Có thể tự điều trị được không? (Tuyết Lan, Cao Lãnh, Đồng Tháp)

Bệnh thường không triệu chứng gì đặc biệt, khiến người bệnh ít để ý, cơ bản là sẩn trên da hoặc những nốt có kích thước từ 2-10cm, có hiện tượng tăng sừng và lõm ở trung tâm, có hình tròn hay hình bầu dục, có thể cùng màu sắc của da hoặc có màu ngọc trai. Nếu dùng tay nặn ra sẽ thấy có còi trắng, hơi cứng vọt ra. Cá biệt có trường hợp u mềm lây nổi thành u lớn, mặt nhẵn hoặc xù xì, lõm ở giữa, nặn ra những nhân cứng. Ở người trẻ u mềm lây

có thể tự khỏi hoặc tồn tại dai dẳng do tự lây nhiễm, có thể nung mủ, khi lành để lại sẹo. Bệnh cần chẩn đoán phân biệt:

* U mềm lây nhỏ, nhiều, cần chẩn đoán phân biệt với mụn cóc phẳng, tăng sinh tuyến bã.

* U mềm lây nổi nhiều ở mặt thường xảy ra ở người nhiễm HIV, cần xét nghiệm thêm ELISA hoặc Western-Blot.

* U mềm lây có kích thước lớn cần chẩn đoán phân biệt với ung thư biểu mô tế bào đáy, ung thư biểu mô tế bào gai bằng giải phẫu bệnh. Về điều trị thường là đốt laser CO₂ hay đốt điện, trường hợp trẻ em có thể nạo bằng curette, thường không cần gây tê hoặc dùng kim tiêm vô trùng chích trên mặt da rồi dùng tay nặn lấy nhân. Về phòng bệnh, u mềm lây là bệnh lành tính không ảnh hưởng đến tính mạng và có thể khỏi tự nhiên, tránh lây nhiễm bằng cách tránh tiếp xúc trực tiếp với nguồn bệnh. Trường hợp của cháu, để điều trị có thể đốt điện, hay đốt laser CO₂ hoặc chỉ có thể lấy kim chích (tiêm) vô trùng cỡ số 18 hay 19, dùng đầu nhọn của kim rạch nhẹ trên các u mềm, rồi dùng tay nặn ra, sát trùng bằng Povidine là đủ. Nếu trường hợp nhiều thì mỗi ngày nặn một ít đến khi hết là được, nên nhớ rằng u mềm lây là bệnh lây nhiễm, khi tiếp xúc cần mang găng tay để tránh lây nhiễm cho người khác. Chỉ có thể đưa cháu đến phòng khám da liễu để được tư vấn chữa trị.

BS. CK1 TRẦN QUỐC LONG

TÌM ĐẾN PHƯƠNG THUỐC GIA TRUYỀN QUÝ **ĐẶC TRỊ BỆNH NGOÀI DA**

Phòng chẩn trị y học cổ truyền **Bảo Thanh Đường** là nơi chuyên nhận chữa các bệnh ngoài da khó, mãn tính, mắc bệnh lâu năm. Những bệnh như: chàm khô (chân tay khô nứt như vết dao cứa, đau, mùa hanh khô chảy máu), á sừng (da đầu tróc lột từng lớp vảy, mảng hồng đỏ, ngứa khó chịu), bệnh chàm, eczema mãn tính (chảy nước vàng, gầy rách da, nổi dày cộm), bạch biến, nấm toàn thân, tổ đỉa, viêm da cơ địa, hôi nách, dị ứng mẩn ngứa, mề đay, nấm móng... đều được điều trị bằng phương thuốc Đông y gia truyền có từ lâu đời, thuốc bôi nhanh khỏi bệnh. Người bệnh được các thầy thuốc khám, hướng dẫn cách sử dụng thuốc tỉ mỉ nên không phải ngẫu nhiên mà bệnh nhân trong nước, nước ngoài, Việt kiều đến dùng thuốc rất đông, nhất là cuối năm, khách Việt kiều về quê ăn Tết, biết uy tín nhà thuốc tìm đến. Nếu so với giá cả ở nước ngoài thì rẻ hơn rất nhiều, lại được chăm sóc chu đáo, tận tình. Người bệnh rất thích vì từ khi khám bệnh, bệnh rất nặng, được thầy thuốc theo dõi cho đến khi lành hẳn bệnh, da dẻ đẹp như xưa.

Anh Trần Xuân Quý, Việt kiều Mỹ, ở tại 202 Pasteur, P.6, Q.3, TP. Hồ Chí Minh, tâm sự: "Trước đây, da tôi bong vảy toàn thân, các móng sưng dày, mỗi đêm ngủ dậy da bóc hàng đồng vảy, khi đến dùng thuốc mang tâm trạng bi quan. Nay tôi khỏi hoàn toàn, thật không có gì hạnh phúc bằng".

Cũng như anh Quý, rất nhiều người bệnh đến đây tỏ ra yên tâm, tin tưởng vào đội ngũ lương y giỏi, phương thuốc gia truyền độc đáo, bệnh tật được đẩy lùi, không còn mặc cảm với người thân, bạn bè.

NGUYỄN KHOA

Bạn đọc khám miễn phí tại các cơ sở của NHÀ THUỐC BẢO THANH ĐƯỜNG:

- ♦ Tại Hà Nội: 102 Trần Hưng Đạo, Q. Hoàn Kiếm - ĐT: 04.39423585
- ♦ Tại TP. Hồ Chí Minh: 210 Lê Lai, Q.1, ĐT: 08.39252818
- ♦ Tại Đà Nẵng: 60A Lê Hồng Phong - ĐT: 0511.3562037
- ♦ Tại Nha Trang, Khánh Hòa: 31 Nguyễn Thị Minh Khai - ĐT: 058.3522005
- ♦ Tại Kiên Giang: 69 Hùng Vương, Rạch Giá - ĐT: 077.3947347

NHÌN LẠI LỊCH SỬ

- Xung quanh cuộc đời Bà Chúa Chè, tuyên phi Đặng Thị Huệ (?-1782) có biết bao câu chuyện, thực hư đan xen khó phân định rạch ròi. Có ý kiến ca ngợi tài năng, sự quyền biến của bà nhưng cũng có không ít ý kiến phê phán việc bà dựa vào chúa Trịnh để tiến đến nấc thang danh vọng tốt cùng và làm nhiều việc mà thiên hạ chê cười. Tuy nhiên, ở điểm nhìn hiện tại, chúng ta cần có cái nhìn khách quan, công bằng để tránh thiên kiến hẹp hòi, một chiều.

Quê quán và nguồn gốc xuất thân

Dã sử và dân gian cho rằng Đặng Thị Huệ vốn xuất thân nghèo khổ, làm nghề nông ở làng Chè thuộc vùng Kinh Bắc (Bắc Ninh hiện nay); về sau, khi được tuyển làm tuyên phi trong phủ chúa thì được gọi là Bà Chúa Chè.

Còn theo sách *Hoàng Lê nhất thống chí*, Đặng Thị Huệ quê ở làng Phù Đồng, huyện Tiên Sơn, tỉnh Bắc Ninh (nay thuộc Gia Lâm, Hà Nội). Bà xuất thân từ dòng dõi thế gia vọng tộc, thuộc chi phái họ Đặng ở Phù Đồng, nơi sinh ra Trang nguyên Đặng Công Chất (1621-1683), từng làm tổng trấn Nghệ An, tham trấn 3 tỉnh Cao - Thái - Lạng, Binh bộ Thượng thư, tước khánh

TUYÊN PHI ĐẶNG THỊ HUỆ sắc, tài và tham vọng

ĐỖ QUỐC BẢO

xuân tử, sau lại thăng tham tụng.

Tuy nhiên, ngọc phả dòng họ Đặng (Đặng Thế gia phả ký), chi giáp nhất ở thôn Đại Ổn (Ngọc Hoa, Chương Mỹ, Hà Nội) lại nghiêng về việc cho rằng quê bà ở Đại Ổn, Chương Mỹ. Cuốn phả này cho biết một số chi tiết quan trọng: năm Canh Dần (1770), Đặng Thị Huệ cho người về xây dựng từ đường họ Đặng và bà đã xuất nhiều tiền của cho việc này. Ngôi nhà dựng trên mảnh đất 3 mẫu ở thôn Thổ, xã

Bia Bà Chúa tại chùa Hoàng Kim (thị trấn Quốc Oai, Hà Nội)

Đại An Tràng (nay là Ngọc Hoa) gồm 5 gian mái chày, lợp ngói làm bằng gỗ lim, lưng dựa vào núi Tràng Sơn, trông ra sông Thập Cửu. Trong khuôn viên có một cái ao 3 sào tạo ra cảnh quan theo phong thủy rất phù hợp. Ở cửa từ đường có đôi câu đối:

Nhất đoái hoành sơn, nguy ngập cao phong, tiên thắng địa

Cửu hồi khúc thủy, nguyên lưu trường dẫn, xuất hào hoa

(Một dải núi dài, cao phong vững chãi, là nơi thắng địa / Chín khúc sông sâu, từ nguồn chảy dài, ắt phát hào hoa).

Người được giao nhiệm vụ xây dựng từ đường là Dật trung hầu Đặng Đình Oánh, cháu nội của Ứng quân công Đặng Đình Tướng (1649-1735). Đặng Thị Huệ còn tậu 50 mẫu ruộng ở Đồng Mây để làm *tự điền* (ruộng nhà chùa, sau được gọi là ruộng Bà Chúa); cung tiến 2 mẫu ruộng hậu cho nhà thờ Chúc Sơn.

Đến nay, vẫn chưa thể khẳng định dứt khoát quê quán thực sự của Bà Chúa Chè nhưng về dòng dõi xuất thân của bà thì có thể khẳng định: với tư chất và hành trạng của bà, đó phải là cửa danh gia vọng tộc (họ Đặng Trần, nguyên gốc là họ Trần, từ Nam Định ra đi và định cư ở nhiều nơi).

Tài sắc và tham vọng

Dù yêu hay ghét bà thì cũng phải thừa nhận Đặng Thị Huệ là một “người đàn bà thép”, có sắc đẹp, tài năng và khôn khéo. Một việc như tiếp cận và lấy lòng chúa Trịnh Sâm (1767-1782), một người tài giỏi, cứng rắn, quyết đoán, vốn

rất khó với nhiều người nhưng với Đặng Thị Huệ thì xem ra có vẻ đơn giản. Biết chúa có tâm hồn thi sĩ, mê say cái đẹp, cái mới lạ, Huệ đã tính toán để từ phận nữ tì vươn lên chiếm được lòng chúa, đẩy các bà vợ yêu của chúa xuống hàng sau. Một lần Tiếp dư Trần Thị Vinh sai nữ tì Đặng Thị Huệ mang một khay hoa đến dâng chúa; sau khi nhận lệnh, Đặng Thị Huệ chọn lấy một khay toàn hoa... huệ, lại khéo léo nhuộm cả khay hoa đó bằng phẩm màu tươi tắn, nhiều màu sắc. Lễ thường, hoa huệ chỉ dùng trong lễ cúng người đã chết chứ không dâng cho người sống, vậy mà Đặng Thị Huệ dám *phá cách* để dâng hoa huệ cho chúa, hẳn là có dụng ý trước. Không biết Đặng Thị Huệ nói gì với chúa nhưng hẳn chúa đã hiểu được ý tình mà một nữ tì xinh đẹp đã gửi gắm qua những bông hoa thanh tịnh, thuần khiết, lại là loài hoa mang tên người dâng hoa, hàm ý rằng người ấy cũng thuần khiết, trắng trong và tươi đẹp như hoa. Hơn thế, người ấy không sống đơn giản mà biết sắp xếp, điều chỉnh để sự vật có thêm những ý nghĩa mới. Chúa Trịnh đã hiểu và chấp nhận một cách dâng hoa lạ, lần đầu tiên và cũng là có một không hai. Đặng Thị Huệ đã làm được điều *không tưởng* - trở thành thiếp yêu của chúa. Sách cũ cho biết: “Nhà chúa yêu quý, ả nói gì chúa cũng nghe và hễ có việc gì là chúa cũng bàn với ả”. Đặng Thị Huệ là người duy nhất dám nhiều lần *lên nước* với chúa và chúa phải chịu. Trong khi nhiều phi tần khác phải sống cô đơn thì Huệ được sống bên chúa,

xe kiệu, quần áo sắm sửa như nhà chúa... Cứ thế, Đặng Thị Huệ tiến từng bước trong việc thâu tóm quyền bính.

Năm 1777, Đặng Thị Huệ sinh con trai, chúa Trịnh đặt là Cán và rất mực yêu quý. Sách *Lê quý kỷ sự* (NXB Khoa học xã hội, Hà Nội, 1974) của Nguyễn Bảo, tức Nguyễn Thu (1799-1855), quê Nông Công, Thanh Hóa, cử nhân khoa Tân Ty (1821), làm quan đến án sát, biên tu sử quán, thi giảng học sĩ, hộ bộ thị lang, chép lịch sử từ cuối Lê Trung Hưng (từ 1777 đến 1789), cho biết: “*Đặng thị mưu tính cho Cán được nối ngôi chúa bèn giao kết với bầy tôi bên ngoài, ngày đêm tìm bới cái dở của Tông*” (con trưởng của chúa - ĐQB). Chúng bày đặt ra việc khi chúa ốm nặng, Tông đã mưu phản: “*Một cuộc điều tra được mở ra với hàng loạt chứng tá gian dối, gây thành vụ án nghiêm trọng. Chúa Trịnh bèn truất Tông xuống làm con út, giam cầm ở trong nội phủ. Và bắt giam những người sau đây: - Bảo thần chưởng phụ sử quán Hân Nguyễn Đình; Giảng quan hành tham tụng Hồng lĩnh hầu Nguyễn Khản (tức Nguyễn Lê, con Nguyễn Nghiễm); Kinh Bắc trấn thủ kiêm Thái Nguyên trấn thủ Tuân sinh hầu Nguyễn Khắc Tuân; Xuất nạp Khê trung hầu Chu Xuân Hán. Khắc Tuân và Xuân Hán đều uống thuốc độc chết*” (tr.16).

Sách *Việt sử thông giám cương mục chính biên* (NXB

Sử học, 1960), tập XIX) chép: “*Canh Tý, năm thứ 41 (1780)... tháng 9, mùa thu. Trịnh Sâm truất bỏ ngôi của con trưởng là Khải (...)* ngoài phủ có lời phao đồn là Sâm bị bệnh nặng, Khải bàn mưu với gia thần (...) Bọn Xuân Thu xin bí mật chứa sẵn binh khí, chiêu mộ dũng sĩ, nếu một ngày kia trong phủ đường có sự không lành thì đóng cửa thành giết Đình Bảo, bắt giam Đặng Thị, rồi phi báo cho quan hai trấn (Sơn Tây và Kinh Bắc)... Khải cho lời bàn ấy là đúng, bèn vay ngầm của nội thị Chu Xuân Hán 1.000 lạng bạc để nuôi dũng sĩ và sắm khí giới. Nguyễn Lê, trấn thủ Sơn Tây, từng giữ chức tư giảng cho Khải, Nguyễn Khắc Tuân, trấn thủ Kinh Bắc, là con nuôi Nguyễn Phương Đình, cùng Khải vốn có tình thân mật, nay đều cho mật báo, để họ sẵn sàng dự bị.

Ngô Thì Nhậm, *độc đồng Kinh*

Lăng mộ Quận công Nguyễn Khắc Tuân ở Dương Cốc

Bắc, trước kia giữ việc hàng ngày giảng nghĩa sách cho Khải, rất được Khải thân yêu, kính trọng. Hà Như Sơn, một tên đầy tớ nhỏ, là học trò Nhậm, hiện làm người giữ sách cho Khải. Như Sơn biết được việc này, đem nói với Nhậm. Nguyễn Huy Bá, cấp sự trung, là người giao hoạt thâm hiểm, vì tội tham tang, bị bãi chức. Bá cho con dâu vào làm thị tì hầu hạ Đặng Thị, lại sai người thân tín câu cạnh làm môn hạ Nguyễn Khắc Tuấn, nhân dò biết việc này, bèn vào phủ tố cáo với Đặng Thị. Nhậm định tự mình phụ họa với Đặng Thị, bèn cùng Huy Bá hợp mưu tố cáo là Khải lén lút câu kết với hai viên trấn thủ, mưu toan làm việc trái phép (...). Sâm bèn truất Khải xuống làm con út (quý tử), giam ở nội phủ. Bọn Xuân Thu đều bị giết. Phương Đình vì nuôi dưỡng Trịnh Khải không thành công trạng gì, nên bị lột hết chức tước đuổi về làng. Khắc Tuấn và Chu Xuân Hán đều uống thuốc độc chết... Về phần Nhậm, vì có công phát giác, được thăng Hữu thị lang Bộ Công. Lúc ấy người ta có câu rằng: “Sát tứ phụ nhi thị lang” nghĩa là giết 4 người cha để mà làm thị lang. Câu ấy là có ý khinh bỉ Thị Nhậm đó” (tr.66, 67, 68, 69).

Cái tội của Ngô Thị Nhậm (1746-1803) và đồng sự trong việc gây ra thảm án năm Canh Tý rõ ràng rất lớn nhưng người đứng đằng sau giết dây chính là tuyên phi Đặng Thị Huệ.

Năm 1782, khi con là Trịnh Cán mới lên 5 tuổi, Huệ đã thành công trong việc đòi chúa lập Cán làm *thế*

tử. Nhân chúa bị bệnh, Huệ gần như nắm việc triều chính, đưa người nhà và thủ hạ vào các vị trí then chốt để củng cố thế lực; từ đó mà mặc sức hoành hành. Huệ tiếp tục dung túng cho em trai là “cậu trời” Đặng Mậu Lân ngang ngược coi thường quốc pháp, hãm hại dân lành... khiến cho lòng dân oán thán, quan quân bất bình.

Trả giá cho cuồng vọng

Lịch sử có lúc thăng trầm nhưng rất công bằng. Ngày 19 tháng 10 năm Nhâm Dần (1782), Trịnh Sâm chết, Đặng Thị Huệ đứng sau Trịnh Cán, toàn quyền điều khiển triều chính nhưng chỉ chưa đầy hai tháng sau, vào ngày 10-12-1782, lính Tam phủ nổi loạn, truất ngôi Trịnh Cán; đưa Trịnh Tông lên ngôi chúa. Ngay sau đó, họ hàng, phe cánh của Đặng Thị Huệ bị truy lùng và bị trả thù tàn khốc, tiêu biểu là tại Nghi Kiều (Nghi Lộc, Nghệ An) đã xảy ra vụ thảm sát 32 người họ Đặng. Đặng Thị Huệ bị truất xuống hàng *thứ nhân*, sau uống thuốc độc tự tử.

Dòng chảy thời gian tưởng sẽ xóa mờ tất cả nhưng trong đời thường, người ta vẫn không quên bà. Vào năm Tân Mùi (1811), Binh bộ Thượng thư, Thường hiến hầu Đặng Trần Thường (1759-1816) khi về quê Đại Ôn đã trồng một cây thị bên cạnh từ đường dòng họ, nay trở thành cây cổ thụ. Cảnh vật nơi ấy còn ghi lại dấu ấn một thời oanh liệt của Bà Chúa Chè - một người tài sắc nhưng cuộc đời đầy tham vọng và có không ít mâu thuẫn trong cách hành xử; có lúc đã nắm được cả thiên hạ mà rốt cuộc lại phải chịu cái chết bi thảm. ■

KỶ NIỆM LẦN THỨ 79 NGÀY NHÀ GIÁO NGUYỄN SINH HUY VIÊN TỊCH (26.11.1929 - 26.11.2008)

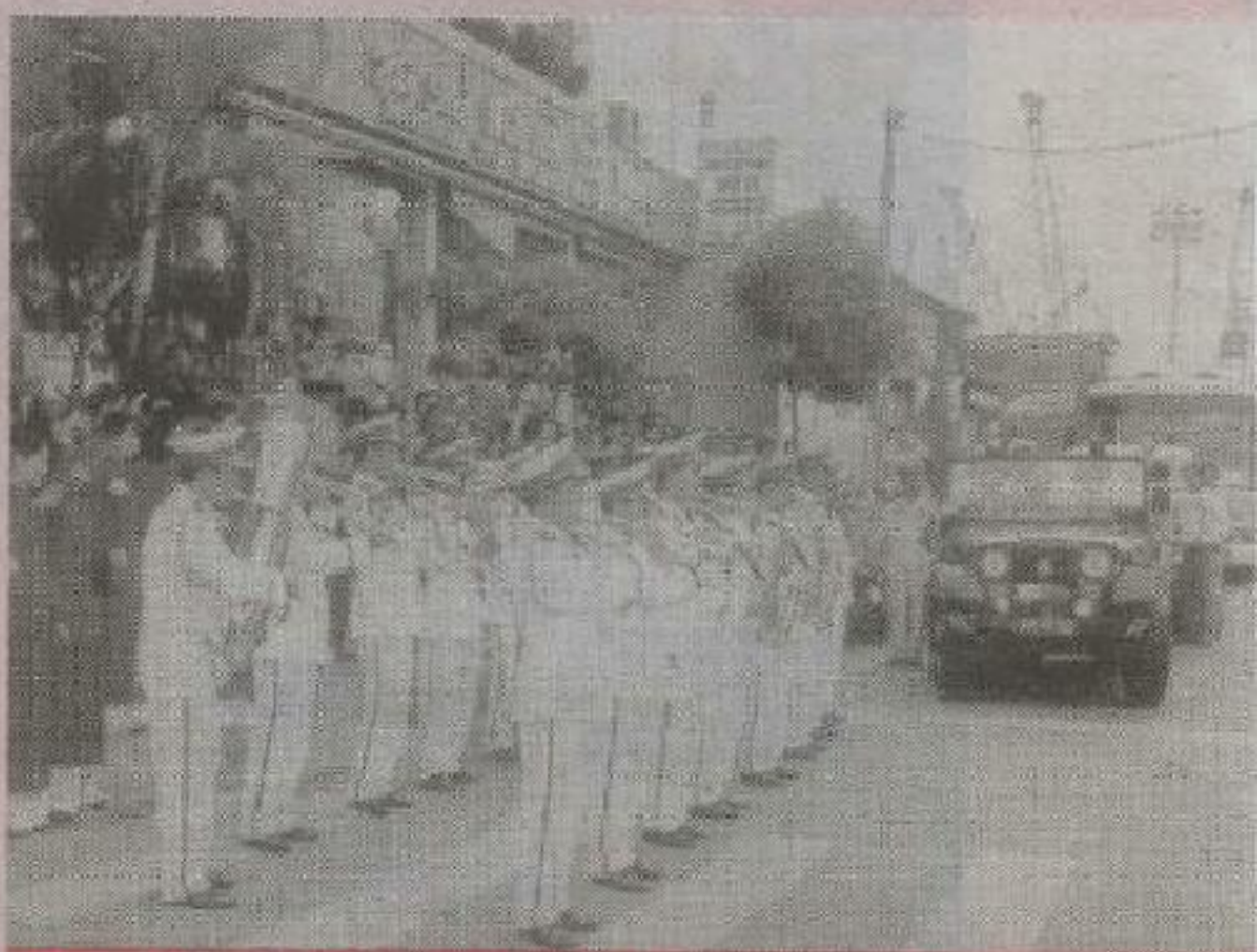
NHỚ MÃI ƠN NGƯỜI

Vào ngày 19-9-1910, hai cha con anh Văn Ba (tên gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh ngày đó) đã đặt chân lên đất Sài Gòn, đánh dấu thời điểm lịch sử chuẩn bị rời Tổ quốc, ra đi tìm đường cứu nước của Hồ Chí Minh. Tại Sài Gòn, thân phụ của Người và Người đã làm nghề dạy học, cụ Nguyễn Sinh Huy (cụ Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc) còn kê thuốc trị bệnh tại nhà thuốc Trường Thọ Viên (nay là số 202 Lê Thánh Tôn, P. Bến Thành, Q.1, TP. Hồ Chí Minh) và cùng các sĩ phu - văn thân yêu nước hoạt động cách mạng chống thực dân Pháp. Cụ Nguyễn Sinh Huy đã tạ thế vào ngày 26-11-1929 tại Đồng Tháp Mười (thuộc Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp ngày nay).

Ghi nhớ công lao của Chủ tịch Hồ Chí Minh, người dân Việt Nam càng biết ơn cụ Nguyễn Sinh Huy - người đã sinh thành cho nhân dân, đất nước Việt Nam một người con vĩ đại - Hồ Chí Minh.

Năm 2003, nhân kỷ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11, kỷ niệm 93 năm thân phụ Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng Người đến Sài Gòn, tưởng nhớ 74 năm ngày mất của cụ Nguyễn Sinh Huy, Doanh nghiệp Sách Thành Nghĩa TP. Hồ Chí Minh đã chủ trì lễ di tượng thân sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh rất trọng thể tại Thư viện TLS Văn Ba (TP. Hồ Chí Minh), Khu di tích cụ Nguyễn Sinh Huy (Đồng Tháp) và Khu di tích lịch sử Kim Liên (Nghệ An) trong dịp Lễ hội Làng Sen - kỷ niệm 113 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19-5).

Di tượng chân dung thân sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh được tổ chức lần đầu tiên ở Việt Nam theo chương trình cuộc vận động "Mỗi người một giọt đồng đúc tượng danh nhân" do Doanh nghiệp Sách Thành Nghĩa phát động. Tượng chân dung được đúc cao 1,1m, nặng 150kg, chất liệu bằng đồng đỏ. Thành Nghĩa đã tham gia nhiều hoạt động có ý nghĩa văn hóa - xã hội và đây là một trong những việc làm thể hiện lòng kính yêu sâu sắc của tập thể Thành Nghĩa đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh và thân phụ của Người. ■

Ban tổ chức lễ an vị di tượng chân dung Thân sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh tại số 9 Nguyễn Tất Thành, Q.4, TP. Hồ Chí Minh

Kỳ nhân đất Mường

VIỆT LÂM - NGUYỄN TUẤN

(Xem từ TGM 810)

Kỳ 3: "THẦN Y" CHỮA BỎNG

Bỏng là nỗi sợ hãi của nhiều người. Có khi cả bác sĩ Tây y cũng "sợ" chữa bỏng vì nếu xử lý không cẩn thận thì rất dễ bị nhiễm trùng. Thế nhưng anh Bùi Văn Dũng, ở xóm Bãi Bê 2, xã Dũng Phong, huyện Cao Phong (Hòa Bình) đang nắm giữ bí quyết chữa bỏng bằng thuốc Nam không gây đau đớn và rất hiệu nghiệm. Bỏng nước, bỏng mỡ rồi bỏng nông, bỏng sâu... anh đều chữa được.

Anh Nguyễn Văn Dũng

Cây rừng là thuốc

Căn nhà mái bằng nằm lọt thỏm sau vườn mía. Trái với hình dung ban đầu của chúng tôi, trước nhà anh không treo biển hiệu, không quảng cáo rầm rộ như một số thầy lang khác. Anh Dũng vừa đi rừng về, mồ hôi còn lấm tấm trên trán. Mới gần 50 tuổi, mái tóc anh đã chớm bạc, trên khuôn mặt chất phác hiện lên luôn nở nụ cười tươi đón khách. Vừa hạ chiếc gùi chứa đầy các loại lá rừng xuống, anh vừa

nói: "Đi cả buổi mà không tìm được lá thuốc cần tìm. Rừng bị chặt phá nhiều, nên những cây thuốc quý cũng mất dần theo".

Ngồi bên hiên nhà, chúng tôi mới để ý kỹ trong gùi chỉ có vài cành hương nhu, mấy mớ lá ráy, lá tre và một vài loại lá khác. Với người khác thì chúng chỉ là thức ăn cho trâu, cho lợn, nhưng với anh chúng "biến" thành vị thuốc. Anh dẫn chúng tôi ra sau vườn, chỉ bảo giảng giải từng loại cây có thể chữa

bong. Trái với vẻ hiền lành, khi nói về các loại cây, anh nhanh nhẹn, hoạt bát hẳn lên. Sau một hồi nghe anh giảng giải về ích lợi của các loại cây thuốc Nam khiến tôi choáng ngợp, anh kết luận: “Các loài cây mọc quanh ta là một kho thuốc khổng lồ. Từ lá khoai lang, cây dong tiền, lá nhãn, lá vông đến mấy cây cộc đậu mọc cạnh bờ rào kia là thuốc cả đấy. Quan trọng là người làm thuốc phải hiểu về các loại cây đó để sử dụng vào việc điều trị cho hợp lý”.

Anh Dũng nhớ được công dụng các loại cây là do bà nội anh truyền lại. Năm 1993, bà nội anh mất, anh mới bắt đầu chữa bệnh bong. Anh Dũng phân bệnh bong thành 2 loại, bong nông và bong sâu, tùy theo mức độ nặng nhẹ mà bốc thuốc cho hợp lý.

Cách chữa bong của anh Dũng rất đơn giản. Rửa sạch vết thương

Vết bong của cháu Tùng đã liền sẹo

rồi đắp các loại lá đã được rửa thật sạch, giã nhỏ vào quanh vết bong, sau đó băng lại. Mỗi ngày thay băng một lần, căn cứ vào mức độ “cấn” thuốc của vết thương mà thêm hay giảm liều lượng thuốc. Anh Dũng còn chưng cất lá thành cao. Khi chữa vừa bôi cao vào vết bong, vừa đắp lá, vết bong sẽ nhanh khỏi hơn. Thường thì chữa bong càng sớm càng tốt, nếu để lâu ngày vết thương dễ bị nhiễm trùng và hoại tử, nên khó chữa. Theo anh Dũng, để chữa bong phải làm dịu cái nóng đã nhập vào cơ thể và giải độc, bồi bổ tâm dịch, chống thoát nước, điều hòa khí huyết, bình ổn âm dương, bồi dưỡng cơ thể, khôi phục tinh thần cho bệnh nhân.

Sau khi cho tôi xem từng loại thuốc, anh Dũng nhẹ nhàng mở tủ lấy một cuốn sổ. Trong cuốn sổ đó anh ghi lại đầy đủ họ tên những người đến chữa bong. Anh mới chỉ làm việc này từ đầu năm 2008. Tôi đếm sơ sơ cũng đã có trên trăm trường hợp ở khắp nơi. Có người ở Nghệ An cũng cất công đến tận nhà anh để chữa bệnh.

Ân nhân của nhiều người

Đến ngày hôm nay, mỗi khi nhắc lại chuyện hai đứa con bị bong, anh Bùi Văn Tấn, ở xóm Bãi Bê 1, xã Dũng Phong, Cao Phong (Hòa Bình) vẫn chưa hết bàng hoàng. Anh chị sinh hạ được hai con trai thì cả hai đứa đều bị bong. Đứa lớn tên là Bùi Văn Tùng. Năm Tùng lên 7 tuổi, không may bị nồi nước sôi to đổ vào chân. Cháu bị bong toàn bộ vùng mu bàn chân trái. Nhà vốn nghèo, nên anh chị cũng không có tiền đưa cháu lên

viện chữa. Biết ở xã mình có anh Dũng chữa bệnh bỏng, nhưng anh vẫn không tin lắm. Thằng bé đau và rát, lăn ra khóc cả ngày. Thương con, anh đánh liều đưa con đến thầy Dũng. Anh Dũng dùng vài loại lá già nhỏ, rồi băng bó vết thương cho Tùng được đôi ngày, Tùng đã cảm thấy đỡ rất hẳn. Chỉ sau một tuần, vết thương của Tùng đã liền da.

Nỗi lo lắng về đứa con trai lớn vừa qua thì đến đứa nhỏ là Bùi Văn Nghĩa cũng lại bị bỏng. Vợ anh vừa đun rượu vừa bế đứa con nhỏ. Do sơ ý, mẹ cháu để cháu rơi vào chậu nước sôi. Toàn bộ phía sau đầu, lưng, mông cháu bé bị tuột hết da. Khi bế con đi, anh Tấn luôn phải để cháu nằm sấp. Da của Nghĩa còn quá non, nên bị hư hoại nhiều, ngay cả anh Dũng cũng không dám tin là mình có thể chữa khỏi. Sau hơn hai tháng, làn da của Nghĩa mới dần lành lặn. “Gia đình tôi ơn thầy Dũng nhiều lắm! Không có anh ấy chắc tôi chẳng có cơ hội giữ được hai đứa con trai này” - Anh Tấn nhìn hai đứa con trai đầy âu yếm và nói. Anh còn vạch chiếc áo của cháu Nghĩa ra cho rọi xem. Toàn bộ vùng lưng và mông của Nghĩa chỉ có vài vết sẹo li ti.

Bệnh nhân đến nhà anh Dũng bị đủ loại bỏng khác nhau, nào là bỏng nước, bỏng lửa, bỏng mỡ... Tùy theo bệnh nặng hay nhẹ mà anh Dũng kê đơn cho phù hợp. Hơn chục năm nay, anh cũng không nhớ mình đã chữa bỏng cho bao nhiêu người nữa. Chỉ biết rằng rất nhiều gia đình ở vùng Cao Phong này có con cái nhận anh là bố nuôi. Trong

Hai anh em Tùng - Nghĩa hiện nay (ảnh trên); Lưng của cháu Nghĩa chỉ còn vài vết sẹo

vô số những trường hợp đến chữa bỏng có một trường hợp đặc biệt mà anh không quên là cháu Định. Định quê ở xã Quất Động, huyện Thường Tín (Hà Nội), bị bỏng xăng toàn thân. Khi Định đến bệnh viện chữa chạy bệnh tình vẫn không khỏi, để lại di chứng nặng nề. Định

Theo giáo sư, tiến sĩ khoa học Lê Thế Trung, Chủ tịch Hội bệnh Việt Nam: "Dùng thuốc Nam chữa được bỏng là có thực. Hòa Bình là vùng đất có nhiều cây thuốc quý, một số thầy lang nơi đây đã sử dụng để chữa bỏng. Tuy nhiên, những bài thuốc đó chỉ chữa được bỏng nông hoặc bỏng trung gian, chứ bỏng sâu thì vẫn cần phải đến những bệnh viện chuyên ngành mới đảm bảo. Theo tôi được biết, một số loài thuốc Nam cũng có tác dụng chữa bỏng như cao đặc lá sim, nước sắc đặc vỏ cây xoan trà... Cây xoan trà cũng được chuyển thành dạng bột khô màu nâu mịn dùng rắc lên vết bỏng mới, sau khi vết thương đã được xử lý vô khuẩn (rửa sạch, cắt bỏ vòm các nốt phỏng, rửa vô khuẩn, thấm khô). Các loại thuốc trên sẽ kết hợp với những phần hoại tử mô liên kết trung bì, gắn chặt vào vết bỏng mới, tạo thành một màng che phủ. Phương pháp này giúp tiết kiệm gạc, băng bông và thuốc giảm đau, vết bỏng lại không có mùi hôi. Màng thuốc sẽ tự rụng hoặc được cắt bỏ khi vết bỏng đã khỏi".

muốn đi thì phải chạy, muốn dừng lại phải ngồi xuống ngay, vì các màng da căng lên không đứng được. Điều này khiến Định gặp rất nhiều khó khăn trong sinh hoạt hàng ngày. Biết tin thầy Dũng chữa bỏng, gia đình Định đánh liều đưa con đến, chứ không hy vọng chữa khỏi. "Đây là trường hợp rất đặc biệt, tôi chưa gặp bao giờ" - Anh Dũng nhớ lại.

Không giống như các trường hợp khác, riêng Định, thầy Dũng phải băng rùng, vượt suối để hái lá thuốc. Lúc đầu, anh cũng chỉ dám chữa thử một vùng da trên cơ thể của Định. Sau thời gian ngắn có chuyển biến, anh mới tiếp tục chữa toàn thân. Không ngờ chỉ sau một tháng, di chứng do bệnh bỏng để lại trên người Định mất dần. Mừng hơn cả là chân tay và cơ thể của Định cử động lại được bình thường khiến Định không tin vào mắt mình nữa. Giờ đây, Định tự đi được và đã đi làm lái xe. Thỉnh thoảng Định vẫn đánh ô tô lên thăm thầy Dũng.

Mang chuyện chữa bỏng của thầy lang Dũng ra gặp người dân

xã Dũng Phong, ai cũng hết lòng khen ngợi. Mọi người đều gọi anh Dũng là thầy. Anh Bùi Văn Danh, kế toán xã gặp tôi thì tháo luôn cả đôi giày rồi giơ đôi chân vẫn còn vài vết sẹo cho tôi xem: "Đôi chân anh được lành lặn như thế này cũng là nhờ thầy Dũng chữa giúp". Hôm đó, nhà anh tôi vui, chẳng may anh bị trượt chân vào thùng voi. Khi mọi người kéo được anh lên, đôi chân đã bợt hết da. Những tưởng anh khó lòng mà giữ nguyên được đôi chân. Thế mà chỉ sau dăm bữa nửa tháng, thầy Dũng kê đơn bốc thuốc, tình trạng của anh thuyên giảm hẳn. Sang Trạm Y tế xã, gặp ông Bùi Hải Đảo, Trạm trưởng, ông cũng khẳng định, thầy Dũng chữa bỏng rất giỏi. Hầu hết các ca chữa bỏng mà đến Trạm Y tế xã là trạm giới thiệu vào nhà thầy Dũng. Ông Đảo cho biết: "Qua những trường hợp tôi tận mắt chứng kiến thì phương thuốc đó rất hiệu nghiệm. Tôi chưa thấy anh Dũng bó tay trước trường hợp nào".

(Còn tiếp)

Kỳ sau: BÁC SĨ CỦA NGƯỜI NGHÈO

Không dẫn đến chết người ngay mà ngấm ngấm, các chất độc hại từ đồ nhựa không đạt tiêu chuẩn nếu được đem sử dụng sẽ là con dao hai lưỡi giết chết bạn.

Hạt nhựa xay
nhỏ còn đọng
vàng dầu

Ăn hoa từ ĐỒ NHỰA TRỘN PHỤ GIA

QUỐC MINH

(Tiếp theo TGM 811)

Kỳ 2: SÁT THỦ VÔ HÌNH

Đã có những bằng chứng

Nhựa được xem là phát minh vĩ đại của loài người và bản thân nó không hề có tội. Khoa học khẳng định, các loại nhựa PE, PP... hoàn toàn có thể đựng được thức ăn. Tuy nhiên, chính các phụ gia mà nhà sản xuất đưa vào vô tình hay hữu ý đã khiến loại sản phẩm này trở thành "sát thủ" vô hình ngay trong bếp hay trên bàn ăn. Trong những loại phụ gia, các chất hóa dẻo được xem là có yếu tố gây độc nhiều nhất. Cụ thể,

chất hóa dẻo TOCP (Triorthocresylphosphat) là loại hóa chất rất độc hại, sẽ làm tổn thương, thoái hóa thần kinh ngoại biên và tủy sống. Chất BBP - một chất phthalate - có thể gây độc cho tinh hoàn và gây ra một số dị tật bẩm sinh nếu tiếp xúc với nó. Phthalates là chất được bổ sung vào nhựa PVC thông thường để làm mềm sản phẩm như túi nhựa dùng để đựng máu, huyết thanh, ống thông đường tiểu, găng tay kiểm tra; đồ chơi trẻ em, giấy

dán tường, áo mưa và các loại hóa mỹ phẩm.

Lần giở những thử nghiệm xác nhận độc tố trong đồ nhựa, may mắn chúng tôi đã có được những con số xác thực do các nhà khoa học thuộc Viện Hóa học phân tích cách đây 1 năm. Việc phân tích này cũng khá ngẫu nhiên và tình cờ nhân vụ cảnh sát môi trường bắt quả tang việc tuồn rác thải y tế từ Bệnh viện Việt Đức đến làng tái chế nhựa Triều Khúc. Cơ quan chức năng đã cung cấp cho Viện Hóa học hai mẫu nhựa: thìa dùng ăn sữa chua và ăn thạch (rau câu). Kết quả phân tích cho thấy, hai mẫu thìa nhựa này có hàm lượng kim loại nặng khá cao: hàm lượng chì là 26mg/kg thìa, hoạt chất cadimi là 1mg/kg thìa. Quan sát bằng kính hiển vi điện tử quét, các loại thìa này còn chứa nhiều cacbonat canxi với hàm lượng trên 20%. Không những vậy, mẫu phân tích còn cho thấy sản phẩm chứa nhiều tạp chất hữu cơ.

Phó giáo sư, tiến sĩ (PGS.TS) Đỗ Quang Kháng, Trưởng phòng công nghệ polymer, Viện Hóa học, người trực tiếp tham gia phân tích cho biết

thêm: ông từng chụp nhiều loại nhựa tái chế, không tái chế thì giật mình nhận thấy: chất độn (cacbonat canxi) vật liệu xốp là khá nhiều. Các chất độn này gây xốp nhựa, làm cho nhựa dày hơn nhưng lại rất nguy

Nhựa tái chế và nhựa không tái chế vẫn có thể chứa chất độn - so sánh ảnh chụp từ kính hiển vi điện tử quét (ảnh do PGS.TS Đỗ Quang Kháng cung cấp)

VI KHUẨN GÂY BỆNH CHỈ CHẾT Ở 1.000°C

Đại tá Lương Minh Thảo - Phó cục trưởng Cục Cảnh sát môi trường, Bộ Công an - cho biết: để nấu nhựa tái chế chỉ cần nhiệt độ 300°C. Trong khi đó, theo nhiều chuyên gia y tế, có những loại vi trùng, vi khuẩn gây bệnh rất "cứng đầu", chỉ bị tiêu diệt ở nhiệt độ 1.000-1.200°C. Do đó, mầm bệnh từ các loại vi khuẩn nằm trong chất thải bệnh viện (BV) có thể tồn tại đến tận khi trở thành sản phẩm nhựa tiêu dùng. Qua điều tra tại 36 BV đóng trên địa bàn Hà Nội gồm 21 BV Trung ương, 6 BV do thành phố quản lý và 9 BV chuyên ngành thì mỗi ngày trung bình một giường bệnh thải ra khoảng 2,27kg rác, trong đó có tới 25% là rác thải nguy hiểm. Cả nước có 1.000 BV mỗi ngày thải ra 230 tấn rác, 30 tấn trong số này là rác thải độc hại.

hiểm vì chúng chứa nhiều tạp chất gây độc. Không những vậy, cấu trúc nhiều chất độn, xốp sẽ tạo điều kiện cho vi khuẩn phát triển mạnh. Điều nguy hiểm là những chất này không gây ngộ độc cấp tính mà có tác dụng tích lũy, mỗi ngày một ít và đến lúc tích đủ độc lực thì nó "hạ gục" con người.

Về sự nguy hiểm tàng hình này, thạc sĩ Vũ Đức Lợi, cũng là một thành viên nhóm phân tích trên nhận định: bản thân ông phân tích và giúp Khoa Chống độc, Bệnh viện Bạch

Mai phát hiện khá nhiều vụ ngộ độc. Thế nhưng, để khẳng định ngộ độc do nhựa 100% thì rất khó vì chất độc có thể hòa tan vào thức ăn, hoặc tích tụ trong cơ thể từ trước, đợi lúc sức khỏe yếu mới tấn công. Thế nhưng, cần khẳng định, nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe con người từ việc sử dụng các loại nhựa không đạt tiêu chuẩn là có thật.

Còn PGS.TS Lê Văn Cát, Trưởng phòng Hóa môi trường, Viện Hóa học, Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam khẳng định: "Đáng lo nhất là nhựa sản xuất từ các chai đựng dầu và hóa chất". Ông cho biết, trẻ em là những đối tượng dễ bị ảnh hưởng nhất, đặc biệt là khả năng phát triển trí tuệ. Hoàn toàn không có cơ sở để nói dưới tác động của nhiệt, các hóa chất này sẽ không còn. Hóa chất thường rất phức tạp trong phản ứng, khó có thể lường trước điều gì khi chúng tác động với nhau. Hiển nhiên, những tồn lưu của chúng là có và sẽ tác động trực tiếp lên cơ thể con người. Chúng không gây đột tử ngay mà tích tụ trong cơ thể.

Thế nào là đồ nhựa tốt cho việc đựng thực phẩm?

Các chất phụ gia được pha trộn làm tăng thêm tính chất đàn hồi, chống ôxy hóa, kéo dài tuổi thọ sản phẩm, được sử dụng nhiều nhất phải kể đến

một số muối hữu cơ của kim loại nặng như thiếc hữu cơ, thiếc dibutyl dilaurat; cadimi, chì, thủy ngân; bột talc, amiăng, phấn viết, bột gỗ... Những chất độn này thường dễ tìm thấy trong nhựa PVC vì loại nhựa này khó định hình khi không có chất hóa dẻo. Điều này rất dễ nhận thấy, nếu nhà sản xuất ăn bột nguyên liệu thì đồ dùng bằng nhựa phải mỏng đi. Với độ mỏng như vậy, rất khó cho nó cứng cáp và định hình nên thêm phụ gia rẻ tiền là cách tốt nhất. Thế nên với đồ nhựa có độ mỏng thì hãy cẩn thận.

PGS.TS Đỗ Quang Kháng đưa ra lời khuyên: không nên chọn những loại nhựa màu mè,

kể cả nhựa màu trắng. Nhựa càng trong càng tốt. Tuyệt đối không sử dụng nhựa PVC vào việc đựng đồ ăn. Đồ ăn nóng không nên để trong dụng cụ bằng nhựa vì dưới tác động của nhiệt, các chất phụ gia được kích hoạt và giải phóng nhanh hơn.

Cẩn thận trọng với đồ nhựa khi không còn giữ được hình dạng ban đầu (ngay cả những đồ được làm từ nhựa PE, PP... vốn được xem là an toàn khi chứa thực phẩm) bởi đồ dùng bị nứt, mẻ, cong, vênh, lớp bảo quản bề mặt đã không còn giữ được tác dụng, có nguy cơ phóng thích ra những chất độc hại.

(Còn tiếp)

The advertisement features a background of water with several large, realistic water droplets. In the upper right, the 'SAPUWA' logo is displayed in a stylized, bold font with a registered trademark symbol. Below the logo is a small illustration of a traditional house on a hill. Underneath this, the text 'NƯỚC UỐNG TINH KHIẾT' (Pure Drinking Water) is written in a simple, sans-serif font, followed by 'Since 1992'. At the bottom, the phrase 'Tận cùng của sự tinh khiết' (The very essence of purity) is written in a large, elegant script font. Below this, the website address 'www.sapuwa.com.vn' is printed in a bold, sans-serif font.

Kỹ thuật ủ rác
thay thế các
lò đốt rác

Rác sinh hoạt,

NGUY CƠ GÂY UNG THƯ

HOÀNG XUÂN PHƯƠNG

Đốt rác sinh hoạt là một thói quen thường thấy ở cả thành thị và nông thôn. *Mấy chục năm trước, tập quán này tỏ ra vô hại, ngoại trừ những nơi đã nhiễm chất độc hóa học như tác nhân da cam trong thời chiến tranh. Nhưng từ khi lượng rác thải công nghiệp tăng dần trong rác sinh hoạt thì khói đốt trở thành nguồn ô nhiễm làm tổn hại sức khỏe và gây ra nhiều thứ bệnh, nhất là các chứng ung thư.*

Thường chúng ta chỉ cảm nhận được mùi khó chịu của các loại khói rác khác nhau, không mấy ai ý thức được thành phần và nồng độ các mùi xú uế đó đã đến mức độc hại. Đồ điện, điện tử, cao su và các thứ nhựa tổng hợp có trong rác thải, một khi bị đốt cháy thì phát sinh hoặc phóng thích các chất độc hại, bao gồm các kim loại nặng như thủy ngân, cadimi và chì, các hợp chất furan và nhóm dioxin cực độc vốn được coi là nguyên nhân của nhiều chứng ung thư. Trên thực tế, các thành phần độc hại này không chỉ pha loãng vào không khí mà tích tụ trong cả tro bay, thấm vào lòng đất, thấm thấu vào các nguồn nước và cuối cùng tích tụ trong rau quả, các thứ cá thịt dùng làm thức ăn cho con người.

Trước đây, các nước công nghiệp chọn kỹ thuật đốt rác trong lò để xử lý môi trường. Họ bỏ ra khoảng 500 triệu USD cho mỗi lò đốt quy mô 2.000 tấn rác mỗi ngày và thu lại nhiệt lượng để chạy máy phát điện. Nhưng hơn một nửa lượng tiền đầu tư là để thực hiện các công đoạn khử độc khói thải: ammonia để loại bỏ các NOx, than hoạt tính để khử thủy ngân và kim loại nặng, bột vôi để trung hòa axit và một hệ thống phức tạp các buồng tĩnh điện, túi gom tro. Tuy vậy, chúng không có khả năng khử được triệt để, nhiều chất độc hại vẫn bay ra khỏi lò, trong đó có cả các dioxin làm tăng số lượng bệnh nhân ung thư trong vùng. Nhiều thành phố bắt đầu cấm việc xây lò đốt rác và người ta chuyển sang áp dụng các công nghệ khác nhằm bảo đảm sức khỏe cộng đồng. Việc tổ chức các lò đốt rác như thế ở nước ta còn gặp khó khăn hơn do lượng calo trung bình trong rác hỗn tạp chỉ vào khoảng 800 cal/kg rác, phải bơm thêm vào đó nhiều dầu để nâng lên mức 2.000-3.000 cal/kg mới tạo ra

được nhiệt lượng hữu dụng.

Từ năm 1993, Ủy ban Hoàng gia về ô nhiễm môi trường của Anh đã có khẩu hiệu: "Nơi nào có thể thì đừng để sinh ra rác. Nơi nào phải sinh ra rác thì cố gắng tái chế chúng". Ngày nay, quan điểm này được chấp nhận rộng rãi trên toàn thế giới, bắt đầu bằng áp dụng phương châm 3R theo thứ tự ưu tiên: giảm rác (reduce), dùng lại (reuse) và tái chế (recycle), cuối cùng mới tính đến việc xử lý phần rác còn lại. Ở các đô thị nhỏ, người ta phân hủy yếm khí rác thải để lấy biogas hay để sản xuất phân bón vi sinh. Ở các thành phố lớn, người ta tập trung phần rác còn lại về một chỗ để sản xuất nhiên liệu sinh học hay khí hóa lấy syngas chạy máy phát điện. Trước mắt, khi các cơ sở xử lý tập trung ở nước ta chưa được tạo lập, việc đốt rác thải chỉ nên thực hiện sau khi đã thu nhặt các đồ điện, điện tử, cao su, nhựa tổng hợp và cả các loại giấy ra khỏi bãi rác đem bán cho nhà tái chế. ■

BẠN CÓ BIẾT?

- 30km là chiều dài chiếc khăn len do 4.000 người Úc đan bằng tay trong suốt 8 năm qua với nỗ lực lập kỷ lục về chiếc khăn choàng cổ đan bằng tay dài nhất thế giới. Chiếc khăn này đã thu hút sự chú ý của công chúng tại Hội chợ Nghề thủ công và mền chần diễn ra tại Melbourne (Úc).
- 74 tuổi, ông Xu Zhiqing, người Trung Quốc, đã chế tạo thành công chiếc xe đạp gắn động cơ chạy bằng pin Mặt trời. Với tấm thu năng lượng có diện tích 0,6m², xe chạy được 30km sau 4 giờ nạp dưới ánh sáng Mặt trời. Xe được ra mắt trong cuộc triển lãm sản phẩm bảo toàn năng lượng ở Hàng Châu, tỉnh Triết Giang (Trung Quốc).

Q.V (st)

Biến sữa nhiễm MELAMINE thành có ích

QUỐC MINH

Nhóm nghiên cứu của Công ty Sinh học Mai Việt do tiến sĩ, bác sĩ (TS.BS) Hồ Thị Hồng Nhung phụ trách khẳng định: có thể “biến” sữa chứa melamine thành phân bón hữu cơ. Đây là giải pháp khá hữu hiệu khi mà các phương án chôn lấp hoặc đốt bỏ đều gây hại đến môi trường, lãng phí và tốn kém. Trong khi đó, với

Sau sự kiện sữa nhiễm melamine bị lật tẩy, vấn đề đang làm đau đầu nhiều nhà quản lý là xử lý thế nào với hàng chục nghìn tấn sữa nhiễm độc? Trước thực trạng này, các nhà khoa học đã đưa ra một số giải pháp, trong đó đáng chú ý là giải pháp biến sữa nhiễm melamine thành... phân bón và gạch.

những quy trình sẵn có vốn được sử dụng để xử lý sữa trong nước thải của các nhà máy sữa, hoàn toàn có thể áp dụng để xử lý thành phân bón hữu cơ. Nguyên lý khoa học của phương pháp này được TS Hồ Thị Hồng Nhung cho biết: “Melamine và một số chất tương tự melamine

là một thương phẩm quan trọng dùng trong nhiều ngành công nghiệp nhựa melamine; làm chất tạo bọt, chất làm sạch, là một thành phần của một số phân bón công nghiệp, thuốc bảo vệ thực vật...”.

Về mối lo ngại nhiễm độc từ thuốc trừ sâu sản xuất từ sữa độc, TS Hồ Thị Hồng Nhung đã đưa ra thông tin: thuốc diệt côn trùng Cyromazin chứa melamine được dùng nhiều thập niên qua đã được các chuyên gia của

Gạch và phân bón có thể sản xuất từ sữa nhiễm melamine

Tổ chức Lương nông thế giới (FAO) và Tổ chức Y tế thế giới (WHO) đánh giá qua các báo cáo từ các hội nghị về tồn dư chất diệt côn trùng năm 1990, 1992 và mới đây là 2006, 2007. Hội nghị lần thứ 40 năm 2008 đã thông qua mức tồn dư tối đa của Cyromazin. Cyromazin cũng được Cơ quan Bảo vệ môi trường Mỹ (EPA) cấp phép. Cho đến nay vẫn chưa có lệnh cấm phân bón có thành phần melamine. Phân bón công nghiệp của Hãng JINLIN của Trung Quốc có melamine vẫn bán ra ngoài với số lượng lớn.

Theo nghiên cứu, thành phần của sữa bao gồm casein (một loại protein dinh dưỡng), đường lactose, các chất béo, chất khoáng vi lượng và vitamin. Quy trình biến sữa thành phân bón cũng giống như quy trình sản xuất phân vi sinh bình thường: dùng vi sinh vật phân giải các phế phẩm hữu cơ và sau đó bổ sung thêm một số chất khác theo liều lượng nhất định để cho ra thành phẩm. Cụ thể là tiến hành ủ sữa sau khi đã bổ sung một số lượng các chủng vi sinh chọn lọc có enzym phân hủy casein, sử dụng được đường lactose. Các vi sinh này sẽ phân hủy sữa hoàn toàn trong vòng một tháng. Trong quá trình ủ, để phân được tơi xốp cần trộn thêm các chất mùn, sau đó bổ sung các chủng cố định đạm, chủng phân giải

lân... Cuối cùng là điều chỉnh pH bằng vôi bột trộn đều theo tỉ lệ xác định để phân ủ có pH trung tính. Như vậy, như một thành phần phân bón, melamine trong sữa bị nhiễm ủ thành phân bón hữu cơ được dùng như phân bón thông thường. Với phương pháp này, không những không mất số tiền đã nhập khẩu sữa, tiền chi phí cho việc đốt bỏ hoặc chôn lấp, mà còn tiết kiệm được nhiều tỉ đồng.

Một ý tưởng nữa được giới nghiên cứu tỉnh Quảng Tây (Trung Quốc) đưa ra cũng khá táo bạo: dùng sữa melamine để đóng gạch hoặc trộn vào xi măng. Về ý tưởng này, Trưởng phòng Kế hoạch kỹ thuật xây dựng (Viện Vật liệu xây dựng, Bộ Xây dựng), kỹ sư Nguyễn Hữu Lợi cho biết: "Hoàn toàn có thể sử dụng sữa nhiễm melamine để sản xuất gạch, nhưng nếu dùng cách này thì giá thành viên gạch sẽ cao lên nhiều. Bên cạnh đó, một số nhà khoa học lo ngại về chất lượng gạch do tạp chất trong sữa (các axit hữu cơ) sẽ ngăn cản quá trình đóng rắn của xi măng. Điều quan trọng, nếu đặt bài toán chi phí lên bàn cân nhắc thì với việc xử lý tình thế chế biến 700 tấn sữa nhiễm melamine và việc đầu tư công nghệ thì rõ ràng, gạch sản xuất bằng melamine đắt hơn rất nhiều". ■

1 Tái sinh năng lượng

- ▶ Nhu cầu về sử dụng năng lượng trên thế giới ngày càng tăng, trong khi nguồn đáp ứng (dầu hỏa, than, điện...) đang dần cạn kiệt. Trước tình hình này, các nhà khoa học khắp nơi trên thế giới đã đi tìm kiếm nguồn năng lượng thay thế. Trong nhiều năm qua họ đã nghĩ ra được khá nhiều dự án chế tạo năng lượng tái sinh độc đáo và rất thân thiện với môi trường.

Nguồn điện từ cơ thể người (ảnh 1)

Max Doleman thuộc Đại học Simon-Fraser, Canada, đã phát minh ra một loại máy có thể biến chuyển động của bước chân người thành điện năng. Máy này được

BẢO THANH

gắn vào giày để mỗi phút chân bước theo nhịp đều đặn (bình thường với tốc độ 3,5 km/h) sẽ tạo ra năng lượng đủ để cho một điện thoại di động dùng trong nửa giờ.

Vì đang trong giai đoạn thử nghiệm nên chiếc máy vừa phát minh vẫn còn khá cồng kềnh và phải gắn vào máy tính để thu thập, tính toán số năng lượng phát sinh trong sự chuyển động của bước chân. Trong tương lai gần, chiếc máy chuyển đổi được hoàn chỉnh chỉ nặng tối đa 1kg và có thể đeo giấu dưới quần. Nhưng Max Doleman cho biết mục đích chính của loại máy này là để trang bị máy móc di động của ngành y. Kế tiếp là để trang bị các máy móc quân sự trước khi ứng dụng vào lĩnh vực truyền thông.

Tái sinh khí thải (ảnh 2)

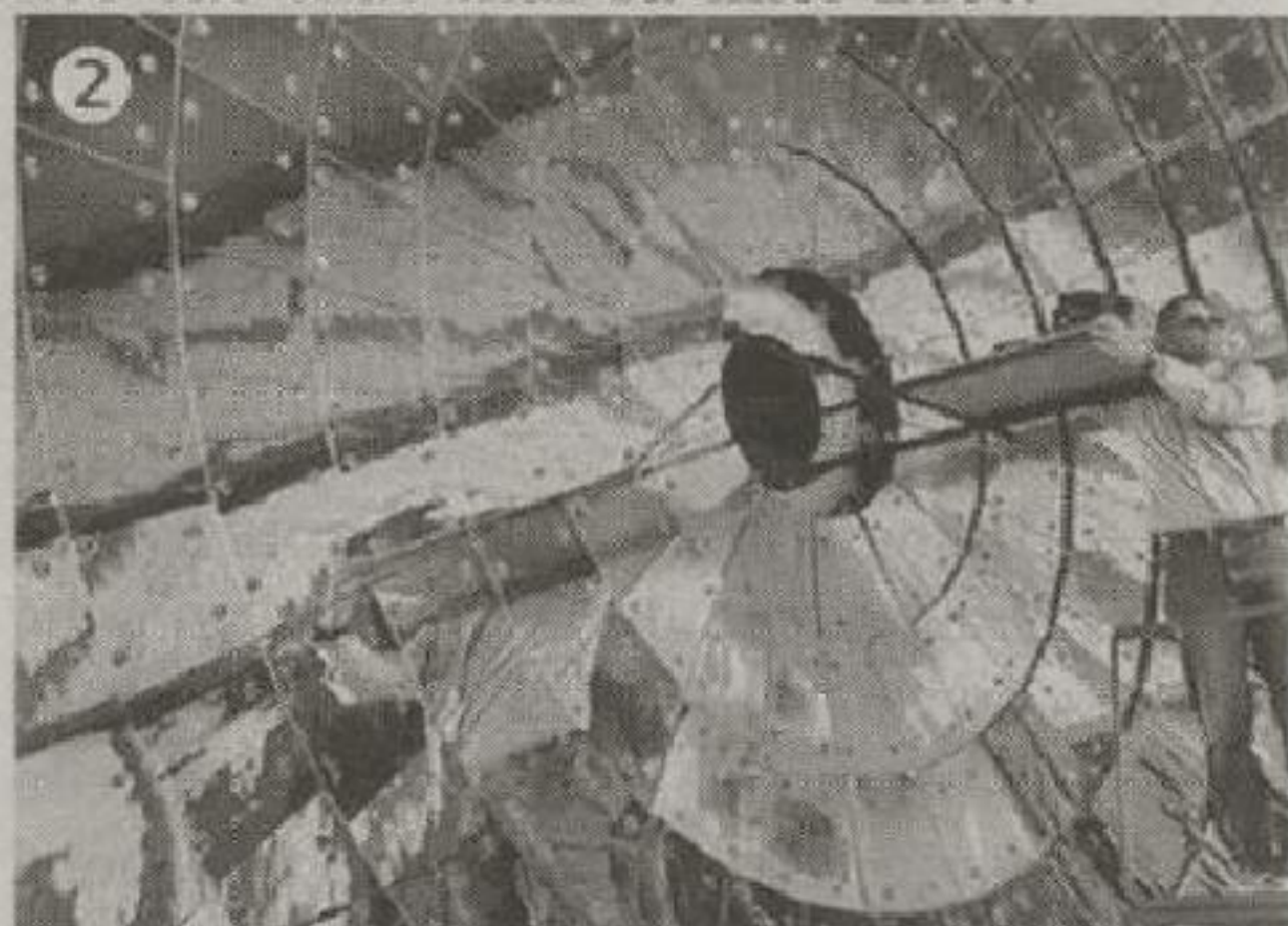
Rich Diver thuộc Trung tâm thí nghiệm quốc gia Sandia, Mỹ, cho biết có thể chế tạo bioethanol hoặc biodiesel từ khí CO. Ý tưởng tuyệt vời này nảy sinh khi Diver thử nghiệm máy chế tạo khí hydro từ năng lượng Mặt trời. Máy có tên tắt là CR5, được nối liền với một "chảo nóng" gồm những tấm gương khổng lồ thu tia năng Mặt trời để biến thành nhiệt. CR5 có thể phân chia nước thành oxy và hydro. CR5 cũng có thể biến khí CO₂ thành CO. Là một khí rất nhạy, CO có thể phối hợp dễ dàng trở lại thành nhiều phân tử như methanol hoặc những chuỗi than để từ đó tạo ra nhiên liệu. Bị đốt cháy với những động cơ kiểu cũ, những kết hợp này sẽ biến trở lại thành CO₂ và cứ thế tiếp tục quy trình từ đầu.

Hiện nay, CR5 vẫn trong thời kỳ thử nghiệm nhưng Rich Diver cho biết sẽ cho ra đời một kiểu mẫu vào đầu năm tới. "Chảo nóng năng lượng Mặt trời" của Sandia sẽ được sử dụng để thủy ly và thực hiện những thử nghiệm với CO₂ để tạo thành chất methanol. Nhưng có lẽ phải chờ thêm một vài thập niên nữa mới có thể công nghiệp hóa và thương mại hóa nhiên liệu tạo ra từ CO₂.

Biến nước thải độc hại thành năng lượng (ảnh 3)

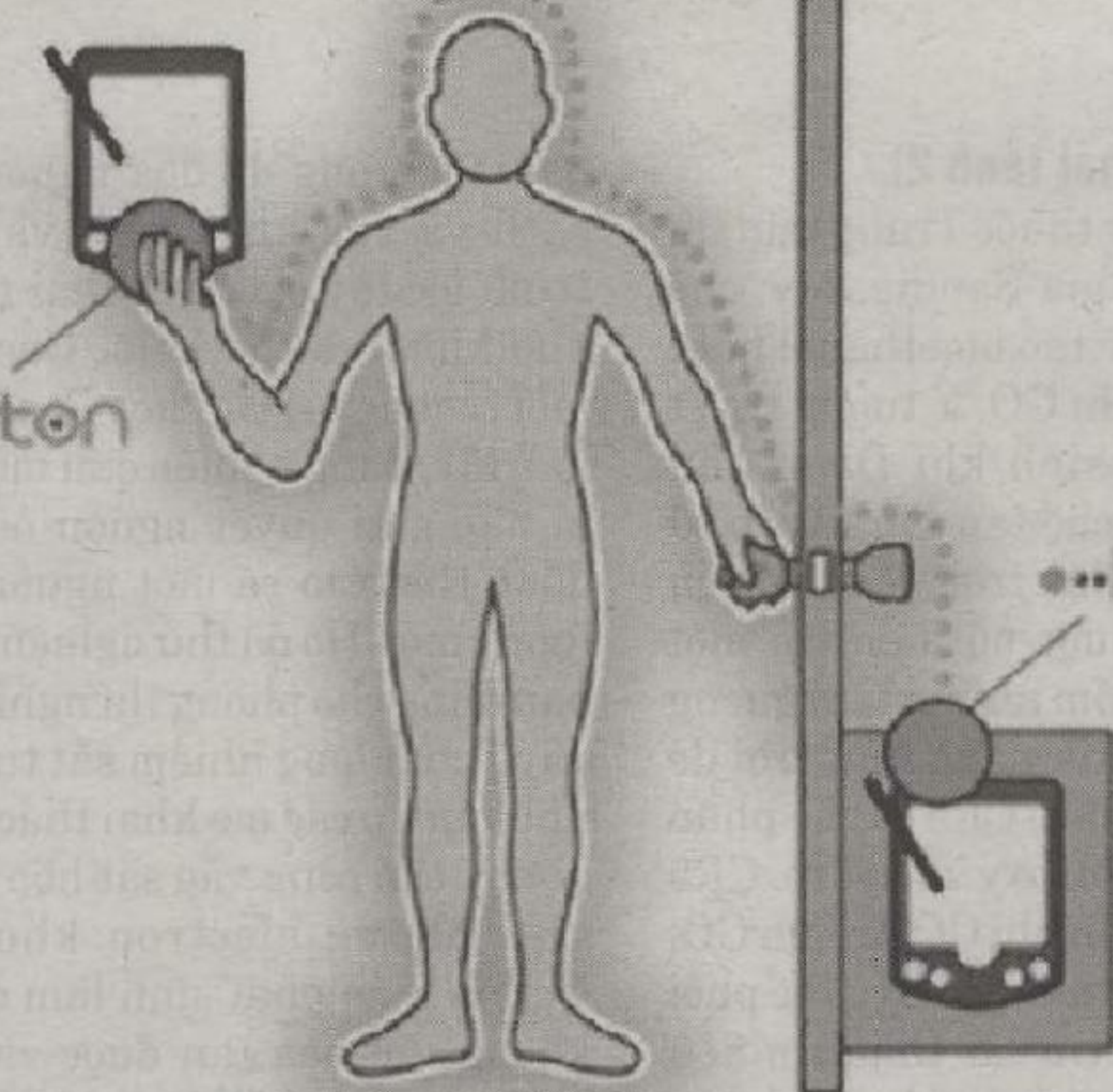
Một công nghệ mới sẽ tẩy các chất độc hại khỏi quặng và tạo ra điện năng cùng một lúc. Nước ô nhiễm thoát ra từ các mỏ than và kim loại là một nguồn ô nhiễm

ng nghiêm trọng đe dọa nguồn nước sạch và sức khỏe sinh vật. Quá trình lọc tẩy các chất thải này rất khó khăn và tốn kém. Các kỹ sư môi trường tại Đại học Pennsylvania, Mỹ, đang nghiên cứu một thiết bị mới giải quyết nguồn ô nhiễm đồng thời tạo ra một nguồn năng lượng mới. Họ đã thử nghiệm phiên bản dùng cho phòng thí nghiệm với dạng chất lỏng nhiễm sắt tương tự như nước ở các mỏ khai thác. Thiết bị này tấn công vào sắt hòa tan và giải phóng electron khỏi sắt. Nguồn điện phát sinh làm cho sắt không thể hòa tan được và từ đó kéo các chất thải ra khỏi nước.

4

..RedTacton

..RedTacton

Những vụn sắt thu được có thể dùng cho chế tạo sơn hoặc các sản phẩm khác. Về nguyên tắc, thiết bị này có thể xử lý các kim loại khác trong nước thải. Hiện nay, thiết bị chỉ có thể tạo ra một nguồn năng lượng khiêm tốn. Tiến sĩ Bruce Logan, chủ dự án nghiên cứu, cho biết: “Một phiên bản có kích cỡ bằng một chiếc tủ lạnh sẽ cung cấp năng lượng đủ để thắp một bóng đèn”. Các nhà nghiên cứu hy vọng có thể cải thiện đáng kể nguồn năng lượng sản sinh và giảm chi phí.

Tạo ra năng lượng từ tiếp xúc của con người (ảnh 4)

Các nhà khoa học Nhật Bản cho rằng năng lượng thông qua tiếp xúc của con người sẽ sớm được dùng để truyền dữ liệu.

Tập đoàn viễn thông Nippon (NTT) đang lên kế hoạch thương mại hóa một hệ thống kiểm soát

người ra vào phòng mà không cần chìa khóa hoặc thẻ từ. Hệ thống sử dụng công nghệ biến chính bản thân con người làm vật truyền dẫn dữ liệu. Mitsuru Shinagawa, nghiên cứu viên cấp cao của Phòng thí nghiệm Vi hệ thống tích hợp NTT, cho biết trong tương lai văn phòng sẽ chỉ mở cửa cho những người có quyền sử dụng, từ đó giúp cải thiện tình trạng an ninh. Nó cũng đảm bảo chỉ chủ xe mới mở được ô tô của mình bằng cách chạm vào cửa xe.

NTT gọi công nghệ mới này là “RedTacton”, một từ có ý tưởng từ “touch” (tiếp xúc) và “act on” (hoạt động) với màu đỏ, biểu tượng của công nghệ viễn thông “ấm áp”. Các bác sĩ và y tá có thể ghi lại dữ liệu của bệnh nhân như nhịp tim và nhiệt độ chỉ cần tiếp xúc với cơ thể bệnh nhân.

(Tổng hợp)

BÀN PHÍM TRI THỨC

Ba Tri gồm các xã nào?

♦ *Huyện Ba Tri thuộc tỉnh Bến Tre hiện gồm các xã nào? Nhân tiện, xin Bàn phím tri thức vui lòng cho biết thêm một số thông tin cần thiết về huyện Ba Tri. (Lê Đăng Sĩ Cường - Hoàng Mai, Hà Nội)*

Tỉnh Bến Tre ngày nay được hợp thành bởi 3 cù lao là giang đảo lớn giáp biển Đông: Minh, Bảo, An

Đền thờ Phan Thanh Giản ở xã Bảo Thạnh, huyện Ba Tri, tỉnh Bến Tre. Ảnh: Phanxipăng

Hóa. Cù lao Bảo gồm một phần huyện Châu Thành, thị xã Bến Tre, huyện Giồng Trôm và huyện Ba Tri. Nằm cuối cù lao Bảo, huyện Ba Tri có diện tích 355km², số dân thống kê năm 2001 là 198.828 nhân khẩu. Nhờ vị trí thuận lợi, đất đai cao ráo giữa 2 đoạn hạ lưu của sông Ba Lai và Hàm Luông, nên huyện Ba Tri từ đầu thế kỷ 18 đã có người từ miền Trung nước ta đến định cư, làm nông và ngư nghiệp. Xứ Ba Tri sát biển, đất đai chủ yếu là đồng ruộng xen kẽ những con giồng.

Huyện Ba Tri hiện gồm thị trấn Ba Tri cùng 23 xã: An Hòa Tây, An Thủy, Vĩnh An, An Đức, An Bình Tây, An Hiệp, An Ngãi Tây, An Ngãi Trung, Tân Hưng, Mỹ Thạnh, Mỹ Nhơn, Mỹ Chánh, Mỹ Hòa, Tân Mỹ, Tân Xuân, Phước Tuy, Bảo Thạnh, Phú Ngãi, Phú Lễ, Vĩnh Hòa, Tân Thủy, Bảo Thuận.

Thị trấn Ba Tri là nơi an táng vợ chồng thi sĩ yêu nước Nguyễn Đình Chiểu cùng ái nữ Sương Nguyệt Anh. Xã Bảo Thạnh có lăng mộ nhà giáo Võ Trường Toản và danh sĩ Phan Thanh Giản. Xã Phú Lễ có đình làng được khởi lập năm 1851, niên hiệu Minh Mạng thứ V, đã được Bộ Văn hóa và Thông tin công nhận là di tích lịch sử - văn hóa cấp quốc gia ngày 7-1-1993.

Công nghệ nano là gì?

♦ *Công nghệ nano là gì? Kính nhờ Bàn phím tri thức cho biết một số ứng dụng của công nghệ nano vào đời sống. (Hà Văn Thành - Hồng Bàng, Hải Phòng; phamhongthai03@gmail.com)*

Công nghệ nano / nanotechnology / nanotechnologie có nhiệm vụ nghiên cứu, phân tích, thiết kế, chế tạo và vận hành các cấu trúc, thiết bị, hệ thống với quy mô cực nhỏ, đạt kích thước tính bằng nanômét ($1\text{nm} = 10^{-9}\text{m} = 1:1.000.000.000\text{m}$). Vật liệu nano mang tính chất đặc biệt do kích thước của nó có thể so sánh được với kích thước tối hạn của các tính chất của vật liệu. Vật liệu nano được chế tạo bằng hai phương pháp: phương pháp từ trên xuống / top-down và phương pháp từ dưới lên / bottom-up.

Công nghệ nano có nhiều ứng dụng hữu ích vào đời sống. Chẳng hạn kính hiển vi quét sử dụng hiệu ứng đường ngầm, các kỹ thuật quang khắc như quang khắc tia X và quang khắc chùm điện tử. Vật liệu từ nano trong sinh học / nanobiomagnetism lại tạo những ứng dụng thú vị trong các ngành nghiên cứu động thực vật, y học. Một vài ứng dụng gần đây của công nghệ nano đáng chú ý: dùng ống nano carbon làm cực ắc quy, chế tạo quân phục đàn hồi và thoáng khí song chống được độc tố hóa học lẫn sinh học.

Động vật nổi và thực vật nổi: phân biệt?

♦ *Khái niệm sinh vật nổi có ý nghĩa thế nào? Mong phân biệt giúp động vật nổi với thực vật nổi. (Vũ Thị Cẩm Quỳ - Long Khánh, Đồng Nai)*

Tham gia nhiều hội thảo quốc tế, các báo chuyên đề vẫn thường ghi 3 thuật ngữ khoa học *sinh vật nổi, thực vật nổi, động vật nổi* theo tiếng Hy Lạp là *plankton, phytoplankton, zooplankton*. Ngữ tố “nổi” ở đây mang ý nghĩa trôi dạt, phù du, không đủ khả năng chủ động di chuyển.

Sinh vật nổi là tên gọi chung hệ động vật và thực vật trôi dạt bấp bênh hoặc bơi lội yếu ớt trong môi trường nước - bao gồm nước mặn, nước lợ và nước ngọt. Các sinh vật nổi có những cá thể nhỏ li ti, khiến mắt người phải dùng kính hiển vi mới thấy hình thù, cho tới loại to lớn như sứa bể với đường kính mỗi con 1,8m. Lưu ý rằng cùng với động vật nổi và thực vật nổi, khái niệm sinh vật nổi còn chỉ luôn vi khuẩn trôi nổi bacterioplankton.

Thực vật nổi bao gồm từ các loại tảo đơn bào rất nhỏ tới các loài rong biển to lớn, bấp bênh phiêu sinh trong môi trường nước. Đây là những loại sinh vật cơ bản tổng hợp chất dinh dưỡng thành chất hữu cơ nhờ quá trình quang hợp. Khá nhiều người ngạc nhiên khi biết số liệu ước tính này: xem xét thế giới thực vật trên toàn thế giới, thấy thực vật nổi chiếm những 90%.

Động vật nổi bao gồm các dạng động vật trôi nổi thụ động trong môi trường nước, kể cả mọi loại trứng và ấu trùng của cá và nhiều loài động vật thủy sinh khác. Nguồn thức ăn của động vật nổi chính là thực vật nổi. Động vật nổi lại trở thành nguồn thức ăn cơ bản của nhiều loài cá, mực, tôm, v.v.

ZAZA thực hiện - bptrithuc@yahoo.com.vn

Nhà văn bản về sách tham khảo

- 100% cha mẹ dắt con học tiểu học đi mua sách tham khảo. Ở lứa tuổi trung học cơ sở, con số này trên là 50% và phần đông học sinh trung học phổ thông tự đi tìm mua.
- Hãy đừng kết tội các em lười biếng. Đừng vội đổ lỗi cho sự phát triển công nghệ.
- Cũng khoan vội cho rằng các em không có thời gian...

Tôi thật sự bái phục

(Nhà văn Lưu Thị Lương)

Đã là cha mẹ, ai chẳng muốn con cái của mình học hành giỏi giang, đỗ đạt bằng người, mà mong ước thật thà nhất là phải hơn người. Vì vậy, trẻ em ngay từ lúc chưa đến tuổi đi học đã phải học rồi. Ngày con đi học, tối về cha mẹ cầm cùi kèm con học bài, ôn bài, chép bài, làm bài, dò bài... Nhưng đâu phải phụ huynh nào cũng dạy con học được đâu. Mỗi lớp yêu cầu mỗi cao ngất ngưởng. Ví dụ môn tiếng Việt, lớp một có yêu cầu viết chữ đúng chính tả, nhưng tới lớp hai đã nâng yêu cầu lên rất cao là viết thành bài văn, một thông báo ngắn, viết thư đơn giản

báo việc, rồi đến lớp năm thì phải biết viết biên bản rồi. Thấy cô còn kêu khó thấu trời nói gì phụ huynh ở ngoài ngành giáo dục. Ông kỹ sư giỏi toán nhưng giỏi tiếng Việt thì hiếm lắm. Ấy là những phụ huynh có trình độ mà còn khổ sở như thế, còn những phụ huynh miền quê hẻo lánh, miền núi, miền lụt, miền lũ, phụ huynh thiếu trước hụt sau, phụ huynh buôn gánh bán bưng từ sáng tới khuya làm sao biết đường kèm cặp cho con em? Đừng lo. Cứ đi ra nhà sách. Hết tháng 9, sách giáo khoa hầu như biến mất trên kệ sách để nhường chỗ cho sách tham khảo. Nhà sách nhỏ hay lớn đều bày đầy sách tham khảo, nhìn hoa cả mắt. Môn học nào cũng có. Nhiều tương tượng thì cứ nghĩ đây là cuộc đấu trí của những nhà soạn sách giáo khoa và những nhà viết sách tham khảo. Học sinh lên bảng bảo tìm lỗi

câu sai thì rì mọ, trật tới trật lui, vậy mà viết bài làm văn thì hay như học sinh lớp chuyên. Câu cú rành rọt, gãy gọn, mạch lạc, từ ngữ dồi dào, trau chuốt. Học sinh chép văn mẫu đã thành tật. Ngay cả loại văn thuyết minh yêu cầu rất

đơn giản, thấy gì nói nấy mà gần nửa lớp đều viết giống y như nhau “sầu riêng có mùi khó ngửi”. Đồng ý. Nhưng ở TP. Hồ Chí Minh, 99, 9% người ta đều thích ăn loại trái cây độc đáo này đến độ phải gọi là ghiền mới chính xác. Học sinh cũng biết thế là không đúng, nhưng đang chép sách tham khảo chứ có đang làm bài đâu mà chỉnh với sửa. Tuy vậy, tôi thật sự bái phục các nhà viết sách tham khảo. Họ đã nghĩ ra nhiều cách để giúp phụ huynh và học sinh đối phó với chương trình, sách giáo khoa.

Chỉ cần chú ý quan sát nhà sách chút thôi, người ta dễ thấy 100% cha mẹ dắt con học tiểu học đi mua sách tham khảo; ở lứa tuổi trung học cơ sở, số phụ huynh giảm xuống hàng chục, có thể trên dưới 50% và phần đông học sinh trung học phổ thông tự đi tìm tòi lục lợi mà mua. Vì sao như thế? Vì trẻ đã có nhận thức tốt, biết tự lực, biết phán đoán chính xác hay sao? Câu trả lời thực ra là con càng học lên cao, chương trình tất nhiên càng khó hơn và tất yếu là những phụ huynh kiêm gia sư càng đuối sức, không theo nổi nữa.

Thực tế cho thấy loại sách tham khảo giải hết sách bài tập, viết sẵn hàng ngàn câu văn mẫu tròn trịa, hàng trăm bài văn mẫu vuông vức không tương ứng với trình độ nhận thức của từng lứa tuổi rất đắt hàng. Người người chen chúc đi mua như có đợt bán hàng đại giảm giá, siêu khuyến mãi. Mặc dù biết rằng mua về thì trước sau gì cũng sao chép thỏa thuê, mặc kệ tư duy ngày càng mòn vẹt, méo mó.

Chắc hẳn ai cũng mong muốn sách tham khảo hãy tích cực hơn, hay hơn. Chẳng hạn nên chú giải sách giáo khoa ở mức độ nào đó, để cuốn sách được dùng đúng nghĩa từ tham khảo “tìm đọc thêm tài liệu, nghe ngóng thêm ý kiến có liên quan để biết rõ hơn về vấn đề”. Hoặc là soạn ra một bộ sách dùng để soi sáng cho sách giáo khoa, là người bạn cùng lớp tận tâm, chân thành giúp nhau cùng tiến bộ, như những gương tốt học sinh mà toàn xã hội luôn đề cao, ca ngợi.

Mở rộng tầm nhìn cho học sinh

(Nhà văn **Kim Hải**)

Từ thời tiền sử, khi ngôn từ hạn chế, chữ viết chưa hình thành, con người đã biết thể hiện những cảm xúc, mô tả cuộc sống, sinh hoạt của mình bằng những nét vẽ đơn giản hoặc những bài hát ngắn, những điệu múa mô phỏng các hoạt động của thiên nhiên. Ngày nay, vẽ, hát, múa được xem như là hoạt động cần thiết cho các bệnh nhân tâm thần, các trẻ em khuyết tật và cả những trẻ em bị hội chứng chậm phát triển. Với trẻ em bình thường, ca múa, sách hình là những hình thức để dạy trẻ, ngay từ các lớp mầm non.

Đó là điều tất nhiên, bởi hình ảnh, màu sắc, âm thanh, ngôn ngữ hình thể luôn luôn được tiếp thu trực tiếp. Với chữ viết, chúng ta phải nhìn, đọc, rồi tư duy. Đây là cách tiếp thu gián tiếp và tiếp thu tới đâu còn phụ thuộc vào sự nhạy bén hoặc kiến thức của người đọc và độ khó của bài viết. Tóm lại Nhìn bao giờ cũng nhanh và dễ dàng hơn Đọc, đặc biệt, đối với trẻ em.

Đây là lý do tại sao hiện nay,

khi các phương tiện nghe, nhìn dồi dào khắp mọi nhà, khi truyện tranh nhan nhản bán, khi bài vở nhà trường đầy ắp và áp lực học thêm đè nặng, thì sự lười đọc của các học sinh càng lúc càng trầm trọng, kéo theo sự lười học, nhất là những môn nhiều chữ, nhiều câu, dài lê thê, nhiều con số dữ

liều, ngày tháng, niên đại v.v. Nhiều người nói đùa một cách cay đắng rằng văn hóa nghe nhìn đã thôn tính từng bước văn hóa đọc.

Tất nhiên, có rất nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng đó. Nhưng đứng về phía những người chịu trách nhiệm giáo dục các em, việc quan trọng là làm thế nào để các em có thể hấp thu những bài học ở lớp, nhất là những môn học khô khan, dễ chán, phải đọc, phải suy nghĩ và thuộc lòng. Khi học sinh cảm thấy cái học quá khó khăn, khổ cực thì làm sao các em có thể cảm nhận được điều hay, lẽ phải của bài học, làm sao kêu gọi được những xúc cảm tốt đẹp làm kim chỉ nam cho cuộc sống các em sau này? Để làm được điều này ắt cần có sự thông cảm, hiểu biết và hòa hợp với độ tuổi của các em, nói một cách khác đi kịp với thời đại của các em.

Gần đây, các giáo viên, phụ huynh đều râm ran bàn tán trường hợp của một giáo viên phụ trách

môn Giáo dục công dân: thầy Trần Tuấn Anh ở TP. Hồ Chí Minh. Thầy Tuấn Anh đã vận dụng rất nhiều thủ thuật: từ kể chuyện đến tranh ảnh, sách báo... để đưa nội dung bài học thấm thấu một cách tự nhiên vào trí nhớ của học sinh. Khi đọc những bản tin đó, tôi thiết nghĩ những tác giả sách

tham khảo, kể cả sách giáo khoa phải suy nghĩ, nhất là khi sách tham khảo được xem như là đưa đường dẫn lối cho cả học sinh lẫn giáo viên. Hiện nay, ai cũng thấy rõ đa số học sinh không hấp thu hoặc chỉ hấp thu một phần những bài học tại lớp. Để hiểu bài, để làm được các bài tập, học sinh bắt buộc phải mua thêm các loại sách tham khảo. Các thầy cô cũng có sách tham khảo riêng cho mình. Sách tham khảo giống như lá bùa hộ mạng cho học sinh. Ở đó, các em có sẵn những câu giải đáp, những bài tập đối phó. Có sách tham khảo, chỉ cần học thuộc lòng những bài mẫu là đủ để ứng phó với bài thi, bài tập ở lớp. Đi học thêm cũng na ná như đọc sách tham khảo, làm đúng, học thuộc lòng bài được dạy thì dễ dàng đạt điểm tốt trong lớp học.

Điều được nói ở đây là có cần những loại sách tham khảo như vậy hay không? Nên chăng sách tham khảo là để mở rộng tầm nhìn cho

học sinh, ở đó những bài tập mẫu phải có mức độ từ trung bình lên cao. Với các môn khoa học, sách tham khảo không phải là những đề giải cho các bài tập ở lớp mà cần phải đa dạng và gợi mở, kích thích năng lực học sinh vươn lên đến đỉnh điểm của mức độ hiểu biết của mình. Càng tham khảo, các em sẽ càng khám phá ra năng lực, sự tiến bộ tự thân cũng như cái hay, cái đẹp, cái vô cùng của tri thức. Nhất định, các em sẽ say mê thích thú hơn với môn học. Có những môn học như Sử, Địa hoặc Giáo dục công dân, sách để tham khảo đa phần là những bài tập trắc nghiệm như trả bài. Như đã nói ở trên, các học sinh bám vào sách tham khảo để hoàn thành bài tập ở lớp hoặc bài thi, trong khi đây là những môn học cần sự hiệp thông với tâm hồn các em nhiều nhất. Muốn vậy, những câu chuyện kể, những bài học lịch sử phải được thấm sâu vào tâm hồn các em bằng mọi cách. Đó là trách nhiệm của các loại sách tham khảo này. Người soạn sách muốn học trò học tốt theo sách. Giáo viên muốn môn mình dạy đạt hiệu quả cao. Học sinh cũng muốn tiêu hóa bài vở dễ dàng. Ai cũng mong điều tốt đẹp. Vậy tại sao các nhà soạn sách không thử soạn sách theo các phương pháp dạy đã được kiểm chứng? Tại sao các nhà soạn sách ít quan tâm đến việc làm sao và bằng cách nào chuyên chở những dữ liệu khô khan vào trí nhớ của trẻ?

Trẻ thích nhạc, thích vẽ, truyện tranh. Một bài học công dân có thể trở thành một truyện tranh hoặc một truyện kể, có thực hoặc hư cấu

thật hay và các em tự mình rút ra bài học cho mình.

Hãy quên đi mục đích thực dụng như điểm cao, thi đậu. Hãy quên bớt đi rằng Sử, Địa, Đạo đức, Giáo dục công dân phải nghiêm chỉnh, rõ ràng, sự kiện. Tôi thiết nghĩ với trẻ tiểu học, các em chỉ cần nhớ những nét chính yếu. Cái chính là khơi gợi được những cảm xúc của các em, đó mới là bài học quan trọng nhất.

Thật ra, với sách giáo khoa, tôi chỉ là người ngoại đạo. Những ý kiến ít ỏi nêu ra cũng phát xuất từ nghề nghiệp viết văn của mình. Một cuốn sách sau khi sáng tác, in ấn, đến tay độc giả mà không để lại dư vang hoặc dấu ấn gì cho người đọc, sẽ là nỗi buồn vô cùng của tác giả. Liên tưởng, vậy, người thầy, người soạn sách giáo khoa, sách tham khảo sẽ cảm thấy khổ tâm khi những bài học bị học trò trả lại trong cửa lớp. Công dã tràng là vậy. Nhưng điều đó nào xá gì khi so sánh với những hậu quả lâu dài trong những năm tháng tiếp theo: đó là lỗ hổng kiến thức trong các em, là những hành xử thiếu hiểu biết trong cuộc sống, là những cảm xúc chân thiện trong sáng bị thui chột.

Hãy đừng kết tội các em lười biếng. Đừng vội đổ lỗi cho sự phát triển công nghệ. Cũng khoan vội cho rằng các em không có thời gian. Vì cuộc sống luôn tiến tới không ngừng mà quỹ thời gian không thay đổi. Do đó, người lớn, người có trách nhiệm giáo dục phải xốc tới, tìm tòi, sáng tạo để giúp các em học, hầu có thể mở mang kiến thức và phát triển tâm hồn một cách toàn vẹn. ■

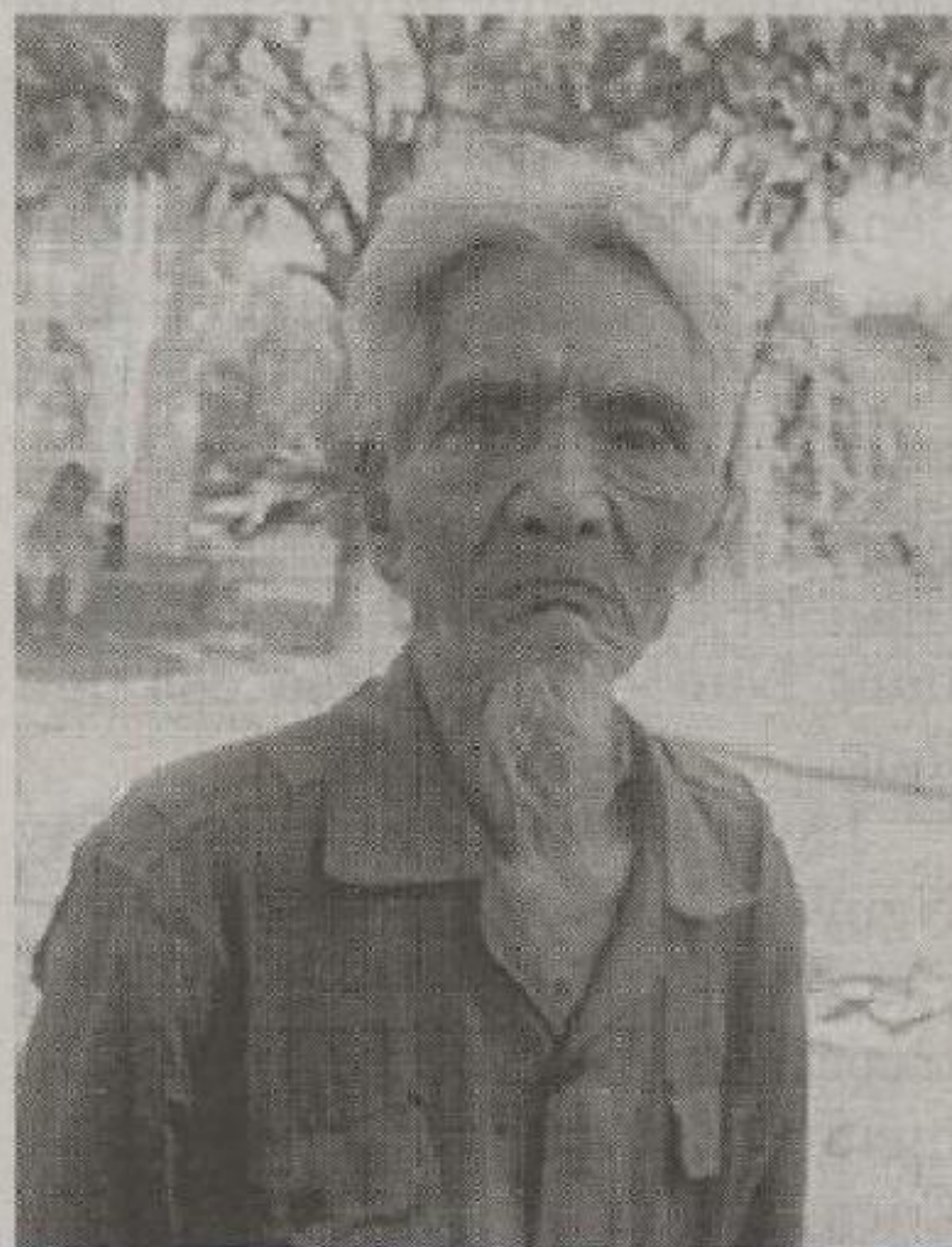
Thủ lĩnh 118 tuổi CỦA LÀNG KÔNG HOA

TƯỜNG THÀNH

- ▶ Sống qua 3 thế kỷ, ông chẳng phải ai xa lạ mà chính là bạn thân cùng chiến đấu và là anh vợ của Anh hùng Núp ở làng Kông Hoa. Ông cũng là người có thâm niên 60 năm giữ chức già làng lâu nhất ở Tây Nguyên. Đinh Jút, cái tên rất đỗi quen thuộc và gần gũi với người dân làng Stor anh hùng.

Stor - làng nhân kiệt

Làng Stor hay làng Kông Hoa ở gần suối Stor thuộc xã Nam (nay là xã Tơ Tung), huyện Kbang, Gia Lai, nên người làng đặt tên làng là Stor. Kông Hoa cũng chính là một ngọn núi thuộc xã Tơ Tung. Theo tiếng Bana, Kông là núi, Hoa là những người hái lượm. Gọi Stor - Kông Hoa là làng nhân kiệt thật chẳng ngoa. Bởi trước khi làng sản sinh ra Anh hùng Đinh Núp của đồng bào dân tộc Tây Nguyên và Đinh Jút - vị thủ lĩnh tài ba của cộng đồng người Bana trong hơn một thế kỷ qua - thì cái làng bé nhỏ ấy đã cống hiến cho phong trào khởi nghĩa nông dân của ba anh

Già làng Đinh Jút (ảnh tư liệu)

em nhà Tây Sơn một nữ kiệt.

Người phụ nữ ấy đã được dân làng Stor tin yêu, quý trọng, đặt tên là Ja Prum, tên đỉnh núi cao nhất trong vùng. Bà tên thật là Ja Dok, chẳng những xinh đẹp mà còn rất thông minh và tài giỏi, là con gái yêu của vị tù trưởng giàu có người Bana. Ja Dok đã được cha gả cho Nguyễn Nhạc. Bà đã có công lớn trong việc vận động đồng bào Bana đi theo anh em Tây Sơn, giúp Tây Sơn chiêu mộ binh sĩ, tập hợp lương thực. Đồng bào Tây Nguyên nể trọng uy tín của bà, đã gom góp lại được 300 thớt voi, 400 con ngựa cùng nhiều lương thực giúp đỡ cho Nguyễn Nhạc trong những ngày đầu khởi nghĩa...

Bạn thân của Anh hùng Núp

Đường đến làng Stor phải đi qua nhiều dốc đá cao. Dọc hai bên đường làng, thấp thoáng những ngôi nhà mái ngói xây bên cạnh những mái nhà rông. Thật buồn là khi tôi tìm đến nhà già làng Đinh Jút thì ông vừa mất cách đó một tuần, hưởng thọ 118 tuổi. Ông mất, nhưng ngay tại mái nhà rông mà ông từng sống, những hồi ức về ông - người bạn thân và cũng là anh vợ của Anh hùng Núp - vẫn còn mãi với dân làng.

Làng Stor ở sâu trong lòng Tây Nguyên, lại có núi cao sừng sững sau lưng và suối lớn chảy ngang trước mặt nên làng có một vị trí rất hiểm yếu. Chính vì thế mà trước Cách mạng tháng Tám, trong khi các làng bạn xung quanh trước sau lần lượt đều bị thực dân Pháp bắt đi xâu nộp thuế thì Stor vẫn tìm mọi cách thoát khỏi sự ràng buộc

của chúng, hiên ngang đứng vững trên mảnh đất quê hương. Cái nôi cách mạng của núi rừng Tây Nguyên này từng nuôi giấu không biết bao nhiêu cán bộ cách mạng và Núp đã trở thành một huyền thoại.

Ngày Jút còn bé thơ, cuộc sống của đồng bào Bana ở làng Stor luôn trong cảnh đói khổ triền miên. Những ngày đói cơm, người làng vẫn thường hay đào củ rừng, đốt mái tranh để làm muối ăn với lá rừng mà sống cho qua ngày. Không có vải may mặc, người làng phải lột vỏ cây đóng khố cho đàn ông, buộc váy cho phụ nữ. Đã đói, đã khổ mà bọn giặc Pháp lại mò vào tận làng, chúng chém dân, xua đuổi người làng phải chạy lên tận thượng nguồn con suối Kơ Drăk sinh sống và lánh nạn. Đinh Jút thấu hiểu được cái khổ của làng, cái bụng độc ác của quân xâm lược ngay từ khi biết mặc khố. Không cam lòng sống

trong sự đàn áp của quân thù, Đinh Núp đã vùng lên, tập hợp dân làng vót chông đánh giặc. Đinh Jút đã sát cánh bên Núp và những trai làng cùng vót chông, cầm cái cung và làm bẫy đá, nhất tề đồng đứng lên đánh Pháp. Dòng suối Kơ Drăk ngày nào đôi bạn Núp - Jút hay đùa giỡn đã trở thành nơi để họ dạy dân làng cách đào hầm chông, làm bẫy đá, đặt cung tên giết giặc hàng đêm. Ngày ấy, dân làng Stor rất thương yêu

Làng Stor hôm nay

Đình Jút bởi vì lúc nào ông cũng luôn nghĩ cách phải làm sao để bảo vệ dân làng. Giặc Pháp ra sức càn quét, đốt làng, dồn dân, quyết tìm cho được dấu tích làng Stor. Dân làng dưới sự lãnh đạo của Núp, Jút, đã kiên quyết đấu tranh, thay đổi chỗ ở 13 lần liền. Họ ngày càng đi sâu vào rừng núi để tìm địa điểm mới thuận lợi cho chiến đấu và sản xuất.

Già làng Đình Dom, phụ trách Mặt trận Tổ quốc của làng Kông Hoa kể: “Giặc muốn vào làng của Jút, trước kia chúng chỉ cần đi một giờ là tới, thì đầu năm 1953, chúng đi từ khi ông trời mới thức dậy đến khi ông trời đi ngủ mới tới vì dọc đường bị đánh chông. Cuối năm 1953, chúng đi khi ông trời ngủ rồi thức dậy 3 lần (3 ngày) mới tới vì chông dày hơn và du kích đánh mạnh hơn. Đến năm 1954, chúng đi nhiều lần ông trời ngủ rồi ông trời thức cũng không tới được làng Stor nữa vì nửa đường đã bị du kích đánh chết rồi. Với sự chỉ đạo của Núp và Jút, dân làng Stor không chỉ biết chống Pháp một cách đơn độc mà còn tìm mọi cách kêu gọi nhân dân các làng bạn đoàn kết kháng chiến. Đình Jút sát cánh bên Núp không từ nguy hiểm, tìm cách len lỏi vào các làng bị địch tập trung có nhiều tệ gian ác để tuyên truyền, vận động hàng trăm gia đình bỏ về làm ăn và xây dựng thêm các làng chiến đấu khác. Nhờ thế mà phong trào kháng chiến của đồng bào Tây

Nhà sàn, nơi Đình Jút trú ngụ

Nguyên ngày càng phát triển”.

Sau ngày Anh hùng Núp tập kết ra Bắc, Đình Jút trở thành vị thủ lĩnh của dân làng Stor kháng chiến anh hùng. Ông đã tập hợp và vận động đồng bào ở làng Stor đoàn kết với nhiều buôn làng ở vùng Tây Nguyên đồng loạt đứng lên chống đế quốc Mỹ cho đến ngày Tây Nguyên được giải phóng hoàn toàn.

60 năm làm thủ lĩnh

Bà vợ Núp bây giờ đã lớn tuổi lắm rồi, đang sống bên cạnh ngôi nhà lưu niệm Anh hùng Núp cùng cô con dâu (vợ của Đình Hruk, con trai duy nhất của H'Liêu - người vợ đầu tiên trong kháng chiến chống Pháp của Anh hùng Núp). Bà cũng không nhớ nổi mình đã sống qua bao nhiêu mùa rẫy, nhưng nhắc đến Núp, nhắc đến ông anh khả kính Đình Jút của mình thì bà lại nhớ.

Đình Jút sinh cùng năm với Bác Hồ. Năm 18 tuổi ông lấy vợ, lần lượt sinh được 8 người con, 4 trai, 4 gái. Bây giờ chỉ còn có hai người gái của ông còn sống mà thôi. Hơn 60 năm làm thủ lĩnh của dân làng Stor, đấu

**Chì Đinh Thị Phức - cháu nội của
của già làng Đinh Jút**

chân của Jút đã có mặt ở không biết bao nhiêu con suối sâu và ngọn núi cao để đến với đồng bào, khi thì ở Gia Lai, lúc thì Kon Tum rồi Buôn Mê Thuật cho đến tận Lâm Đồng, lúc thì xuôi về Bình Định để đi thăm, giúp đỡ đồng bào cùng sắc tộc, chỉ bảo họ cách canh tác, chọn giống, đi theo con đường của ông và anh hùng Núp đã đi. Có lúc ông lại học hỏi cách làm ăn của họ rồi về bày cho bà con dân làng mình trồng lúa nước, bắp lai... để có được cái ăn, cái mặc và sự ấm no. Ở đâu có người Bana, dấu họ ở trong rừng sâu hay núi cao, ông cũng đều tìm đến.

Trong kháng chiến, khát vọng lớn nhất của Jút là đánh đuổi kẻ thù ra khỏi quê hương để giải phóng cho buôn làng. Ngày đất nước hòa bình, Jút lại luôn trăn trở phải làm cách nào xóa đi cái đói nghèo của đồng bào mình. Cái bụng của Jút lúc nào cũng trong sáng như dòng suối Kơ Drăk hiền hòa. Chì Đinh

Thị Phức - cháu nội của Jút kể: “Ông nhiều tuổi lắm nhưng ông khỏe lắm, rất ít khi đau ốm. Chỉ có cách đây 2 năm, mắt ông bị lòa. Tháng 10-2006, nghe tin Bệnh viện Quân y 17 (Quân khu 5) mổ mắt tốt lắm, mà lại không thu tiền của đồng bào nên gia đình đã đưa ông đi chữa. Thấy được ông Mặt trời, nội vui lắm. Mỗi bữa ông ăn được 2 chén cơm. Thời gian ông gần mất thì mình nấu cháo cho ông ăn. Hàng ngày ông vẫn thường đi thăm hỏi bà con trong làng, giúp họ làm nhà rông, dạy họ đánh chiêng, thổi sáo, dựng nhà mồ. Ở nhà thì ông tự mình cho gà ăn. Con gà gáy lần thứ ba là ông đã thức giấc. Ông thường hay đi bộ nhiều, làm nương rẫy nhiều, không hút thuốc, sống rất thoải mái, vui vẻ với con cháu và bà con bản làng”.

Ông Đinh SRâm - Chủ tịch xã Tơ Tung cho biết: “Già làng Đinh Jút là người sống lâu nhất và uy tín nhất từ xưa đến nay, không chỉ ở Kông Hoa mà còn ở trong vùng thuộc các huyện phía đông tỉnh Gia Lai và các vùng đồng bào dân tộc Bana. 118 tuổi, hơn 60 năm làm già làng, bằng trái tim trong sáng của mình, Jút đã là một thủ lĩnh kiểu mẫu và chuyển giao cả “kho vàng” vốn văn hóa của dân tộc mình cho thế hệ sau, được lũ làng kính trọng và tự hào. Làng Kông Hoa này giờ thay đổi rất nhiều, đời sống bà con đồng bào được cải thiện hơn và làng trở thành làng kiểu mẫu của Tây Nguyên cũng là do công của Đinh Jút đấy!”. ■

Sống với sách hơn 50 năm

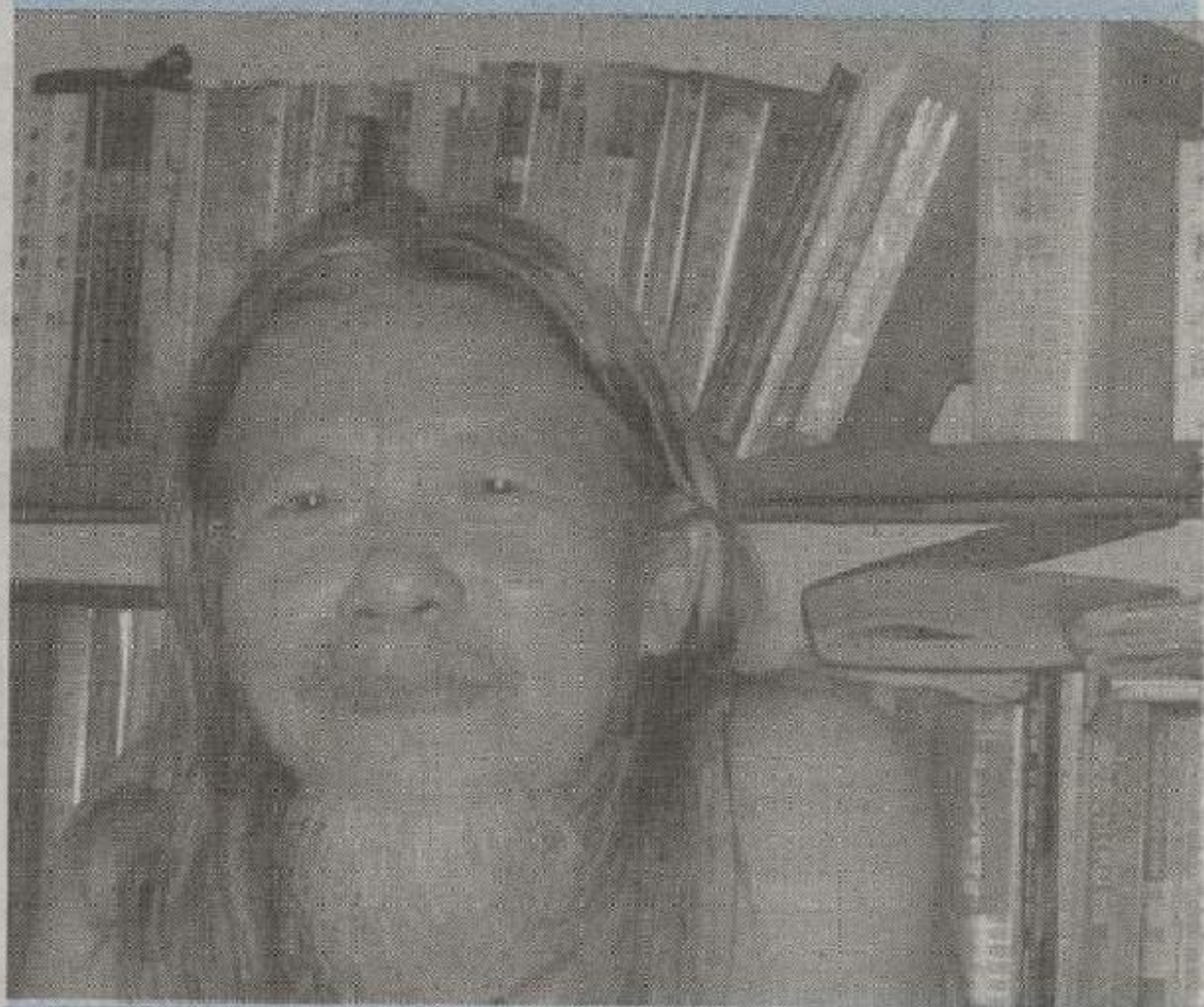
Ông bảo: "Tôi mê đọc sách từ lúc lên 10, có tiền tôi lại để dành mua sách". Thế cho nên mới 13 tuổi, ông đã đọc hết Tự lực văn đoàn, 15 tuổi thì ông thuộc vanh vách *Truyện Kiều* của Nguyễn Du. Ông tự hào kể: "Sách chẳng bao giờ đủ với tôi, khi sách nội không còn đáp ứng niềm đam mê khám phá tri thức nhân loại, tôi lại tìm đến sách ngoại văn". Thế là từ khi 18 tuổi, ông bắt đầu mày mò tự học ngoại ngữ để có thể đọc sách ngoại văn. Ông nói: "Cõi tri thức không có bất kỳ giới hạn nào cả". Cũng chính vì thế mà hơn 50 năm nay ông đã sống với sách và sở hữu vài chục ngàn cuốn sách.

Ông sang Canada định cư năm 1985. Ông bộc bạch: "Ở bên ấy chop được bất kỳ cơ hội nào mua được sách hay giá rẻ là tôi không hề bỏ qua. Hàng chục năm, nhờ lựa mua từng cuốn sách mà đến nay tôi có được số sách khá lớn". Vừa rồi, ông đã mang 18.200 cuốn sách - một phần sách nằm trong thư viện gia đình ở miền Đông Canada - về Việt Nam để tặng cho Viện Khoa học xã hội TP. Hồ Chí Minh. Phó giáo sư, tiến sĩ Phan Xuân Biên cho biết: "Số sách ông Văn trao tặng là nguồn tài liệu rất hữu ích cho hoạt động của viện nói riêng và những nhà khoa học, nhà nghiên cứu tại TP.

Nhìn vẻ ngoài, không ai nghĩ ông đã 69 tuổi. Ông bảo: "Tình yêu sách làm cho con người ta trẻ ra". Ông là Nguyễn Tiến Văn - một Việt kiều Canada.

"Học nhật ít, đạo nhật tôn"

DUY QUÂN

Ông Nguyễn Tiến Văn bên kho sách nhà mình

Hồ Chí Minh nói chung". Theo Viện Khoa học xã hội TP. Hồ Chí Minh, số sách do dịch giả Nguyễn Tiến Văn tặng thuộc nhiều chuyên ngành như: văn học, triết học, xã hội học, ngôn ngữ học... trong đó sách tiếng Anh: 17.102 cuốn; sách tiếng Hoa: 803 cuốn; sách ngôn ngữ khác (Pháp, Đức, Việt): 295 cuốn.

Có nhiều sách, đọc nhiều sách thế nhưng ông bảo: "Khi tôi có nhu cầu tìm

KÍNH MỜI CỘNG TÁC VỚI **THẾ GIỚI MỚI XUÂN KỶ SỬU 2009**

Chào mừng một mùa xuân mới sắp về cùng dân tộc, Tạp chí *Thế Giới Mới* sẽ phát hành số đặc biệt Xuân Kỷ Sửu 2009 - một giai phẩm xuân đặc sắc, hấp dẫn và bổ ích, tuyển chọn các bài viết công phu, thú vị và hình ảnh độc đáo, mới lạ của nhiều nhà khoa học, nhà báo và văn nghệ sĩ nổi tiếng.

Trân trọng kính mời các cộng tác viên trên khắp mọi miền đất nước gửi bài và hình ảnh tham gia *Thế Giới Mới Xuân Kỷ Sửu 2009*.

Kính mời các doanh nghiệp, các cơ quan, nhà trường tham gia tuyên truyền thông tin, quảng bá thương hiệu, sản phẩm trên ấn phẩm được đông đảo bạn đọc trong và ngoài nhà trường đón đọc này.

Thời hạn cuối nhận bài, hình ảnh và nhu cầu quảng cáo trên *Thế Giới Mới Xuân Kỷ Sửu 2009* là ngày 20-12-2008. Bài và ảnh gửi qua đường bưu điện; nếu gửi qua e-mail, vui lòng sử dụng font chữ Unicode và dưới dạng file đính kèm.

Địa chỉ liên hệ: **Tòa soạn Tạp chí Thế Giới Mới, 322 Điện Biên Phủ, P. 11, Q. 10, TP. Hồ Chí Minh. Điện thoại: 08.38399050 - 38399055. Fax: 08.38399053. Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn.** Hoặc: **Phòng Liên lạc phía Bắc: 25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội; Điện thoại: 04.22148838; Fax: 04.39725701.**

BAN BIÊN TẬP TẠP CHÍ THẾ GIỚI MỚI

hiếu về cái gì thì tôi mua sách đọc. Từ đây đến chết tôi còn phải mua và đọc thêm vài ngàn cuốn nữa".

Đọc sách không ngừng nghỉ

Dù ở tuổi 69, nhưng ông chưa bao giờ ngưng nghỉ đọc sách. Càng ngạc nhiên hơn khi được biết mỗi ngày ông dành ra đến... 14 giờ để nghiên cứu sách. Về Việt Nam sống, ông cũng xây dựng cho mình một thư viện nho nhỏ ngay tại nhà. Trong ngôi nhà nhỏ ở sâu trong một con hẻm trên đường Nguyễn Khoái, Q.4, TP. Hồ Chí Minh của ông chứa toàn sách là sách. Ông cho biết: "Trong phòng này hiện có hơn 5.000 cuốn".

Yêu sách, gắn bó với nghề dịch thuật nên việc đọc là một nhu cầu không thể tách rời trong cuộc sống của ông. Ông bảo mình không thể nhớ hết

số lượng đầu sách mà mình từng dịch qua. Ông bộc bạch: "Sống với sách nên những cái buồn của tôi là cái buồn mỹ học. Buồn vui qua tác phẩm văn học để khỏi phải buồn vui những tẹo nhẹp của đời sống". Ông quan niệm: "Việc học cũng giống như người nông dân làm rẫy, phải biết thâm canh việc học và ít nhất một ngày phải dành 8 tiếng để học ngoại ngữ. Học ngoại ngữ để diệt cái ngu". Ông quan niệm: "Học nhật ít, đạo nhật tôn" (có nghĩa là người học thì mỗi ngày một tích lũy tri thức dày thêm; người hành đạo thì mỗi ngày vứt bớt những rác ô nhiễm trong đầu). Đó là câu trong *Đạo đức kinh* của Lão Tử mà ông tâm đắc nhất. Sách gối đầu giường của ông hiện vẫn là *Truyện Kiều* và *Đạo đức kinh* dù ông đã đọc qua trăm ngàn cuốn sách. ■

Patty Jenkins (trái) chỉ đạo Charlie Theron diễn xuất

Nữ đạo diễn - của hiểm ở Hollywood

THANH PHƯƠNG

► Từ trước tới nay, nghề đạo diễn điện ảnh thuần túy thuộc về nam giới. Ngay tại kinh đô điện ảnh thế giới, số lượng nữ đạo diễn cũng chỉ đếm được trên đầu ngón tay. Nhưng trong tương lai gần, đội ngũ này sẽ được gia tăng quân số đáng kể. Các ngôi sao hạng A như Courtney Cox, Demi Moore và Natalie Portman đã chính thức góp mặt với những tác phẩm đầu tay của mình.

● Natalie Portman có cơ hội ngồi vào ghế chỉ đạo trong đoàn làm phim khi thực hiện tác phẩm ngắn *Eve*. *Eve* như câu chuyện thật ngoài đời của Natalie, về mối quan hệ dòng họ từ bà - mẹ - con gái, giữa cô và bạn bè xung quanh. Natalie rất thích thú với vai trò mới. Cô tâm sự: "Tôi có nhiều thời gian giữa các bộ phim với tư cách diễn viên, vì thế tôi muốn dành thời gian nghỉ ngơi, đồng thời giải phóng năng lượng sáng tạo. Tôi đã là diễn viên 16 năm nay. Thật thú vị khi được là đạo diễn, sáng tạo và hoàn thành tác phẩm theo đúng ý của mình". *Eve* được ra mắt tại liên hoan phim Venice 2008 và

nhận được lời khen rất tích cực từ các nhà chuyên môn cũng như khán giả, dù không có tên trong danh mục tranh giải chính thức. Ngoài ra, Natalie còn đang thực hiện bộ phim tiếp theo có tên *A Tale of Love and Darkness* - dựng từ cuốn tự truyện nổi tiếng của nhà văn người Israel Amos Oz. Nữ diễn viên khả ái này đã ký hợp đồng 2 năm với Hãng Participant Productions để thực hiện bộ phim với tư cách là đạo diễn. Amos Oz sinh ra và lớn lên ở Jerusalem trong suốt cuộc chiến tranh dẫn tới việc thành lập nhà nước Do Thái.

Nổi tiếng ngay từ còn là một cô bé và trở thành nàng thơ của không

ít đạo diễn tên tuổi nhưng Natalie Portman không chấp nhận ngừng nghỉ dù chỉ là một khoảng thời gian ngắn. Cô luôn mong mỏi được thực hiện những điều vĩ đại hơn, bước lên những đỉnh cao mới.

● **Courtney Cox** - ngôi sao của bộ phim truyền hình *Friends* mới đây cũng đã trở thành đạo diễn của phim ngắn *The Monday Before Thanksgiving*. Trả lời phỏng vấn của Reuters, Courtney nói: “Đây là một cơ hội tuyệt vời để tôi thử sức mình. Tôi yêu thích nội dung câu chuyện và tôi cũng rất vinh hạnh được làm việc cùng với những diễn viên tài giỏi góp mặt trong *The Monday Before Thanksgiving*”. *The Monday Before Thanksgiving* là một câu chuyện có thật do độc giả của tạp san *Glamour* gửi đến. “Tôi biết đạo diễn là công việc không hề dễ dàng. Sau cảm giác vinh dự,

Natalie Portman

ngập tràn hạnh phúc, tôi thấy mình cần phải làm việc có trách nhiệm với chính đứa con tinh thần đầu tiên này cũng như đối với thành viên của đoàn làm phim. Với sự trợ giúp từ Glamour Reel Moments - tổ chức bảo trợ cho các nữ diễn viên, biên kịch có mong muốn trở thành đạo diễn - tôi đã thực hiện được ước mơ từ bấy lâu nay”.

Laura Dern, Evan Brenner và Dolores Cardelucci cùng xuất hiện với Courtney Cox trong dàn diễn viên của phim. Về phần mình, diễn viên Laura Dern cũng dành những ca ngợi đặc biệt cho Courtney: “Tôi từng làm việc với nhiều đạo diễn nhưng Courtney có một phong cách rất độc đáo. Cô ấy nghiêm túc và nhanh nhẹn. Từng là diễn viên nên Courtney hiểu được cách khai thác nào là tốt nhất”.

● **Demi Moore** - ngôi sao của bộ phim *Ghost* nổi tiếng toàn thế giới sắp giới thiệu bộ phim đầu tay do cô đạo diễn mang tên *Steak*. *Steak* là một trong những tập phim ngắn trong loạt phim *Reel Moments* do Brittany Snow - nữ minh tinh của phim *Hairspray* - thủ vai chính. “Cảm giác đứng sau camera thật lạ lùng mà tôi chắc rằng không nhiều nữ diễn viên được trải qua. Bạn được quyền làm mọi việc theo ý kiến của mình nhưng bên cạnh đó bạn cũng phải luôn trông chừng vì trách nhiệm của một đạo diễn phim là rất lớn”. Demi chia sẻ.

Từ trước tới nay, đạo diễn là

chức danh dành cho nam giới. Phụ nữ thường đảm nhận những bộ phim tình cảm lãng mạn mà hiếm khi dám đảm nhận thực hiện những đề tài gai góc của cuộc sống. Với *Steak*, Demi tin rằng cô sẽ nhanh chóng tích lũy kinh nghiệm để có khả năng thực hiện nhiều bộ phim khác lớn hơn cả về mặt đề tài cũng như kinh phí. “Nữ giới có những điểm yếu hơn nam giới trong nghề này, bù lại, họ còn có sự mềm mỏng, uyển chuyển, kiên trì. Nếu cho rằng họ không thể làm tốt như các nam đạo diễn là hoàn toàn sai lầm. Trong tương lai, thành viên của Hội Đạo diễn Mỹ sẽ được bổ sung thêm nữ đạo diễn. Tỷ lệ hơn 20% đạo diễn là nữ thật sự không tương xứng với tài năng của một nửa thế giới”- Chủ tịch Michael Apted của Hội Đạo diễn Mỹ nhận định.

Sự quả quyết này của ông Michael Apted là hoàn toàn có cơ sở. Ngày càng có nhiều nhiều người theo học khóa đạo diễn dành cho nữ. Tại Hollywood, mấy năm vừa qua cũng nổi lên nhiều gương mặt nữ đạo diễn xuất sắc như nữ diễn viên - đạo diễn Sarah Polley- người viết kịch bản và làm đạo diễn của bộ phim *Away from her*, nữ đạo diễn người Úc Cherie Nowlan với phim *Introducing the Dwrights*, Zoe Cassavetes - con gái của đạo diễn John Cassavetes - với phim đầu tiên *Broken English*, Valerie Faris- đồng đạo diễn của phim *Little Miss Sunshine* được đề cử 4 giải Oscar 2006...

Courtney Cox dù rất bận rộn với vai trò đạo diễn nhưng luôn trẻ trung xinh tươi

Các nam đạo diễn đều rất nỗ lực phục Patty Jenkins với phim *Monster* (mang về cho Charlie Theron một giải Oscar cho nữ diễn viên chính xuất sắc nhất), Niki Caro với bộ phim đề cập tới nạn quấy rối tình dục *North Country* hay Karyn Kusama với phim khoa học giả tưởng hành động *Aeon flux*.

Nữ diễn viên trở thành đạo diễn còn có nhiều ưu thế hơn nữa. Họ đã có kinh nghiệm diễn xuất từ trước, được cộng tác và học hỏi từ nhiều đạo diễn trước, có mối quan hệ với nhiều nhà sản xuất, nhiều hãng phim cũng như các bạn diễn và tất nhiên đội ngũ người hâm mộ sẽ dễ dàng cổ vũ cho tác phẩm của họ.

(Tổng hợp)

RUBIC VĂN NGHỆ

Ngày 23-11-2008, tại Bách niên Hội quán (255/47bis Nơ Trang Long, P.13, Q. Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh), các bạn trẻ trong Công ty thương mại dịch vụ truyền thông Năng Sớm tổ chức các hình thức sinh hoạt với mục đích tạo lập một ngày tình bạn ở Việt Nam.

1. Buổi sáng là cuộc gặp mặt của nhóm bạn cựu học sinh khối 12, niên khóa 1970-1971 của Trường Tổng Phước Hiệp (Vĩnh Long) sau hơn 35 năm xa cách. Hầu hết cựu nữ sinh đều đã hưu trí. Họ là giáo viên ở tỉnh lẻ đã về TP. Hồ Chí Minh để sống và tiếp tục công việc dạy học cho các trường dân lập, tư thục. Các cựu nam sinh có người là doanh nhân, có người còn ở cương vị lãnh đạo, con cháu đề huề nhưng khi đến với bạn bè, họ đã cười đùa vui vẻ như hồi còn tuổi nhỏ. Ông Trương Tường Minh, Giám đốc Công ty Vicofood cho rằng sau bao năm mải mê kinh doanh, giờ thì mới thấy tình bạn là quý. Ở học đường, bạn bè không có tính toán so bì, còn ngoài thương trường, bạn có tiền nhiều thì được nể vì, làm ăn thất bại thì bị khinh rẻ. Thế nên, gặp lại bạn cũ là một niềm vui lớn. Ông mong sao mỗi năm, những người bạn cũ về họp ngày càng đông, có cơ hội tương trợ, động viên lẫn nhau, cho cuộc sống ngày thêm ý nghĩa. Cô Hồng Hoa, hiện sống tại Vĩnh Long, cô Kim Dung

Hát về tình bạn

HỒ MINH

đang buôn bán tại TP. Cao Lãnh (Đồng Tháp), cô Nguyễn Thị Châu nghỉ hưu sống cùng con tại Biên Hòa (Đồng Nai)... nghe họp bạn ở TP. Hồ Chí Minh cũng đã thức khuya đón xe đi sớm. Cô Châu cho rằng mấy mươi năm qua vì bận rộn sinh kế mà quên hết bạn bè, nay con cái đã trưởng thành, trách nhiệm làm cha mẹ gần như đã hoàn tất, nhín chút thời giờ để sống cho bản thân, tìm niềm vui trong tuổi già. Mọi người cùng kiến nghị, đã có ngày tình yêu, sao không có ngày tình bạn?

2. Buổi chiều, diễn ra hội thảo mini với chủ đề: "Bí mật của tình bạn" bắt đầu bằng việc "xây dựng" những tình bạn mới bằng hình thức rút thăm chọn bạn. Với cách chọn này, nhiều cặp vợ chồng cùng tới hội thảo, nhưng đã tạm thời không là bạn của nhau, để gia đình mình có thêm những người bạn chung. Rất nhiều cặp bạn mới là những bạn vong niên, tóc xanh kết bạn tóc bạc để có sự hòa đồng thế hệ. Các cặp bạn mới "nối vòng tay lớn" cùng hát vang ca khúc *Tình bạn già* của nhạc sĩ Phan Nhân:

*Yêu quê hương bao tình bạn
già, / Tóc bạc trắng mà vẫn bước
đường xa / Qua phong ba nhưng*

*tình nghĩa đậm đà /
 Vẫn nồng ấm nhựa
 sống trong lòng ta. /
 Yêu thương nhau
 tình đồng đội, / Yêu
 thương nhau tình
 đồng hương. / Vui
 bên nhau đời còn dài
 / Vui bên nhau
 đường còn xa. / Vẫn
 nồng ấm nhựa sống
 trong lòng ta / Vẫn
 nồng ấm tình nghĩa
 bao ngày qua.*

*Đi bên nhau bao
 người bạn già, / Vẫn
 nồng ấm tình nghĩa
 bao ngày qua / Qua
 gian lao nhưng tình
 đậm đà, / Vẫn nhịp bước cùng
 cháu con gần xa / Yêu thương
 nhau tình đồng đội / Yêu thương
 nhau tình đồng hương / Vui bên
 nhau đời còn dài / Vui bên nhau
 đường còn xa / Vẫn nồng ấm
 nhựa sống trong lòng ta / Vẫn
 nồng ấm tình nghĩa bao ngày
 qua.*

Sau bài đồng ca, những quan niệm về tình bạn lần lượt được trình bày. Xin ghi lại những ý kiến tạo được những tranh luận thú vị: Tình yêu có phải là giới hạn của tình bạn? Có nên đảo lộn trật tự của công thức: “Giàu vì bạn sang vì vợ” để giàu sang tới với nhiều gia đình hơn? Hội thảo là diễn đàn nhưng cũng là sân diễn để những người bạn lớn tuổi khẳng định: “Giữ càng già càng cay”, một cụ bà ngoài bảy mươi

Khung cảnh buổi hội thảo

vẫn hát vo “Nếu phải cách xa anh, em chỉ còn bão tố”; một cụ ông, chỉ một chuyện tiểu lâm mà kể bằng ba giọng, gà trống, gà mái, gà nhép. Một nhạc sư tóc bạc, át gió mưa chỉ bằng một cây khẩu cầm... Các bạn trẻ cũng không chịu thua, họ tìm ra cách đưa bạn già của mình vào các vũ điệu.

Sau cùng, “Bí mật của tình bạn” đã được ban tổ chức bật mí thông qua cuộc thăm dò tất cả các thành viên: để duy trì tình bạn lâu dài, *chân thành, trung thực, tôn trọng, chia sẻ* là các giải pháp được bình chọn nhiều nhất.

Với những gì các bạn trẻ trong Công ty Năng Sớm đã làm được trong ngày tình bạn của mình, có thể thấy *Ngày tình bạn* là một nhu cầu xã hội. ■

NGUYỄN TẤN PHÁT

Từng giọt, từng giọt...

Nhấp nhánh trên trời cao
Rì rào những giọt sao
Mênh mông đêm vũ trụ.

Từng giọt, từng giọt mưa
Lách gió đông, nắng, lửa
Xanh ngát áo rừng cây
Ngực xuân gió căng đầy.

Những gò má đỏ hừng
Bé thơ cười tít mắt
Giọt sữa tươi tinh khiết
Âm nhịp thở tế bào.

Một trí tuệ thanh cao
Nảy mầm từ giọt sữa
Một mùa xuân rạng rỡ
Âp iu từ giọt nhựa
Từ giọt nước long lanh
Hồn sự sống tạo thành.

Được làm một giọt nước
Tắm mát vạn dòng sông
Nâng niu một giọt nhựa
Xua mùa đông đi qua
Chắt chiu những giọt sữa
Em thành một giọt sao
Giọt sao ở trên cao
Giọt sao BÙNG vũ trụ.

MỖI TUẦN MỘT CUỐN SÁCH

LÊ THỊ THANH CHUNG

GIÁO DỤC TIỂU HỌC - NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN

Giáo dục tiểu học là nền tảng cho học sinh phát triển toàn diện và lâu dài về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ và các kỹ năng cơ bản mà các em học sinh tiếp tục thể hiện trong các cấp học cao hơn. Cuốn sách *Giáo dục học tiểu học* những vấn đề cơ bản - của tác giả Lê Thị Thanh Chung do Nhà xuất bản Giáo dục phát hành tháng 9-2008 được trình bày với những kiến thức đi sâu vào vấn đề giáo dục đạo đức và dạy học ở tiểu học. Đây là tài liệu bổ ích, thiết thực cho giáo viên, sinh viên trong việc nâng cao chất lượng giáo dục và thực hiện tốt chương trình giáo dục tiểu học.

Nội dung sách gồm 2 phần được trình bày trong 152 trang.

Phần 1: Giáo dục tiểu học - Những vấn đề cơ bản, gồm 5 chương cung cấp các vấn đề lý luận và thực tiễn của giáo dục tiểu học. Trọng tâm là những nội dung về bản chất, nguyên tắc, phương pháp, hình thức tổ chức của quá trình giáo dục tiểu học, từ đó người học xử lý tốt các tình huống giáo dục trong gia đình, nhà trường và xã hội.

Phần 2: Dạy học tiểu học - Những vấn đề cơ bản, gồm 5 chương cung cấp các vấn đề về lý luận và thực tiễn của dạy học tiểu học. Nội dung thể hiện rõ ràng, logic, có ví dụ minh họa cụ thể giúp người học thực hiện tốt các hoạt động dạy và học ở tiểu học.

Phần phụ lục: Giới thiệu tham khảo một số giáo án và tình huống sư phạm trong trường tiểu học.

Bạn đọc có thể liên hệ mua sách tại:

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH GIÁO DỤC TẠI TP. HỒ CHÍ MINH: 240 Trần Bình Trọng, P.4, Q.5, TP. Hồ Chí Minh - ĐT: 08.38323557, 38352845 - Fax: 08.38307141 - Website: <http://www.sachgiaoduchcm.com.vn> - Email: pkd@sachgiaoduchcm.com.vn

CHI NHÁNH TẠI HÀ NỘI: Số 3 ngõ 127, Văn Cao, P. Liễu Giai, Q. Ba Đình - ĐT: 04.37617818, 0913550666 (Ô. Dũng) - Fax: 04.37617817

CỬA HÀNG GIỚI THIỆU SÁCH GIÁO DỤC TP. HỒ CHÍ MINH: * 240 Trần Bình Trọng - Q.5, ĐT: 08.38354821 * 104 Mai Thị Lựu, Q.1 - ĐT: 08.38205609 * 5 Bình Thới, Q.11 - ĐT: 08.39183542.

Ngon đền dầu lại

Quê tôi có dòng Lam, nước biếc xanh ngày hạ, trong vắt buổi thu về. Dòng sông lặng thầm tắm mát cho mỗi cuộc đời, cho mỗi con người và chỗ phù sa bồi đắp nên cánh đồng màu mỡ. Đó là vùng quê thuộc xã Hội Sơn, huyện Anh Sơn, tỉnh Nghệ An. Bãi sa bồi rộng, chạy một vệt dài từ cuối xã Đức Sơn (quê ngoại tôi) đến hết xã Hội Sơn. Những mùa lụt qua, Cồn Soi nổi lên gần Bãi Cơi có biết bao nhiêu là cá mắc kẹt, không ra sông được. Từng bầy cò trắng ở đâu bay về mò cá, tranh cãi nhau inh ỏi suốt ngày. Qua Cồn Soi, gặp Già Lau là đến bến dò Lù; nơi thưở nhỏ chúng tôi thường rủ nhau xuống tắm và câu cá... Bên kia sông có bãi cát trắng trải dài thuộc xã Thạch Sơn biếc xanh màu của ngô, khoai, lạc vào vụ. Cánh đồng rộng, lồng gió nồm nam và nghiêng

nghiêng theo khúc uốn lượn của dòng sông gợn sóng. Nổi bật trên cánh đồng làng là chòm ba cây dầu lai sừng sững. Không biết từ thuở nào, những hạt cây từ tít tắp thượng nguồn trôi theo dòng lũ, gặp đất lành quê tôi và náo nức mọc lên. Lá xanh rì rào, chấp chới từng chùm trái trên cao. Cây trở thành nơi dừng chân hóng mát, nơi nghỉ ngơi của bác thợ cày; cũng là nơi mẹ và anh chị tôi ăn cơm vắt mọ cau, uống nước bầu ban trưa giữa đồng vào mùa thu hoạch...

Tuổi thơ tôi gắn bó với bờ sông đầy sỏi đủ màu và những doi cát trắng. Cây dầu lai như mời gọi, như rủ chúng tôi đến kết thân. Mùa trái chín rụng, chúng tôi rủ nhau ra nhặt những trái dầu rụng lăn lóc trên đám cỏ mang về. Trái dầu lai to bằng nắm tay, chứa từ ba đến bốn hạt có vỏ cứng màu đen sẫm. Rồi bà nội phơi khô, rang lên cùng với hạt bưởi, hạt trầu, hạt thầu dầu tía... Tôi giúp bà giã nát đến dẻo queo, mùi dầu bốc lên ngào ngạt. Khi đun lửa, những văng dầu nổi lên. Bà chỉ cho tôi vớt ra để vào cái chĩnh sành dùng làm dầu thắp. Bác đèn là ruột của cây cỏ ống, dài nửa gang tay đem phơi khô.

Đèn là một chiếc đĩa gốm nhỏ, có quai để treo lên. Đổ nhẹ chừng ba muống dầu vào, thả bác xuống cho thấm và châm lửa... Bác cỏ bắt lửa và cháy dần cùng một làn khói mỏng, mùi thơm dễ chịu lan tỏa. Có những đêm dầu bác nở hai, ba hạt tròn vàng rực. Bà nói: "Thứ nhất đom đóm vào nhà/ Thứ nhì chuột rúc, thứ ba hoa đèn. Có "hoa đèn" là bố mày sắp về thăm nhà đấy!". Bố đi công tác tại Lâm trường Tân Kỳ, cách nhà hơn ba mươi cây số. Vậy mà cứ vài tuần là bố chạy xe đạp về thăm anh em chúng tôi. Bố khen tôi biết tìm dầu lai giúp mẹ, giúp bà và quà cho chúng tôi là những chiếc bánh "lưỡi bò" nướng thật thơm, thơm tới bây giờ.

Dưới ngọn đèn dầu lai, tôi đọc sách, học bài suốt quãng dài thơ ấu... Từng trang sách mở ra biết bao chân trời mới lạ. Những năm chiến tranh phá hoại, bom đạn Mỹ đêm ngày; cơm độn ngô khoai, thiếu thốn trăm bề nhưng ngọn đèn dầu lai không bao giờ tắt...

Ngọn đèn dầu lai luôn tỏa sáng đêm đêm để quê tôi có được những ông nghệ, ông cố. Bao người con của quê hương thành đạt hôm nay cũng đã từng miệt mài ngồi dưới ngọn đèn dầu lai treo trên vách nhà thuở ấy! Đó là Nguyễn Hữu Trọng, hiện công tác tại Liên bang Nga; là Nguyễn Bá Hùng, đại tá Quân đội nhân dân Việt Nam, nay công tác tại Biên Hòa (Đồng Nai); là Lê Đức Đồng, đang hoàn thành luận văn thạc sĩ văn chương nơi anh dạy học tại Sóc Trăng; là chị Trương Thị Hòa, Phó hiệu trưởng Trường Trung học phổ thông Anh Sơn, Nghệ An và bao người con An Sơn có mặt khắp mọi miền đất nước. Vầng sáng nhỏ nhoi ấy mà thắp sáng bao ước mơ tuổi nhỏ. Giữa thời mở cửa, ngọn đèn dầu lai thuở ấu thơ đã thành vầng sáng cổ tích lung linh.

LÊ ĐỨC DỤC (Phòng Giáo dục huyện Anh Sơn, Nghệ An)

TƯ VẤN PHÁP LUẬT

● Đề nghị quý báo cho biết việc xử lý đối với người vi phạm chế độ một vợ một chồng được pháp luật quy định thế nào?

(Dương Hoàng Anh - Thủ Dầu Một, Bình Dương)

Vi phạm chế độ một vợ một chồng là việc một người đã có vợ, có chồng mà kết hôn hoặc chung sống như vợ chồng với người khác, hoặc người chưa có vợ có chồng mà lại cố tình chung sống như vợ chồng với người mà mình biết rõ là đã có vợ có chồng.

Việc chung sống này có thể công khai hoặc không công khai, nhưng phải thể hiện ở các dấu hiệu như: thời gian chung sống với nhau tương đối dài; có tài sản chung; đã có con chung với nhau; được hàng xóm và xã hội xung quanh coi như vợ chồng...

Theo quy định tại điều 8 Nghị định của Chính phủ số 87/2001/NĐ-CP ngày 21-11-2001 về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hôn nhân và gia đình, người vi phạm chế độ một vợ một chồng có thể bị xử lý vi phạm hành chính với hình thức phạt tiền từ 100.000-500.000đ nếu họ có một trong các hành vi như: đang có vợ hoặc đang có chồng mà kết hôn hoặc chung sống như vợ chồng với người khác nhưng chưa gây hậu quả nghiêm trọng hoặc chưa có vợ hoặc chưa có chồng mà kết hôn hoặc chung sống như vợ chồng với người mà mình biết rõ là đang có chồng hoặc đang có vợ nhưng chưa gây hậu quả nghiêm trọng. Ngoài việc bị phạt tiền, người vi phạm còn bị áp dụng hình thức xử phạt bổ sung buộc chấm dứt quan hệ hôn nhân trái pháp luật.

Như vậy, chỉ trong trường hợp hành vi vi phạm chế độ một vợ một chồng chưa gây hậu quả nghiêm trọng thì mới xử lý vi phạm hành chính; nếu hành vi đó gây hậu quả nghiêm trọng như làm cho gia đình của một hoặc cả hai bên tan vỡ dẫn đến ly hôn, vợ hoặc chồng, con vì thế mà tự sát... thì người vi phạm có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự ngay về tội vi phạm chế độ một vợ, một chồng quy định tại điều 147 Bộ luật Hình sự mà không đòi hỏi phải có điều kiện là "đã bị xử phạt hành chính về hành vi này mà còn tái phạm".

● Em trai tôi đi lao động nước ngoài, sau đó bỏ trốn ra ngoài làm việc để có thu nhập cao hơn. Xin hỏi việc làm của em tôi bị pháp luật xử lý như thế nào?

(Lý Phong - Củ Chi, TP. Hồ Chí Minh)

Theo quy định tại Thông tư liên tịch số 09 ngày 4-8-2006 của Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội - Bộ Công an - Viện Kiểm sát nhân dân tối cao - Tòa án Nhân dân tối cao hướng dẫn việc truy cứu trách nhiệm hình sự người có hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực xuất khẩu lao động ở nước ngoài, công dân Việt Nam được đưa đi làm việc ở nước ngoài dưới hình thức xuất khẩu lao động mà trong thời hạn lao động hoặc hết thời hạn lao động theo hợp đồng đã tự ý trốn ở lại nước ngoài (ở lại nước tiếp

nhận lao động theo hợp đồng đi làm việc ở nước ngoài hoặc ở lại nước thứ ba) mà không được phép của cơ quan nhà nước có thẩm quyền của Việt Nam bị coi là ở lại nước ngoài trái phép.

Người lao động có thể bỏ trốn ngay sau khi nhập cảnh vào nước tiếp nhận lao động để ở lại nước ngoài trái phép; tự ý bỏ nơi đang làm việc theo hợp đồng lao động để ở lại nước ngoài trái phép hoặc không về nước khi chấm dứt hợp đồng lao động theo thời hạn quy định của nước sở tại đều bị coi là trốn ở lại nước ngoài trái phép. Cũng theo thông tư này, người lao động ở lại nước ngoài trái phép bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội ở lại nước ngoài trái phép theo quy định tại điều 274 Bộ luật Hình sự khi thuộc một trong các trường hợp sau:

- Người lao động đã bị xử phạt vi phạm hành chính và áp dụng biện pháp buộc về nước nhưng sau 30 ngày, kể từ ngày thông báo về việc không chấp hành quyết định xử phạt mà người bị xử phạt vẫn không chấp hành quyết định xử phạt.

- Người lao động đã chấp hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính và biện pháp “buộc về nước”, nhưng chưa hết thời hạn một năm kể từ ngày về nước lại được đưa đi làm việc hợp pháp ở nước ngoài dưới hình thức xuất khẩu lao động và đã thực hiện một trong các hành vi như bỏ trốn ngay sau khi nhập cảnh vào nước tiếp nhận lao động để ở lại nước ngoài trái phép; tự ý bỏ nơi đang làm việc theo hợp đồng lao động để ở lại nước ngoài trái phép và không về nước khi chấm dứt hợp đồng lao động theo thời hạn quy định của nước sở tại.

Trong trường hợp bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội ở lại nước ngoài trái phép, người lao động ở lại nước ngoài trái phép có thể bị phạt tiền từ 5 triệu đồng đến 50 triệu đồng hoặc phạt tù từ 3 tháng đến 2 năm.

● Tôi được nhận thừa kế một ngôi nhà của bố mẹ nuôi. Xin hỏi thu nhập từ nhận thừa kế có thuộc diện chịu thuế thu nhập cá nhân không?

(Diệu Anh - Sông Công, Thái Nguyên)

Theo quy định của Luật Thuế thu nhập cá nhân thì thu nhập từ nhận thừa kế là chứng khoán, phần vốn trong các tổ chức kinh tế, cơ sở kinh doanh, bất động sản và tài sản khác phải đăng ký sở hữu hoặc đăng ký sử dụng thuộc diện thu nhập chịu thuế.

Trường hợp thu nhập từ nhận thừa kế là bất động sản giữa vợ với chồng; cha đẻ, mẹ đẻ với con đẻ; cha nuôi, mẹ nuôi với con nuôi; cha chồng, mẹ chồng với con dâu; cha vợ, mẹ vợ với con rể; ông nội, bà nội với cháu nội; ông ngoại, bà ngoại với cháu ngoại; anh, chị em ruột với nhau thì được miễn thuế.

Như vậy, theo quy định của pháp luật, anh (chị) không phải nộp thuế thu nhập cá nhân đối với giá trị ngôi nhà được thừa kế của bố mẹ nuôi.

Với sự cộng tác của luật gia NGUYỄN THỊ THANH XUÂN

Một lần lên Hòa Bình, ngay chân dốc Cùn, tôi gặp một người đàn ông dáng cao lớn, vẻ mặt cương nghị, đầy tự tin... Anh tự tay

dánh chiếc xe 4 chỗ vào thẳng khu Bảo tàng Văn hóa Mường. Rất tự nhiên, anh nói một cách đầy mê say về việc sẽ xây dựng một vườn thuốc quý của xứ Mường - những loài cây quý hiếm chỉ có những bà lang, bà mế... may ra còn biết mặt - ngay trong khuôn viên của bảo tàng này. Mãi về sau, tôi mới được biết, anh là tiến sĩ đầu tiên người Sán Chỉ và đang nghiên cứu một lĩnh vực không phải với ai cũng là thú vị: thực vật học!

Tiến sĩ người Sán Chỉ

ĐẦU TIÊN

Đốt đuốc băng rừng vào... đại học!

"Một đêm, khi tôi đang nằm trong lán giữa rừng, cậu bạn cùng bản gửi gạo, mắm, muối, nói chung là thực phẩm từ nhà lên lán để ba anh em ăn trong một tuần. Cậu ấy bảo: "Mày có cái giấy gì ở trên xã

KIÊN TRUNG

ấy!". Cả đêm hôm ấy, tôi cùng anh trai đốt đuốc nửa lộ rừng. Về đến bản cũng là lúc gà te te gáy. Thì

TS Trần Văn Ôn đang say sưa quan sát về các cây thuốc quý

ra, đây là cái giấy gọi của Trường Đại học Dược Hà Nội. Tôi được học theo diện dự bị dành cho con em dân tộc thiểu số...". Câu chuyện bó đuốc nửa xuyên rừng suốt đêm của hai anh em cậu trai bản Trần Văn Ôn mấy chục năm trước đã trở thành chuyện cổ tích để thắp sáng lòng say mê học tập của những thế hệ trẻ em người dân tộc thiểu số về sau và cũng là câu chuyện lạ lùng nhất về hành trình trở thành tiến sĩ đầu tiên người Sán Chỉ - một dân tộc có số lượng khiêm tốn trong bản đồ các dân tộc Việt Nam.

Như tất cả những gia đình người Sán Chỉ sinh sống trong bản làng nơi heo hút của rừng núi Thái Nguyên, cậu bé Trần Văn Ôn theo học cái chữ lần lượt qua những lớp học của giáo viên miền xuôi về cắm bản. Niềm ham học đã đưa chân Ôn từ bản làng xuống trung tâm xã, từ trung tâm xã xuống trường dân tộc nội trú trên huyện... Sự kiên trì ấy, phải đặt trong hoàn cảnh các giáo viên cắm bản ngày ngày ngoài việc lên lớp còn ngày ngày lo lắng việc học sinh bỏ học ở nhà đi nương, đi rừng, phải đến từng nhà vận động, thuyết phục từng em theo học... mới thấy cái ý chí sắt đá của Ôn từ những ngày thơ bé.

Sau cái đêm lội rừng đến tận nhà người đưa thư để lấy "cái tờ giấy gì ở trên xã" như cậu bạn miêu tả, rời bản, rời góc rừng, rời cái lán mà hai anh em Ôn nằm đó cả tháng trời kiếm gỗ về làm nhà..., anh tập tễnh xuống Hà Nội. Một năm sau

hệ dự bị, anh đăng ký thi ngành Thực vật học - bộ môn không mấy sinh viên yêu thích vì sự khô khan và hóc búa của nó. Trên bảng điểm kết quả thi, Trần Văn Ôn trúng tuyển! Giấc mơ của cậu học trò người Sán Chỉ lặn lội từ rừng về phố như môi lửa nhỏ được nhen nhóm đốt cháy những đám cỏ phát để làm mảnh nương gieo ngô, trồng sắn...

Cuộc sống sinh viên của Trần Văn Ôn những năm cuối thời kỳ bao cấp là những năm tháng gian khổ không thể kể hết. Đoạn đường dài 120 cây số từ trường về nhà, Ôn phải đi làm ba chặng. Từ mờ sáng ra xếp hàng mua vé, ngồi và vật đợi giờ tàu chạy, cũng là để tranh nhau chỗ nhét vừa đủ một chân theo đúng nghĩa. Về đến ga Kép, bắt một chuyến xe xuống huyện. Từ trung tâm huyện Đồng Hỷ, cuộc bộ về nhà ở tít cuối bản mất vài chục cây số nữa... Hôm nào may mắn, đi nhờ được chiếc xe trâu của người cùng bản lên chở thóc, chở muối về... "Quãng đường chim bay" ấy, anh phải lặn lội mất gần 2 ngày trời!

Từ những chuyến xe trâu đi nhờ, từ những bữa cá khô ướp muối, cậu bé Trần Văn Ôn từ góc rừng Thái Nguyên thuở nào đã trở thành người thầy của rất nhiều thế hệ sinh viên Trường Dược và là tiến sĩ đầu ngành của bộ môn Thực vật học.

Giữ "thương hiệu" cho rừng!

Đối với các sinh viên Trường Đại học Dược Hà Nội, ấn tượng lớn

nhất về người thầy tiến sĩ, kiêm trưởng bộ môn Thực vật học Trần Văn Ôn là lòng yêu khoa học và làm khoa học một cách cực kỳ nghiêm túc. Thầy Ôn truyền niềm đam mê ấy cho các sinh viên của mình, với sự nghiêm khắc và đòi hỏi rất cao: nghiên cứu khoa học là một việc làm không thể cầu thả, đối với công tác nghiên cứu khoa học của ngành dược, điều đó lại càng đòi hỏi sự tỉ mỉ và chính xác cao!

Trong gia đình 5 anh em, Trần Văn Ôn là người may mắn được bố mẹ cho đi học “đến đâu đến đâu”. Các anh chị trên Ôn đều học hết cấp II, cấp III rồi nghỉ. Đối với người Sán Chí, lại vào thời điểm những năm 1980 về trước, bố mẹ anh đã là những người cực kỳ cấp tiến. Ông nội, ông ngoại Ôn đều là những thầy lang có tiếng của vùng. Chính môi trường gia đình có truyền thống về cây thuốc, ngay từ nhỏ, sự gắn bó với những cây thuốc, cây cỏ xung quanh bản làng đã thổi vào anh sự gắn bó và niềm đam mê tự bao giờ. Hồi đó, Ôn đã tự làm cho mình một cuốn sổ nhỏ để ghi chép các đặc điểm, kèm theo hình vẽ minh họa về cây thuốc, trong những lần vào rừng lấy thuốc cùng ông...

Lên đại học, anh trở thành “học trò cưng” của các giáo sư, tiến sĩ đầu ngành của Trường Đại học Dược: giáo sư tiến sĩ khoa học Trần Quang Thành; giáo sư Vũ Văn Chuyên - giáo sư “độc ngữ” về môn Latinh. Ba năm liền, một thầy một

trò lẫn lộn về thực vật. Vừa học thầy về kiến thức, Trần Văn Ôn vừa học luôn từ những người thầy đáng kính (mà sau này anh may mắn trở thành đồng nghiệp) tác phong, phong cách và niềm đam mê khoa học, để đến khi làm thầy, anh lại “truyền lửa” cho các thế hệ sinh viên của mình.

Theo nhận định của tiến sĩ Trần Văn Ôn, xu thế quay trở lại với tự nhiên sẽ là một xu thế mới trong tương lai không xa, con người hòa nhập trở lại với thiên nhiên, cây cỏ... Chính vì lẽ đó, những cây thuốc trong tự nhiên sẽ trở thành nguồn vốn quý rất quan trọng đối với sức khỏe con người. Người phương Tây đã sớm nhìn ra vấn đề đó, cho nên, trong công tác nghiên cứu khoa học về dược liệu, họ bắt đầu chú ý đến phương Đông - xứ sở của những cây thuốc quý và là chiếc nôi mấy ngàn năm về Đông y dược. Trung Quốc và Việt Nam là hai “vựa thuốc” quý báu ấy, thế nhưng ở nước ta, vốn cây thuốc quý, những bài thuốc trong dân gian chưa được hệ thống hóa và sử dụng hết những giá trị công dụng. Công trình nghiên cứu khoa học *Bảo tồn, phát triển những loài thuốc quý* đồng thời cũng là đề tài bảo vệ luận án tiến sĩ của Trần Văn Ôn được hình thành từ đó. Vậy là ngót chục năm trời, từ những năm 1990, anh lẫn lộn trên khắp các bản làng để hệ thống hóa lại các cây thuốc, mô tả đặc điểm nhận dạng,

công dụng..., vừa phát triển thành tài liệu giảng dạy cho sinh viên trong trường.

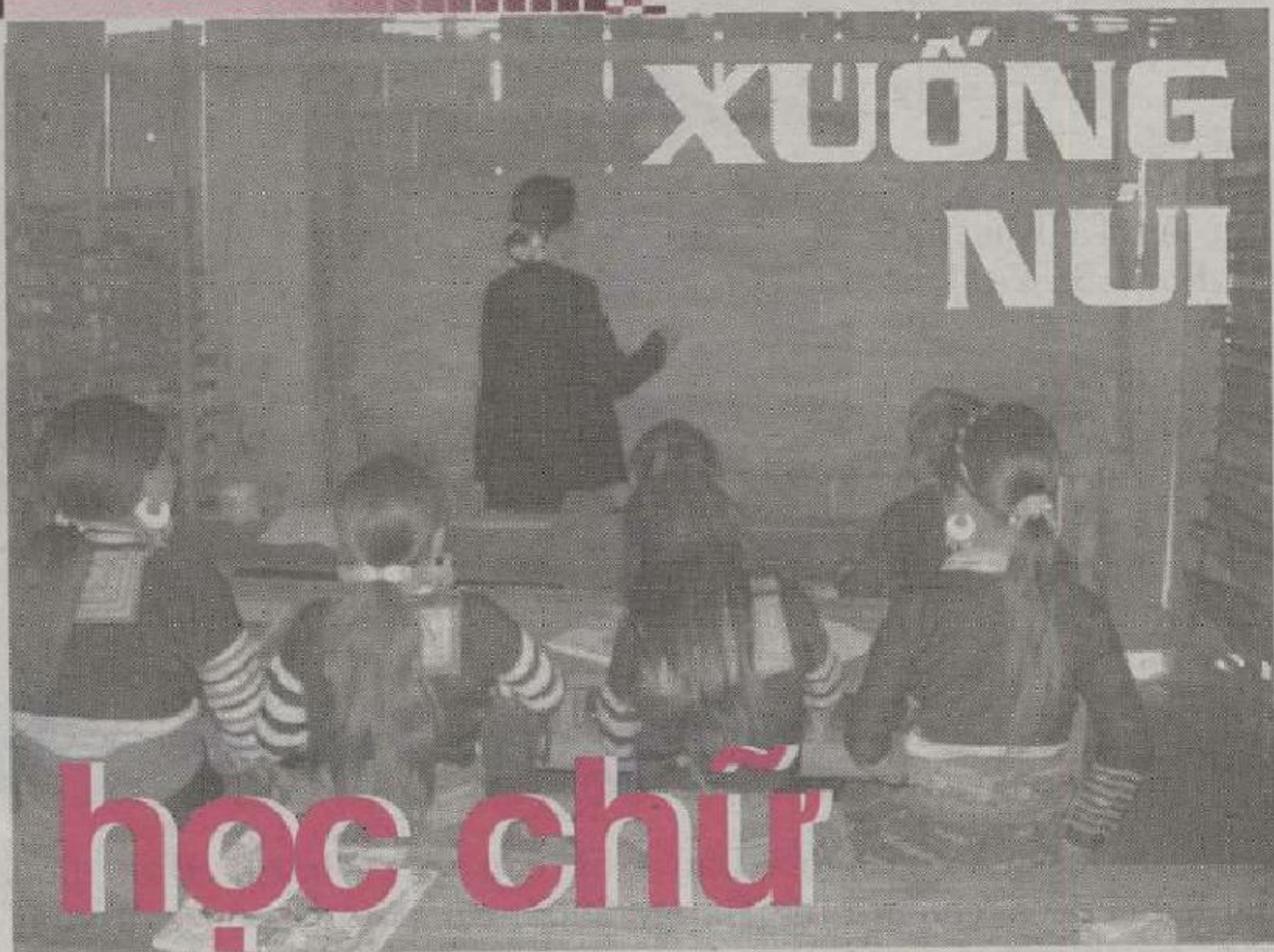
Năm 2003, một lần lên Tả Khoang, Tả Phìn (Sa Pa, Lào Cai) thực địa, anh thấy các nhà nghỉ, khách sạn xung quanh điểm nghỉ mát Sa Pa mọc lên nhan nhản dịch vụ “tắm thuốc của người Dao đỏ”. Việc kinh doanh là một chuyện, thế nhưng, bài thuốc ấy là tri thức, thành quả của người Dao đỏ. Người ta đã “chiếm dụng”, “ăn cắp” tri thức của người Dao đỏ, thương mại hóa và làm sai lệch hoàn toàn những bài thuốc quý. Thế là, lại tốn mất mấy năm trời, anh cùng các sinh viên, cộng sự lên Sa Pa lấy mẫu về nghiên cứu các thành phần của bài thuốc tắm, chiết xuất, đưa ra công thức để chuyển đổi từ bài thuốc tắm thủ công theo kiểu “xông cảm” của dân gian thành sản phẩm hộp thuốc tắm... Dự án thành công. Bộ môn Thực vật học đăng ký bản quyền cho người Dao Tả Phìn (Lào Cai), trả lại công thức cho người Dao. Anh Ôn lại đứng ra vận động chính quyền xã Tả Phìn mở hợp tác xã để khai thác chính bài thuốc của cha ông, làm bài toán xóa đói giảm nghèo cho

TS Trần Văn Ôn hướng dẫn bà con dân tộc Dao giữ gìn, phát triển các cây thuốc quý

bà con trong bản... Đầu năm 2007, công ty chuyên sản xuất thuốc tắm từ bài thuốc của những người dân tộc Dao bản Tả Phìn đã được ra đời...

Trong dự định, Trần Văn Ôn muốn khôi phục lại tất cả những bài thuốc quý của các dân tộc, đồng thời phát động phong trào tìm hiểu cây thuốc trong toàn thể cộng đồng, từ đó có kế hoạch bảo tồn, phát triển nguồn gien quý từ thực vật đang ngày càng mất dần... Anh mong ước tất cả những bài thuốc quý sẽ được giữ lại, được sử dụng như những chiếc “cần câu” để xóa nghèo, đồng thời khôi phục, bảo tồn và phát triển những cây thuốc quý, từ đó đăng ký “thương hiệu” những bài thuốc, trả lại cho bà con các dân tộc để không bị thất truyền! ■

VIỆT LÂM - HỒNG DUYÊN

- ▶ Những cô cậu học trò 12-15 tuổi dậy từ sớm tinh mơ, ăn vội bát cơm nguội, củ sắn hoặc bắp ngô luộc xong là vội vàng cấp cấp cùng đôi bộ quần áo đi bộ xuống núi học chữ. Hành trình của các em là con đường dốc đá đầy gian nan và nguy hiểm. Trời mùa đông rét mướt, trời mùa hè nóng nực và có cả những ngày mưa dông, những thân hình bé nhỏ ấy cứ cuốc bộ thoăn thoắt trên nẻo đường.

Chiều cuối tuần, Chiến, Vinh, Diễm và Đông cùng học lớp 6 Trường Dân tộc nội trú huyện Lạc Sơn (Hòa Bình) lại chuẩn bị về nhà. Trời bắt đầu lạnh. Hành trang của các em mang về là mấy bộ quần áo mặc trong ngày nghỉ. Vinh và Chiến về nhà chỉ với 15 cây sắn, còn con đường Diễm và Đông phải đi dài gần 30 cây sắn. Các em đều đi bộ. Vinh bảo: "Mỗi tuần

chúng cháu về nhà một lần. Từ ngày vào học, chúng cháu về nhà 6 lần rồi. Mỗi lần về, chúng cháu lại không muốn đi nữa, nhưng được bố mẹ động viên, chúng cháu lại quyết tâm đi". Diễm và Đông ở xã Tự Do, Chiến và Vinh ở xã Ngọc Lâu và Ngọc Sơn. Đây là 3 xã vùng cao của huyện Lạc Sơn. Đường lên 3 xã vùng cao chỉ độc có một con đường leo dốc. Con đường ngoằn

ngèo, một bên là vách núi đá dựng đứng, một bên là vực sâu hun hút. Từ trung tâm huyện Lạc Sơn đến trung tâm xã Ngọc Sơn chỉ hơn 10km. Đoạn đường từ xã Ngọc Sơn qua xã Ngọc Lâu đến xã Tự Do dài gần 20km hiện nay vẫn còn là đường đất. Ngày nắng còn đỡ, ngày mưa đi là một cực hình.

Trong phòng ở của 4 em có tất cả 12 em đều ở các xã vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn của huyện Lạc Sơn. Chiến khoe với chúng tôi: “Cháu đỗ vào trường nội trú là niềm tự hào của cả gia đình. Nhiều bạn cùng xã muốn đi học mà thi không đỗ. Tuy nhà cháu không có điều kiện nhưng cũng phải cố để đi học. Cháu cũng có chị gái học ở trường 3 năm rồi. Hai chị em vẫn thường đi bộ từ trên núi xuống. Chị là con gái mà còn đi được, nói gì chúng cháu”. Các cậu bé lại kể về chị Bùi Thị Hân và Bùi Thị Hợi, hai chị em sinh đôi, học lớp 9A. Nhà hai chị ở tận xã trên, xã Tự Do. Từ trường về đến nhà hai chị gần 30 cây số mà các chị cũng đi bộ được về. Đang kể chuyện, những gương mặt non nớt, nhút nhát đến hiền khô cứ ngỡ ngàng và rung rung khi nhắc đến gia đình: “Cháu nhớ mẹ lắm! Tỷ nữa cháu lại được về nhà với mẹ rồi”. Rồi dần anh, dần chị tỏ ra chững chạc và nhiều kinh nghiệm hơn, các cô cậu lớp 9 an ủi, động viên các em: “Kiên trì một thời gian nữa sẽ quen đi. Đi học có nhiều bạn, được học, được biết nhiều điều mới mẻ!”.

Cảm thông, chia sẻ những khó khăn và những nỗ lực trong học tập của các em học sinh vùng cao, cô Bùi Thị Xuân, Hiệu trưởng Trường Dân tộc nội trú huyện Lạc Sơn tâm sự: “Nhà trường có 250 học sinh, các em đều là con em các dân tộc thiểu số đến từ các xã đặc biệt khó khăn của huyện. Ở 3 xã vùng cao Ngọc Sơn, Ngọc Lâu, Tự Do có trên 40 học sinh. Hầu hết gia đình các em là gia đình nghèo, các em phải nỗ lực nhiều hơn để đến được trường học. Đến tháng 6 vừa rồi đã có tuyến ô tô khách lên đến xã Ngọc Sơn nhưng nhiều em không có tiền để đi ô tô. Trong một vài tháng đầu nhập học, một số em nhớ nhà quá trốn về. Do các em học sinh đều lần đầu xa nhà, nên nhà trường rất coi trọng yếu tố tâm lý của các em. Tâm lý phải ổn định, các em mới yên tâm học tập. Chính vì thế, ngay từ đầu năm học, nhà trường tổ chức triển khai những nhiệm vụ trọng tâm như: họp phụ huynh, thống

nhất quan điểm, bàn giải pháp hợp lý nhất, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho các em học tập. Cam kết giữa nhà trường và gia đình về việc đi lại là: một tháng các em mới được về nhà một lần, phải có sự đồng ý của cô giáo chủ nhiệm và Ban Quản lý khu nội trú; gia đình sẽ tăng cường việc thăm nom, động viên các em hơn là để các em nhớ nhà quá phải trốn về.

Ông Bùi Xuân Đình, Phó trưởng phòng Giáo dục huyện Lạc Sơn, nguyên là hiệu trưởng Trường Dân tộc nội trú huyện từ khi mới thành lập trường (năm 1993-2006). Ông đã được chứng kiến các thế hệ học sinh của trường trưởng thành từ những khó khăn. Khi nhắc đến những em học trò vùng cao xuống núi học nội trú, ông Đình tâm sự: “Nhiều em có ý chí và ham học

lắm. Có những lúc trời rét chỉ còn vài độ mà các em vẫn đi học. Con đường đi bộ của các em trước đây còn gian nan hơn nhiều. Trường, lớp và chỗ ăn, ở cũng rất hạn chế. Tuy vậy, số học sinh bỏ học rất ít. Chỉ có 2 trường hợp do sức khỏe yếu nên phải chuyển trường. Nhiều em học sinh vùng cao rất thông minh. Lúc đầu mới nhập học, lực

học của các em thường yếu hơn các bạn vùng dưới. Nhiều yếu tố kết hợp cộng với sự ham học hỏi, cần cù chịu khó đã giúp các em chỉ sau một thời gian ngắn đã hòa nhập rất nhanh và đạt thành tích tốt trong học tập”.

Một môi trường học tập tập trung, thân thiện, gần gũi giữa thầy cô giáo, gia đình và học trò đã tạo được sự chuyển biến lớn trong quá trình học tập và trưởng thành của các em. Từ lúc còn ngô nghê, chưa thạo tiếng phổ thông; lạ lẫm, ngỡ ngàng với cuộc sống tập thể, nhưng chỉ sau vài tháng, các em đã bắt đầu sống và học tập có nề nếp, khoa học và hiệu quả. Số lượng các em học sinh giỏi, học sinh đỗ vào các lớp chuyên của Trường Dân tộc nội trú tỉnh, các trường chuyên nghiệp ngày một tăng lên, không còn tình trạng học sinh bỏ học... ■

Bệnh AIDS ở MÈO

HÀ VĂN

Căn bệnh ít người biết

Virus gây bệnh AIDS ở mèo được gọi là FIV (Feline Immunodeficiency Virus) không ảnh hưởng đến người và các loại động vật khác. Các nhà khoa học ước lượng có khoảng 2-7% mèo nhà có khả năng đã bị nhiễm FIV, chủ yếu tại khu vực Bắc Mỹ. FIV được xác định lần đầu tiên vào năm 1986 tại bang California, Mỹ. Đây là virus lentivirus thuộc họ retrovirus tương tự như ở HIV, tác nhân gây bệnh AIDS ở người. Mật độ nhiễm bệnh nhiều

► *Ít người biết rằng mèo có thể bị AIDS như người. Mèo nhà, mèo rừng và dòng họ nhà mèo như báo... đều có thể mắc bệnh căn bệnh AIDS này hay còn gọi là bệnh liệt kháng.*

hay ít cũng tùy thuộc vào tuổi của con vật, tùy giới tính, tùy điều kiện và nơi sinh sống, chẳng hạn như mèo nuôi trong nhà hay mèo hoang.

FIV có nhiều trong nước bọt mèo. Các nhà khoa học cho rằng FIV không lây truyền qua đường máu và sinh hoạt tình dục như trường hợp lây nhiễm HIV nơi người. Cách lây nhiễm FIV ở mèo chủ yếu là qua vết cắn. Ngoài ra, FIV cũng có thể truyền từ mèo

mẹ sang cho mèo con qua đường nhau thai. Mèo dực dễ bị AIDS hơn mèo cái do bản chất hung dữ và hiếu chiến, hay đi rong bên ngoài dễ cắn lộn.

Bệnh AIDS ở mèo có diễn tiến rất chậm và diễn biến qua nhiều giai đoạn như sau:

Giai đoạn 1: Triệu chứng không rõ rệt, sốt nóng, biếng ăn, tiêu chảy và có vẻ buồn bã. Hạch sưng to. Các dấu hiệu trên kéo dài trong vài ngày đến vài tuần rồi biến mất. Ở giai đoạn này ít khi nào mèo được chủ đưa đi khám bệnh.

Giai đoạn 2: Ở giai đoạn này, mèo tuy không biểu lộ một triệu chứng lâm sàng nào nhưng con vật đã bị lây nhiễm FIV khi thử nghiệm bệnh AIDS cho kết quả dương tính. Đây là giai đoạn rất nguy hiểm có thể lây nhiễm cho mèo khác. Giai đoạn này kéo dài từ vài tháng đến vài năm.

Giai đoạn 3: Sau một thời gian khá dài không có triệu chứng bệnh thì bây giờ các hạch từ từ sưng to. Giai đoạn này có thể kéo dài trong nhiều năm trước khi bệnh phát ra.

Giai đoạn 4: Đây có thể được xem là giai đoạn tiền AIDS. Các triệu chứng do tình trạng liệt kháng bắt đầu xuất hiện, chẳng hạn mèo dễ bị nhiễm vi trùng và sụt cân nhưng không quá 20% khối lượng cơ thể, miệng có thể bị lở loét, viêm phổi, viêm tai, viêm đường tiểu, tiêu chảy và nổi nhiều vết sung tấy tại nhiều nơi.

Giai đoạn 5: Chỉ có khoảng dưới 10% mèo chuyển sang giai đoạn này. Triệu chứng nổi bật là sụt cân trên 20% và mèo dễ bị nhiễm vi trùng, virus, ký sinh trùng và nấm do hệ miễn dịch đã suy yếu.

Giai đoạn 6: Có thể thấy xuất hiện một vài loại bệnh ung thư như ung thư hạch và ung thư tủy xương. Một số mèo có thể biểu lộ triệu chứng thần kinh, chẳng hạn như thay đổi tính tình, bị co giật hay thay đổi cách đi đứng. Mèo có thể bị viêm đa khớp và có dấu hiệu thiếu máu...

Người không thể bị lây nhiễm bệnh AIDS mèo

Tuy nhiên, muốn biết mèo có thật sự nhiễm FIV hay không cần

Miệng mèo bị lở loét khi bị bệnh AIDS

phải thử nghiệm giống như việc thử nghiệm ở người như các thử nghiệm ELISA và IFA. Thử nghiệm ELISA thường được sử dụng để tìm kháng thể chống FIV. Thử nghiệm này rất nhạy nhưng có thể cho từ 2% đến 20% kết quả sai (dương tính giả). Vì vậy cần làm thêm một số thử nghiệm chuyên biệt khác để xác định lại kết quả dương tính đã có. Mèo đã được chủng ngừa từ trước sẽ cho kết quả dương tính giả. Mèo con bú sữa mèo mẹ, kháng thể cũng cho kết quả dương tính giả, vì vậy chúng cần được thử lại 6 tháng sau. Ngoài ra, cần sử dụng thêm thử nghiệm IFA để xác định kết quả dương tính trước đó.

Mèo bị nhiễm FIV không có nghĩa là nó sắp chết. Tuy nhiên, cần phải giữ con vật trong nhà, giúp nó không bị nhiễm trùng để có thể gây thành bệnh trầm trọng rất nguy hiểm. Tránh sự tiếp xúc giữa mèo bệnh và mèo lành nuôi chung trong nhà. Thuốc kháng sinh có thể sử dụng trong một thời gian dài để điều trị nhiễm trùng nhưng kết quả chỉ tương đối. Có thể tiếp dịch truyền hay truyền máu để tăng sức. Cho ăn thức ăn giàu năng lượng và có tính bổ dưỡng cao. Tuy nhiên, tất cả các cách trị liệu này đều không có mục

đích chữa trị được bệnh AIDS.

Năm 2002, các nhà khoa học làm việc tại Đại học Florida, Mỹ, đã nghiên cứu thử nghiệm một loại vắc xin chủng ngừa bệnh AIDS mèo. Vắc xin này được sản xuất từ hai chủng loại FIV lành, nghĩa là lấy từ những con mèo

mang dương tính trong một thời gian thật dài nhưng lại phát ra thành bệnh rất trễ. Tuy nhiên, vắc xin chỉ bảo vệ mèo đến một mức nào đó.

Hiện nay, các nhà khoa học đang nghiên cứu những loại thuốc khả dĩ có thể làm giảm thiểu số lượng virus chứ không thể nào loại bỏ hoàn toàn mầm bệnh được. Một khi mèo bị nhiễm FIV thì khó mà biết đến lúc nào con vật sẽ chết. Nếu được chăm sóc đúng mức, mèo sẽ mạnh khỏe bình thường trong nhiều tháng đến vài năm rồi mới chết. Trong trường hợp mèo phát bệnh và chết, để đề phòng virus lây lan nên làm vệ sinh nơi mèo ở. Mèo mới mua về cần nên được chủng ngừa bệnh AIDS.

Cần chú ý là cho dù FIV và HIV rất giống nhau về hình thái và cách gây bệnh, nhưng FIV là virus rất đặc thù chỉ gây bệnh ở loài mèo. Người không thể bị lây nhiễm bệnh AIDS mèo.

(Theo Medicine Today)

“Người không thể bị lây nhiễm bệnh AIDS mèo”

NHÌN RA THẾ GIỚI

- Với việc phê chuẩn Hiệp ước an ninh Iraq - Mỹ, Quốc hội Iraq đã chính thức đặt dấu chấm hết cho cuộc chiến của liên quân do người Mỹ dẫn đầu nhằm lật đổ chế độ Saddam Hussein cách đây 5 năm. Theo thỏa thuận, người lính Mỹ cuối cùng sẽ thu xếp hành lý rút khỏi Iraq trước ngày 1-1-2012. Tuy nhiên, nhiều nhà phân tích cho rằng tình hình từ giờ đến lúc đó sẽ còn thay đổi và điều mà họ tỏ ra lo ngại nhất là khả năng thay đổi của người Mỹ.

Cuối năm 2011
có còn binh
lính Mỹ nào tại
Iraq

5 NĂM SAU CUỘC CHIẾN TẠI IRAQ:

Chiến tranh đã kết thúc?

DUY HUNG

Cuối cùng thì...

Sau gần 9 tháng thương thảo khẩn trương, ngày 16-11-2008, dưới sự dẫn dắt của Thủ tướng Nouri Al-Maliki, Chính phủ liên hiệp Iraq bao gồm các đảng phái chính trị lớn đã chấp thuận một hiệp ước an ninh quan trọng, theo đó toàn bộ quân đội Mỹ chiếm đóng Iraq từ ngày 20-3-2003 sẽ rút khỏi nước này vào ngày 31-12-2011. Đây là bước đột phá trong tiến trình đàm phán nhằm tìm kiếm một thời điểm cụ thể cho việc rút quân, điều

mà từ nhiều năm nay, Nhà Trắng luôn lần lữa với Baghdad. Hiệp ước này sau đó đã được Quốc hội Iraq thông qua trước khi được Hội đồng Tổng thống Iraq gồm Tổng thống Jalal Talabani (người Kurd) và hai phó tổng thống Tarek Al-Hachemi (người Arập dòng Sunni), Adel Abdel Mahdi (cũng người Arập nhưng theo dòng Shiite) chấp thuận trên nguyên tắc và sau đó văn kiện lịch sử này được ký kết giữa Thủ tướng Iraq Nouri al-Maliki và Tổng thống Mỹ

George W. Bush.

Bản hiệp ước gồm 31 điều này cho phép quân đội Mỹ được ở lại Iraq thêm ba năm nữa sau khi sự ủy nhiệm của Liên hiệp quốc hết hạn vào cuối năm nay. Cả phía Iraq và Mỹ đều cho rằng đây là một bước tiến quan trọng và tích cực. Để có được bản hiệp ước như hiện nay, hồi đầu tháng 11-2008, Chính phủ Mỹ đã đồng ý với một đòi hỏi thay đổi bản dự thảo của phía Iraq. Sự sửa đổi này đã giải quyết điều mà phía Iraq cho là sự mù mờ trong ngôn từ, theo đó có thể cho phép quân đội Mỹ không tuân theo thời khóa biểu rút quân ra khỏi các thành phố và thị tứ Iraq để tập trung vào các căn cứ nằm ngoài vùng dân cư vào cuối tháng 6-2009 và hoàn toàn ra khỏi Iraq trước ngày ngày 1-1-2012.

Bản dự thảo được soạn để giải tỏa những lo ngại của phía Iraq về chủ quyền và nhu cầu an ninh của họ trong khi phải tiếp tục đối phó với cuộc chiến tuy đang giảm cường độ nhưng vẫn còn kéo dài. Hiệp ước này không liên quan gì tới 5.000 binh lính nước ngoài khác tại Iraq, trong đó có 4.000 binh lính Anh hiện đang đóng tại sân bay Bassora và chỉ thực thi nhiệm vụ khi phía Iraq yêu cầu. Trưởng đoàn thương thuyết phía Iraq về việc liên quân rút khỏi nước này thông báo đến cuối năm 2009 sẽ không còn bất cứ binh lính Anh nào trên đất Iraq. Theo quan chức này, thỏa thuận về việc rút quân của Anh khỏi Iraq đang trong quá trình

LỊCH TRÌNH ÁP DỤNG HIỆP ƯỚC QUÂN SỰ IRAQ - MỸ

1-1-2009: 16.500 công dân Iraq do người Mỹ bắt giữ sẽ được chuyển giao cho chính quyền Iraq. Không có bất cứ công dân nào của Iraq sẽ bị bắt giữ và tạm giam 24 giờ đồng hồ bởi các lực lượng nước ngoài đóng tại Iraq mà không có sự cho phép của một vị thẩm phán Iraq. Quân đội Mỹ sẽ không thể tiến hành bất cứ chiến dịch quân sự nào nếu không báo trước cho chính quyền Iraq. Thỏa thuận cho Iraq quyền xét xử các binh sĩ cũng như nhân viên làm việc theo khế ước của Mỹ trong trường hợp họ có hành vi phạm tội trầm trọng lúc không thi hành công vụ và ở ngoài căn cứ. Thỏa thuận này cũng sẽ ngăn cấm không cho Mỹ dùng lãnh thổ Iraq để tấn công các quốc gia láng giềng như Syria và Iran.

30-6-2009: Tất cả các lực lượng chiến đấu của Mỹ sẽ phải rút khỏi các thành phố và thị tứ của Iraq để lui vào những căn cứ nằm ngoài vùng dân cư.

31-12-2011: Toàn bộ binh lính Mỹ sẽ triệt thoái khỏi Iraq.

dàm phán sẽ đơn giản và nhanh hơn nhiều so với hiệp ước an ninh với Mỹ.

Với bản hiệp ước vừa được chấp thuận, Chính phủ Iraq đã tỏ ra tin tưởng hơn vào khả năng có thể thay thế quân đội Mỹ giữ gìn an ninh trong nước. Trong năm qua, lực lượng an ninh Iraq đã tiếp quản an ninh 13 tỉnh

TÌNH HÌNH IRAQ SAU 5 NĂM CHIẾN TRANH

Tình hình Iraq sau 5 năm kể từ khi chế độ của Tổng thống Hussein bị lực lượng liên quân do Mỹ đứng đầu lật đổ ngày càng trở nên tồi tệ với bạo lực gia tăng, kinh tế sa sút, mâu thuẫn giữa các phe phái ngày càng sâu sắc.

Nhóm nhân quyền đếm tử thi Iraq (IBC) mới đây cho biết, kể từ năm 2003 đến nay có khoảng 90.250 dân thường Iraq bị chết trong các cuộc giao tranh giữa quân đội liên minh với các nhóm khủng bố và giữa các giáo phái với nhau. Trong khoảng thời gian này, bạo lực gia tăng mạnh nhất trong lịch sử Iraq. Mặc dù bị đẩy khỏi Baghdad và tỉnh Alba ở phía Tây Iraq, các tay súng thuộc mạng lưới khủng bố Al-Qaeda đã tập hợp lại ở miền Bắc Iraq và tiến hành nhiều vụ đánh bom liều chết. Trong khi đó, các cuộc đụng độ giữa các phe phái người Hồi giáo dòng Shiite và Sunni ngày càng gia tăng. Tháng 4-2008, chỉ huy quân đội Mỹ ở Iraq, tướng Petraeus, điều trần trước quốc hội Mỹ về tình hình Iraq cho biết, mức

trong số 18 tỉnh trên toàn quốc và trong đầu năm nay đã dẫn đầu trong công tác đối phó với dân quân người Shiite. Tuy nhiên, giới chức Iraq nói rằng họ còn cần quân đội Mỹ yểm trợ đối phó với dân quân Sunni ở thủ đô Baghdad và 4 tỉnh miền Bắc, cũng như yểm trợ hỏa lực và tiếp vận. Mỹ hiện còn khoảng 150.000 quân ở Iraq. Chính phủ Iraq đã

coi việc xác định hạn chót để Mỹ rút khỏi nước này là một chiến thắng. Chính phủ Tổng thống Bush luôn chống lại việc ấn định một thời biểu nhất định để rút quân khỏi Iraq. Lãnh đạo tổ chức Badr, một trong những lực lượng người Shiite tham gia chính phủ, là ông Hadi al-Ameri nói rằng các chính trị gia Iraq cảm thấy dễ dàng chấp nhận bản hiệp ước hơn

sau khi ông Barack Obama đắc cử tổng thống Mỹ. Trong cuộc trả lời phỏng vấn đầu tiên sau khi đắc cử tổng thống trên đài CBS hôm 16-11-2008, ông Obama tái khẳng định lời hứa lúc tranh cử là sẽ đóng cửa nhà tù Guantanamo và rút quân đội Mỹ khỏi Iraq. Là người chống đối ngay từ đầu cuộc chiến này, khi tình

Ông Obama và tướng David Petraeus ngày 21-7-2008 tại Baghdad

độ bạo lực và số dân thường chết đã giảm từ tháng 9-2007 nhưng những thắng lợi này là "mong manh và có thể bị đảo ngược".

Về kinh tế, Quỹ Tiền tệ quốc tế hy vọng GDP của Iraq tăng hơn 7% trong năm 2008 (năm 2007 là 1,3%) nhờ sản lượng dầu mỏ tăng. Tuy nhiên, số người Iraq thất nghiệp cao và đầu tư trong nước giảm. Liên hiệp quốc cho rằng có 4 triệu người Iraq đang phải vật lộn với cuộc sống hàng ngày, trong khi 40% trong số 27 triệu dân nước này không có điện và nước sạch.

Về chính trị, sau nhiều tháng bế tắc, dưới sức ép của Mỹ, đầu năm 2008 các đảng phái chính trị ở Iraq đã thông qua một loạt đạo luật được coi là quan trọng cho tiến trình hòa giải dân tộc nhưng tiến trình này diễn ra chậm chạp và bấp bênh. Hiện nay có nhiều dấu hiệu cho thấy các cuộc tranh giành quyền lực giữa các phe phái người Hồi giáo ở Iraq sẽ gây nên các làn sóng bạo lực mới.

hình an ninh tại Iraq được cải thiện, ông Obama từng tuyên bố muốn rút toàn bộ quân đội Mỹ khỏi Iraq trong vòng 16 tháng, từ nay tới mùa hè năm 2010.

Bình mới rượu cũ

Tuy nhiên, những người hoài nghi lưu ý rằng không có gì ngăn cấm một chính phủ khác của Iraq (kỳ bầu cử chung tại Iraq sẽ diễn ra vào cuối năm 2009) ký kết một hiệp ước mới với Mỹ. Từ nay đến năm 2011, rất có thể thỏa thuận vừa qua sẽ được xem xét lại và khi đó lực lượng Mỹ lại tiếp tục ở lại Iraq sau thời hạn trên. Lịch trình mới đạt được hôm 16-11-2008 chỉ đơn thuần là sự chuyển giao từ chiến tranh sang hợp tác quân sự hay nói cách khác là bình mới rượu cũ. Tuy nhiên, theo nhiều chuyên gia, đó cũng đã là những tiến bộ đáng kể.

(Tổng hợp)

TỔN THẤT CỦA NƯỚC MỸ SAU 5 NĂM THAM CHIẾN TẠI IRAQ

Về phía Mỹ, theo thống kê của Hãng thông tấn Mỹ AP, tính đến ngày 16-11-2008, tổng cộng đã có 3.988 binh sĩ Mỹ thiệt mạng trên chiến trường Iraq kể từ khi nước này phát động chiến tranh vào tháng 3-2003. Trong số gần 4.000 người chết nói trên có 8 nhân viên dân sự làm việc cho quân đội Mỹ. Có 3.241 người trong số này thiệt mạng do các hành động tấn công của đối phương, còn lại chết trong các trường hợp khác như rơi máy bay hoặc bắn nhầm. Cũng theo AP, nước đồng minh khác của Mỹ có binh sĩ bỏ mạng tại Iraq đứng sau Mỹ là Anh với 157 người.

Theo Cơ quan Ngân sách Quốc hội Mỹ (CBO) từ sau sự kiện 11-9-2001, Quốc hội nước này đã thông qua 691 tỉ USD cho cuộc chiến tranh ở Iraq và Afghanistan, trong đó 440 tỉ USD đã chi cho cuộc chiến tranh Iraq. Nếu tính cả chi phí lãi suất, đến năm 2011, hai cuộc chiến tranh này gây thiệt hại cho người dân Mỹ 2.400 tỉ USD. CBO dự tính việc duy trì sự có mặt dài hạn về quân sự của Mỹ ở Iraq tốn kém khoảng từ 10 đến 25 tỉ USD/năm.

độ bạo lực và số dân thường chết đã giảm từ tháng 9-2007 nhưng những thắng lợi này là "mong manh và có thể bị đảo ngược".

Về kinh tế, Quỹ Tiền tệ quốc tế hy vọng GDP của Iraq tăng hơn 7% trong năm 2008 (năm 2007 là 1,3%) nhờ sản lượng dầu mỏ tăng. Tuy nhiên, số người Iraq thất nghiệp cao và đầu tư trong nước giảm. Liên hiệp quốc cho rằng có 4 triệu người Iraq đang phải vật lộn với cuộc sống hàng ngày, trong khi 40% trong số 27 triệu dân nước này không có điện và nước sạch.

Về chính trị, sau nhiều tháng bế tắc, dưới sức ép của Mỹ, đầu năm 2008 các đảng phái chính trị ở Iraq đã thông qua một loạt đạo luật được coi là quan trọng cho tiến trình hòa giải dân tộc nhưng tiến trình này diễn ra chậm chạp và bấp bênh. Hiện nay có nhiều dấu hiệu cho thấy các cuộc tranh giành quyền lực giữa các phe phái người Hồi giáo ở Iraq sẽ gây nên các làn sóng bạo lực mới.

hình an ninh tại Iraq được cải thiện, ông Obama từng tuyên bố muốn rút toàn bộ quân đội Mỹ khỏi Iraq trong vòng 16 tháng, từ nay tới mùa hè năm 2010.

Bình mới rượu cũ

Tuy nhiên, những người hoài nghi lưu ý rằng không có gì ngăn cấm một chính phủ khác của Iraq (kỳ bầu cử chung tại Iraq sẽ diễn ra vào cuối năm 2009) ký kết một hiệp ước mới với Mỹ. Từ nay đến năm 2011, rất có thể thỏa thuận vừa qua sẽ được xem xét lại và khi đó lực lượng Mỹ lại tiếp tục ở lại Iraq sau thời hạn trên. Lịch trình mới đạt được hôm 16-11-2008 chỉ đơn thuần là sự chuyển giao từ chiến tranh sang hợp tác quân sự hay nói cách khác là bình mới rượu cũ. Tuy nhiên, theo nhiều chuyên gia, đó cũng đã là những tiến bộ đáng kể.

(Tổng hợp)

TỔN THẤT CỦA NƯỚC MỸ SAU 5 NĂM THAM CHIẾN TẠI IRAQ

Về phía Mỹ, theo thống kê của Hãng thông tấn Mỹ AP, tính đến ngày 16-11-2008, tổng cộng đã có 3.988 binh sĩ Mỹ thiệt mạng trên chiến trường Iraq kể từ khi nước này phát động chiến tranh vào tháng 3-2003. Trong số gần 4.000 người chết nói trên có 8 nhân viên dân sự làm việc cho quân đội Mỹ. Có 3.241 người trong số này thiệt mạng do các hành động tấn công của đối phương, còn lại chết trong các trường hợp khác như rơi máy bay hoặc bắn nhầm. Cũng theo AP, nước đồng minh khác của Mỹ có binh sĩ bỏ mạng tại Iraq đứng sau Mỹ là Anh với 157 người.

Theo Cơ quan Ngân sách Quốc hội Mỹ (CBO) từ sau sự kiện 11-9-2001, Quốc hội nước này đã thông qua 691 tỉ USD cho cuộc chiến tranh ở Iraq và Afghanistan, trong đó 440 tỉ USD đã chi cho cuộc chiến tranh Iraq. Nếu tính cả chi phí lãi suất, đến năm 2011, hai cuộc chiến tranh này gây thiệt hại cho người dân Mỹ 2.400 tỉ USD. CBO dự tính việc duy trì sự có mặt dài hạn về quân sự của Mỹ ở Iraq tốn kém khoảng từ 10 đến 25 tỉ USD/năm.

- ▶ Không chỉ đại sứ Cộng hòa liên bang Somalie ở Matxcova, Nga cầu viện mà một số quốc gia, nhất là ở Trung Đông, thậm chí cả một số hãng tàu biển đã chính thức đề nghị Nga mở dịch vụ hộ tống tàu qua lại vùng biển Sừng châu Phi.

Ngày 19-11, bộ chỉ huy NATO đóng ở thủ đô nước Bỉ nhóm họp chuyên đề về cướp biển, song chưa đi tới những quyết định cụ thể, còn phải tham vấn các nước thành viên. Trước đó, Bộ trưởng quốc phòng H. Morin, nhân danh nước Pháp, chủ tịch luân phiên Cộng đồng châu Âu hiện nay, thúc giục các nước thành viên khẩn trương chuẩn bị để ngày 8-12 kịp triển khai lực lượng trên Ấn Độ Dương. Hạm đội từ 5-6 tàu chiến này đảm bảo an toàn cho tàu dân sự đi lại trên vùng biển Sừng châu Phi, đảm bảo chuyên chở an toàn 30-35 nghìn tấn lương thực/tháng tới Somalie cứu đói và phối hợp với không quân khống chế toàn khu vực. Chiến công tàu hộ tống Tabar của Ấn Độ đánh chìm một tàu cướp

biển Somalie ngày 18-11 là một khích lệ.

Đường biển qua vịnh Aden là lộ trình ngắn nhất từ Ấn Độ Dương cập bến châu Âu. 50% hàng khô, 30% container tới châu Âu phải qua vịnh Aden. Nếu phải đi vòng qua mũi Hảo vọng, điểm chốt lực địa đen, hải trình phải kéo dài thêm 2-3 tuần. Các hãng bảo hiểm như Lloyd' của Anh cũng hòa vào dàn đồng ca hàng hải thế giới yêu cầu tổng thư ký Liên hiệp quốc sớm thành lập ban tham mưu phối hợp các hoạt động mạnh mẽ chống cướp biển. Tất cả đều hy vọng hải quân các nước sẽ đảm bảo an ninh vận tải đường biển. Nhưng những người bi quan lại cho rằng tình hình vận tải biển trên vịnh Aden khó có thể cải thiện vì tổ chức tuần

Tàu hộ
tống Nga

Nan giải vận tải biển

N.HOÀNG

tra thường xuyên bằng một hạm đội lớn đòi hỏi một ngân sách khổng lồ. Tổng thư ký NATO, ông Jaap Schiffer đã đặt câu hỏi ai sẽ thanh toán chi phí cho hải quân hộ tống tàu vận tải qua vịnh Aden?

Các công ty tư nhân cũng đã đánh tiếng về giá cả hộ tống tàu vận tải. Giá cả còn tùy thuộc cả trình độ hộ tống - không chỉ biết sử dụng vũ khí mà còn phải thông thạo luật pháp quốc tế vận tải biển và thương hiệu công ty. Theo Hãng bảo hiểm Lloyd', trả công cho ba bảo vệ theo tàu trên vịnh trong 3 ngày là 15.000 USD; 5 ngày là 24.000 USD. Nếu thêm thiết bị quan sát trong đêm là 300 USD/ngày; theo dõi vị trí tàu bằng vệ tinh là 1.000 USD/ngày. Công ty bảo vệ Mỹ Blackwater dự kiến cuối năm nay sẽ phái tàu McArthur tới vùng biển Somalie. Tàu McArthur

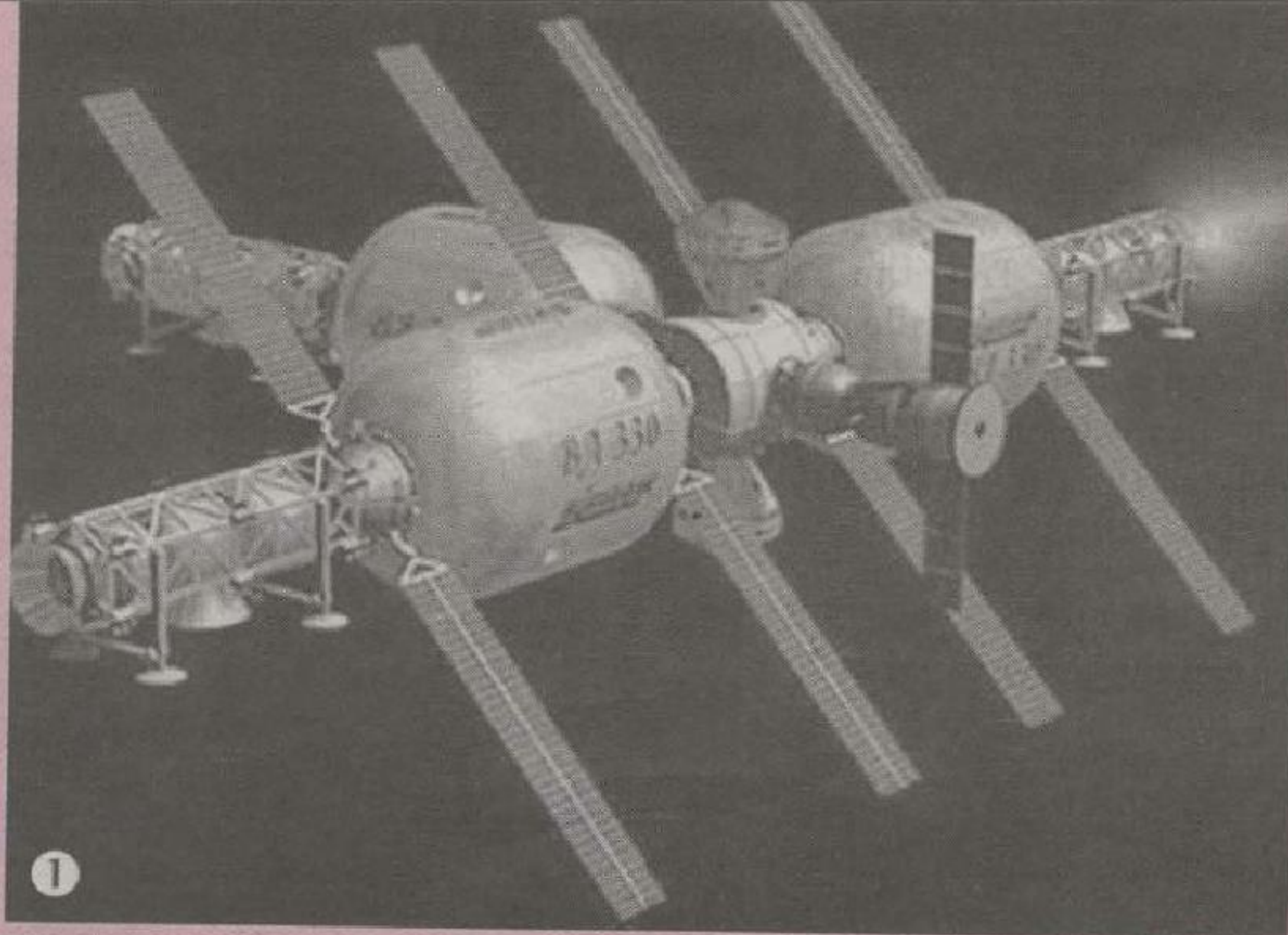
Cướp biển Somalie

không trang bị vũ khí hạng nặng, nhưng lại đủ các thiết bị hiện đại, nhanh chóng cơ động đến ngay nơi báo động bằng tàu cao tốc, máy bay lên thẳng, máy bay cánh quạt... nhất là có kinh nghiệm đánh chặn buôn lậu vận chuyển ma túy bằng đường thủy. Giá dịch vụ giải cứu này dứt khoát rất cao.

Đích thân thủ tướng Cộng hòa liên bang Somalie đã lên tiếng thú nhận là lực lượng vũ trang Somalie không đủ sức chống trả cướp biển. Nguyên do để tình trạng cướp biển hoành hành trên vùng biển quốc gia này từ năm 1991 đến nay là nội chiến triền miên, dân tình nghèo đói, chính quyền bất lực và phải kêu gọi thế giới chống cướp biển không chỉ trên biển mà cả trên bộ. Đặc biệt, chính quyền Somalie cũng đã chính thức cầu viện Nga - kể cả thiết lập căn cứ trên lãnh thổ Somalie.

(Theo AFP, Reuters)

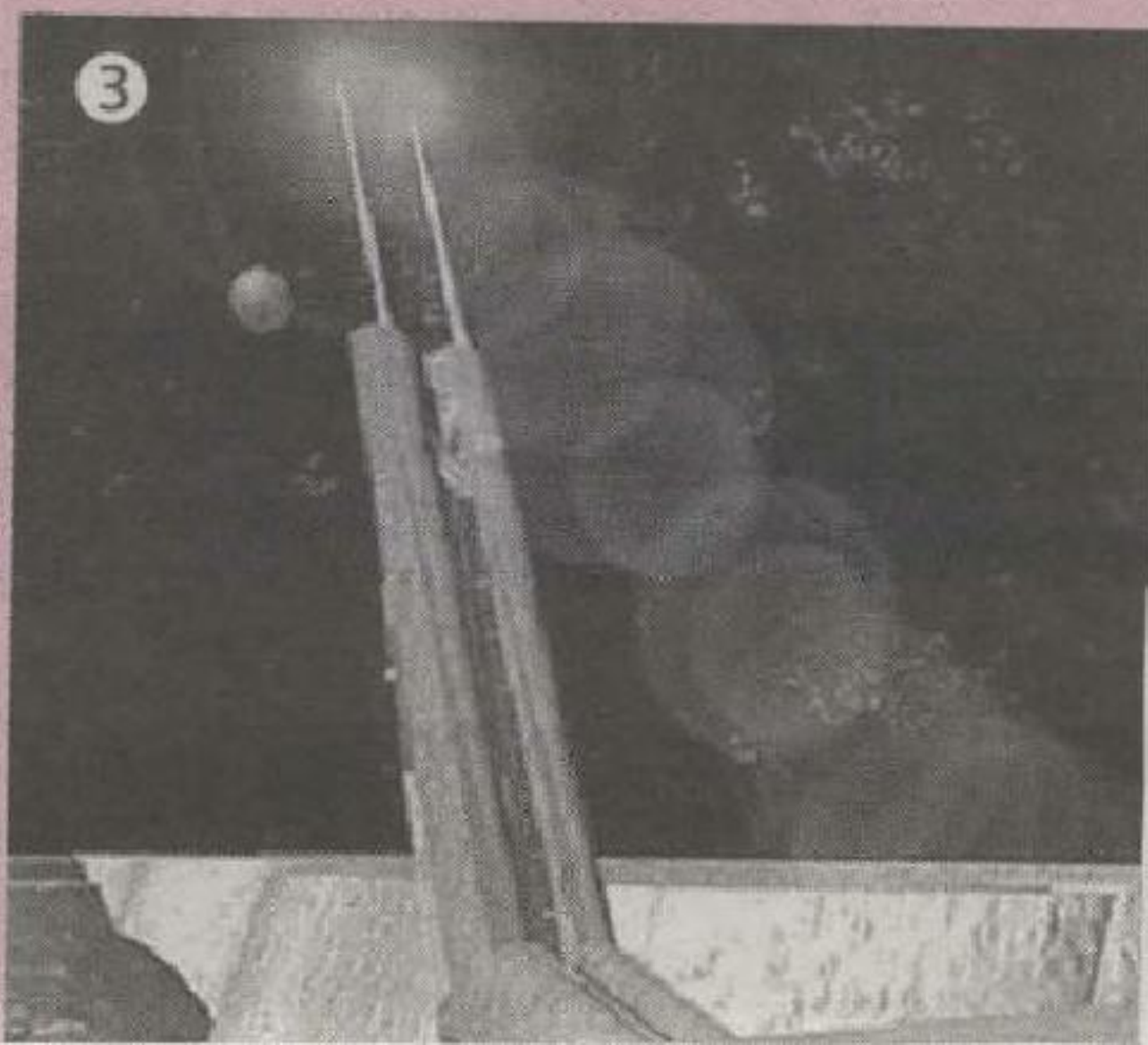
Kể từ đầu năm 2008, cướp biển Somalie tấn công 94 tàu, bắt giữ 34 tàu, thu hàng chục triệu USD tiền chuộc, đến nay còn 13 tàu với 240 thủy thủ đang bị giam giữ, trong số này có tàu Faina chở 33 xe tăng T70 cùng nhiều khí tài hiện đại, tàu Sirius Star chở 300 nghìn tấn dầu và tàu đánh cá Thái Lan, Hong Kong mới bị đánh chiếm ngày 18-11... Theo một nguồn tin chưa được xác minh, Hãng tàu biển Vela International bị đòi tiền chuộc là 25 triệu USD để chuộc tàu chở dầu Sirius Star dài 330m.

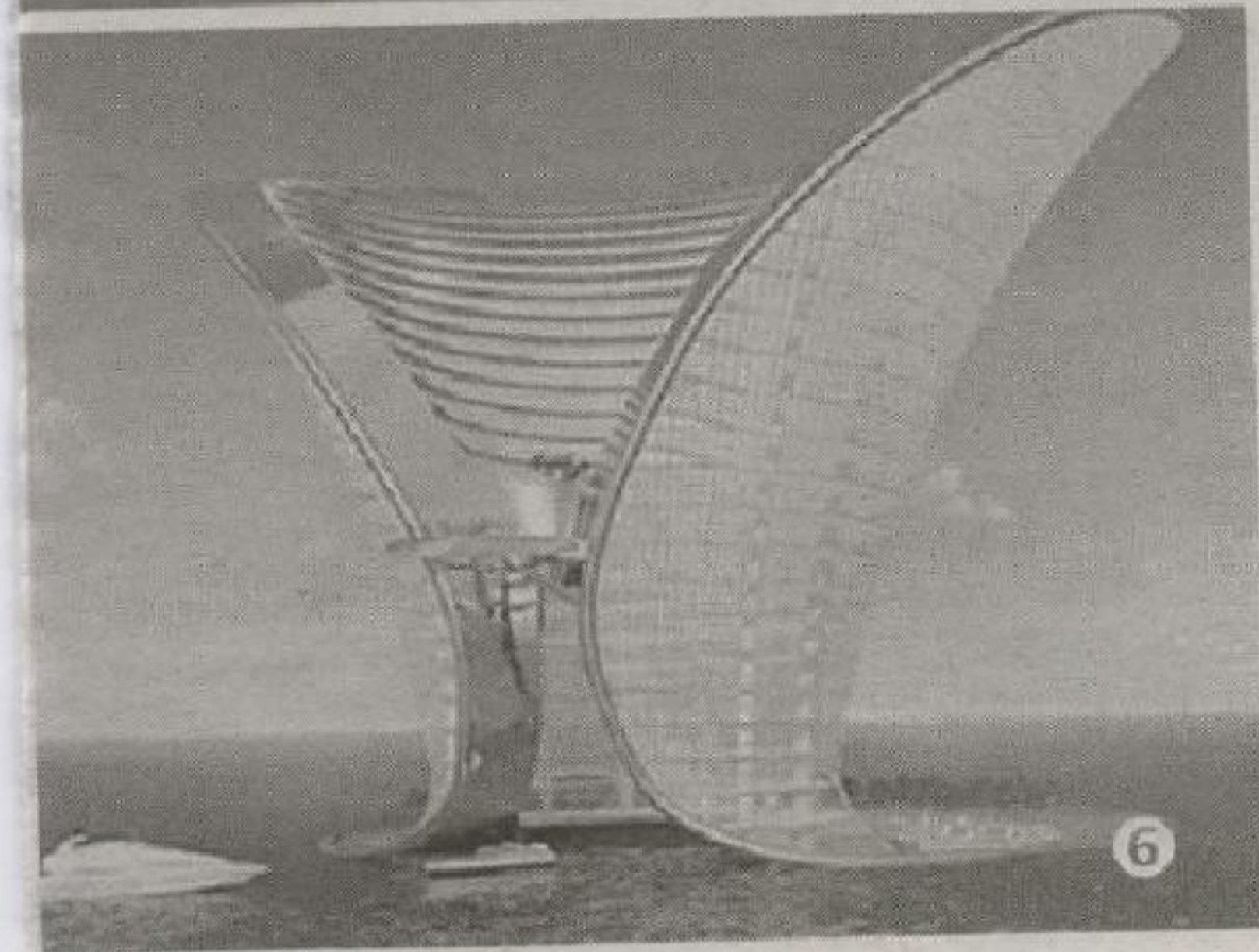
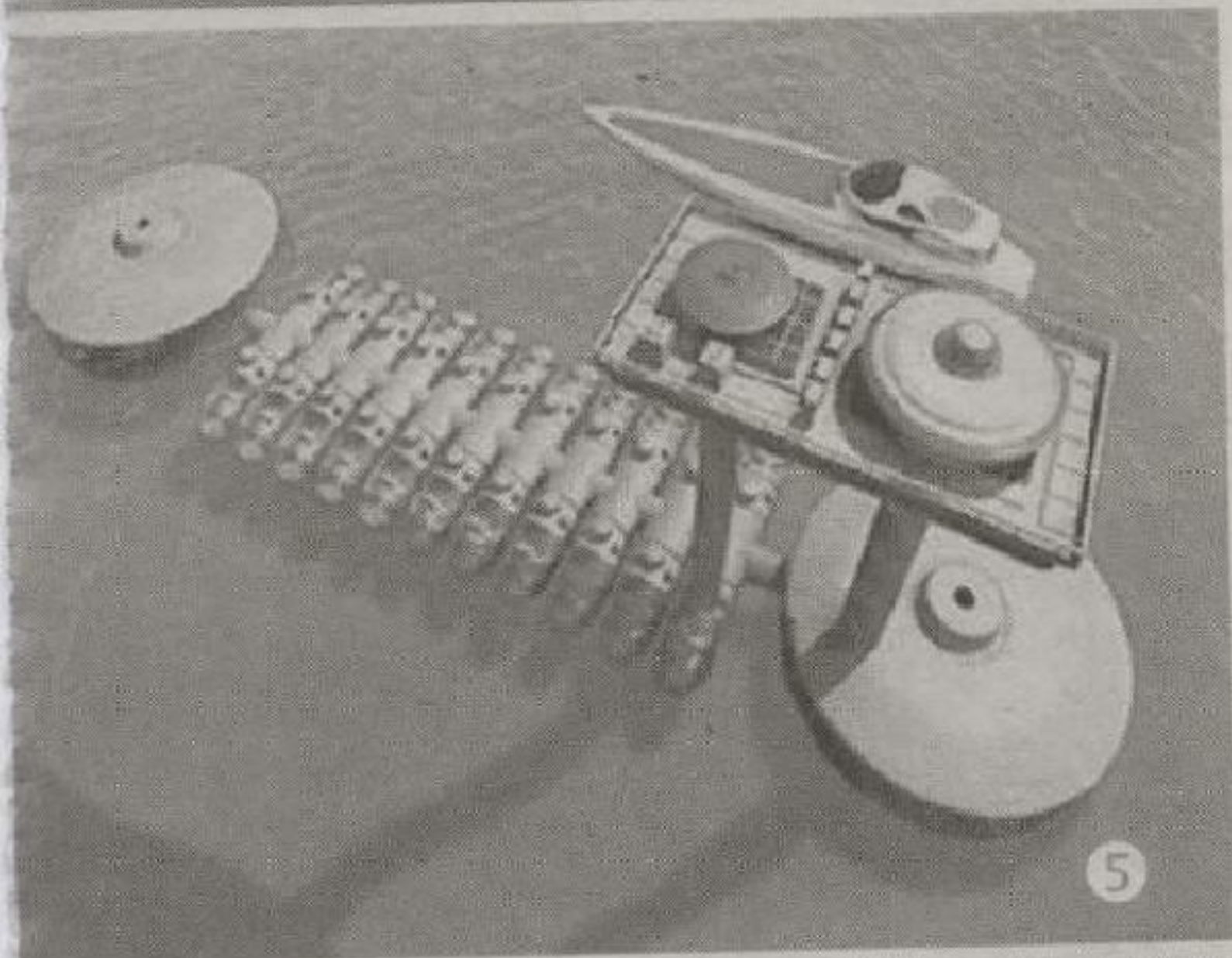
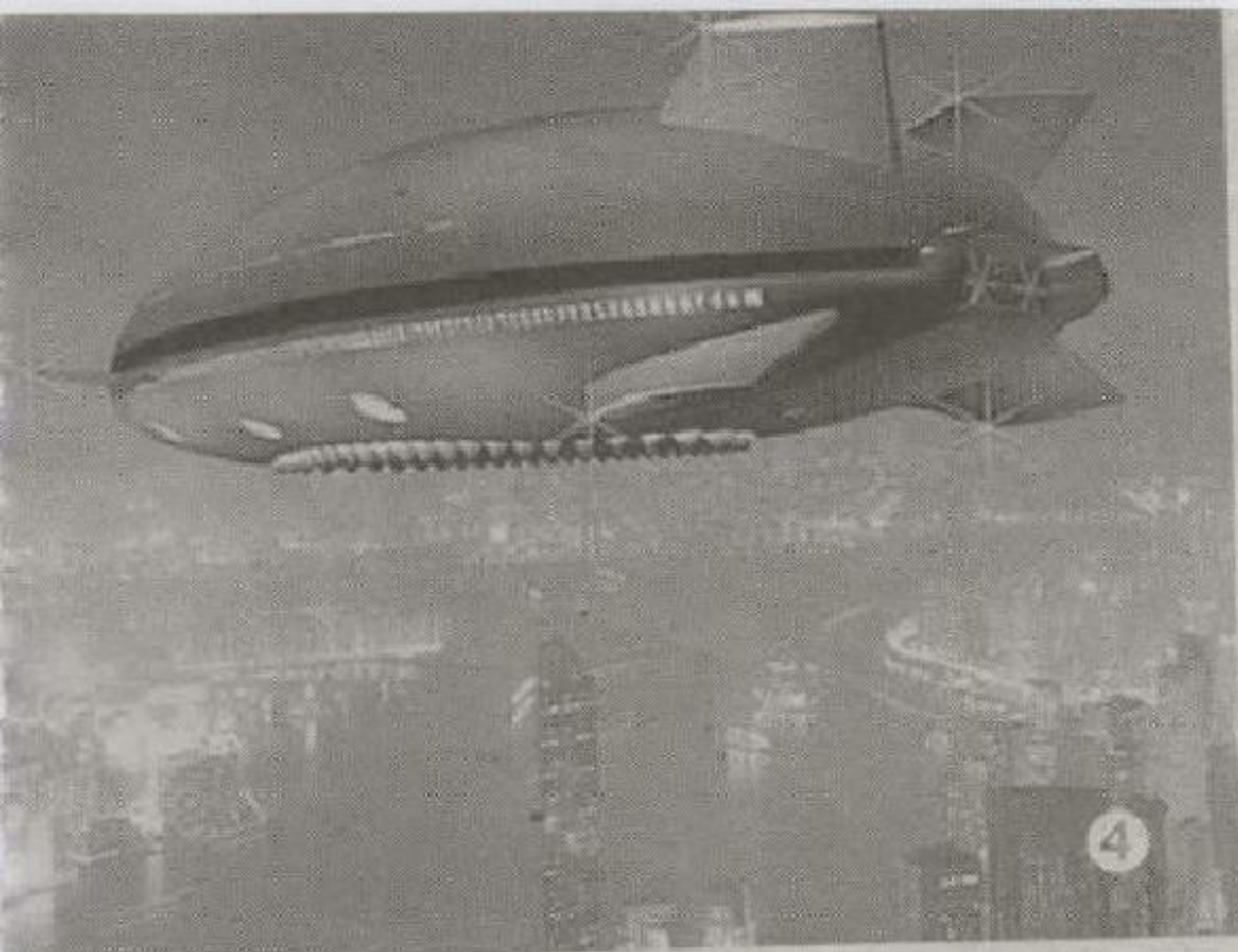

Kỳ quan khách sạn tương lai

MINH HUY

- Sự phát triển trong lĩnh vực du lịch đã và đang tạo nên những bước đột phá trong ngành công nghiệp khách sạn. Nhiều dự án khách sạn độc đáo được đánh giá là kỳ quan của ngành du lịch thế giới đã được phác thảo và triển khai xây dựng nhằm thu hút nhiều khách hàng thượng lưu trên thế giới.

Trung tâm thương mại không gian Skywalker (ảnh 1)

Đây là dự án được thiết kế bởi Tập đoàn Không gian Bigelow có trụ sở tại thành phố Las Vegas, Mỹ. Khu trung tâm thương mại khách sạn này nằm ở độ cao cách Trái đất 515km và được ráp nối bằng nhiều môđun. Trong tương lai, các môđun này sẽ được sử dụng làm du thuyền và các tàu du lịch Mặt trăng. Toàn thể khu khách sạn thương mại Skywalker hoạt động nhờ năng lượng Mặt trời. Dự kiến công trình này sẽ được triển khai vào năm 2010 và đến năm 2015 sẽ hoàn thành, đưa vào sử dụng với kinh phí dự kiến lên đến 500 triệu USD. Giá thuê phòng trên tổ hợp này là 1.000.000 USD/đêm/người.

Khách sạn Ngân hà (ảnh 2)

Đây là dự án được thiết kế bởi Tập đoàn khách sạn Thomson Holidays của Anh với mô hình tổ hợp khách sạn không gian có tên gọi Khách sạn Ngân hà. Tổng thể tổ hợp khách sạn này gồm có 22 phòng, kích thước 7mx4m, với nhiều kiểu dáng kiến trúc. Các môđun riêng biệt của khách sạn sẽ hoạt động như các quầy rượu, nhà hàng, khu vực

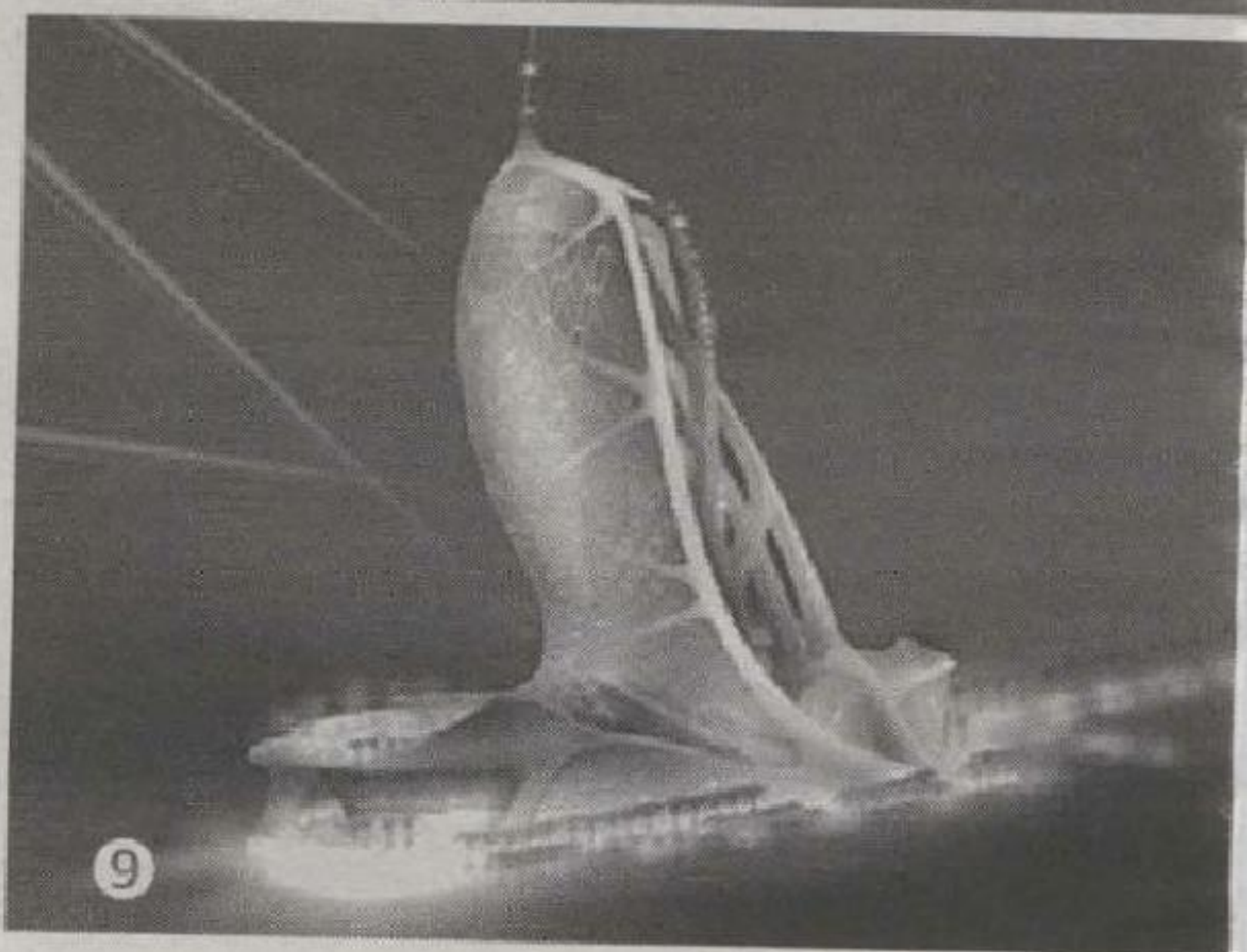
đón tiếp du khách và các khu vực chức năng khác. Đây được xem là dự án kiến trúc dân dụng không gian đầu tiên của con người. Dự án này sẽ được khởi công vào năm 2015 và hoàn thành vào năm 2025.

Khách sạn trên Mặt trăng (ảnh 3)

Lunatic là tên gọi của khách sạn được xây dựng trên Mặt trăng nhằm thỏa mãn những cảm giác phi thường về một môi trường không trọng lực, khá xa lạ với nhiều khách sạn trên Trái đất. Dự án khách sạn Lunatic được thiết kế bởi kiến trúc sư Hans-Jurgen Rombaut thuộc Viện Nghệ thuật kiến trúc Rotterdam của Hà Lan. Khách sẽ cư trú trong các môđun có hình giọt nước, các môđun này trông giống những tàu không gian dành cho du khách tham quan vũ trụ. Dự kiến công trình sẽ hoàn thành vào năm 2050.

Khách sạn bay hạng sang Aeroscraft (ảnh 4)

Đây là một khinh khí cầu cỡ lớn nặng gần 400 tấn có nhiệm vụ chuyên chở du khách vào không gian tận hưởng sự sang trọng của dịch vụ. Khách sạn bay Aeroscraft có diện tích bằng hai sân bóng đá được treo lơ lửng trong

không gian bằng 14 triệu mét khối khí heli. Một hệ thống năng lượng và khí hydro khổng lồ sẽ làm nhiệm vụ cung cấp năng lượng cho khách sạn này. Khách sạn bay có thể chuyên chở 250 khách và sẽ đỗ ở độ cao 2.438m trong không gian.

Khu nghỉ dưỡng Poseidon dưới đáy đại dương (ảnh 5)

Đây là khu nghỉ dưỡng nằm dưới đáy đại dương đầu tiên trên thế giới. Công trình này nằm ngoài khơi đảo quốc Fiji ở Nam Thái Bình Dương. Chỉ cần chi ra 15.000 USD/người/tuần là du khách sẽ tha hồ hòa mình vào vẻ đẹp huyền ảo của các rặng san hô. Đến năm 2009, khu nghỉ dưỡng Poseidon sẽ được đưa vào sử dụng với tổng vốn đầu tư lên đến 105 triệu USD.

Khu khách sạn đảo nổi nhân tạo Apeiron (ảnh 6)

Khu khách sạn đảo nổi nhân tạo Apeiron là một khu nghỉ dưỡng 7 sao được xây dựng tại Dubai (Các tiểu vương quốc Ảrập thống nhất) với tổng diện tích phân sàn nhà là 200.000m². Khách sạn có chiều cao 185m và có 350 phòng sang trọng. Tại đây, du khách sẽ thoải mái thưởng thức các dịch vụ hạng sang, những bãi biển biệt lập, các nhà hàng, rạp chiếu phim, các khu mua sắm, phòng trưng bày nghệ thuật, các khu massage và các tiện nghi về hội nghị.

Khu nghỉ dưỡng Thế Giới Nước (ảnh 7)

Đây là dự án được thiết kế bởi Tập đoàn xây dựng Atkin bao gồm 400 phòng được xây dựng ngầm dưới nước, trong đó có cả các phòng khách, nhà hàng, quán rượu. Dự kiến khu nghỉ dưỡng Thế Giới Nước sẽ được xây dựng tại vùng hồ nước Songjiang của Trung Quốc.

Quần thể khách sạn Ba Cái Rọ (ảnh 8)

Quần thể khách sạn Ba Cái Rọ này có thể tự gấp hay vận chuyển được. Người ta có thể dịch chuyển các khách sạn này đến những địa danh nổi tiếng trên thế giới. Dự kiến giá thành xây dựng quần thể khách sạn kỳ lạ này lên đến 110 triệu USD và được thiết kế bởi Tập đoàn kiến trúc M3 của Anh.

Khu khách sạn 10 sao Hydropolis (ảnh 9)

Tọa lạc ở Dubai, khách sạn 10 sao Hydropolis có tổng diện tích xây dựng 335.280m², bao gồm các hạng mục như siêu thị, khu mua sắm, phòng hòa nhạc, phòng khiêu vũ, các biệt thự trên đảo, nhà hàng, rạp chiếu phim kỹ thuật cao. Đặc biệt khu khách sạn Hydropolis còn được thiết kế hệ thống bảo vệ bằng tên lửa dưới nước. Đây là một trong những dự án khách sạn được đánh giá là kỳ quan trong ngành công nghiệp khách sạn thế giới. Có 150 công ty tham gia vào dự án này.

(Theo L'Internaute)

Một đơn vị trên
đường trường chinh

VĂN LÝ

TRƯỜNG CHINH

Kỳ 2: CHẶNG ĐẦU BÔN TẮU

HỒNG ANH

(Tiếp theo TGM 811)

Hồng quân Trung Quốc ngày nghỉ đêm đi, để giữ bí mật và tránh bị quân Quốc dân đảng (Quốc quân) truy kích. Sau một đêm dài lặn lội trên chặng đường rừng núi cheo leo khúc khuỷu, ban ngày Hồng quân chui vào các bụi rậm lùm cây nằm ngủ. Họ chỉ chọn đường mòn, tránh những con đường lớn để không bị đại quân của Tưởng Giới Thạch phát hiện.

Đi bộ ban đêm không phải luôn luôn là khổ cực khó khăn, nhất là vào những đêm trăng thanh gió

mát. Trong những ngày đầu, Hồng quân chưa thấm mệt và chưa bị tổn thất nhiều, tinh thần vẫn còn cao nên ca hát suốt dọc đường. Vào những đêm không trăng sao, Hồng quân phải đốt đuốc hoặc đổ dầu vào ống nứa rồi thắp sáng lên để soi đường đi. Từ chân núi nhìn lên, đoàn quân trông giống như một con rắn lửa ngoằn ngoèo, trườn mình từ chân núi, lượn khúc lên đến đỉnh rồi bò xuống bên kia núi. Tuy vậy không phải bao giờ cũng dễ dàng và đẹp đẽ như thế. Vào những đêm mưa tối đen không đốt lửa lên được,

Hồng quân phải thắt khăn mặt trắng vào sau lưng, giúp cho người đi sau trông thấy để khỏi lạc nhau. Có những lúc họ phải nắm lấy vai nhau khi đi qua những đường mòn nhỏ hẹp. Gặp lúc trời mưa đường trơn ướt, một người trượt ngã thì kéo theo cả nhóm lao đao.

Nhìn chung, tinh thần của Hồng quân trong những ngày đầu rất cao. Các cán bộ tuyên truyền luôn biết cách kích động lòng hăng say của họ. Người lính Hồng quân chưa biết rõ họ đang phải lui binh, thực sự là một cuộc chạy trốn thật xa và vô cùng nguy hiểm.

Hồng quân di chuyển theo một đội hình đặc biệt. Dẫn đầu là quân đoàn 1 và quân đoàn 3. Toán trung ương bao gồm các cấp lãnh đạo đầu não, cùng với hơn 5.000 phu khuân vác và rất nhiều lừa ngựa, chở theo nhiều dụng cụ và đồ đạc công kênh.

Hệ thống lãnh đạo được tổ chức rất chặt chẽ. Ngay dưới bộ ba đầu não Lý Đức, Bác Cổ và Chu Ân Lai là Tư lệnh phó quân đội Chu Đức, Giám đốc Bộ Chính trị Vương Gia Tường và Tham mưu trưởng Lưu Bá Thừa. Toán trung ương được phân làm hai lộ quân. Lộ quân thứ nhất do Chủ tịch Ủy ban Quân sự Diệp Kiếm Anh lãnh đạo (sau ngày giải phóng, Diệp Kiếm Anh được phong nguyên soái và giữ chức bộ trưởng quốc phòng). Lộ quân thứ hai do Lý Quế Nhân và Đặng Phát chỉ huy.

Quyền hành quân sự tại lộ quân trung ương được chia làm bốn đẳng cấp. Đứng đầu là Lý Đức, Bác

Cổ, Chu Ân Lai, Chu Đức và Lưu Bá Thừa. Nhóm này do Đặng Yên Phong dẫn đầu. Nhóm thứ hai phụ trách quân nhu đạn dược. Nhóm thứ ba là các tiểu đoàn công binh, các đơn vị pháo binh và một quân y viện. Nhóm thứ tư là trung đoàn cán bộ chính trị do Trần Cương lãnh đạo. Về tổ chức, lộ quân trung ương cũng được phân thành bốn ban chuyên môn: ban huấn luyện; ban liên lạc, tiếp tế và khuân vác; ban quân y và cuối cùng là ban cán sự Đảng có một trung đoàn an ninh đi kèm.

Lộ quân trung ương được bảo vệ cẩn mật và không một ai bị thương tích trong những ngày đầu, nhưng do mang theo nhiều đồ đạc nặng nên di chuyển không nhanh bằng các đơn vị tác chiến như các quân đoàn 1 và 3. Trong lộ quân lại có những người già cả bệnh tật, như Mao Trạch Đông và Hồ Diệu Bang thì bị sốt rét, Vương Gia Tường bị loét da dày. Ngoài ra còn có thêm trên 30 phụ nữ, là cán bộ Đảng hoặc là vợ của các lãnh đạo cao cấp. Càng ngày nhóm này càng làm chậm bước tiến của Hồng quân. Trong những ngày đầu tiên sinh tử của cuộc Vạn lý trường chinh, điều kiện thiết yếu nhất là tốc độ: phải chạy cho thật nhanh trước khi Quốc quân tung ra những cuộc truy kích. Chính vì thế nhiều đồ nặng đã phải bỏ lại. Hàng ngàn khẩu đại liên, nhiều đạn dược và không ít vàng bạc cũng phải đem chôn giấu, dự định sau này có cơ

hội sẽ đào lên sử dụng.

Hồng quân đã lên đường rồi mà Quốc quân vẫn chưa biết nên chưa bắt đầu cuộc truy kích. Tại Nam Xương, Tưởng Giới Thạch vẫn yên trí là Hồng quân sắp bị tận diệt đến nơi và không còn cách nào thoát được vòng vây.

Ngày 21-10, Hồng quân vượt qua vòng vây đầu tiên của Quốc quân tại vùng cực nam của Giang Tây, ngay tại con sông Đào. Tại đây họ gặp một sức kháng cự rất yếu ớt của Quốc quân. Có lẽ Quốc quân không tổ chức phòng thủ mạnh vì không tin Hồng quân có thể tiến tới đó. Hồng quân tiến vào địa phận tỉnh Quảng Đông và vẫn tiến thẳng về hướng Tây Nam. Một số người ngạc nhiên trước hướng tiến quân này, vì mục tiêu chính của Hồng quân là tiến về vùng Tây Bắc Trung Hoa để hội nhập với quân đoàn 2 và quân đoàn 6. Tuy nhiên, mọi người đều phấn khởi vì cuộc trường chinh khởi đầu bằng một điểm lành: trận chiến thắng đầu tiên phá vỡ được vòng vây thứ nhất. Được đà, Hồng quân nhanh chóng phá vỡ luôn vòng vây thứ hai vào ngày 3-11.

Trong những ngày đầu, các đơn vị tiền phương của Hồng quân tiến như vũ bão. Thực ra, chiến thắng đầu tiên của Hồng quân không phải là sự may mắn tình cờ. Chu Ân Lai đã bí mật thỏa hiệp với sứ quân Quảng Đông để cho Hồng quân đi thoát mà không phải giao tranh. Trong

suốt cuộc Vạn lý trường chinh, việc liên lạc giữa các tư lệnh Quốc quân và hồng quân thường xảy ra. Có lẽ đó là truyền thống quân sự của người Trung Hoa. Các tướng lĩnh Trung Hoa rất nhạy cảm và luôn chủ trương móc nối, dàn xếp, đàm phán nếu có thể được để tránh đổ máu. Hơn nữa, hầu hết các tướng tư lệnh của hai bên đều từng học cùng nhau tại Học viện quân sự Hoàng Phố, từng chiến đấu cùng một chiến tuyến dưới ngọn cờ của Tôn Dật Tiên. Ngoài ra, Quốc - Cộng cũng từng có một thời hợp tác. Tinh thần hòa hiếu cầu an của các tướng tư lệnh Quốc quân đã giúp cho Hồng quân thoát được cảnh bị tiêu diệt, tranh thủ thời cơ củng cố lực lượng, bồi dưỡng sức mạnh. Chỉ mấy năm sau, các tư lệnh Quốc quân cầu an này bị chính Hồng quân quay lại tiêu diệt.

Trên bàn cờ chính trị phức tạp của Trung Hoa trong thập niên 1930, Tưởng Giới Thạch không phải là một thủ lĩnh lúc nào cũng hùng mạnh nhất. Họ Tưởng phải đương đầu với sự thay đổi đồng minh liên tục của các sứ quân. Sự liên kết giữa các sứ quân và Tưởng cứ tiếp tục thay đổi, nay là bạn mai là thù, rồi sau đó là bạn trở lại. Thực ra, các sứ quân không tin tưởng vào thiện chí của Tưởng Giới Thạch. Họ e sợ rằng nếu Tưởng mạnh hẳn thì chính họ cũng bị Tưởng tiêu diệt. Họ không muốn Tưởng hoặc phe

cộng sản quá mạnh. Họ không ngần ngại thỏa hiệp với cộng sản nếu đạt được lợi riêng. Một số sứ quân cũng thực tình muốn có sự đoàn kết giữa mọi phe phái khác nhau để cùng chống lại kẻ thù chung là quân xâm lăng Nhật Bản.

Vì thế, không lấy gì làm lạ khi sứ quân Quảng Đông gửi cho Chu Ân Lai một bức mật điện vào tháng 9-1934, đề nghị hai bên đàm phán. Chu Ân Lai chớp ngay cơ hội, quyết định dùng sứ quân Quảng Đông chống lại Tưởng Giới Thạch. Ông sai hai cộng sự viên thân tín của mình tới một làng nhỏ gặp sứ giả của sứ quân Quảng Đông. Qua đàm phán, hai bên thỏa thuận sẽ không chống lại nhau, hơn nữa còn hợp tác trao đổi tin tức tình báo cho nhau. Sứ quân Quảng Đông còn cung cấp cả dụng cụ y tế cho Hồng quân. Ở giai đoạn đầu của cuộc Vạn lý trường chinh, Hồng quân tiến qua địa phận Quảng Đông một cách dễ dàng trong lúc quân Quảng Đông làm ngơ cho họ đi qua.

Tướng Dương Hồ Thành, tư lệnh một sư đoàn Quốc quân, cũng cung cấp các thiết bị truyền tin vô tuyến vô cùng thiết yếu cho Hồng quân kèm bằng mật mã. Những công cụ quý giá này đã giúp Hồng quân rất nhiều trên đường trường chinh và cả sau khi đã thành lập được đặc khu Diên An. Không những thế, nhờ có được bằng mật mã, Hồng quân

còn bắt và đọc được các thông tin vô tuyến của Quốc quân. Hồng quân đã theo dõi chặt chẽ hệ thống truyền tin của Quốc quân mà không bị Quốc quân nghi ngờ và phát hiện. Họ sử dụng các máy truyền tin rất thận trọng, chỉ dùng cho cấp chỉ huy quân đoàn nên Quốc quân không hề ngờ rằng Hồng quân cũng có hệ thống truyền tin vô tuyến. Tướng Dương Hồ Thành về sau cùng với Trương Học Lương tham dự cuộc bắt cóc Tưởng Giới Thạch tại Tây An năm 1936. Sau đó Dương Hồ Thành bị Tưởng bắt giam cùng với Trương Học Lương. Khi đại bại sắp sửa phải chạy ra Đài Loan, Tưởng Giới Thạch đã ra lệnh hành quyết Dương Hồ Thành và đày Trương Học Lương ra đảo giam lỏng để tiếp tục làm tù nhân trong tay Tưởng.

Sau khi thoát vòng vây thứ hai, Hồng quân bắt đầu chuyển qua hành quân vào ban ngày. Để xuất phát vào lúc 6 giờ sáng, sĩ quan và binh sĩ phải dậy từ 5 giờ sáng, nhổ trại, ăn sáng trước khi lên đường. Các lãnh đạo cao cấp dậy lúc 8 giờ sáng. Đầu bếp và vệ sĩ đã đi trước để nhóm sẵn bếp lửa, dọn điểm tâm chờ đón trước trên đường đi của các vị lãnh đạo. Các lãnh đạo cao cấp được binh sĩ dùng cổng khiêng đi.

Mãi đến cuối tháng 10, phe Quốc dân đảng mới biết Hồng quân đã thoát được vòng vây. Nhưng phải vài tháng sau họ mới biết được những gì đang xảy ra.

Điều này được thể hiện trên báo chí trong khu vực kiểm soát của Quốc dân đảng. Ngày 18-10, tờ *Nam Xương báo* chào mừng chiến thắng của Quốc quân. Đến ngày 27-10, báo này loan tin Cộng quân toan tính trốn về phía Nam, tấn công An Quận, nhưng bị đẩy lui và hàng chục ngàn Cộng quân tử trận. Ngày 31-10, báo này lại loan tải Hồng quân bị đẩy lui về vị trí cũ và căn cứ của Hồng quân bị san thành bình địa.

Phe Quốc dân đảng tiếp tục được ru ngủ bằng những bài báo loan tin chiến thắng thất thiết. Ngày 8-11, một tờ báo khác trong vùng Quốc dân đảng loan tin Cộng quân đang bị thảm bại, tuy nhiên, Cộng quân tỏ ra rất gan dạ nên phải vài tháng nữa Quốc quân mới hoàn toàn tiêu diệt được “quân cướp đỏ” (theo cách Tưởng Giới Thạch gọi Hồng quân). Ngày 1-12, một tờ báo lớn nhất tại Nam Xương công bố số tổn thất của Hồng quân lên tới 10.000 người và Quốc quân bắt được 4.000 tù binh. Một cuộc biểu tình vĩ đại được tổ chức tại Nam Xương để ăn mừng chiến thắng và ca ngợi công lao của Tưởng Giới Thạch.

Thực ra, Quốc quân đã bị một thất bại nặng nề về tình báo. Có lẽ Tưởng Giới Thạch bận nhiều việc nên không thường xuyên có mặt tại Nam Xương và một phần do tướng Hans von Seeckt quá cẩn thận, không dám xua Quốc quân tiến sâu vào Khu Xô viết

Trung ương Giang Tây, sợ bị đánh phục kích. Vì thế, trong những ngày đầu tiên, Hồng quân không gặp sức kháng cự mạnh mẽ của Quốc quân và không bị không quân của Tưởng oanh kích. Mãi đến ngày 28-11, khi Hồng quân tới bờ sông Tây Giang thì Quốc quân mới phái một phi đội lớn, khoảng 200 máy bay, đuổi theo tấn công truy kích.

Sự thất bại về tình báo của Tưởng Giới Thạch thật là lạ lùng, nhưng cũng không lạ lùng hơn giới tình báo quốc tế. Suốt tháng 10 và đầu tháng 11-1934, báo chí thế giới hầu như không nhắc nhở đảng tải một tin gì về cuộc tấn công của Quốc quân và cuộc rút lui của Hồng quân vào tháng 10-1934. Các tin tức đáng quan tâm nhất của tờ *New York Time* chỉ nhắc đến Hitler, Thế vận hội Berlin và cuộc nội chiến tại Tây Ban Nha.

Mãi đến ngày 9-11, tờ *Time* mới đăng tin hàng trăm ngàn Cộng quân bị bao vây từ nhiều tháng đã thoát vòng vây và chạy thoát khỏi Giang Tây: “... Cộng quân đang tiến về phía Tây, vừa đi vừa cướp bóc dọc đường, suốt một dải đất dài hàng trăm dặm và rộng trên mười dặm”. Đó là tin tức đầu tiên của báo chí phương Tây nói về cuộc Vạn lý trường chinh. Ba tuần sau đó, tờ *Time* lại phao vu lên rằng Cộng quân đã bị Quốc quân đánh bại tại Quảng Tây.

(Còn tiếp)

KỶ LỤC THẾ GIỚI

Xếp hình trên bầu trời

200 vận động viên nhảy dù trong ảnh đang nắm tay nhau trong quá trình tạo thành lá quốc kỳ Đức gồm 3 màu đen, đỏ và vàng ở độ cao hơn 6.000m. Với màn trình diễn ấn tượng diễn ra phía trên Trung tâm Nhảy dù Arizona (Mỹ) ngày 14-11-2008, đội nhảy dù của Đức đã lập kỷ lục thế giới nhiều người rơi tự do cùng lúc.

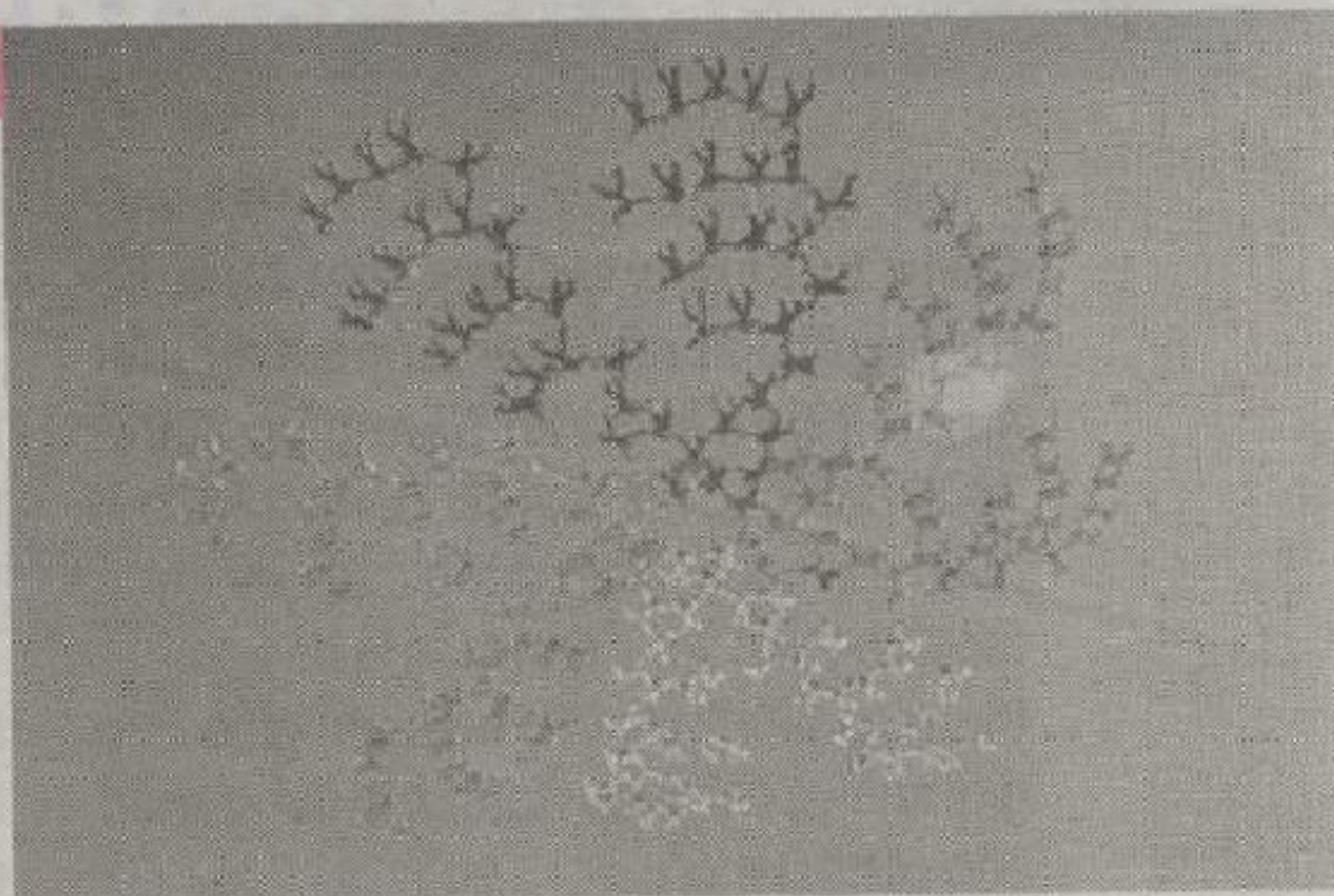
Ôi bộ râu!

Sarwan Singh, 42 tuổi, giáo viên nhạc tại Học viện Akal ở Surrey, Canada, vừa lập kỷ lục thế giới với bộ râu dài tới 1,895m. Kỷ lục cũ về râu dài nhất là Shamsher Singh, người Ấn Độ, với bộ râu dài 1,83m, lập vào năm 1997.

Phá kỷ lục trên ván lướt sóng

Rico de Souza, 55 tuổi, vận động viên lướt sóng người Brazil, đã phá kỷ lục của chính anh vào ngày 17-11-2008, sau khi lướt sóng trên một tấm ván dài đến 9,16m trong vòng hơn 10 giây đồng hồ. Năm 2006, chuyên gia lướt sóng nổi tiếng này đã phá kỷ lục Guinness thế giới khi lướt sóng trên tấm ván dài 8.05m. Souza cũng từng tổ chức và lập một kỷ lục vào tháng 9-2008 với thành tích 88 người lướt trên cùng một ngọn sóng trong vòng hơn 10 giây, lâu hơn kỷ lục của năm 2007 là 4 giây.

D.H

- **Bộ Giáo dục và Đào tạo cùng Công ty Kimberly-Clark Việt Nam sẽ trao tặng 300 suất học bổng Kotex Vì nữ sinh tài năng Việt Nam năm 2007-2008** cho các nữ sinh tài năng trên mọi miền đất nước. Hoạt động của quỹ được tập trung vào 3 nội dung lớn là hỗ trợ phát triển tài năng của các nữ sinh; giáo dục giới tính và các hoạt động xây dựng khác cho cộng đồng.

- **Nhà xuất bản Giáo dục (NXBGD) cùng các đơn vị thành viên đã long trọng tổ chức lễ kỷ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11** và chúc mừng các cá nhân của NXBGD, trong đó có ông Ngô Trần Ái - Chủ tịch Hội đồng quản trị, kiêm Tổng giám đốc NXBGD, vinh dự được Nhà nước trao tặng danh hiệu Nhà giáo ưu tú. Trước đó, NXBGD tại TP. Hồ Chí Minh cùng các đơn vị thành viên khu vực phía Nam đã tổ chức đón nhận huân chương Lao động hạng ba do Nhà nước trao tặng cho Công ty cổ phần in sách giáo khoa tại TP. Hồ Chí Minh và cho tiến sĩ Nguyễn Đăng Quang, nguyên phó tổng giám đốc NXBGD.

- **25 trường đại học trên khắp đất nước tham gia Chương trình Oracle Academy** sẽ ứng dụng chương trình khoa học máy tính tiên tiến của Oracle vào chương trình giảng dạy công nghệ thông tin tại trường mình. Hiện có hơn 245.000 sinh viên từ hơn 1.200 viện giáo dục, trường đại học trong khu vực châu Á - Thái Bình Dương được tham gia chương trình Oracle Academy.

- **SK Telecom cấp 60 suất học bổng công nghệ thông tin, mỗi suất trị giá 10.000USD** cho các bạn trẻ Việt

Nam. Đây là dự án hợp tác giữa SK Telecom, Công ty SK C&C (doanh nghiệp cung cấp các dịch vụ công nghệ thông tin), Đại học Soongsil (SSU) - Hàn Quốc và Trung tâm Đào tạo công nghệ thông tin (ITTI) thuộc Sở Bưu chính - Viễn thông TP. Hồ Chí Minh. Các bạn trẻ trúng tuyển sẽ học tập trung trong 6 tháng tại Trung tâm SK Telecom, Công viên phần mềm Quang Trung, TP. Hồ Chí Minh. Chương trình xét tuyển dành cho các ứng viên đã tốt nghiệp đại học, cao đẳng hoặc đang làm luận án tốt nghiệp, dưới 30 tuổi, có trình độ Anh văn bằng B trở lên và kiến thức công nghệ thông tin đáp ứng được yêu cầu.

- **Viện Nghiên cứu Giáo dục - Trường ĐH Sư phạm TP. Hồ Chí Minh và Công ty Wrigley - nhãn hàng sing-gum Cool Air vừa phối hợp tổ chức Hội thảo chuyên đề "Nhận thức và thái độ của học sinh, sinh viên về định hướng tương lai"** nhằm đưa ra giải pháp giúp các em định hướng tương lai tốt hơn và thành công hơn trong cuộc sống. Trong thời gian tới, sing-gum Cool Air dự kiến sẽ phối hợp cùng Thành Đoàn TP. Hồ Chí Minh và các đơn vị khác tổ chức cuộc thi "Thử thách Cool Air 2009" với mục đích trang bị những kỹ năng mềm cần thiết cho học sinh, sinh viên làm hành trang vào đời.

- **Lễ bế mạc và trao giải Vô địch Bóng rổ Học sinh TP. Hồ Chí Minh - Cúp MILO 2008** đã được tổ chức vào dịp kỷ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11. Là nhà tài trợ độc quyền cho giải đấu bóng rổ của học sinh TP. Hồ Chí Minh từ năm 2007, Nestlé MILO đã cung cấp đồng

phục cho tất cả các vận động viên và toàn bộ giải thưởng cho các đội đoạt giải ở cả 3 cấp lớp (lớp 6-7, lớp 8-9 và cấp trung học phổ thông) với tổng giá trị giải thưởng gần 60 triệu đồng.

● **Trung tâm Đào tạo Mỹ-thuật Đa phương tiện Arena Multimedia vừa tổ chức buổi hội thảo chuyên đề “Nhà thiết kế toàn năng”** vào ngày 23-11-2008 tại TP. Hồ Chí Minh, nhằm giới thiệu chương trình, phần mềm, môn học của học kỳ 3 và 4 trong chương trình hai năm đào tạo chuyên gia Multimedia AMSP, bao gồm 7 chuyên ngành: Trang trí nội thất - Hoạt hình 3D - Quay phim, dựng phim hoạt hình - Quảng cáo - Thiết kế thời trang - Thiết kế và trình bày ấn phẩm- Nhiếp ảnh nâng cao và kinh doanh studio. Đây là một trung tâm thuộc hệ thống 260 trung tâm đào tạo mỹ thuật đa phương tiện với khoảng 200.000 học viên đang theo học trên 15 quốc gia.

● **Bức tường sơn ICI Dulux Weathershield siêu bền đang được Công ty ICI Việt Nam đồng thời giới thiệu tại Trung tâm chiếu phim Quốc gia, Hà Nội và Siêu thị vật liệu xây dựng CMC, TP. Hồ Chí Minh từ ngày 22-11-2008.** Sau khi xây, bức tường có diện tích gần 12m² được sơn bằng sơn ngoại thất Dulux Weathershield liên tục trải qua quy trình thử thách: nhiệt độ từ 45-60°C, phun hàng chục mét khối bụi và hàng ngàn lít nước. 21 ngày đêm liên tục thử thách như vậy tương đương với 6 năm trong điều kiện thời tiết khắc nghiệt ở Việt Nam.

● **Ngày 24-11-2008, Công ty MW**

Medical giới thiệu dịch vụ mới “Bác sĩ tư toàn cầu” tại TP. Hồ Chí Minh. Đây là dịch vụ chăm sóc sức khỏe mở rộng nhằm hỗ trợ bệnh nhân nước ngoài đang tìm kiếm sự điều trị tại Singapore, có bác sĩ từ Singapore sang Việt Nam để chẩn đoán tại nhà bệnh nhân, tư vấn y khoa về căn bệnh trước khi tìm được đúng bác sĩ cho bệnh nhân. Gói dịch vụ kiểm tra sức khỏe tổng quát cho khách du lịch tại Singapore có giá từ 250 USD bao gồm nơi ở, các xét nghiệm.

● **MGM MIRAGE và Công ty Asian Coast Development (ACDL) đã tiến hành lễ động thổ cho khu nghỉ dưỡng phức hợp MGM Grand Hồ Tràm,** phát triển theo “phong cách Las Vegas” đầu tiên tại Việt Nam, dự kiến mở cửa năm 2011. Dự án MGM Grand Hồ Tràm là một phần của khu nghỉ dưỡng phức hợp Hồ Tràm trị giá 4,2 tỉ USD do ACDL đầu tư dọc theo dãy bờ biển nguyên sơ trên dãy cát trắng rộng 2,2km² thuộc địa phận tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

● **Bệnh viện FV chính thức khai trương Trung tâm Điều trị Khúc xạ bằng laser,** điều trị các tật khúc xạ như cận thị, viễn thị, loạn thị, lão thị và các rối loạn thị lực bằng phương pháp LASIK. Trung tâm trang bị hệ thống laser phiên bản mới nhất của Nhật Bản (NAVEX) với tốc độ xử lý nhanh, gia tăng độ chính xác và an toàn, giảm thiểu nguy cơ gặp các rối loạn thị giác sau phẫu thuật như quáng gà và lóa sáng vào ban đêm...

P.V

Vui cười

♦ A: Cậu tin không, nghiên cứu gần đây cho thấy tình hình lạm phát làm dân số nước ta tăng nhanh đấy.

B: Sao lạ thế?

A: Thì lạm phát nên cái gì cũng tăng, nhà trọ cho sinh viên thuê cũng tăng, Thế là các cô, các cậu sinh viên thực hành tiết kiệm bằng cách... "góp gạo thổi cơm chung", mà "thổi cơm" chừng dăm tháng là dân số lại tăng, thế đấy!

♦ Giám đốc nói với phòng tổ chức:

- Lần này tuyển thủ thư phải là con trai đã có vợ rồi nhé.

- Sao lạ vậy sếp?

- Vì anh ta có vợ rồi, cất giấu gì cũng khoa học và nhớ rất kỹ nên khi cần sử dụng lấy cũng nhanh hơn.

♦ Cô gái giận dữ nói với người yêu:

- Vì sao anh hứa cưới tôi mà bây giờ lại phụ bạc?

- À, tại vì bố cô đấy!

- Bố tôi có ngăn cản chúng ta lấy nhau đâu?

- Nhưng bố cô đã... từ chức!

♦ Hai bà hàng xóm nói chuyện với nhau:

- Thằng con tôi bảo nhất định nó học đại học ở Hà Nội chứ không chịu học ở tỉnh...

- Chắc là nó nghĩ ở đó khả năng làm thêm để kiếm tiền chứ gì?

- Không phải! Nó nói tại trên đó có nhiều ghê-m-sô, mà cái nào cái nấy giải thưởng cũng cao hơn mấy cái ghê-m-sô ở tỉnh.

ANH QUỐC (st)

SUDOKU

	4	8	9	1			6	
	2					9		
					5		7	
	6				7			
3		1			4	7		9
			1				8	
	1		8				9	
	3					4		
9				5	1		2	

Bạn hãy điền các chữ số còn thiếu từ 1 đến 9 (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) sao cho mỗi hàng mỗi cột và mỗi khối (3 x 3 cuối khối có viền đậm) đều chứa chín chữ số khác nhau.

Q.V

GIẢI ĐÁP Ô CHỮ TGM 811

	M	I	N	H	C	H	U	N	G	
Đ			G		A		Y			Q
O			A		O		D			U
A	N	N	I	N	H		A	B	B	A
N					A		N			N
T	R	Â	N	A	N	H	H	U	N	G
R			U		H					V
A	N	U	I		K	I	M	C	H	I
N			Đ		I		A			N
G			Ô		Ê		N			H
	T	H	I	Ê	N	T	H	A	I	

Nên người nhờ... vợ

Trước khi cưới vợ tôi nhận được khá nhiều "huấn thị" của bà già. Nào là: dạy vợ từ thưở "còn dzin" mới về. Nào là chỉ "mánh" cho tôi: lúc rước dâu vào nhà phải canh đi sau một chút, đạp lên bóng "nó" để sau này khỏi bị "nó" đè đầu cưỡi cổ. Tôi cũng làm đủ các kiểu nhưng thấy chẳng... "xi nhê" gì. Đại khái tôi biểu nàng nấu cơm thì nàng nói vợ chồng cùng nấu cho vui. Vậy là tôi lật rau, nàng làm cá. Đi làm về trong lúc giặt quần áo, nàng cũng thả một câu ngọt xớt: "Anh chịu khó lau nhà đi anh, như tập thể dục ấy mà!". Tôi cũng cố đem mấy "chiêu" của bà già dạy ra áp dụng, nhưng luôn luôn bị nàng hóa giải. Thậm chí tôi còn bị nàng... "dạy" ngược. Nàng "dạy" tôi khi đi nhậu uống vừa thôi để còn tỉnh táo về nhà. Tôi không nghe, có bữa uống quá đà bị ngã xe, phải may mấy mũi ở trên trán. Nàng vừa rửa vết thương vừa nói: "Em đã nói rồi mà". Nghe còn rát hơn cồn sát trùng! Tôi hút thuốc nhiều, nàng bảo giảm hút đi, tôi cũng không nghe. Hậu quả là phải điều trị mất mấy tháng vì phổi bị nám. Nàng lại được dịp "Em đã bảo rồi mà!". "Phân mềm" dạy vợ do bà già tôi lập trình đã bị phá sản hoàn toàn. Ngược lại tôi được vợ... "dạy dỗ" rất kỹ. Lúc đầu tôi cũng cay cú, sau nghe nhiều thành quen, đâm ghiền. Năm ba bữa không nghe nàng "dạy" thấy... nhớ nhớ. Mà nàng "dạy" toàn chuyện "người tốt, việc tốt". Như vậy, bộ tôi ngu sao không chịu nghe!

LÊ RIN

Thơ vui

EM CHẴNG DÁM MƠ!

Em chẳng dám mơ lấy chồng Đài
Tiếng Tàu ú ớ... nói với ai?
Cung kính "lão gia" như... cha vậy!
Làm muốn không công... bỏ hơi tai
Em chẳng dám mơ lấy Việt kiều
Nhờ đô-la nói hộ... lời yêu
Cưới nhau dăm bữa anh "dông" tuốt
Ngồi chờ bảo lãnh mắt... xanh rêu!
Em chẳng dám mơ lấy chồng quan
Tham ăn "của đứt" lại... xài sang
Có ngày "bể mánh" tù mút chỉ
Tội cái thân em phải lỡ làng!
Em chỉ dám mơ lấy một chàng
Học nhiều, biết rộng lại giỏi giang
Thủy chung duy nhất yêu mình vợ
Được vậy em đây quý hơn... vàng!

KIM ĐANG XUÂN

Đầu voi đuôi chuột

Cần lắm tiếng nói phát thanh lúc trời mưa lụt

Là một người lên thăm con học ở Hà Nội và “bị nhốt” ở khu Tân Mai (Hà Nội) hai đêm một ngày (31-10 và 1-11-2008) trên gác xếp một ngôi nhà cấp bốn trong những ngày mưa gió, ngập lụt, tôi thấy cần có ý kiến với các cấp lãnh đạo phường về công tác phát loa truyền thanh ở các khu phố. Bình thường ngày nào loa cũng “âm vang” mà sao lúc mưa lụt tình không thấy một âm thanh nào. Chỉ có tiếng lòi nước bì bõm của một vài người, còn lại chìm vào im lặng một cách đáng sợ. Khi nước lụt dâng cao, mưa sầm sập, người dân chúng tôi cần biết bao tiếng loa thông báo tình hình thời tiết, động viên tinh thần của người dân. Đành rằng mất điện nhưng chẳng lẽ cấp phường lại không có loa và hệ thống truyền thanh? Đề nghị các cấp lãnh đạo phường không chỉ ở Hà Nội mà cả những phường, xã trên toàn quốc xây dựng phương án và có kế hoạch chuẩn bị hệ thống loa truyền thanh để phòng những khi thiên tai để thông báo cho người dân yên tâm và có quyết tâm chống lụt.

(Nguyễn Nhật Tân, 31 Năm Tĩnh, TP. Nam Định)

Khóc ròng vì lô cốt!

Đạo gần đây, người tham gia giao thông ở TP. Hồ Chí Minh ngán ngại về việc những con đường trong thành phố bị lô cốt “lấn át”. Trước đây, người tham gia giao thông đã quá khổ sở về việc đường phố khói bụi, ô nhiễm, đường xá gập ghềnh, kẹt xe... nay lại phải mệt nhọc với những lô cốt. Cứ mỗi khi dắt xe ra phố, ai cũng thấy áy ngại và chuẩn bị tâm lý để “đối phó” với những lô cốt nằm “chễm chệ” giữa lòng phố. Không nói ra chắc ai cũng biết, một khi đã kẹt xe thì thật ngột ngạt, bức xúc, mệt nhoài... và ai cũng mong chóng được “giải thoát”. Đó là chưa nói đến một số công nhân viên chức đã phải đi làm từ sáng sớm nhưng “kẹt vẫn hoàn kẹt”, kết quả là vẫn trễ giờ làm việc. Đau khổ hơn là có chiếc xe cấp cứu nào đó vô tình rơi vào những con đường đang dựng lô cốt, muốn vượt qua để đến bệnh viện nhanh chóng cũng thật khó khăn, làm người nhà bệnh nhân đang chờ cấp cứu như ngồi trên đồng lửa.

Một số con đường sau khi đã “thoát khỏi” lô cốt nhưng vẫn chưa được yên thân vì “dư âm” của nó để lại. Mong cơ quan chức năng “điều tiết” và có những biện pháp tối ưu để những “bức tường” lô cốt không làm người dân áy ngại, tạo vẻ mỹ quan cho thành phố trông đẹp hơn.

(Đặng Trung Thành, Bình Chánh, TP. Hồ Chí Minh)

Qua ruộng dưa, đừng cúi xuống sửa giày!

Từ hơn ngàn năm trước, người Trung Quốc đã có một câu ngạn ngữ rất hay, đại ý: *Đi ngang qua vườn mận, chớ đưa tay lên chỉnh mũ;*

qua ruộng dưa, đừng cúi xuống sửa giày! Lý do: vườn mận có nhiều trái chín trên cao. Qua vườn mận, dù mũ bạn đang đội thật sự bị lệch, bạn muốn chỉnh lại cho ngay ngắn, nhưng hành động đưa tay lên (để sửa mũ) có thể khiến cho người khác hiểu lầm bạn định hái trộm mận! Cũng vậy, trong ruộng dưa, những trái dưa chín thường nằm tự nhiên trên mặt đất. Qua ruộng dưa, dù giày đang bị tuột, bạn muốn cúi xuống cột lại dây giày cho chắc chắn, nhưng hành động đang đi tự nhiên dừng lại, cúi xuống cũng rất dễ gây hiểu lầm là bạn định trộm dưa! Cho nên tốt nhất, bạn hãy cố gắng đi nhanh qua khỏi vườn mận, ruộng dưa, lúc đó mặc sức sửa giày, chỉnh mũ, sẽ không ai nghĩ xấu về bạn!

Tôi muốn nhắc lại câu chuyện trên nhân việc trọng tài bóng đá Dương Văn Hiền (*Chiếc còi vàng năm 2007*) bị Công an TP. Hồ Chí Minh, tạm giữ cùng nhiều người khác (sau đó thả về) vì bị nghi ngờ tham gia đánh bạc. Theo lời ông Dương Văn Hiền: chiều hôm ấy, ông đi đánh tennis, nhưng mắc mưa, nên đứng xem người khác đánh bạc, lại bị hiểu lầm là con bạc. Ông cho đây là “bài học xương máu” đối với mình. Từ chuyện ruộng dưa, vườn mận ngày xưa đến chiếu bạc ngày nay, có lẽ mọi người sẽ nhất trí với tôi: nên tránh xa chỗ người ta đang túm tụm đánh bạc, đừng có xáp vô - dù chỉ để coi! Dù “tình” có ngay, nhưng “lý” hơi bị gian, nhất thời khó cãi! Đúng là “bài học kinh nghiệm xương máu” như lời trọng tài Dương Văn Hiền đã “cảm thán”!

(Ba Hiền, TP. Hồ Chí Minh)

Xăng “tuột”, sao giá vẫn “trèo”?

Nhiều ngày qua, giá xăng giảm ở mức đáng kể, khiến cho người sử dụng xe gắn máy, ô tô rất vui mừng. Tuy nhiên, người tiêu dùng và khách hàng vẫn vui chưa trọn vẹn khi giá các mặt hàng không chịu giảm. Trước đây, khi đi mua một món hàng hay mua một vé tàu xe, khách hàng sẽ nhận được câu trả lời thản nhiên của người bán là vì sao giá tăng: “Giá xăng tăng, nên bắt buộc chúng tôi phải tăng giá theo. Nếu không tăng sẽ bị lỗ...”. Họ nói như vậy cũng tạm chấp nhận được. Nhưng giờ đây, giá xăng đã giảm, vậy mà giá các mặt hàng vẫn chưa chịu “hạ nhiệt”. Giá hàng hóa tiêu dùng, giá tàu xe, giá nhiều loại vật tư... đều “giậm chân tại chỗ”, nếu có giảm cũng chỉ một số ít mặt hàng nhưng không đáng kể. Điều này khiến người tiêu dùng, khách hàng phải đặt câu hỏi: “Tại sao cơ quan quản lý thị trường lại không chấn chỉnh giá, bình ổn giá cho hợp với mức thu nhập của người dân? Mong cơ quan chức năng cần chấn chỉnh lại giá và lương cho phù hợp với mức sống của người lao động, nhằm nâng cao đời sống. Đồng thời xử lý mạnh tay những người đầu cơ trục lợi, làm hoang mang người tiêu dùng và đẩy giá lên tận trời xanh.

(Lê Ngọc Duyên, 120/10 Bà Hom, Q.6, TP. Hồ Chí Minh)

2M!

Tải ẢNH &
NHẠC
về máy
soạn tin:

Soạn tin:

RN mã số

998

Tải nhạc theo
tên, soạn: **VJ tên bài hát gửi 998**

HOT New

hình ĐỘNG

171984

171987

hình NỀN

1811287

1810783

Mỹ Tâm

Mới nhất!!!

	đơn âm	đa âm	có lời
Chiếc khăn gió ẩm - XP	111614	111614p	182286
Đêm qua tôi... - D. Xuân	111615	111615p	182287
Kỳ ức - Yên Trang Yên Nhi	111616	111616p	182288
Mưa nước mắt - Đặng Lê	111617	111617p	182289
Thật lòng sống trong...	111618	111618p	182290
Trẻ giờ - Thanh Bình	111619	111619p	182291
Thức tỉnh - Bảo Thy	111621	111621p	182258
Soup tình yêu - Quỳnh Anh	111620	111620p	182259

	đơn âm	đa âm	có lời
Cô gái đến từ hôm qua	111340	111340p	181133
Giọt sương	111206	111206p	18865
Tình yêu chưa nói	111236	111236p	18942
Bí mật	111238	111238p	18994
Em đã yêu anh	110907	110907p	18375
Đường như ta đã	110904	110904p	18429
Khí anh ra đi	110925	110925p	18924
Nhớ	110207	110207p	18377

Hey Mickey

	đơn âm	đa âm	có lời
Tiệm bánh đầu tây - KTO	111438	111438p	181393
Em không tin... - T.M.Hy	111442	111442p	181416
Đôi lòng - Wenzel	111608	111608p	182253
Em sai - Bảo Thy	111609	111609p	182255
Em về đi - Hân Rúc	111610	111610p	182229
Nhỏ ơi - Lữ Hà	111612	111612p	182256
Hỡi người đối diện - TT	111572	111572p	182252
Số không là mơ - T.M.Hy	111554	111554p	181771

	đơn âm	đa âm	có lời
Búp bê con trai - T. Trâm	111400	111400p	181266
Mây và núi - The Bells	111284	111284p	181073
Mickey - Tia Mìn Hy	111422	111422p	181355
Ngon đôi chong chóng	111428	111428p	181382
Nước hoa có độc	111429	111429p	181383
Thanh thị - Thủy Chi	111430	111430p	181384
Vịt con online - Sơn Đa	111431	111431p	181385
Yêu vì ai... - Dương 565	111432	111432p	181386
Xe đạp - Thủy Chi	111434	111434p	181388

Nhạc
nhất
hiện nay

HOT

Dải âm được tìm kiếm
nhiều nhất hiện nay: 2 bài hát Cực Hot, Cực
Độc, Cực Mới

Khánh Phương

Tha thứ... 111642... 111642p... 182366

Chiếc khăn gió ẩm... 111614... 111614p... 182286

Nhịp điệu
sôi động

DANCE

Tic tic toe	182322
Do it (niềm tin)	182334
Điệu France cho anh	182326
Điệu France cho anh	182329
Xe đạp teen	182327
Lạc lối	182071
Và em có anh	182328
Chiếc gối ấm	181133
Cô gái đến từ hôm qua	182336
Chuyện tình là và gió	182340
Anh nhớ em rất nhiều	182340

Hãy tham gia cuộc chơi
để sưu tập cho mình bộ điện thoại
nóng bỏng và cá tính.

Bộ sưu tập
MOBILE

iS

gửi:

8379

IPHONE 8GB
khi có được từ:
IPHONE và APPLE

NOKIA 7900
prism
khi nhận được từ:
7900 và PRISM

SONY ERICSSON
M950i
khi nhận được từ:
SONY ERICSSON
và M950i

O2 CoCoon
khi nhận được
từ: O2 và
COCOON

SỐ HAY

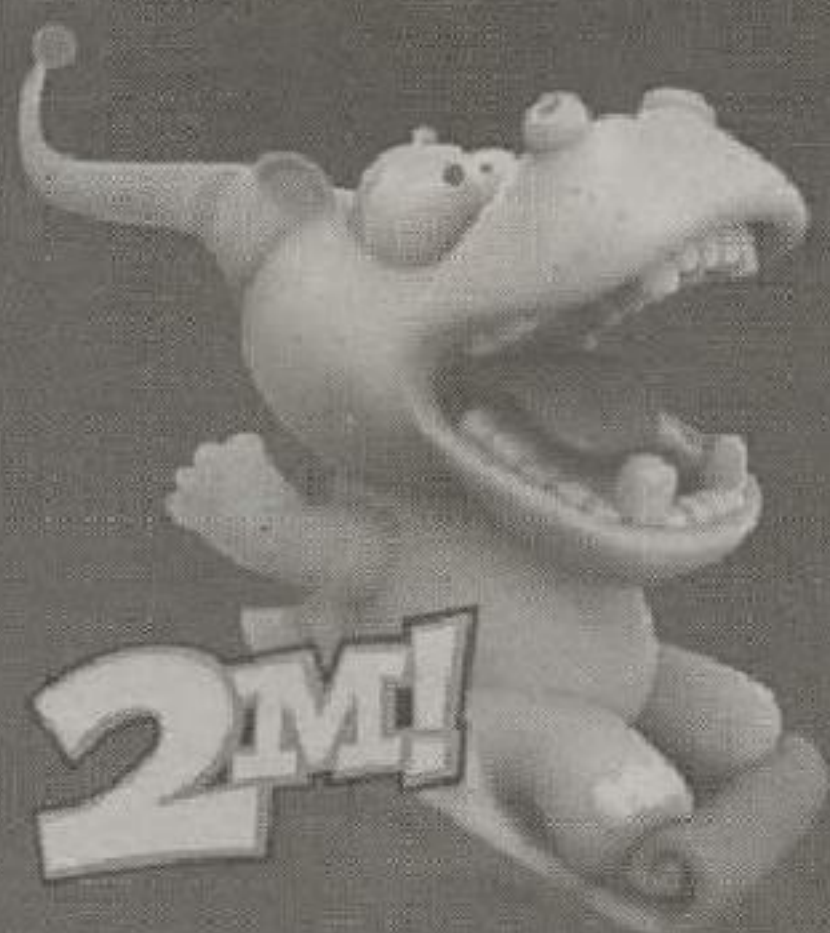
Truy tìm số hay gặp
vạn điều may!

Soạn tin:

TD 8379

Nếu tin nhắn của bạn có thứ tự tận cùng là:
10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90.
Bạn sẽ nhận ngay giải thưởng có giá trị:

gấp 20 ngàn lần số đó

GAME JAVA

Soạn tin:

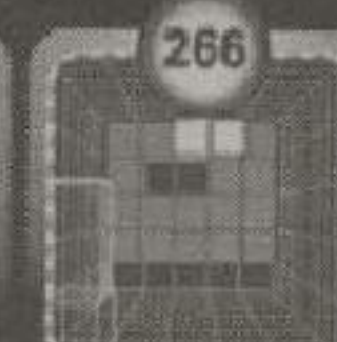
gửi:

JV mã số

8779

Gửi tặng, soạn: JV mã số SĐT nhận gửi 8779

Phiên bản: 1.779, 15.000 đ/đơn, 10 đ/đơn, 100 đ/đơn. Dịch vụ của Vietnam Net Link.

						
Nuôi cá cảnh	Giải đua Vòng quanh nước Pháp	Kho báu thất lạc	Võ học tinh hoa	Vương triều suy vong	Cờ người	Xếp hình cổ điển 2
						
Bắn gạch không gian	Hạ cánh khẩn cấp	Kho báu Ả Rập	Vinh quang và Thất bại	Giác quan thứ 7	Chống khủng bố	Đặt mìn
						
Johnny Rumble	Chơi bóng cùng người đẹp	Nhảy ván 1 không 2	Kiến nhỏ Antics	Cánh cụt trượt băng	Xếp hình 3D	Những cuộc phiêu lưu của Robin-Hút
						
Đại chiến hải quân	Quái nhân hồi sinh	Đêm nhạc Dis-cô	Nâng tạ 2004	Cướp tàu miền Tây	Ninja báo thù	Xác ướp sống dậy
						
Bài Tây Xing	Tic Tac Boom	Bài Tây không biên giới	Dracula	Vô địch sở núc cơ	Olympic	Xác ướp sống dậy

truyện cười

Học chữ - 1911021
 Khoa hàng - 1911019
 Tại cô đây - 1911015
 Chồng đi đây - 1911008
 Sống chết có nhau - 1911017
 Biển quảng cáo - 1911020
 Hôn nhau & cãi nhau - 1910896

2M!

Tải nhạc & hình ảnh, soạn:

RN mã số

gửi → **998**

Tải nhạc theo tên, soạn:

VJ tên bài hát gửi 998

Phi dịch vụ: 8779: 15.000 đ/đ, 8379: 3.000 đ/đ.
 Hổ trợ: 19001255. Dịch vụ của VietNamNet Link

Hồ Q. Hương

	đơn âm	đa âm	có lời
Tôi tìm thấy tôi	110434	110434p	18199
Ước mơ trong đời	110435	110435p	18151
Bức thư tình thứ 2	110205	110205p	18192
Với anh em vẫn là cô bé	110206	110206p	18161
Có nhau trọn đời	110990	110990p	18196
Vũ điệu hoàng đế	110895	110895p	18374
Ngày cuối tuần rực rỡ	111053	111053p	18854
Và như thế ta yêu nhau	110892	110892p	18863
Honey	111261	111261p	181071
Hãy quay về khi còn...	111326	111326p	181111
Hỏi hận muộn màng	111355	111355p	181214

Đông Nhi

	đơn âm	đa âm	có lời
Kỷ ức đương cầm	111463	111463p	181438
Khóc	111488	111488p	181483
Thiên đường hạnh phúc	111547	111547p	181734
Vũ khúc Teen	111533	111533p	181629

Lê Hiếu

	đơn âm	đa âm	có lời
Ngây tình phơi phà	111357	111357p	181152
Mùa đông im lặng	111360	111360p	181156
Khi đã muộn màng	111361	111361p	181157
Tìm anh trôi về em	111367	111367p	181178
Riêng mình em	111370	111370p	181185
Hãy yêu thật lòng	111371	111371p	181186
Có những khi một mình	111372	111372p	181187
Để trọn đời thương nhớ	111381	111381p	181202
Cơn đường màu xanh	111356	111356p	181151
Rời đầu yêu về	111217	111217p	18898
Cơn đau cuối cùng	111407	111407p	181278

Q. Vinh - B. Thy

	đơn âm	đa âm	có lời
Khóc thêm lần nữa	111410	111410p	181281
Cộng chưa bong bóng	111408	111408p	181280
Ngôi nhà hoa hồng	111391	111391p	181220
Xin đừng xát muối ...	111359	111359p	181155
Sony	111387	111387p	181216
Trái tim mong manh	111415	111415p	181298
Vẫn ngỡ như là	111416	111416p	181338
Trà sữa	111420	111420p	181357
Vẫn tin mình có nhau	111439	111439p	181394
Dịu dàng đến từng ...	111435	111435p	181389
Nụ hôn sau màn mưa	111484	111484p	181439
Yêu, nhỏ	111486	111486p	181461

Cẩm Ly

	đơn âm	đa âm	có lời
Em sẽ là người ra đi	110219	110219p	18656
Chim trắng mở cửa	110987	110987p	18347
Vọng cổ buồn	111413	111413p	181285
Tiếng Thạch sùng	111331	111331p	181116

Hạnh phúc là chia tay

	đơn âm	đa âm	có lời
Anh biết anh không...	111511	111511p	181479
Yêu đương mù quáng	111525	111525p	181586
Bơ vơ	111510	111510p	181481
Có thứ hạnh phúc gọi...	111521	111521p	181581
Cuộc tình chết	111442	111442p	181582
Con trai thời nay	111541	111541p	181728

Lương Bích Hữu

	đơn âm	đa âm	có lời
Ày da ày da	111029	111029p	18481
Đắm trong tim	110887	110887p	18158
Cô gái Trung hoa	110896	110896p	18425
Cố tích anh và em	110877	110877p	18421
Taxi	110363	110363p	18321
Trẻ hơn nữa rồi	110980	110980p	18998
Nếu biết trước tình ...	111224	111224p	18905
Về trái tim	111237	111237p	18943
Chia đôi cơn mơ	111245	111245p	181003
Đứng cạnh em vẫn chờ	111383	111383p	181212
Music box angel	111427	111427p	181381

Phương Uyên

	đơn âm	đa âm	có lời
Anh tôi	111375	111375p	181190
Gia đình tôi	111358	111358p	181154
Bà tôi	111346	111346p	181138
Mẹ yêu	110215	110215p	18172
Mây và nỗi	111284	111284p	181073
Khoảnh khắc	110303	110303p	18268
1000 cơn hạc giấy	110982	110982p	181090
Đưa bé	110276	110276p	18253

Tóc Tiên - Wonbi

	đơn âm	đa âm	có lời
Kỷ ức ngày hôm qua	111536	111536p	181677
Dự báo trái tim	111491	111491p	181466
Kem đầu tình yêu	111436	111436p	181390
Từng ngày qua-	111566	111566p	181853

Duy Mạnh

	đơn âm	đa âm	có lời
Hãy về đây bên anh	110422	110422p	18174
Kiếp đó đến	110424	110424p	18173
Ta mang ơn em	110425	110425p	18175
Tình em là đại dương	110426	110426p	18176
Vẫn mãi yêu em	110427	110427p	18177
Ta đâu có say	111227	111227p	18908
Hãy nhìn đi em	110881	110881p	18851
Lời sám hối của kẻ...	110883	110883p	18487
Anh mong em	110984	110984p	18848
Nước mắt kẻ đa tình	111330	111330p	181115
Anh sẽ cố gắng hơn	111349	111349p	181144
Trái tim còn đau	111518	111518p	181489

hình ĐỘNG

171961

176818

176818

176825

Hot 4 Teen

	có lời
Khó chỉ vì ghen	182325
Mình chia tay đi	182324
baby let me go	182309
Phía cuối con đường	182330
Anh chẳng thể để	182310
Vì một người	182339
Một tên cầu vồng	182311
Ngày mai em đi	182337
Không thể sống thiếu...	182325
Ày ơi, ày à	182331
Tình chết theo mùa thu	182338

MARIO

	có lời
Sáo flute	182284
Ghi ta thông	182284
Beat box	182283
Piano	182293
Nguyễn bản	182341
2 Ghi ta điện	182282
Trống	182292

hình ĐỘNG

1611342

153928

154933

1610991

độ bạo lực và số dân thường chết đã giảm từ tháng 9-2007 nhưng những thắng lợi này là "mong manh và có thể bị đảo ngược".

Về kinh tế, Quỹ Tiền tệ quốc tế hy vọng GDP của Iraq tăng hơn 7% trong năm 2008 (năm 2007 là 1,3%) nhờ sản lượng dầu mỏ tăng. Tuy nhiên, số người Iraq thất nghiệp cao và đầu tư trong nước giảm. Liên hiệp quốc cho rằng có 4 triệu người Iraq đang phải vật lộn với cuộc sống hàng ngày, trong khi 40% trong số 27 triệu dân nước này không có điện và nước sạch.

Về chính trị, sau nhiều tháng bế tắc, dưới sức ép của Mỹ, đầu năm 2008 các đảng phái chính trị ở Iraq đã thông qua một loạt đạo luật được coi là quan trọng cho tiến trình hòa giải dân tộc nhưng tiến trình này diễn ra chậm chạp và bấp bênh. Hiện nay có nhiều dấu hiệu cho thấy các cuộc tranh giành quyền lực giữa các phe phái người Hồi giáo ở Iraq sẽ gây nên các làn sóng bạo lực mới.

hình an ninh tại Iraq được cải thiện, ông Obama từng tuyên bố muốn rút toàn bộ quân đội Mỹ khỏi Iraq trong vòng 16 tháng, từ nay tới mùa hè năm 2010.

Bình mới rượu cũ

Tuy nhiên, những người hoài nghi lưu ý rằng không có gì ngăn cấm một chính phủ khác của Iraq (kỳ bầu cử chung tại Iraq sẽ diễn ra vào cuối năm 2009) ký kết một hiệp ước mới với Mỹ. Từ nay đến năm 2011, rất có thể thỏa thuận vừa qua sẽ được xem xét lại và khi đó lực lượng Mỹ lại tiếp tục ở lại Iraq sau thời hạn trên. Lịch trình mới đạt được hôm 16-11-2008 chỉ đơn thuần là sự chuyển giao từ chiến tranh sang hợp tác quân sự hay nói cách khác là bình mới rượu cũ. Tuy nhiên, theo nhiều chuyên gia, đó cũng đã là những tiến bộ đáng kể.

(Tổng hợp)

TỔN THẤT CỦA NƯỚC MỸ SAU 5 NĂM THAM CHIẾN TẠI IRAQ

Về phía Mỹ, theo thống kê của Hãng thông tấn Mỹ AP, tính đến ngày 16-11-2008, tổng cộng đã có 3.988 binh sĩ Mỹ thiệt mạng trên chiến trường Iraq kể từ khi nước này phát động chiến tranh vào tháng 3-2003. Trong số gần 4.000 người chết nói trên có 8 nhân viên dân sự làm việc cho quân đội Mỹ. Có 3.241 người trong số này thiệt mạng do các hành động tấn công của đối phương, còn lại chết trong các trường hợp khác như rơi máy bay hoặc bắn nhầm. Cũng theo AP, nước đồng minh khác của Mỹ có binh sĩ bỏ mạng tại Iraq đứng sau Mỹ là Anh với 157 người.

Theo Cơ quan Ngân sách Quốc hội Mỹ (CBO) từ sau sự kiện 11-9-2001, Quốc hội nước này đã thông qua 691 tỉ USD cho cuộc chiến tranh ở Iraq và Afghanistan, trong đó 440 tỉ USD đã chi cho cuộc chiến tranh Iraq. Nếu tính cả chi phí lãi suất, đến năm 2011, hai cuộc chiến tranh này gây thiệt hại cho người dân Mỹ 2.400 tỉ USD. CBO dự tính việc duy trì sự có mặt dài hạn về quân sự của Mỹ ở Iraq tốn kém khoảng từ 10 đến 25 tỉ USD/năm.

- ▶ Không chỉ đại sứ Cộng hòa liên bang Somalie ở Matxcova, Nga cầu viện mà một số quốc gia, nhất là ở Trung Đông, thậm chí cả một số hãng tàu biển đã chính thức đề nghị Nga mở dịch vụ hộ tống tàu qua lại vùng biển Sừng châu Phi.

Ngày 19-11, bộ chỉ huy NATO đóng ở thủ đô nước Bỉ nhóm họp chuyên đề về cướp biển, song chưa đi tới những quyết định cụ thể, còn phải tham vấn các nước thành viên. Trước đó, Bộ trưởng quốc phòng H. Morin, nhân danh nước Pháp, chủ tịch luân phiên Cộng đồng châu Âu hiện nay, thúc giục các nước thành viên khẩn trương chuẩn bị để ngày 8-12 kịp triển khai lực lượng trên Ấn Độ Dương. Hạm đội từ 5-6 tàu chiến này đảm bảo an toàn cho tàu dân sự đi lại trên vùng biển Sừng châu Phi, đảm bảo chuyên chở an toàn 30-35 nghìn tấn lương thực/tháng tới Somalie cứu đói và phối hợp với không quân khống chế toàn khu vực. Chiến công tàu hộ tống Tabar của Ấn Độ đánh chìm một tàu cướp

biển Somalie ngày 18-11 là một khích lệ.

Đường biển qua vịnh Aden là lộ trình ngắn nhất từ Ấn Độ Dương cập bến châu Âu. 50% hàng khô, 30% container tới châu Âu phải qua vịnh Aden. Nếu phải đi vòng qua mũi Hảo vọng, điểm chốt lục địa đen, hải trình phải kéo dài thêm 2-3 tuần. Các hãng bảo hiểm như Lloyd' của Anh cũng hòa vào đàn đồng ca hàng hải thế giới yêu cầu tổng thư ký Liên hiệp quốc sớm thành lập ban tham mưu phối hợp các hoạt động mạnh mẽ chống cướp biển. Tất cả đều hy vọng hải quân các nước sẽ đảm bảo an ninh vận tải đường biển. Nhưng những người bi quan lại cho rằng tình hình vận tải biển trên vịnh Aden khó có thể cải thiện vì tổ chức tuần

Nạn giải vận tải biển

N.HOÀNG

tra thường xuyên bằng một hạm đội lớn đòi hỏi một ngân sách khổng lồ. Tổng thư ký NATO, ông Jaap Schiffer đã đặt câu hỏi ai sẽ thanh toán chi phí cho hải quân hộ tống tàu vận tải qua vịnh Aden?

Các công ty tư nhân cũng đã đánh tiếng về giá cả hộ tống tàu vận tải. Giá cả còn tùy thuộc cả trình độ hộ tống - không chỉ biết sử dụng vũ khí mà còn phải thông thạo luật pháp quốc tế vận tải biển và thương hiệu công ty. Theo Hãng bảo hiểm Lloyd', trả công cho ba bảo vệ theo tàu trên vịnh trong 3 ngày là 15.000 USD; 5 ngày là 24.000 USD. Nếu thêm thiết bị quan sát trong đêm là 300 USD/ngày; theo dõi vị trí tàu bằng vệ tinh là 1.000 USD/ngày. Công ty bảo vệ Mỹ Blackwater dự kiến cuối năm nay sẽ phái tàu McArthur tới vùng biển Somalie. Tàu McArthur

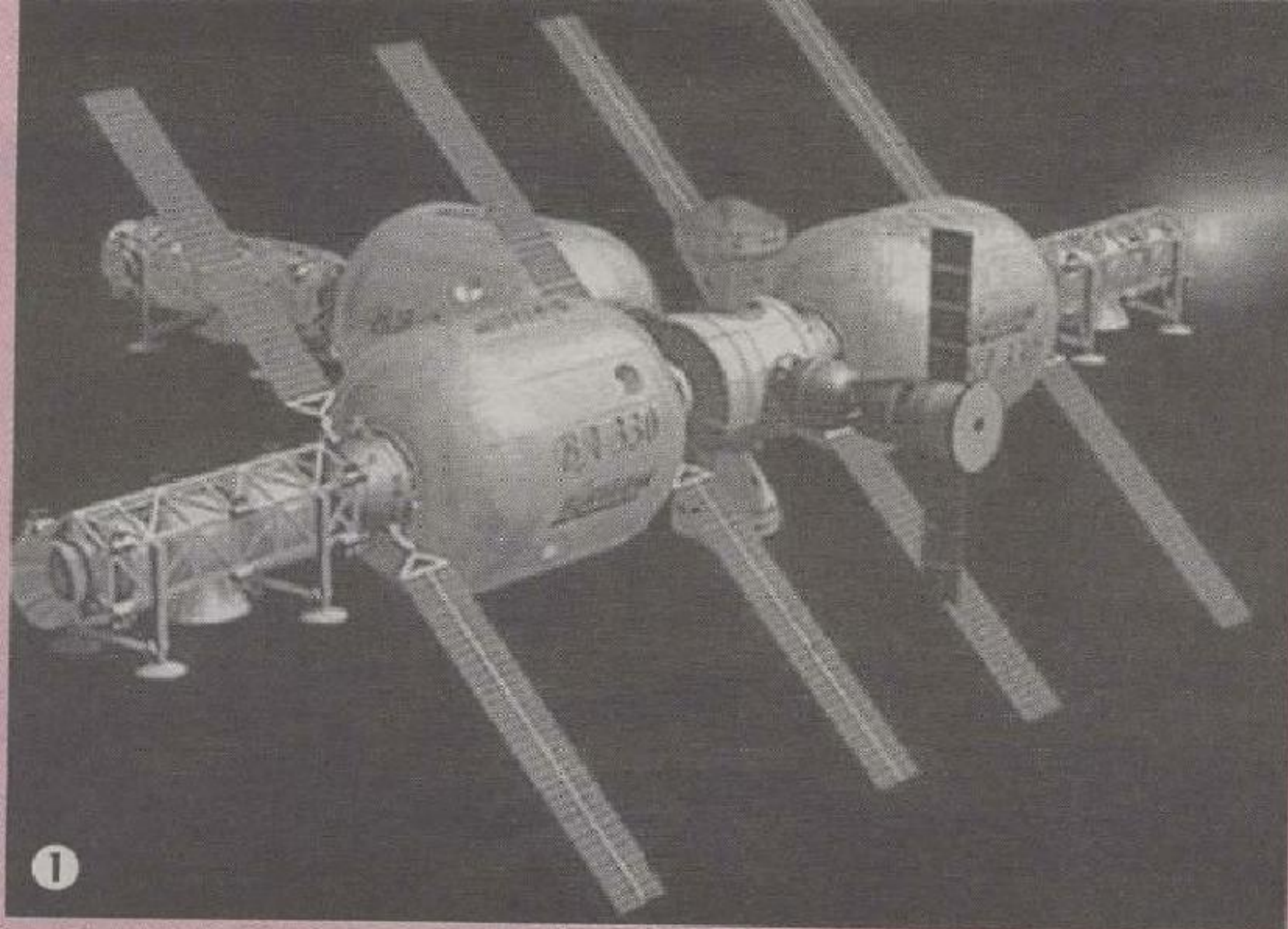
Cướp biển Somalie

không trang bị vũ khí hạng nặng, nhưng lại đủ các thiết bị hiện đại, nhanh chóng cơ động đến ngay nơi báo động bằng tàu cao tốc, máy bay lên thẳng, máy bay cánh quạt... nhất là có kinh nghiệm đánh chặn buôn lậu vận chuyển ma túy bằng đường thủy. Giá dịch vụ giải cứu này đắt khoát rất cao.

Đích thân thủ tướng Cộng hòa liên bang Somalie đã lên tiếng thú nhận là lực lượng vũ trang Somalie không đủ sức chống trả cướp biển. Nguyên do để tình trạng cướp biển hoành hành trên vùng biển quốc gia này từ năm 1991 đến nay là nội chiến triền miên, dân tình nghèo đói, chính quyền bất lực và phải kêu gọi thế giới chống cướp biển không chỉ trên biển mà cả trên bộ. Đặc biệt, chính quyền Somalie cũng đã chính thức cầu viện Nga - kể cả thiết lập căn cứ trên lãnh thổ Somalie.

(Theo AFP, Reuters)

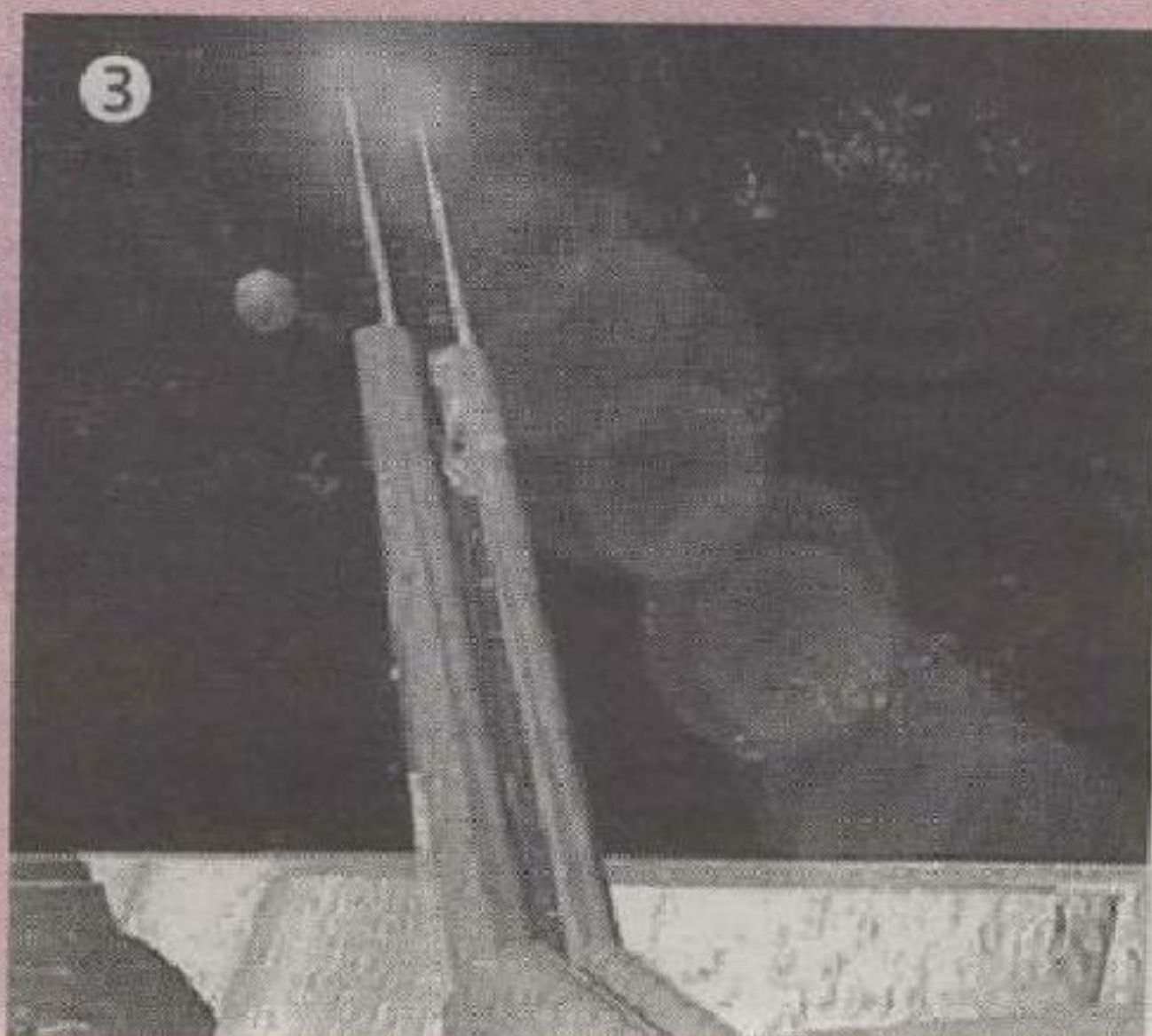
Kể từ đầu năm 2008, cướp biển Somalie tấn công 94 tàu, bắt giữ 34 tàu, thu hàng chục triệu USD tiền chuộc, đến nay còn 13 tàu với 240 thủy thủ đang bị giam giữ, trong số này có tàu Faina chở 33 xe tăng T70 cùng nhiều khí tài hiện đại, tàu Sirius Star chở 300 nghìn tấn dầu và tàu đánh cá Thái Lan, Hong Kong mới bị đánh chiếm ngày 18-11... Theo một nguồn tin chưa được xác minh, Hãng tàu biển Vela International bị đòi tiền chuộc là 25 triệu USD để chuộc tàu chở dầu Sirius Star dài 330m.

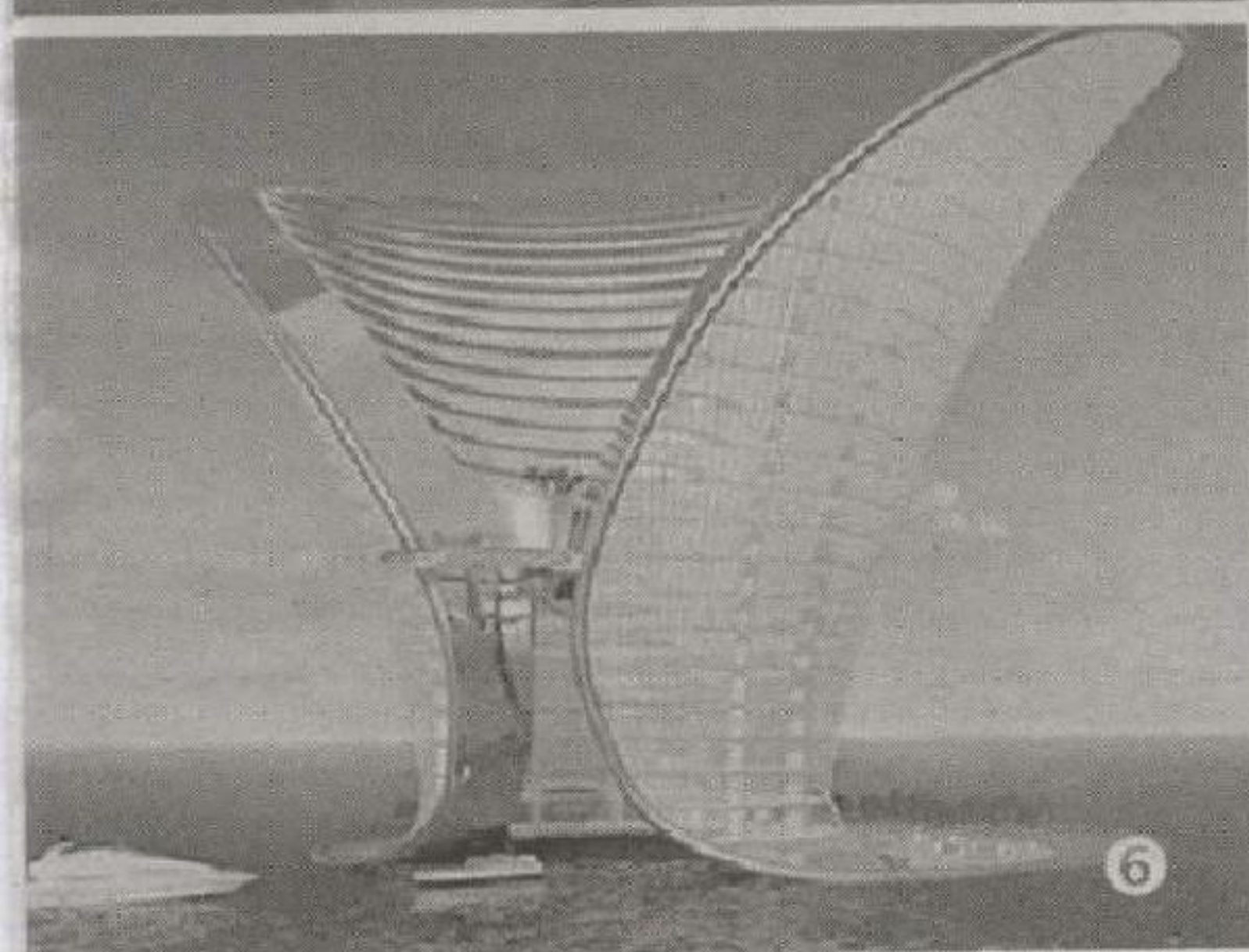
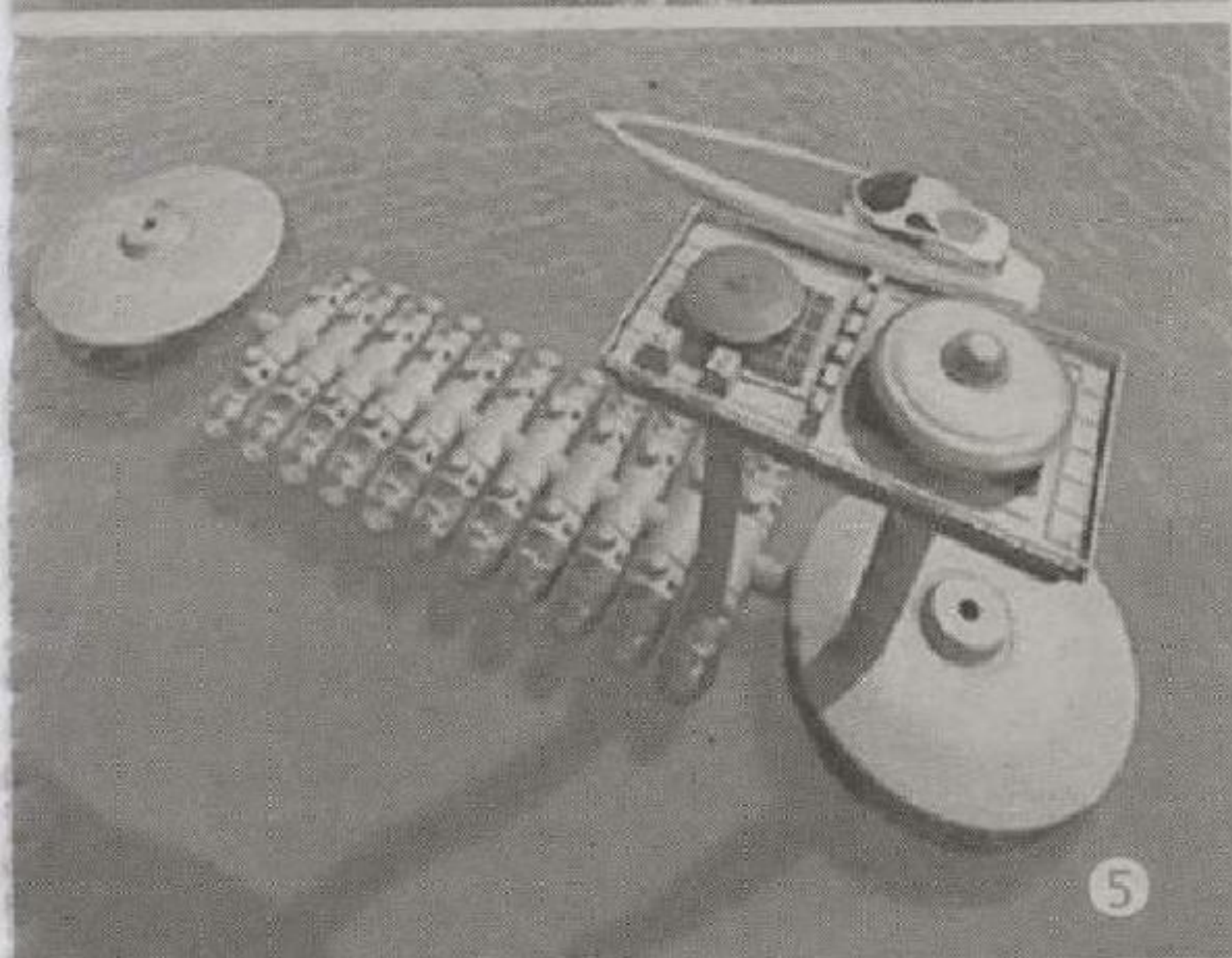
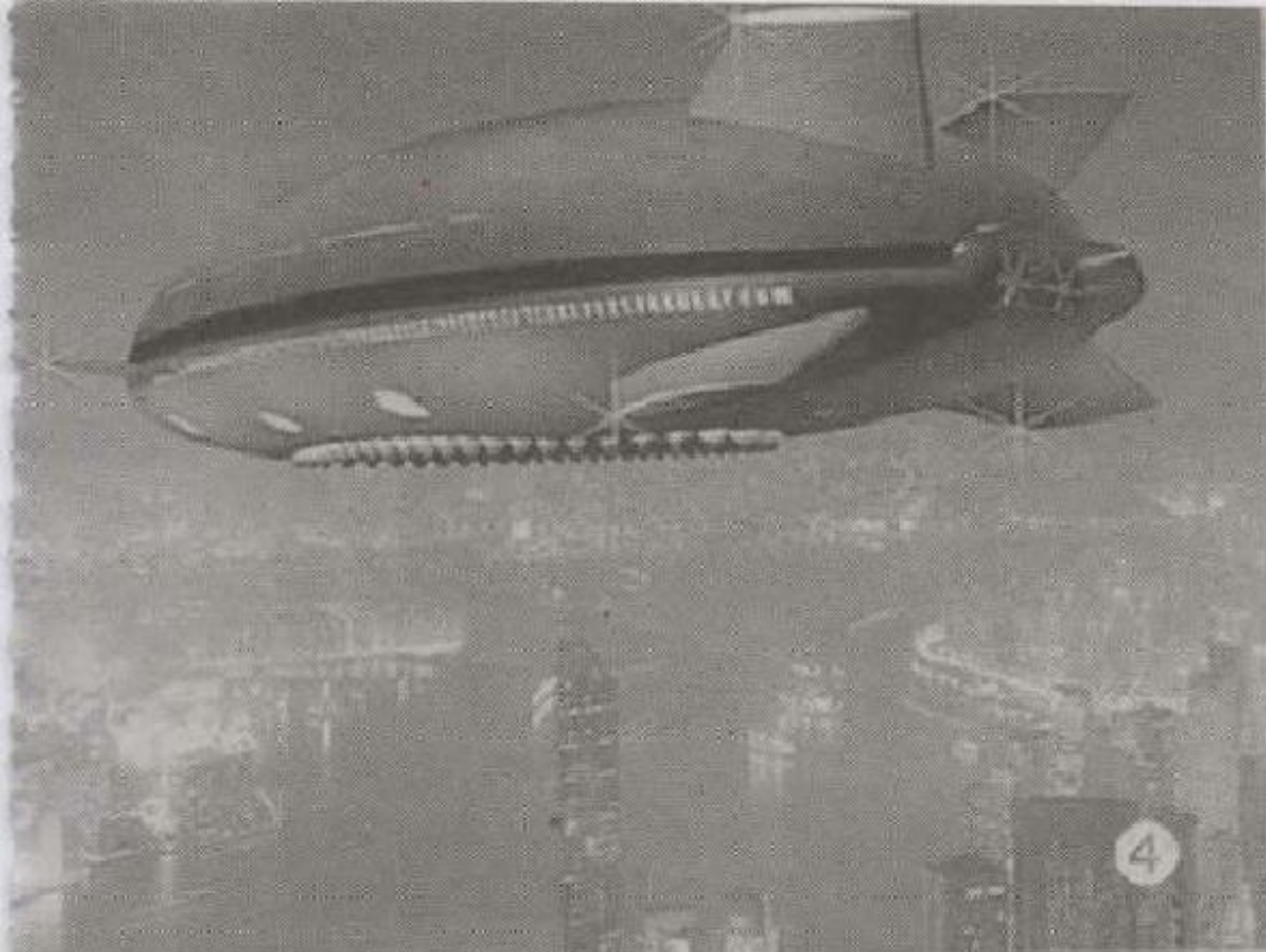

Kỳ quan khách sạn tương lai

MINH HUY

- Sự phát triển trong lĩnh vực du lịch đã và đang tạo nên những bước đột phá trong ngành công nghiệp khách sạn. Nhiều dự án khách sạn độc đáo được đánh giá là kỳ quan của ngành du lịch thế giới đã được phác thảo và triển khai xây dựng nhằm thu hút nhiều khách hàng thượng lưu trên thế giới.

Trung tâm thương mại không gian Skywalker (ảnh 1)

Đây là dự án được thiết kế bởi Tập đoàn Không gian Bigelow có trụ sở tại thành phố Las Vegas, Mỹ. Khu trung tâm thương mại khách sạn này nằm ở độ cao cách Trái đất 515km và được ráp nối bằng nhiều môđun. Trong tương lai, các môđun này sẽ được sử dụng làm du thuyền và các tàu du lịch Mặt trăng. Toàn thể khu khách sạn thương mại Skywalker hoạt động nhờ năng lượng Mặt trời. Dự kiến công trình này sẽ được triển khai vào năm 2010 và đến năm 2015 sẽ hoàn thành, đưa vào sử dụng với kinh phí dự kiến lên đến 500 triệu USD. Giá thuê phòng trên tổ hợp này là 1.000.000 USD/đêm/người.

Khách sạn Ngân hà (ảnh 2)

Đây là dự án được thiết kế bởi Tập đoàn khách sạn Thomson Holidays của Anh với mô hình tổ hợp khách sạn không gian có tên gọi Khách sạn Ngân hà. Tổng thể tổ hợp khách sạn này gồm có 22 phòng, kích thước 7mx4m, với nhiều kiểu dáng kiến trúc. Các môđun riêng biệt của khách sạn sẽ hoạt động như các quầy rượu, nhà hàng, khu vực

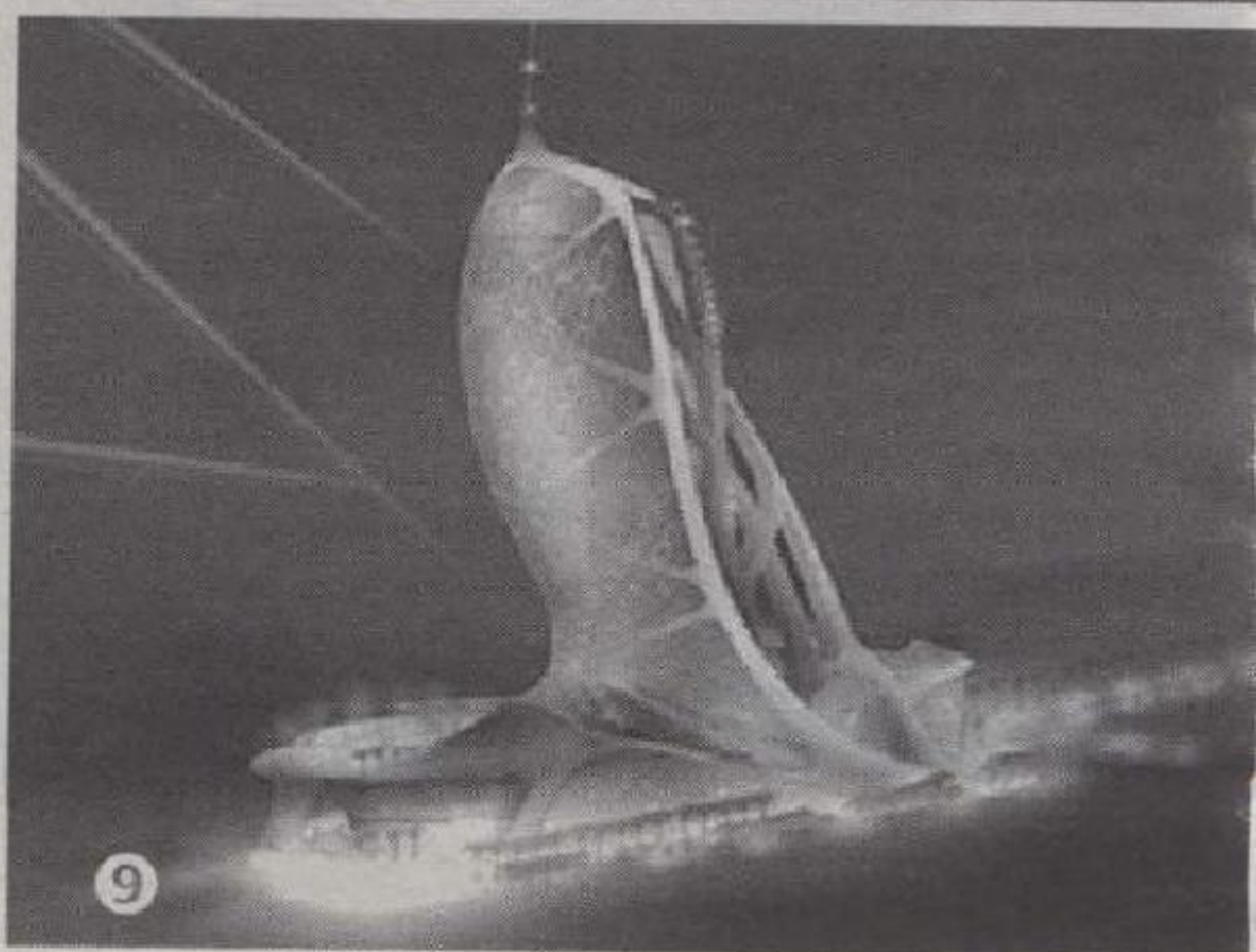
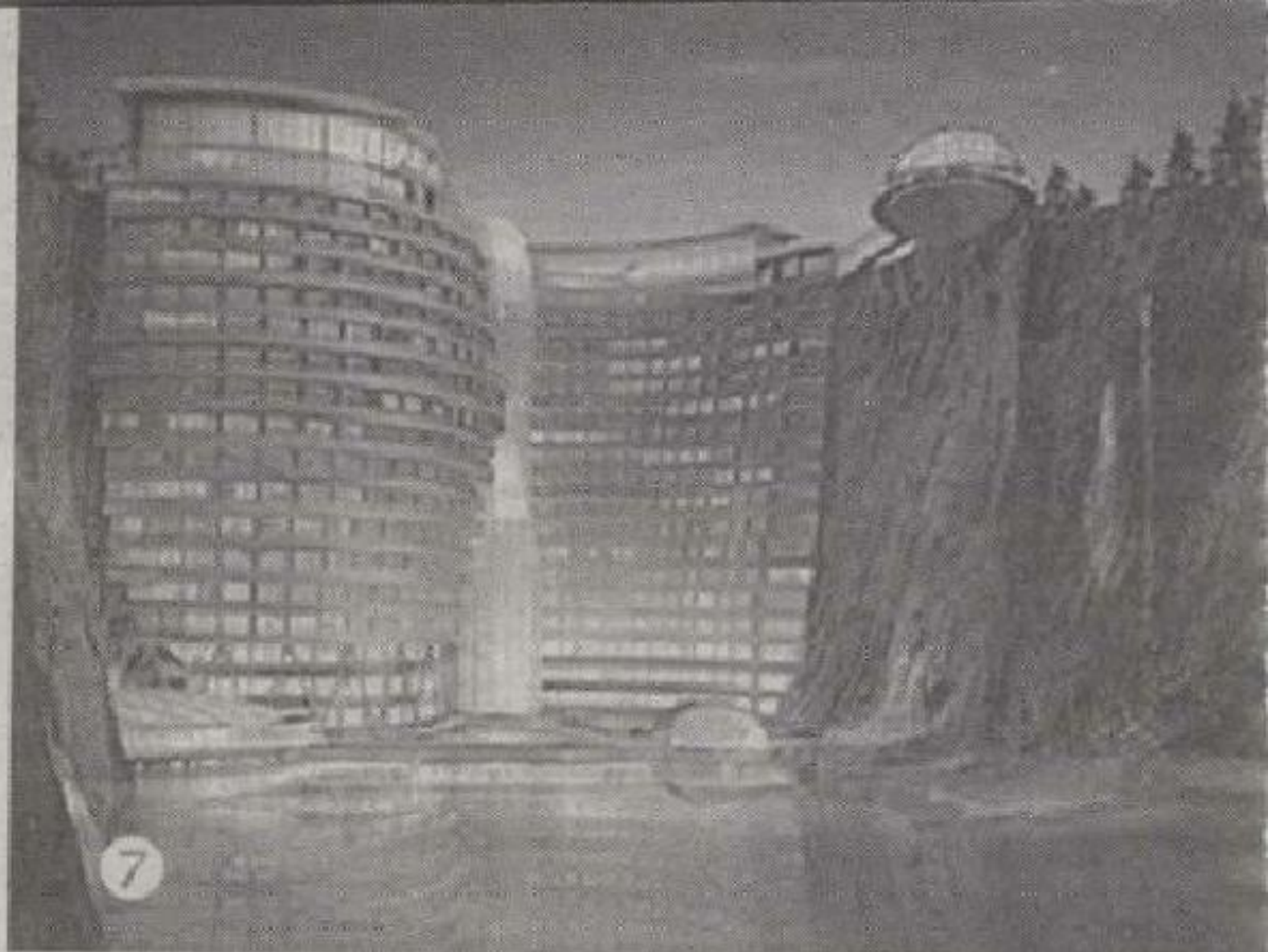
đón tiếp du khách và các khu vực chức năng khác. Đây được xem là dự án kiến trúc dân dụng không gian đầu tiên của con người. Dự án này sẽ được khởi công vào năm 2015 và hoàn thành vào năm 2025.

Khách sạn trên Mặt trăng (ảnh 3)

Lunatic là tên gọi của khách sạn được xây dựng trên Mặt trăng nhằm thỏa mãn những cảm giác phi thường về một môi trường không trọng lực, khá xa lạ với nhiều khách sạn trên Trái đất. Dự án khách sạn Lunatic được thiết kế bởi kiến trúc sư Hans-Jurgen Rombaut thuộc Viện Nghệ thuật kiến trúc Rotterdam của Hà Lan. Khách sẽ cư trú trong các môđun có hình giọt nước, các môđun này trông giống những tàu không gian dành cho du khách tham quan vũ trụ. Dự kiến công trình sẽ hoàn thành vào năm 2050.

Khách sạn bay hạng sang Aeroscraft (ảnh 4)

Đây là một khinh khí cầu cỡ lớn nặng gần 400 tấn có nhiệm vụ chuyên chở du khách vào không gian tận hưởng sự sang trọng của dịch vụ. Khách sạn bay Aeroscraft có diện tích bằng hai sân bóng đá được treo lơ lửng trong

không gian bằng 14 triệu mét khối khí heli. Một hệ thống năng lượng và khí hydro khổng lồ sẽ làm nhiệm vụ cung cấp năng lượng cho khách sạn này. Khách sạn bay có thể chuyên chở 250 khách và sẽ đỗ ở độ cao 2.438m trong không gian.

Khu nghỉ dưỡng Poseidon dưới đáy đại dương (ảnh 5)

Đây là khu nghỉ dưỡng nằm dưới đáy đại dương đầu tiên trên thế giới. Công trình này nằm ngoài khơi đảo quốc Fiji ở Nam Thái Bình Dương. Chỉ cần chi ra 15.000 USD/người/tuần là du khách sẽ tha hồ hòa mình vào vẻ đẹp huyền ảo của các rặng san hô. Đến năm 2009, khu nghỉ dưỡng Poseidon sẽ được đưa vào sử dụng với tổng vốn đầu tư lên đến 105 triệu USD.

Khu khách sạn đảo nổi nhân tạo Apeiron (ảnh 6)

Khu khách sạn đảo nổi nhân tạo Apeiron là một khu nghỉ dưỡng 7 sao được xây dựng tại Dubai (Các tiểu vương quốc Ảrập thống nhất) với tổng diện tích phân sàn nhà là 200.000m². Khách sạn có chiều cao 185m và có 350 phòng sang trọng. Tại đây, du khách sẽ thoải mái thưởng thức các dịch vụ hạng sang, những bãi biển biệt lập, các nhà hàng, rạp chiếu phim, các khu mua sắm, phòng trưng bày nghệ thuật, các khu massage và các tiện nghi về hội nghị.

Khu nghỉ dưỡng Thế Giới Nước (ảnh 7)

Đây là dự án được thiết kế bởi Tập đoàn xây dựng Atkin bao gồm 400 phòng được xây dựng ngầm dưới nước, trong đó có cả các phòng khách, nhà hàng, quán rượu. Dự kiến khu nghỉ dưỡng Thế Giới Nước sẽ được xây dựng tại vùng hồ nước Songjiang của Trung Quốc.

Quần thể khách sạn Ba Cái Rọ (ảnh 8)

Quần thể khách sạn Ba Cái Rọ này có thể tự gấp hay vận chuyển được. Người ta có thể dịch chuyển các khách sạn này đến những địa danh nổi tiếng trên thế giới. Dự kiến giá thành xây dựng quần thể khách sạn kỳ lạ này lên đến 110 triệu USD và được thiết kế bởi Tập đoàn kiến trúc M3 của Anh.

Khu khách sạn 10 sao Hydropolis (ảnh 9)

Tọa lạc ở Dubai, khách sạn 10 sao Hydropolis có tổng diện tích xây dựng 335.280m², bao gồm các hạng mục như siêu thị, khu mua sắm, phòng hòa nhạc, phòng khiêu vũ, các biệt thự trên đảo, nhà hàng, rạp chiếu phim kỹ thuật cao. Đặc biệt khu khách sạn Hydropolis còn được thiết kế hệ thống bảo vệ bằng tên lửa dưới nước. Đây là một trong những dự án khách sạn được đánh giá là kỳ quan trong ngành công nghiệp khách sạn thế giới. Có 150 công ty tham gia vào dự án này.

(Theo L'Internaute)

Một đơn vị trên
đường trường chinh

VĂN LÝ

TRƯỜNG CHINH

Kỳ 2: CHẶNG ĐẦU BÔN TẮU

HỒNG ANH

(Tiếp theo TGM 811)

Hồng quân Trung Quốc ngày nghỉ đêm đi, để giữ bí mật và tránh bị quân Quốc dân đảng (Quốc quân) truy kích. Sau một đêm dài lặn lội trên chặng đường rừng núi cheo leo khúc khuỷu, ban ngày Hồng quân chui vào các bụi rậm lùm cây nằm ngủ. Họ chỉ chọn đường mòn, tránh những con đường lớn để không bị đại quân của Tưởng Giới Thạch phát hiện.

Đi bộ ban đêm không phải luôn luôn là khổ cực khó khăn, nhất là vào những đêm trăng thanh gió

mát. Trong những ngày đầu, Hồng quân chưa thấm mệt và chưa bị tổn thất nhiều, tinh thần vẫn còn cao nên ca hát suốt dọc đường. Vào những đêm không trăng sao, Hồng quân phải đốt đuốc hoặc đổ dầu vào ống nứa rồi thắp sáng lên để soi đường đi. Từ chân núi nhìn lên, đoàn quân trông giống như một con rắn lửa ngoằn ngoèo, trườn mình từ chân núi, lượn khúc lên đến đỉnh rồi bò xuống bên kia núi. Tuy vậy không phải bao giờ cũng dễ dàng và đẹp đẽ như thế. Vào những đêm mưa tối đen không đốt lửa lên được,

VDS TRƯỜNG ANH NGỮ QUỐC TẾ VIỄN ĐÔNG

VIỄN ĐÔNG

Đem Chương Trình Đào Tạo Hoa Kỳ đầu tiên vào Việt Nam từ năm 2001
Đào Tạo Học Sinh Giỏi để nhận Học Bổng Du Học & Chú Trọng vào Kỹ Năng Nghe-Nói

Anh Văn Viễn Đông - Nghe Giỏi Nói Chuẩn

MỪNG HIẾN CHƯƠNG NHÀ GIÁO VN

Cấp 50 Học Bổng : 20 Toàn Phần & 30 Bán Phần
Giảm Học Phí 30% : Lớp Ban Ngày & Cuối Tuần

Lớp Luyện Giọng Cuối Tuần MIỄN PHÍ
Lớp Luyện Giỏi Ngữ Pháp Cuối Tuần MIỄN PHÍ

CHƯƠNG TRÌNH ANH VĂN THIẾU NHI

Young Learners Program - Đại Học Cambridge

Dành Cho Học Sinh Mẫu Giáo & Cấp 1 (5-12 Tuổi)

ANH NGỮ THỰC HÀNH - 4 KỸ NĂNG

Mô Hình Đại Học Hoa-Kỳ

DÀNH CHO HỌC SINH CẤP 2 - 3 & SINH VIÊN

ANH VĂN PHẢN XẠ TRỰC TUYẾN

Phương Pháp Phản Xạ Trực Tuyến Dynamic Immersion
của Cơ Quan NASA - Hoa Kỳ

Học Viên sẽ nói Tiếng Anh dễ dàng & tự nhiên như người bản xứ

CHƯƠNG TRÌNH DỰ BỊ DU HỌC MỸ

Hoàn Toàn Bằng Anh Ngữ

Dành cho các học sinh lớp 10 -11-12

Chương Trình Dự Bị Đại Học

- ❖ Luyện thi SAT đạt điểm cao
- ❖ English For Academic Purpose (EAP)
- ❖ Math - Physics - Chemistry - Biology

Hoàn Toàn Bằng Anh Ngữ

Chương Trình Đại Học

- ❖ Information Technology - Statistics
- ❖ Business - Finance - Accounting
- ❖ Macroeconomics - Microeconomics

Hoàn Toàn Bằng Anh Ngữ

227A Xô Viết Nghệ Tĩnh, P.17, Q. Bình Thạnh

TP. HCM ~ Tel: 3 512 1594 ~ 3 512 5278

Fax: 3 512 9569 ~ Web: www.xuanvinh.com.vn ~ Email: xvc@hcm.vnn.vn

286 Xô Viết Nghệ Tĩnh, P.21, Q. Bình Thạnh

TP. HCM ~ Tel: 3 512 9567 ~ 3 512 9568

ĐẠI HỌC HỒNG BANG

THẠC SĨ, ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG, TRUNG CẤP CHUYÊN NGHIỆP

03 Hoàng Việt, P.4, Q. Tân Bình, TP.Hồ Chí Minh ĐT: 08.38116488-08.38116489

Website: www.hbu.edu.vn www.hongbanguniversity.com.vn

Email: dhhongbang@hbu.edu.vn dhhongbang@hcmc.netnam.vn

NGÀNH MỚI 2008 - 2009

1. Kiến trúc
(đào tạo kiến trúc sư)
2. Kỹ thuật Y Học

3. Điều dưỡng Đa Khoa
4. Trung cấp Chuyên nghiệp
Thể dục Thể thao - Võ thuật